

Samhällsnämnden

Samhällsnämnden

kallas härmed till sammanträde **2026-06-17 kl. 08:15** - i **Sambiblioteket - Olof Högersalen**

Hålltider för sammanträdet

- 08.15 – 08.30 Frågor om investeringsprocessen av Nybron – Helene Lager, t.f. förvaltningschef och Niclas Hålldahl, teknisk chef.
- 08.30 – 08.45 Genomförande av beslutad hastighet – Ulf Rehnberg och Niclas Hålldahl, teknisk chef.
- 08.45 – 08.55 Budgetuppföljning maj – Helene Lager, t.f. förvaltningschef.
- 08.55 – 09.10 Detaljplan för del av Fastlandet 2:66 och Gådeå 4:32 m.fl. E4 södra infarten- Beslut om antagande – Linda Johansson, planhandläggare.
- 09.10 – 09.25 Ändring av del av byggnadsplan för Smitingen – Linda Johansson, planhandläggare.
- 09.25 – 09.40 Planbesked Skeppsbron Ön 2:52 – Michael Mallinder-Macleod, arkitekt MSA.
- 09.40 – 09.50 Forts. Hamnen – Aléxis Matthis, miljöhandläggare.
- 09.50 – 10.00 Delegationsbeslut för granskning: *Parkeringsstillstånd* – Ulrika Olsson, bostadsanpassningshandläggare.
- 10.00 – 10.15 **Paus**
- 10.15 – 10.25 Delegationsbeslut för granskning: *Fastställande av undersökningsprogramdricksvatten* – Dan Tjell, miljöhandläggare.
- 10.25– 10.40 Beslut om varning – Rawan Steakhouse – Viktoria Söderlind, alkohol- och tobakshandläggare.
- 10.40 – 10.55 Tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten, High Coast Festivals AB, Härnösands kommun – Viktoria Söderlind, alkohol- och tobakshandläggare.
- 10.55 – 11.10 Revisionsrapport – Grundläggande granskning samhällsnämnden – Helene Lager, t.f. förvaltningschef
- 11.10 – 11.20 Taxorna – Thomas Jenssen, t.f. plan- och byggchef.
- 11.20 – 11.30 Uppföljning systematiskt arbetsmiljöarbete, T1 2026 – Helene Lager, t.f. förvaltningschef
- 11.30 – 11.40 Förvaltningschef informerar.
- 11.40 – 11.50 Ordförande informerar.
- 11.50– 12.50 **Lunch/ gruppmöten.**
- 12.50 – 12.55 Upprop
- 12.55– Beslutsmöte

Föredragningslista

Paragraf	Rubrik	Sida
78	Val av justerare	3
79	Fastställande av dagordning	4
80	Informationsärenden samhällsnämnden 2026	5
81	Budgetuppföljning samhällsnämnden 2026	7
82	Detaljplan för del av Fastlandet 2:66 och Gådeå 4:32 m.fl. E4 södra infarten- Beslut om antagande	8
83	Planbesked Skeppsbron Ön 2:52 Ska upp till KF för beslut först, den 15/6!	10
84	Genomförande av beslutad hastighet	12
85	Beslut om varning- Rawan Steakhouse AB, Härnösands kommun	14
86	Tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten, High Coast Festivals AB, Härnösands kommun	15
87	Uppföljning systematiskt arbetsmiljöarbete	17
88	Revisionsrapport – Grundläggande granskning Samhällsnämnden 2025	17
89	Frågor om investeringsprocessen av Nybron	18
90	Uppdragsuppföljning samhällsnämnden 2026	19
91	Anmälan av delegationsbeslut samhällsnämnden 2026	20
92	Ärenden för kännedom samhällsnämnden 2026	21
93	Eventuellt tillkommande ärende	22

Helena Elfvendal
Ordförande

Samhällsförvaltningen
Eva Reman
eva.reman@harnosand.se

Samhällsnämnden

Tjänsteskrivelse - budgetuppföljning samhällsnämnden maj 2026

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta
att godkänna den redovisade budgetuppföljningen för maj 2026.

Sammanfattning

Samhällsnämnden har en nollbudget för 2026. Resultatet för årets första fem månader är ett överskott på 2,6 miljoner kronor.

Kostnaderna under januari till maj har varit 142,2 miljoner kronor, vilket är 4,0 miljoner kronor lägre än budget medan intäkterna, inkluderat skattemedel om 106,8 miljoner kronor, uppgick till 144,8 miljoner kronor, vilket är 1,3 miljoner kronor lägre än budgeterat. Sammanlagt resulterade det i den positiva budgetavvikelsen på 2,6 miljoner kronor. Den positiva resultatutvecklingen under årets första fem månader väntas avta under resten av året och prognosen är ett positivt resultat om 0,2 miljoner kronor. Intäkterna förväntas understiga budget med 0,6 miljoner kronor och kostnaderna uppskattas bli 0,8 miljoner kronor lägre än budgeterat.

Samhällsnämndens utfall för investeringar för de fem första månaderna var 46,9 miljoner kronor av årets budget om 156,9 miljoner kronor.

Beskrivning av ärendet

Bilaga – budgetuppföljning samhällsnämnden maj 2026

Helene Lager
Tf förvaltningschef

Eva Reman
Controller

Härnösands
kommun

Dnr: SAM/2026-111

Samhällsnämnd

Budgetuppföljning maj 2026

Budgetuppföljning maj

Organisation: Samhällsnämnd

Innehållsförteckning

Budgetuppföljning maj	1
1 Sammanfattning	2
2 Ekonomisk redovisning	3
2.1 Nämndens resultat.....	3
2.2 Nämndens budgetavvikelse intäkter och kostnader.....	4
2.3 Nämndens budgetavvikelse per ansvar	6
2.4 Nämndens investeringar	7

1 Sammanfattning

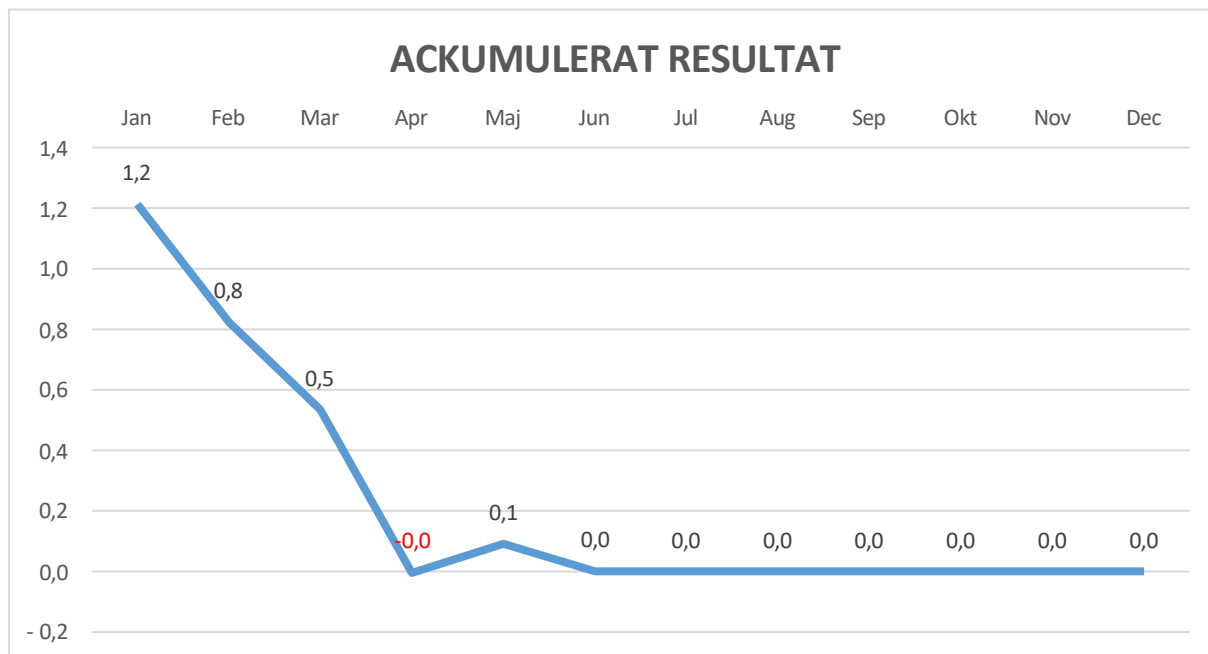
Samhällsnämnden har en nollbudget för 2026. Resultatet för årets första fem månader är ett överskott på 2,6 miljoner kronor.

Kostnaderna under januari till maj har varit 142,2 miljoner kronor, vilket är 4,0 miljoner kronor lägre än budget medan intäkterna, inkluderat skattemedel om 106,8 miljoner kronor, uppgick till 144,8 miljoner kronor, vilket är 1,3 miljoner kronor lägre än budgeterat. Sammanlagt resulterade det i den positiva budgetavvikelsen på 2,6 miljoner kronor. Den positiva resultatutvecklingen under årets första fem månader väntas avta under resten av året och prognosen är ett positivt resultat om 0,2 miljoner kronor. Intäkterna förväntas understiga budget med 0,6 miljoner kronor och kostnaderna uppskattas bli 0,8 miljoner kronor lägre än budgeterat.

Samhällsnämndens utfall för investeringar för de fem första månaderna var 46,9 miljoner kronor av årets budget om 156,9 miljoner kronor.

2 Ekonomisk redovisning

2.1 Nämndens resultat

Under 2026 har samhällsnämnden en nollbudget. Det ackumulerade resultatet för årets första fem månader är ett överskott på 2,6 miljoner kronor. Vid en omorganisering under hösten 2025 har nämndsekreterare organisatoriskt flyttat från nämnderna/förvaltningarna till kommunstyrelseförvaltningen. Då detta var ett sent beslut har kommunfullmäktige inte omfördelat skattemedel mellan nämnderna/styrelsen varvid samhällsnämnden beräknas generera ett överskott på +0,6 miljoner kronor vid årets slut för just denna post.

Resultatet för enbart maj månad är ett överskott på 0,1 miljoner kronor där intäkterna är 27,7 miljoner kronor och kostnaderna är 27,6 miljoner kronor.

2.2 Nämndens budgetavvikelse intäkter och kostnader

(mnkr)	Utfall jan-maj 2026	Budget jan-maj 2026	Budget- avvikelse	Prognos helår maj	Årsbudget 2026	Prognos- avvikelse
INTÄKTER	144,8	146,2	-1,3	324,7	325,3	-0,6
- tilldelade medel	106,8	106,8	0,0	240,0	240,0	0,0
- övriga intäkter	38,1	39,4	-1,3	84,7	85,3	-0,6
KOSTNADER	-142,2	-146,2	4,0	-324,5	-325,3	0,8
- köp av huvudverksamhet	-24,4	-28,6	4,2	-51,4	-53,8	2,4
- personal	-37,0	-38,0	1,0	-90,0	-90,9	0,9
- lokalhyra	-14,0	-13,8	-0,2	-31,1	-33,2	2,0
- övriga kostnader	-48,0	-46,3	-1,7	-105,7	-100,9	-4,9
- avskrivningar	-18,8	-19,4	0,6	-46,2	-46,5	0,3
RESULTAT	2,6	0,0	2,6	0,2	0,0	0,2

Intäkterna för januari till maj är 144,8 miljoner kronor vilket är 1,3 miljoner kronor lägre än budgeterade 146,2 miljoner kronor, varav tilldelade skattemedel står för 106,8 miljoner kronor. Kostnaderna uppgår till 142,2 miljoner kronor vilket är 4,0 miljoner kronor lägre än budgeterade 146,2 miljoner kronor, vilket sammantaget ger en total positiv budgetavvikelse på 2,6 miljoner kronor.

Tilldelade medel ligger för perioden på budgeterad nivå, det vill säga ingen extra skattemedelstilldelning har erhållits från kommunfullmäktige under året.

Övriga intäkter avser debiteringar för varor och tjänster mot extern part, till exempel hyresintäkter, bygglovstaxor och koncernarbeten men även interna debiteringar för varor och tjänster som säljs inom kommunala verksamheter. Budgetavvikelsen för perioden är -1,0 miljoner kronor och de flesta avdelningar visar på lägre intäkter än budgeterat, endast trafiknheten redovisar högre intäkter, vilket avser försäljning av bilar. Prognosen för övriga intäkter vid årets slut är 0,6 miljoner kronor lägre än budget.

Köp av huvudverksamhet visar för perioden en budgetavvikelse med 4,2 miljoner kronor lägre kostnader. Det är framförallt minskade bruttokostnader för koncernarbeten som bidrar till budgetavvikelsen. Vid årets slut väntas denna post vara 2,4 miljoner kronor lägre än budget.

Personalkostnaderna per sista maj uppgår till 37,1 miljoner kronor, vilket är 1,0 miljoner kronor lägre än budgeterat för perioden. Överskotten är främst inom fritidsavdelningen och kostavdelningen.

Per sista maj visar posten för *lokalhyror* en avvikelse på 0,2 miljoner kronor högre kostnader än budget. Inom förvaltningen visar förvaltningsledning 0,5 miljoner kronor högre kostnader medan fritidsavdelningen redovisar 0,4 miljoner kronor lägre kostnader för Ängets sportcenter. Inom förvaltningsledning har det förutom hyra för Sambiblioteket också betalats hyra för Johannesbergshuset då någon ny fördelning av den hyran ännu inte är fördelad mellan de verksamheter som nu inryms i lokalerna. Prognos vid årets slut är att kostnader för lokalhyra ska vara 2,0 miljoner kronor lägre än budget.

Övriga kostnader visar för perioden visar en negativ avvikelse på 1,7 miljoner kronor i högre utgifter. Det relateras framförallt till högre kostnader om 1,0 miljoner kronor för hyra och leasing av maskiner och inventarier då teknikenheten utför mer arbete i egen regi. Det ska ställas mot de lägre kostnaderna för köp av huvudverksamhet som uppstår när Samhällsförvaltningen lägger ut uppdrag på utomstående part.

Avvikelsen för *avskrivningar* är för perioden 0,6 miljoner kronor lägre än budget. Utfallet är avhängigt av när det färdigställs investeringsprojekt. Det sker successivt under året och avskrivningarna ökar när

en investering tas i bruk, vilket då aktiverar avskrivningskostnaden. Avskrivningarna väntas öka under senare delen av året då flera större investeringsprojekt är planerade att aktiveras.

Den positiva resultatutvecklingen under årets första fem månader väntas avta under resten av året och prognosen är ett positivt resultat om 0,2 miljoner kronor. Intäkterna förväntas understiga budget med 0,6 miljoner kronor och kostnaderna uppskattas bli 0,8 miljoner kronor lägre än budgeterat.

2.3 Nämndens budgetavvikelse per ansvar

	Utfall	Budget	Budget-	Prognos helår	Årsbudget	Prognos-
	(mnkr)	jan-maj 2026	jan-maj 2026	avvikelse	maj	2026
Samhällsnämnd	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1
Förvaltningsledning inkl trafikenheten	-0,4	0,0	-0,4	-0,1	0,0	-0,1
Fritidsavdelningen	1,2	0,0	1,2	0,3	0,0	0,3
Kostavdelningen	1,0	0,0	1,0	0,8	0,0	0,8
Miljöavdelningen	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,1
Plan- och byggavdelningen	-1,1	0,0	-1,1	-2,2	0,0	-2,2
Teknikavdelningen	1,3	0,0	1,3	1,2	0,0	1,2
Avskrivningar	0,7	0,0	0,7	0,4	0,0	0,4
RESULTAT	2,6	0,0	2,6	0,2	0,0	0,2

Ansvaret *Samhällsnämnd* innehåller främst kostnader för nämndens politikerarvoden.

Förvaltningsledning inkl trafikenheten visar för perioden en budgetavvikelse med -0,4 miljoner kronor lägre resultat. Resultatet påverkas positivt av intäkter från bilförsäljning från Trafikenheten.

Fritidsavdelningen visar för perioden en budgetavvikelse på +1,2 miljoner kronor. Hyresintäkter är något lägre än budget medan också fastighetskostnader och inköp av förbrukningsmaterial är lägre än budget. Lägre elkostnader än prognostiserat bidrar till det positiva utfallet.

Kostavdelningen visar en avvikelse på +1,0 miljoner kronor mot budget. Försäljningsintäkterna har varit något lägre än budget samtidigt som inköp av bland annat livsmedel samt kostnader för arbetskraft har varit lägre än budget på grund av färre arbetade timmar.

Miljöavdelningen visar en avvikelse på 0 miljoner kronor mot budget. Fakturering av taxor och avgifter har varit 0,3 miljoner kronor lägre än budget. Personalkostnader har också varit något lägre än budget.

Plan & Bygg visar för perioden ett underskott med -1,1 miljoner kronor. Förväntade lägre intäkter till följd av ändringar i plan-och bygglagen har balanserats av statsbidrag från Boverket för planverksamhet från 2025. Utbetalda bostadsanpassningsbidrag är 0,4 miljoner kronor högre än budget och konsulttjänster för fysiska planer är 0,2 miljoner kronor högre än budget för perioden.

Teknik visar ett överskott på +1,3 miljoner kronor efter maj månad. Intäkterna för perioden är 0,7 miljoner kronor under budget. Intäkter från arbete utfört åt externa parter är 1,6 miljoner lägre än budget. Positivt bidrag till intäkter kommer från 0,8 miljoner kronor i statsbidrag för enskilda vägar och 0,1 miljoner kronor i lönebidrag vilket sammantaget ledde till 0,2 miljoner kronor högre bidrag än budget. Teknik har utfört mer arbete i egen regi, vilket har resulterat i lägre kostnader. Köp av huvudverksamhet, vilket är kostnader som uppstår när entreprenad läggs ut på extern part, är 4,1 miljoner kronor lägre än budgeterat. De lägre kostnaderna påverkas av lägre köp av uppdrag från Gatuenheten, delvis tack vare lägre utgifter för vinterväghållning och parkentreprenad. Direkta övriga kostnader är 1,8 miljoner kronor högre än budgeterat för hyra och inköp av maskiner och inventarier, underhåll och andra kostnader som är förknippade med egen produktion.

Teknikavdelningens verksamhet består av åtgärder och projekt där kostnadsbelastningen är ojämn över året och överskottet väntas minska till 1,2 miljoner kronor på helåret.

2.4 Nämndens investeringar

	Utfall	Årsbudget	Återstår	Prognos helår	Prognos-
(mnkr)	jan-maj 2026	2026	av budget	maj	avvikelse
Förvaltningsledning inkl trafikenheten	0,3	0,0	-0,3	0,0	0,0
Fritidsavdelningen	1,1	1,7	0,6	7,0	-5,3
Kostavdelningen	0,0	0,6	0,6	1,9	-1,4
Miljöavdelningen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Plan- och byggavdelningen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Teknikavdelningen	45,5	166,0	120,6	148,0	18,0
RESULTAT	46,9	168,3	121,4	156,9	11,4

Utfallet av investeringar är per sista maj är 46,9 miljoner kronor.

Under förvaltningsledning ligger inköp av kontorsmöbler till de nya lokalerna i sambiblioteket.

Fritidsavdelningen har köpt in ett utegym för 0,7 miljoner kronor med placering på Kanaludden, ett nytt tält till Härnösand Hästsportarena då det gamla blåste sönder i stormen Johannes, samt en isbaneplog till Högslätten.

Inom teknikavdelningen ligger de stora strategiska investeringsprojekten. Utfallet till och med maj domineras av kostnader för byggandet av Nybron med 29,5 miljoner kronor för perioden och Nybrogatan med 5,5 miljoner kronor. Övriga större investeringskostnader innefattar Vagnstagatan med 2,8 miljoner kronor, området Västra Saltvik etapp 2 med 2,0 miljoner kronor, och beläggningsåtgärder gata och brandposter, samt arbete med den nya gång- och cykelvägen till Smitingen.

Samhällsförvaltningen

Linda Johansson, 0611-34 81 27
linda.johansson@harnosand.se

Samhällnämnden

Detaljplan för E4 Södra infarten Härnösand. Del av fastigheterna Fastlandet 2:66 och Gådeå 4:32 m.fl., beslut om antagande

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta

att anta planförslaget med de efter granskningen föreslagna revideringar

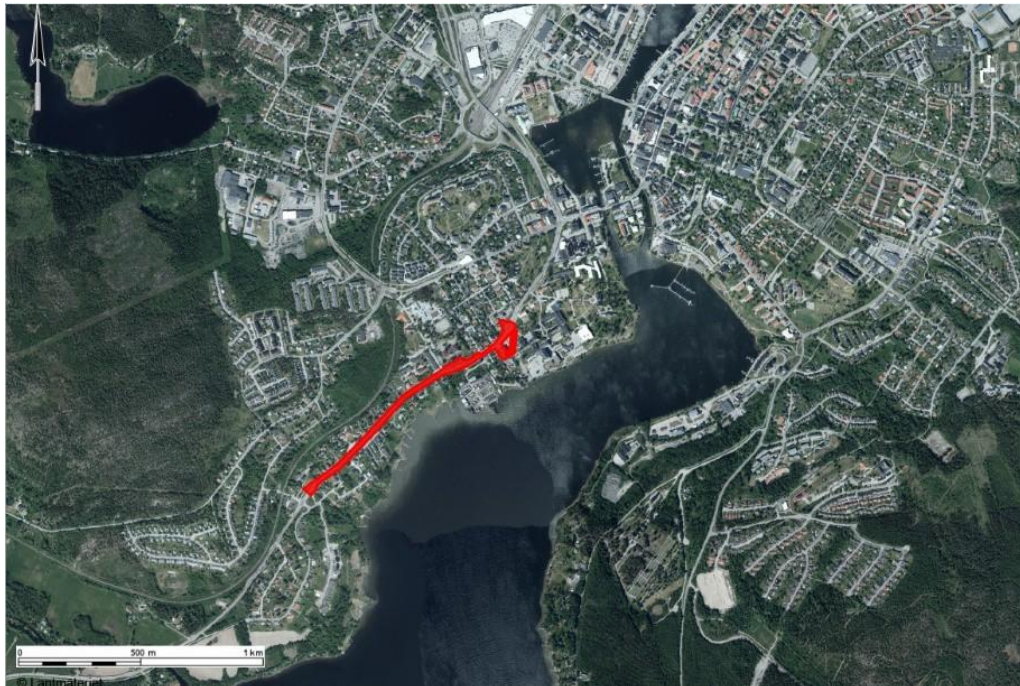
Beskrivning av ärendet

Samhällsförvaltningen beslutade 2022-12-22 med stöd av delegationsordningen för samhällsnämnden i Härnösands kommun, samt med stöd av plan- och bygglagen (PBL) 5 kap. 2 och 5 §§, att planarbetet kan påbörjas.

Trafikverket avser att vidta säkerhetskänsliga trafikåtgärder på E4 södra infarten till Härnösand. Syftet är att öka trygghet och tillgänglighet för oskyddade trafikanter längs med E4 genom Härnösand, samt att underlätta för drift och underhåll. Åtgärder som ska genomföras är bland annat omdragning av gång och cykelbanor, upprustning av busshållplatser, ändrade väganslutningar och en ny cirkulationsplats.

Trafikverkets vägplan gör avvikelser från befintliga detaljplaner och syftet med planförslaget är att skapa planmässiga förutsättningar för Trafikverkets vägplan med beteckningen TRV2021/35105, genom att hantera samtliga avvikelser från befintliga detaljplaner. Föreslagna ersättningsvägen för Fiskekroken föreslås lokaliseras på fastighet som används för en pågående verksamhet. Ytterligare ett syfte med detaljplanen är att säkerställa fortsatt handelsverksamhet.

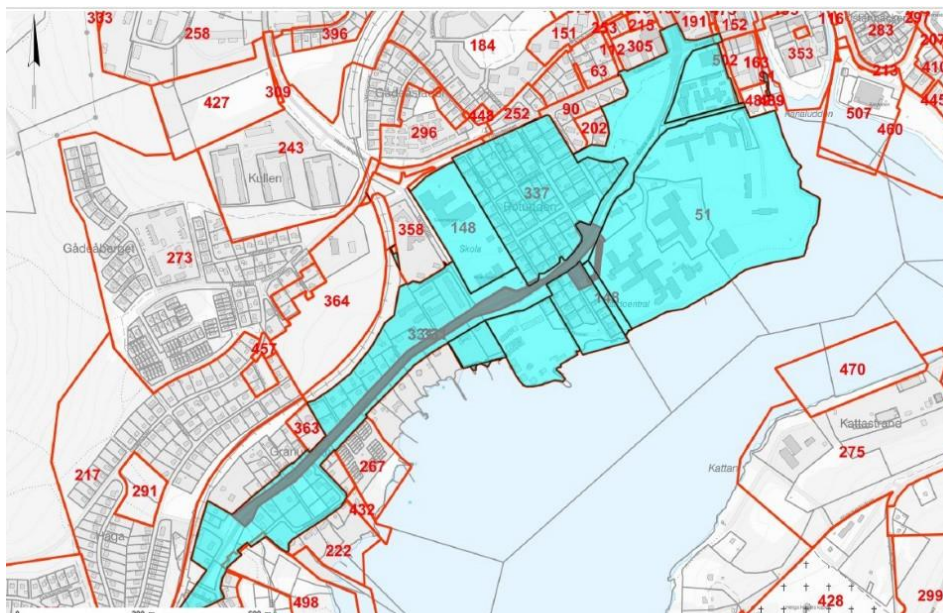
Detaljplanen har även reglerats med ett utfartsförbud mot E4:an utifrån Trafikverkets vägplan.

Figur 1. Röd markering visar planområdet.

Detaljplanen hanteras med ett standardförfarande i enlighet med plan och bygglagen (2010:900).

För stora delar av området finns befintliga detaljplaner. I figuren nedan visas vilka detaljplaner som blir påverkade av planförslaget.

Figur 2 Blå markering: Detaljplaner som påverkas av förslaget. Röd linje: gräns för befintliga detaljplaner. Mörkröd polygon: planområdet (skiss)

Aktuellt planförslag berör delar av följande gällande detaljplaner:

2280-DP-331, fastställd 1985-10-24.

2280-DP-337, fastställd 1987-06-02.

2280-DP-148, fastställd 1959-06-09.

2280-DP-51, fastställd 1917-01-26.

Genomförandetiden har gått ut för samtliga planer.

DP 331 Södra vägen

Den detaljplan som berörs mest av planförslaget är dp 331 som fastställdes 1985-10-24.

Detaljplanen utgjorde ett statskommunalt vägprojekt som syftade till en vägombyggnad för ökad framkomlighet.

För det aktuella planområdet är marken planlagd för allmän plats (gata och park) samt kvartersmark (bostäder, båtupplag, centrumändamål, allmänt ändamål, transformatorstation).

Utfartsförbud mot kvartersmark och prickad mark mot E4 gäller i stort sett längs med hela sträckan i dagsläget.

DP 337 - Rotudden

DP-337, fastställdes 1987-06-02.

DP-337, fastställdes 1987-06-02.

Syftet med detaljplanen var att ersätta 1917 års stadsplan med en ny tidsenlig plan för bostadsområdet.

Användningsområden enligt detaljplanen är allmän platsmark- gata och park, Kvartersmark med bostäder, handel, småindustri och bensinstation. Planen relegerar även specialområde: vattenområde med bryggor båthus och dylikt.

För del av detaljplanen som berörs av planförslaget finns bestämmelser om bland annat högsta byggnadshöjd (för huvudbyggnad 5,5–6,0 m, för uthus eller annan gårdsbyggnad: 2,5–3,0 m, dock 4,0 m om lämpligt) Punktprickad mark som ej får bebyggas, bestämmelse om största byggnadsarea för varje enbostadshus är 100 m² och för flerbostadshus 160 m² etcetera.

DP 148

Ändring av stadsplanen för del av Härnösand (Rotuddsområdet) DP-148 fastställdes 1959-06-09. Detaljplanen skulle möjliggöra utbyggnaden och breddningen av en del av Södra Vägen (E4).

Användningsområden enligt detaljplanen är allmän platsmark, gata och park. Kvartersmark, allmänt ändamål och bostadsändamål.

För del av detaljplanen som berörs av aktuellt planförslag finns bestämmelse - Punktprickad mark som ej får bebyggas.

DP-51

Ändring / tillägg till Härnösand stadsplan, fastställd 1917-01-26.
Detaljplanen anger kvartersmark men ingen närmare specificering.

I gällande Översiktsplan, antagen i kommunfullmäktige § 79 den 2022-09-26, anges området som väg med ställningstagandet större transportled som är lokalt och regionalt viktig för förflyttning av personer och gods. De viktigaste transportlederna för gods och människor ska ha god framkomlighet, och säkra gång och cykelvägar. Planområdet innefattar även av mark som är utpekad i översiktsplanen som områden för mångfunktionell bebyggelse och gång- och cykelväg. Planförslaget bedöms vara förenligt med översiktsplanen.

Samråd

Planförslaget har varit på samråd under tiden 2024-03-18 till 2024-04-12. Under samrådet fanns planförslagens handlingar på kommunens hemsida, samt uppsatta på Sambiblioteket plan 1,5 (ytan Härnösand Växer). Det inkom 13 yttranden från bl.a. myndigheter, intresseföreningar, andra kommunala förvaltningar, närboende m.fl.

Inkomna yttranden som föranlett ett ställningstagande från kommunen sammanfattades i en samrådsredogörelse som har varit publicerad tillsammans med granskningshandlingarna under granskningen.

Granskning

Planförslaget var därefter på granskning under tiden 2026-02-16 till 2026-03-06. Under granskningen fanns planförslagens handlingar på kommunens hemsida, samt uppsatta på Sambiblioteket plan 1,5 (ytan Härnösand Växer). Det inkom 10 yttranden från bl.a. myndigheter, intresseföreningar, andra kommunala förvaltningar, närboende m.fl.

En förnyad granskning gjordes under tiden 2026-04-01 till 2026-04-24 utifrån inkommen synpunkt från lantmäteriet där de yttrade sig om att kommunen inte hade varit tydliga gällande hur planförslaget (Trafikverkets inlösen utifrån vägplanen) påverkade fastighetsägare. Kommunen gjorde denna del tydligare i planbeskrivningen och skickade därför ut planförslaget på en förnyad granskning. I den förnyade granskningen inkom 11 yttranden.

Inkomna yttranden som föranlett ett ställningstagande från kommunen sammanfattades i ett granskningsutlåtande som är en del av antagandehandlingen.

Antagande

Inför antagande av planförslaget har synpunkter som inkom från lantmäteriet under granskningen resulterat i att en mindre revidering har gjorts i planförslaget.

Nedanstående punkter är revideringar som har skett mellan granskningen och antagandet utav detaljplanen.

- I plankartan har en linje lagts till som visar var planbestämmelsen V₁ (båtupplag) gäller.
- I plankartan har informationen i plankartans stämpel uppdaterats inför antagande.

- I planbeskrivningen har text kompletterats under rubriken Gemensamhetsanläggning i kap 7. Texten som kompletterats gäller en gemensamhetsanläggning som kommunen inte hade redovisat.

Bedömning

Detaljplanen ska möjliggöra Trafikverkets vägplan och i förslaget planläggs befintlig E4, nya vägområden enligt Trafikverkets vägplan samt åtgärder för gång- och cykel längs med sträckan som Allmän plats – genomfartsväg (Väg1). I användningen ingår separata gång och-cykelvägar som ligger i anslutning till vägen, samt komplement till vägen såsom planteringar, gräsytor och hållplatsskydd. Detaljplanen ska möjliggöra för en ny kommunal gata från fiskekroken via f.d. Sjukhusområdet. Den kommunala gatan planläggs som Allmän plats - Gata i förslaget. I användningen ingår komplement som behövs för gatans funktion så som trafikordningar, planteringar, hållplatsskydd med mera. I planförslaget planläggs också utfartsförbud för befintlig anslutning till Fiskekroken.

Pågående verksamhet planläggs som detaljhandel (H) och verksamheter (Z). Med samma användningsbestämmelse så kan fastigheterna sammanläggas. Planförslaget reglerar minsta storlek på fastigheten till 1500 kvm och att största byggnadsarea är 40% av fastighetsarean inom användningsområdet. Planförslaget föreslår att samma byggnadshöjd (om 6,5 meter) enligt nu gällande detaljplan ska fortsättningsvis gälla för att inte riskera att öka påverkan på omkringliggande bebyggelse och Riksintresset för Kulturmiljövården.

Planförslaget medför att ett antal fastigheter kommer att påverkas av åtgärderna så att ett visst markintrång kommer att behöva genomföras. Mindre delar av dessa fastigheter kommer att behöva lösas in av kommunen. Vilka fastigheter som omfattas av dessa åtgärder framgår av planförslaget.

Fördel med planförslaget är att Trafikverket kan genomföra åtgärderna enligt antagen vägplan och med det att det blir en trafiksäkrare transportled och bidrar till ett bättre trafikflöde på E4:an. Befintliga gång- och cykelvägar länkas samman och breddas vilket ökar säkerhet för oskyddade trafikanter som rör sig längs med väg E4.

Fördel med användningsbestämmelsen GATA är att det byggs en ny väg till området som ersätta den in- och utfart som blir avstängd. Befintliga verksamheter kan därmed vara kvar och behöver inte stänga på grund av avstängningen mot E4:an.

Den fastighet som får intrång med den nya anslutningsvägen får med planförslaget mer fördelaktiga användningsbestämmelser som bättre stämmer överens med dagens verksamhet och möjliggör för fler användningsområden. Planbestämmelserna handel (H) och verksamhet (Z) är mer fördelaktig än vad gällande detaljplan anger och är mer flexibel över en längre tid. Med planförslaget kan det göras en fastighetsreglering, något som inte är möjligt i gällande detaljplan eftersom den anger olika användningsområden som inte kan regleras ihop. Ger en mer fördelaktig

fastighet för framtiden och markområdet kan nyttjas bättre om man vill göra förändringar.

Nackdelar med att planlägga befintlig E4: a med VÄG₁ är att vissa fastigheter längs med vägen behöver få delar av sina fastigheter inlösta där Trafikverkets vägplan påverkar fastigheterna.

Nackdelen med att stänga in- och utfart mot E4:an är att boende, kunder och anställda får en annan körväg till området, en förändring som kan ta tid för lokala kunder att vänja in och de som stannar till spontant på genomresa.

Konsekvensen om Trafikverket inte gör åtgärderna enligt vägplanen är att E4:an är mindre trafiksäkert samt att det inte blir tryggt och tillgängligt för oskyddade trafikanter längs med E4:an.

Beslutsunderlag

- Översiktsplan 2040 – antagen av kommunfullmäktige 2022-09-26.
- Trafikverkets vägplan
- Plankarta – antagande
- Planbeskrivning – antagande

Thomas Jenssen
Plan- och byggchef

Linda Johansson
Planarkitekt

Bilagor

Antagandehandlingar

Plankarta, juni 2026

Planbeskrivning, juni 2026

Granskningsutlåtande, juni 2026

Samrådsredogörelse, juni 2025

Samhällsförvaltningen

Linda Johansson, 0611-34 81 27
linda.johansson@harnosand.se

Detaljplan för E4 Södra infarten Härnösand. Del av fastigheterna Fastlandet 2:66 och Gådeå 4:32 m.fl., beslut om antagande

1. Berör beslutet individer (kvinnor/män)
Ja Nej
2. Om svaret är ja – vilka grupper av individer berörs?
(tex äldre/barn/unga/företagare/funktionsnedsatta)

Bostadsfastigheter inom planområdet där del av fastigheter blir inlösta i och med vägplanens genomförande. Boende och verksamheter i område Fiskekroken som får med planförslaget den befintliga anslutningen mot E4:an avstängd.

Äldre, vuxna, ungdomar, barn, personer med funktionsnedsättning m.fl. blir berörda av de åtgärder som ska göras för E4:an och gång- och cykelvägen.

3. Vilka konsekvenser (både positiva och negativa) får beslutet för berörd grupp? Beskriv

Det blir positivt med säkerhetshöjande trafikåtgärderna som planeras enligt Trafikverkets vägplan. Åtgärder som ska genomföras är bland annat omdragning av gång och cykelbanor, upprustning av busshållplatser, ändrade väganlutningar och en ny cirkulationsplats.

Det blir negativt för fastighetsägare som behöver få delar av sina fastigheter inlösta för åtgärdernas genomförande. Det gäller både vid E4:an och i området Fiskekroken där ersättningsväg ska tillkomma. Befintliga verksamheter i området kan på kort sikt få konsekvenser när anslutningen mot E4:an stängs innan den förändrade körvägen blir en vana.

4. Har berörd grupps synpunkter inhämtats innan beslut?
Ja Nej

Planförslaget var på samråd den 18/3 till 12/4 2024. Det inkom 13 yttranden. Granskning var från den 16/2 till 6/3 2026 och en förnyad granskning genomfördes den 1/4 till 24/4 2026 och sammanlagt inkom 21 yttranden. Planförslaget har under samråd, granskning och under förnyad granskning varit utställd på biblioteket plan 1,5 samt på kommunens hemsida där detaljplaner finns tillgängliga. Yttranden har sammanställts och kommenterats av kommunen i en samrådsredogörelse (för samrådet) och granskningsutlåtande (för granskning).

5. Om ja – beskriv på vilket sätt och vilka synpunkter som inkommit

Synpunkter kommer in med mejl. Väldigt sällan via handskrivet papper. Yttrandet skickas till planavdelningens allmänna planlåda (plan@harnosand.se). Några gånger har yttranden komma via samhällsförvaltningen brevlåda eller kommunens brevlåda men det är väldigt sällan det händer. Då registrerar CD eller admin på plan- och bygg yttrandet. Om det kommer i planlådan registreras mejlet och yttrandet av planhandläggare i EDP Vision och skickar ett bekräftelsemejl till den som skickat mejlet att yttrandet har registrerats hos kommunen. Yttranden som inkommit och kommunens svar går att läsa i samrådsredogörelsen och granskningsutlåtandet som är handlingar som finns som bilaga till plankartan och planbeskrivningen. I dessa handlingar står även om synpunkterna föranleder en ändring/revidering av plankartan eller i planbeskrivningen.

6. Om nej – motivera varför inte

7. Beskriv hur beslutet bidrar till att uppfylla nämndens mål och uppdrag samt kommunens övergripande utveckling (Nämndens mål/uppdrag i verksamhetsplan, gemensamt reglemente, lagstiftning eller andra dokument som är viktiga för nämnden samt övergripande styrdokument – Översiktsplan samt tillväxtstrategi)

I gällande Översiktsplan anges området som väg med ställningstagandet större transportled som är lokalt och regionalt viktig för förflyttning av personer och gods. De viktigaste transportlederna för gods och människor ska ha god framkomlighet, och säkra gång och cykelvägar. Planområdet innefattar även av mark som är utpekad i översiktsplanen som områden för mångfunktionell bebyggelse och gång- och cykelväg. Planförslaget bedöms vara förenligt med översiktsplanen.

Beslutet är förenligt med folkhälsomålen. Planförslaget bedöms bidra positivt till Folkhälsomålen. Ökad trafiksäkerhet + satsning på bättre och säkrare GC-banor.

Beslutet bedöms förenligt med delar av miljömålen. Som exempel:
Begränsad klimatpåverkan – upprustning av gång- och cykelvägar bidrar till att fler kan vilja gå- och cykla mer än idag.
God bebyggd miljö – bidrar till en mer trafiksäkrare väg, sammanhängande gång- och cykelstråk samt anpassade busshållplatser leder till bättre boendemiljö.

Detaljplanen bedöms ligga i linje med tillväxtstrategin och främjar exempelvis utveckling och en hållbar infrastruktur. kommunens övriga strategier och mål följs genom att bland annat förbättra gång- och cykelvägar. Planförslaget tar upp rening av dagvatten och med bl.a. hänsyn till klimatet ska det planteras mer växlighet som träd vid ombyggnationen.

8. Beskriv vilken eventuell påverkan beslutet har på kommunens ekonomi

Bedömningen är att det blir en viss fortsatt kostnad för kommunen. Skötsel och underhåll av väg som är allmän platsmark.

9. Beskriv om beslutet har någon påverkan på miljö/klimat? (positiv/negativ)

Ingen **Liten** Stor

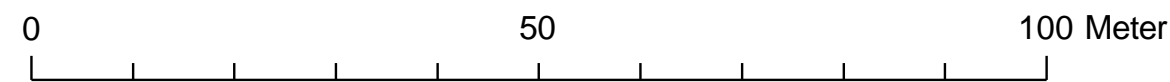
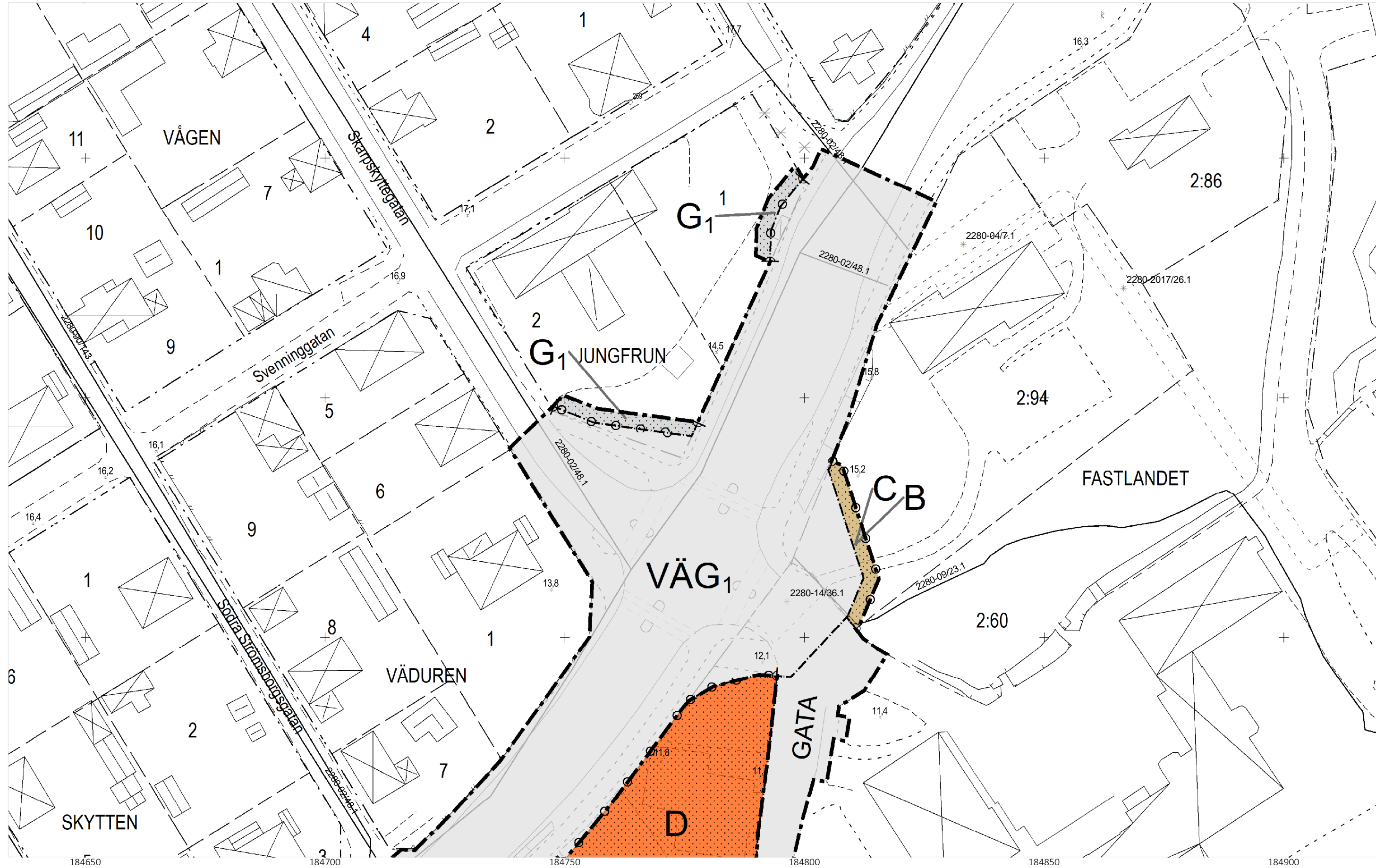
Planförslaget har liten påverkan. E4:an finns redan idag och arbetet med att göra åtgärder enligt vägplan kommer till stor del att ske inom redan befintligt vägområde.

Bidrar till att fler kan välja att gå, cykla eller åka kollektivt, möjligheten att välja andra transportalternativ utöver bilen.

Projektet innebär att det blir mer plantering av vegetation som bidrar till exempelvis att växligheten tar upp koldioxid och fångar partiklar från avgaser och vägtrafik.

10. Beskriv på vilket sätt beslutet påverkar jämställdhet/jämlikhet?

Beslutet får ingen påverkan på jämställdheten. Bedöms påverka lika för alla innevånare.

Skala 1:700 (A2)

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar.
Endast angiven användning och utformning är tillåten.
Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom all kvartersmark eller all allmän plats eller allt vattenområde på plankartan.

GRÄNSLINJER

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV ALLMÄN PLATS

- GATA Gata
- VÄG₁ Genomfartsväg

ANVÄNDNING AV KVARTERSMARK

- B Bostäder
- C Centrum
- H Detaljhandel
- S Skola
- Z Verksamheter
- G₁ Bensinstation med kompletterande försäljning
- V₁ Båtupplag
- D Vård

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS

Stängsel, utfart och annan utgång

- Utfartsförbud

Upphävande av strandskydd

Strandskyddet är upphävt.

a₁

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Begränsning av markens utnyttjande

Marken får inte förses med byggnad.

Höjd på byggnadsverk

Högsta byggnadshöjd är 6.5 meter

Markreservat för allmännyttiga ändamål

Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar.

u₁

Utnyttjandegrad

e₂ 40,0 Största byggnadsarea är angivet värde i % av fastighetsarean inom användningsområdet.

Stängsel, utfart och annan utgång

- Utfartsförbud

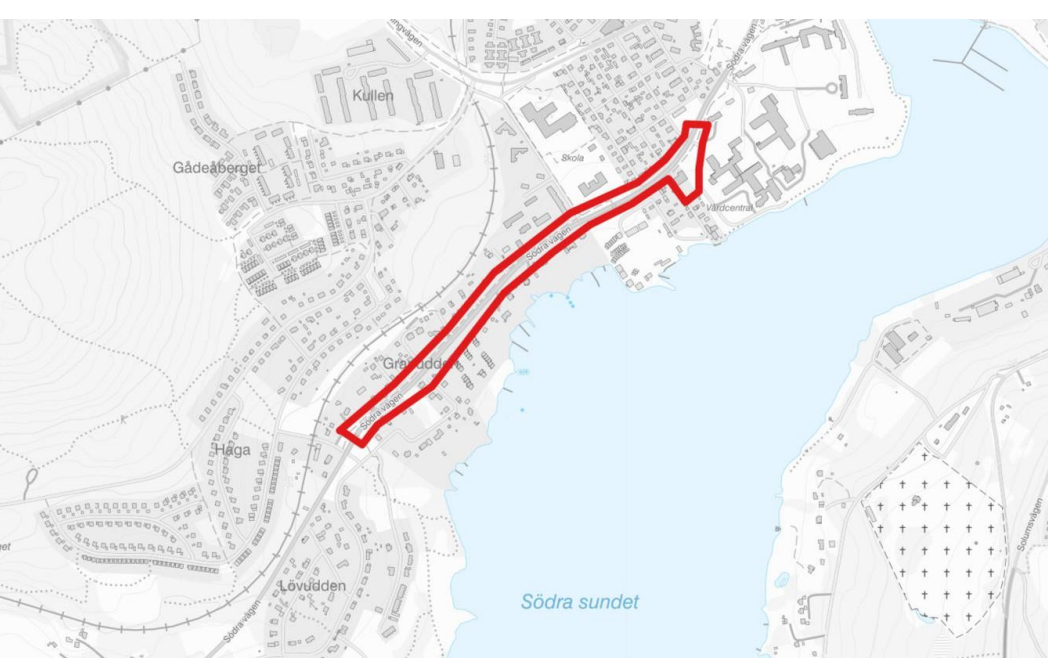
Fastighetsstorlek

d₁ 1500,0 Minsta fastighetsstorlek är angivet värde i m²

GENOMFÖRANDETID

Genomförandetiden är 5 år över hela planområdet och börjar gälla fr.o.m. laga kraft datum.

Översikt

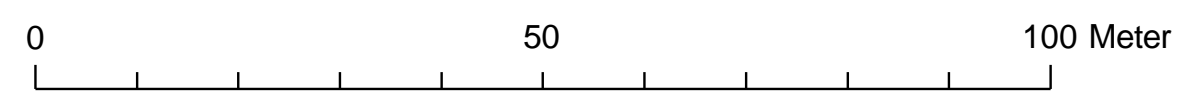
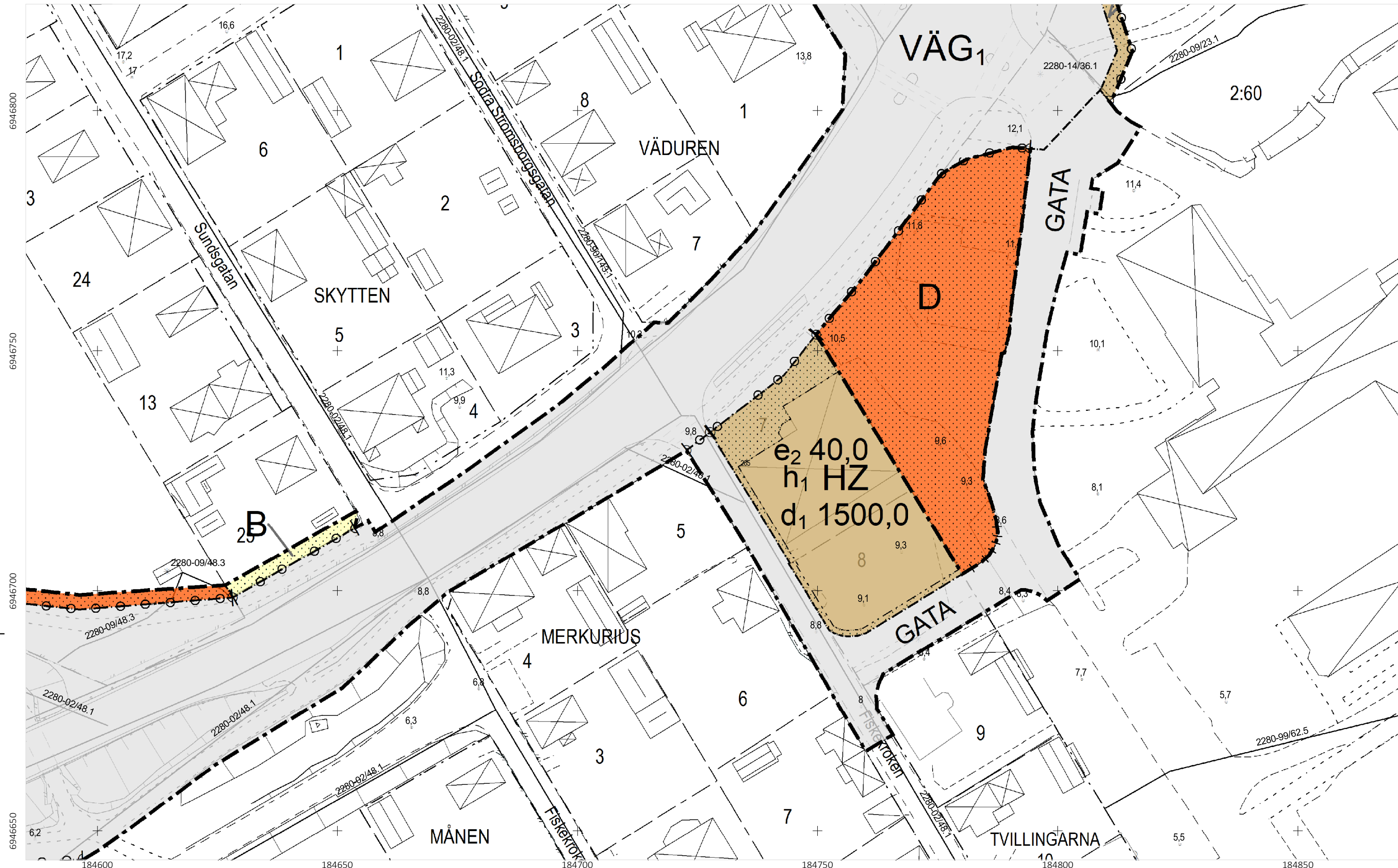

Grundkartans teckenförklaring

- o Koordinatkruss
- Ajourhållet datum 2023-10-25
- 20,2 Markhöjd, inmätt
- o Gränsmarkering
- b Stomnätspunkt, FIX
- * Stomnätspunkt, POL
- Byggnader, liv
- Byggnader, tak
- Skärmtak
- Slänt
- Vattendrag, Dike, Vattenlinje
- Brygga
- Stängsel/Staket/Plank
- Vägräcke
- Järnväg, spårmit
- Tunnel
- Körbana, kantsten
- Körbana, ej kantsten
- Körbana på tomt
- Gångbana
- Stig
- Övergångsställe
- Kvarterstraktgräns / Traktgräns
- Fastighetsgräns
- Ledningsrättighet
- Servitut
- Gemensamhetsanläggning
- Rättighet gräns
- W Fornlämning
- Fornminne, linje

Grundkartan upprättad 2025-06-15 av: Marianne Berglund
Mät/Kart/GIS, Plan & Byggavdelningen
Grundkartan är uppdaterad 2026-02-11
Koordinatsystem
Plan: SWEREF99 17 15
Höjd: RH2000

Till planen hör:		Planbeskrivning	Bullerutredning, Trafikverket
Trafikverkets plankartor, vägplan TRV2021/35105	Grundkarta	Trafikverkets planbeskrivning, vägplan TRV2021/35105	MUR, Trafikverket
Trafikverkets illustrationskartor, vägplan TRV2021/35105	Själlista	Trafikverkets illustrationskartor, vägplan TRV2021/35105	Tekniskt PM, Trafikverket
	Samrådsredogörelse		Fastighetsförteckning
	Granskningsutlåtande		
Detaljplan för E4 Södra infarten - Del av fastigheterna Fastlandet 2:66 och Gådea 4:32 m.fl. Härnösands kommun, Västernorrlands län Upprättad datum: 2024-03-14 Reviderad: 2026-02-11		ANTAGANDEHANDLING Beslutsdatum: 2024-03-18 Samrådsdatum: 2026-02-16 Granskningsdatum: 2026-04-01 Antagen datum:	
Planarkitekt: Sofia Carlsson/Linda Johansson Planchef: Thomas Jenssen		Diarienummer: SAM-2022-2985 Skala: 1:700	
Allmänt råd: BFS 2020:5 Plan och bygglag (2010:900)			

Skala 1:700 (A2)

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar.
Endast angiven användning och utformning är tillåten.
Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom all kvartersmark eller all allmän plats eller allt vattenområde på plankartan.

GRÄNSLINJER

- — — Planområdesgräns
- · - · - Användningsgräns
- · - · - Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV ALLMÄN PLATS

- GATA Gata
- VÄG₁ Genomfartsväg
- B Bostäder
- C Centrum
- H Detaljhandel
- S Skola
- Z Verksamheter
- G₁ Bensinstation med kompletterande försäljning
- V₁ Båtupplag
- D Vård

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS

- Stängsel, utfart och annan utgång**
- Utfartsförbud
- Upphävande av strandskydd**
- Strandskyddet är upphävt.

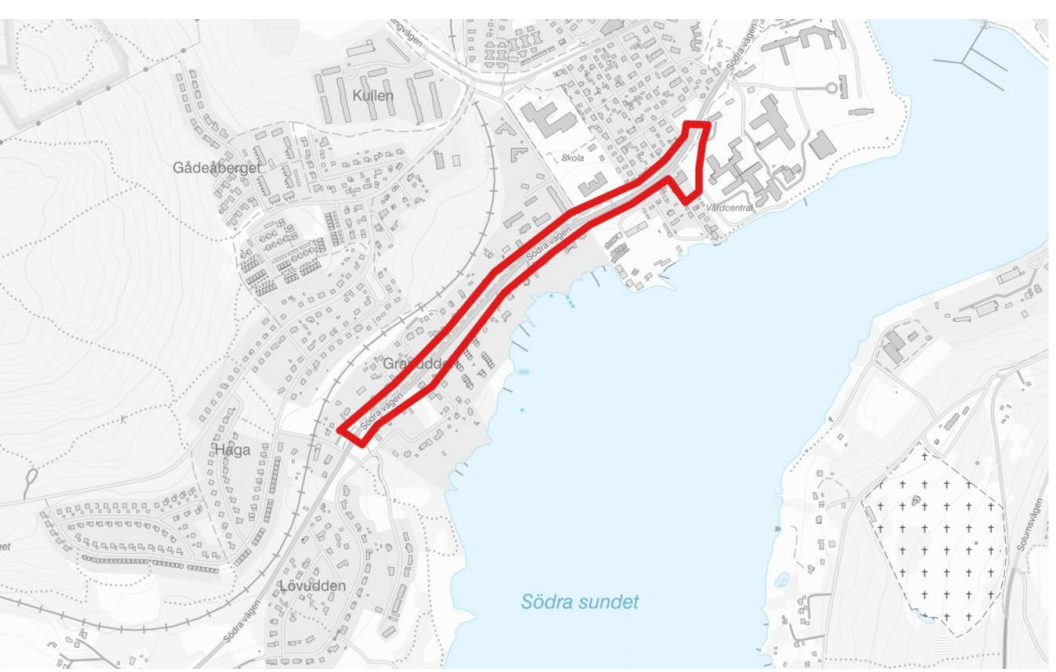
EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

- Begränsning av markens utnyttjande**
- Marken får inte förses med byggnad.
- Höjd på byggnadsverk**
- h₁** Högsta byggnadshöjd är 6.5 meter
- Markreservat för allmännyttiga ändamål**
- u₁** Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar.

- Utnyttjandegrad**
- e₂ 40,0** Största byggnadsarea är angivet värde i % av fastighetsarean inom användningsområdet.
- Stängsel, utfart och annan utgång**
- Utfartsförbud
- Fastighetsstorlek**
- d₁ 1500,0** Minsta fastighetsstorlek är angivet värde i m²

- GENOMFÖRANDETID**
- Genomförandetiden är 5 år över hela planområdet och börjar gälla fr.o.m. laga kraft datum.

Översikt

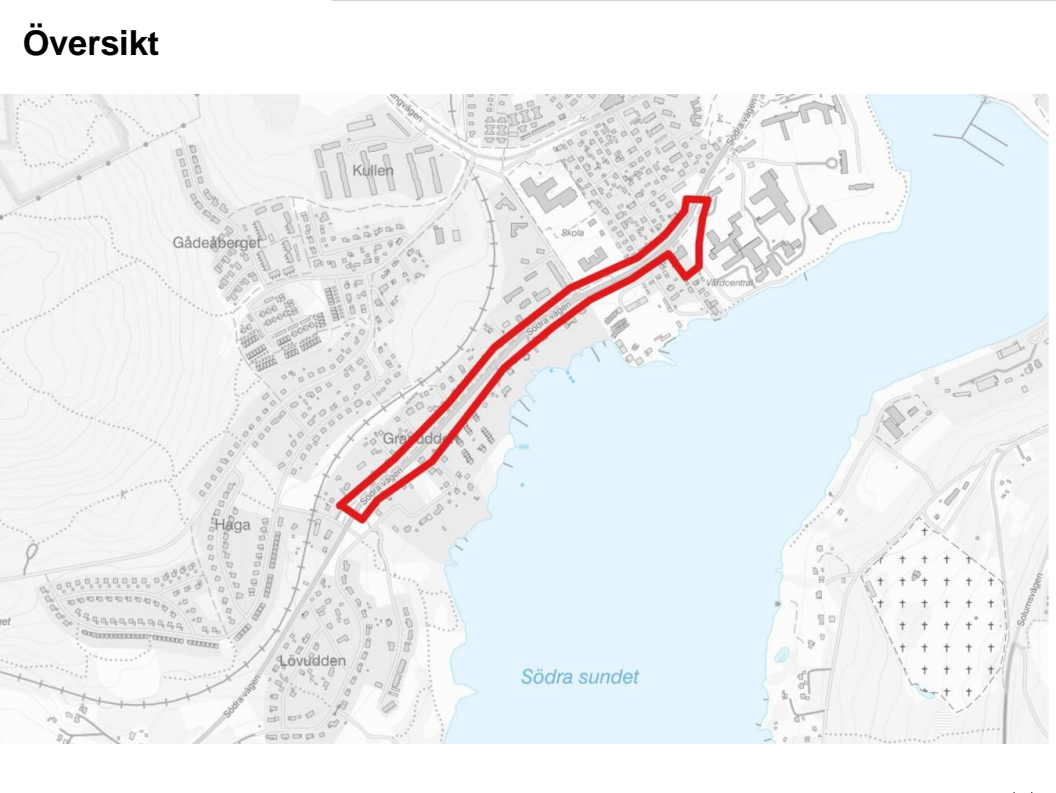
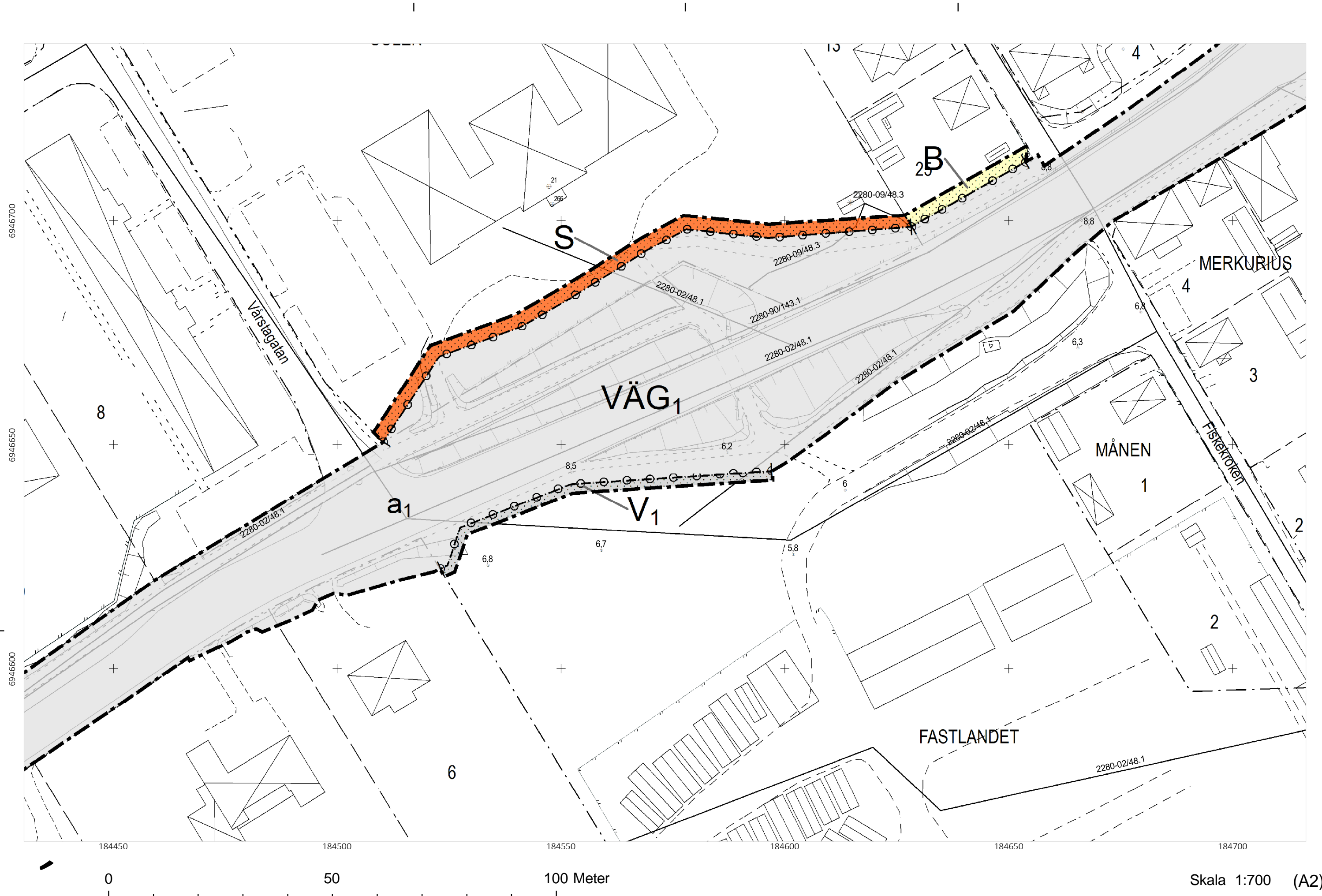
Grundkartans teckenförklaring

- Koordinatkruss
- Ajourhålet datum 2023-10-25
- 20,2 Markhöjd, inmätt
- Gränsmarkering
- b** Stomnätpunkt, FIX
- *** Stomnätpunkt, POL
- Byggnader, liv
- Byggnader, tak
- Skärmtak
- Slänt
- Vattendrag, Dike, Vattenlinje
- Brygga
- Stängsel/Staket/Plank
- Vågräcke
- Järnväg, spårmit
- Tunnel
- Körbana, kantsten
- Körbana, ej kantsten
- Körbana på tomt
- Gångbana
- Stig
- Övergångsställe
- Kvarterstraktgräns / Traktgräns
- Fastighetsgräns
- Ledningsrättighet
- Servitut
- Gemensamhetsanläggning
- Rättighet gräns
- Fornlämning
- Fornminne, linje

Grundkartan upprättad 2025-06-15 av: Marianne Berglund
Mät/Kart/GIS, Plan & Byggavdelningen
Grundkartan är uppdaterad 2026-02-11

Koordinatsystem
Plan: SWEREF99 17 15
Höjd: RH2000

Till planen hör:		Planbeskrivning	Bullerutredning, Trafikverket
	Trafikverkets plankartor, vägplan TRV2021/35105.	Grundkarta	MUR, Trafikverket
	Trafikverkets planbeskrivning, vägplan TRV2021/35105.	Utbildningsplan	Tekniskt PM, Trafikverket
	Trafikverkets illustrationskartor, vägplan TRV2021/35105.	Samrådsredogörelse	Fastighetsförteckning
		Granskningsutlåtande	
Detaljplan för E4 Södra infarten - Del av fastigheterna Fastlandet 2:66 och Gädeå 4:32 m.fl. Härnösands kommun, Västerorrlands län		ANTAGANDEHANDLING Beslutsdatum: 2024-03-18 Samrådsdatum: 2026-02-16 Granskningsdatum: 2026-04-01 Upprättad datum: 2024-03-14 Reviderad: 2026-02-11 Antagen datum:	
Planarkitekt: Sofia Carlsson/Linda Johansson Planchef: Thomas Jenssen		Diarienummer: SAM-2022-2985 Skala: 1:700	
Allmänt råd: BFS 2020:5 Plan och bygglag (2010:900)			

Grundkartans teckenförklaring

- Koordinatkruss
- Ajourhålet datum 2023-10-25
- 20.2 Markhöjd, inmätt
- Gränsmarkering
- b Stomnätspunkt, FIX
- * Stomnätspunkt, POL

- Byggnader, liv
- Byggnader, tak
- Skärmtak
- Slänt

- Vattendrag, Dike, Vattenlinje
- Brygga
- Stängsel/Staket/Plank
- Vågräcke
- Järnväg, spårmit
- Tunnel
- Körbana, kantsten
- Körbana, ej kantsten
- Körbana på tomt
- Gångbana
- Stig
- Övergångsställe

- - - Kvarterstraktgräns / Traktgräns
- Fastighetsgräns
- Ledningsrättighet
- Servitut
- Gemensamhetsanläggning
- Rättighet gräns

- W Fornlämning
- Fornminne, linje

Grundkartan upprättad 2025-06-15 av:
Marianne Berglund
Mät/Kart/GIS, Plan & Byggavdelningen

Grundkartan är uppdaterad 2026-02-11

Koordinatsystem
Plan: SWEREF99 17 15
Höjd: RH2000

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar.
Endast angiven användning och utformning är tillåten.
Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom all kvartersmark eller all allmän plats eller allt vattenområde på plankartan.

GRÄNSLINJER

- - - Planområdesgräns
- - - Användningsgräns
- - - Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV ALLMÄN PLATS

- GATA Gata
- VÄG1 Genomfartsväg

ANVÄNDNING AV KVARTERSMARK

- B Bostäder
- C Centrum
- H Detaljhandel
- S Skola
- Z Verksamheter
- G1 Bensinstation med kompletterande försäljning
- V1 Båtupplag
- D Vård

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS

Stängsel, utfart och annan utgång

- Utfartsförbud

Upphävande av strandskydd

- a1 Strandskyddet är upphävt.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Begränsning av markens utnyttjande

- Marken får inte förses med byggnad.

Höjd på byggnadsverk

- h1 Högsta byggnadshöjd är 6.5 meter

Markreservat för allmännyttiga ändamål

- u1 Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar.

Utnyttjandegrad

- e2 40,0 Största byggnadsarea är angivet värde i % av fastighetsarean inom användningsområdet.

Stängsel, utfart och annan utgång

- Utfartsförbud

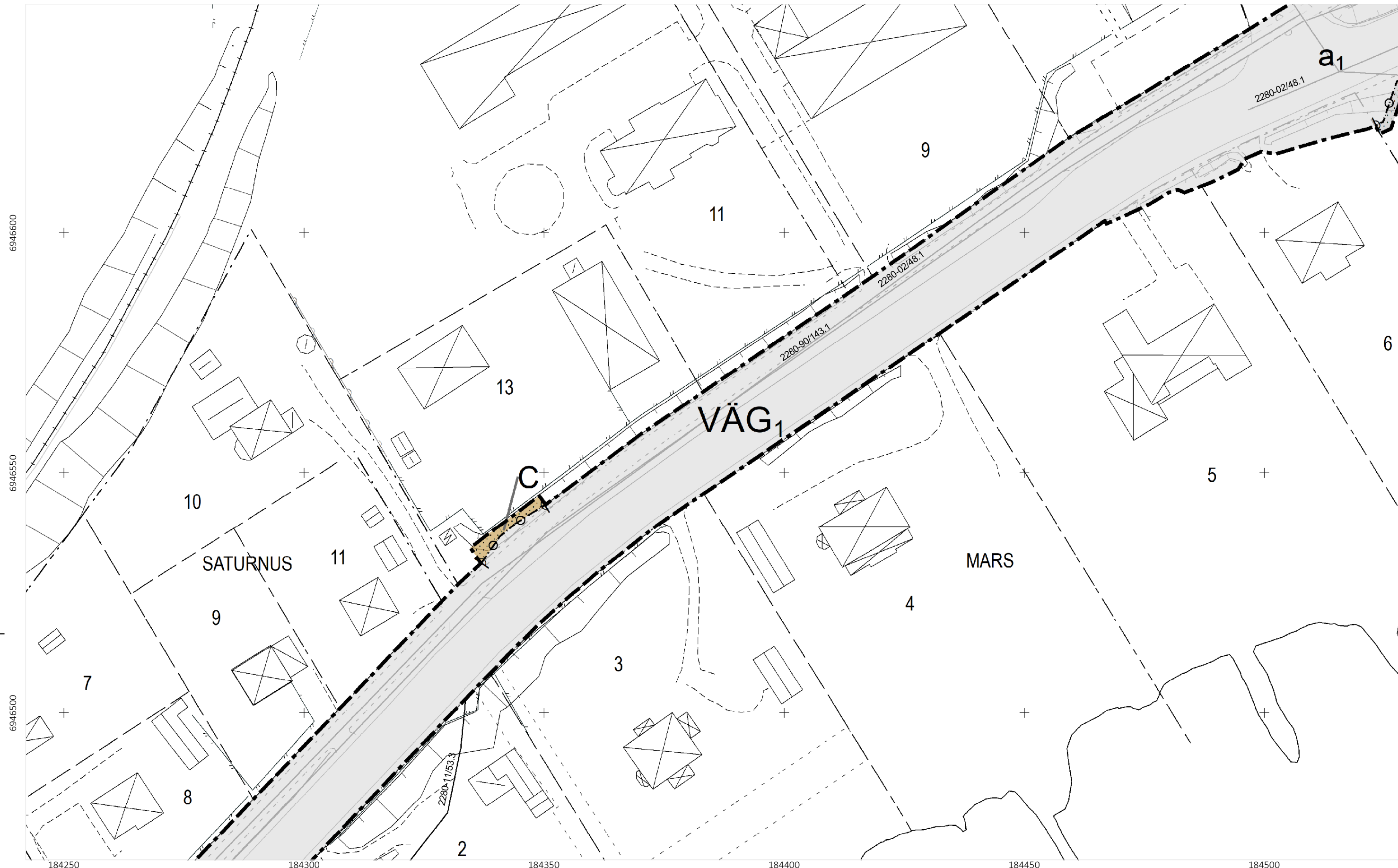
Fastighetsstorlek

- d1 1500,0 Minsta fastighetsstorlek är angivet värde i m²

GENOMFÖRANDETID

Genomförandetiden är 5 år över hela planområdet och börjar gälla fr.o.m. laga kraft datum.

Till planen hör: Planbeskrivning Grundkarta Sjökort Samrådsredogörelse Granskningsutlåtande		Bullerutredning, Trafikverket MUR, Trafikverket Tekniskt PM, Trafikverket Fastighetsförteckning											
Detaljplan för E4 Södra infarten - Del av fastigheterna Fastlandet 2:66 och Gädeå 4:32 m.fl. Härnösands kommun, Västerorrlands län Upprättad datum: 2024-03-14 Reviderad: 2026-02-11		ANTAGANDEHANDLING <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <th>Beslutsdatum</th> <th>Instans</th> </tr> <tr> <td>2024-03-18</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2026-02-16</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Förnyad granskning: 2026-04-01</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2">Antagen datum:</td> </tr> </table>		Beslutsdatum	Instans	2024-03-18		2026-02-16		Förnyad granskning: 2026-04-01		Antagen datum:	
Beslutsdatum	Instans												
2024-03-18													
2026-02-16													
Förnyad granskning: 2026-04-01													
Antagen datum:													
Planarkitekt: Sofia Carlsson/Linda Johansson Planchef: Thomas Jensen		Diarienummer: SAM-2022-2985 Skala: 1:700											
Allmänt råd: BFS 2020:5 Plan och bygglag (2010:900)													

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar.
Endast angiven användning och utformning är tillåten.
Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom all kvartersmark eller all allmän plats eller allt vattenområde på plankartan.

GRÄNSLINJER

- Planområdesgrän
- Användningsgrän
- Egenskapsgrän

ANVÄNDNING AV ALLMÄN PLATS

- GATA Gata
- VÄG₁ Genomfartsväg

ANVÄNDNING AV KVARTERSMARK

- B Bostäder
- C Centrum
- H Detaljhandel
- S Skola
- Z Verksamheter
- G₁ Bensinstation med kompletterande försäljning
- V₁ Båtupplag
- D Vård

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS

Stängsel, utfart och annan utgång

- Utfartsförbud

Upphävande av strandskydd

Strandskyddet är upphävt.

a₁

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Begränsning av markens utnyttjande

- Marken får inte förses med byggnad.

Höjd på byggnadsverk

h₁ Högsta byggnadshöjd är 6.5 meter

Markreservat för allmännyttiga ändamål

U₁ Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar.

Utnyttjandegrad

e₂ 40,0 Största byggnadsarea är angivet värde i % av fastighetsarean inom användningsområdet.

Stängsel, utfart och annan utgång

- Utfartsförbud

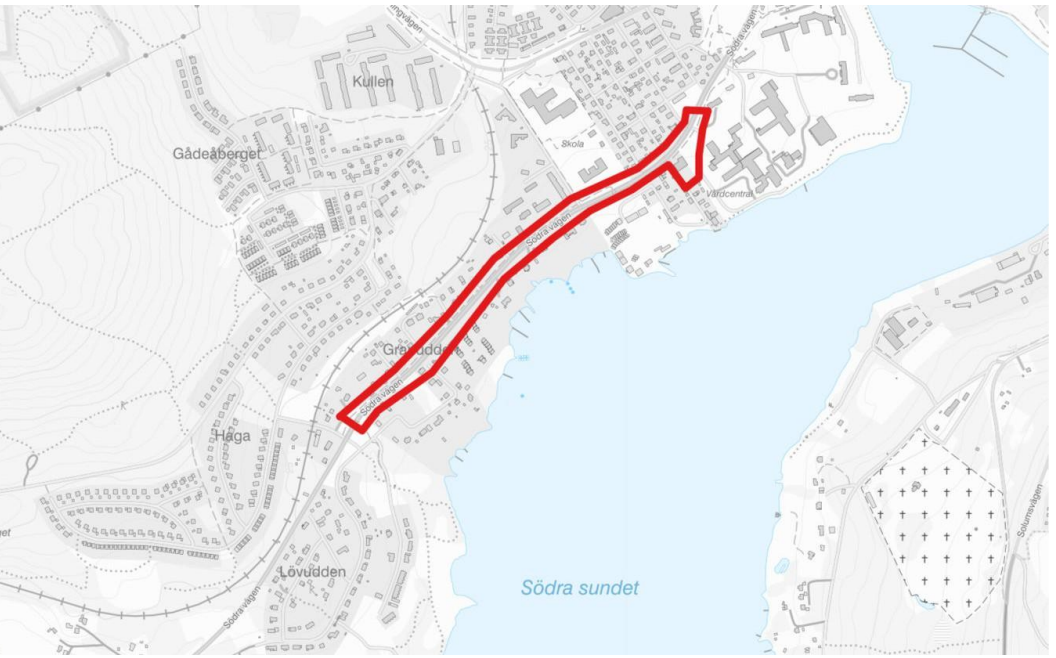
Fastighetsstorlek

d₁ 1500,0 Minsta fastighetsstorlek är angivet värde i m²

GENOMFÖRANDETID

Genomförandetiden är 5 år över hela planområdet och börjar gälla fr.o.m. laga kraft datum.

Översikt

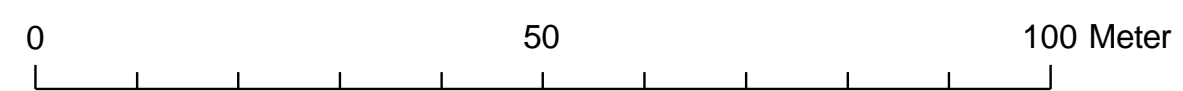
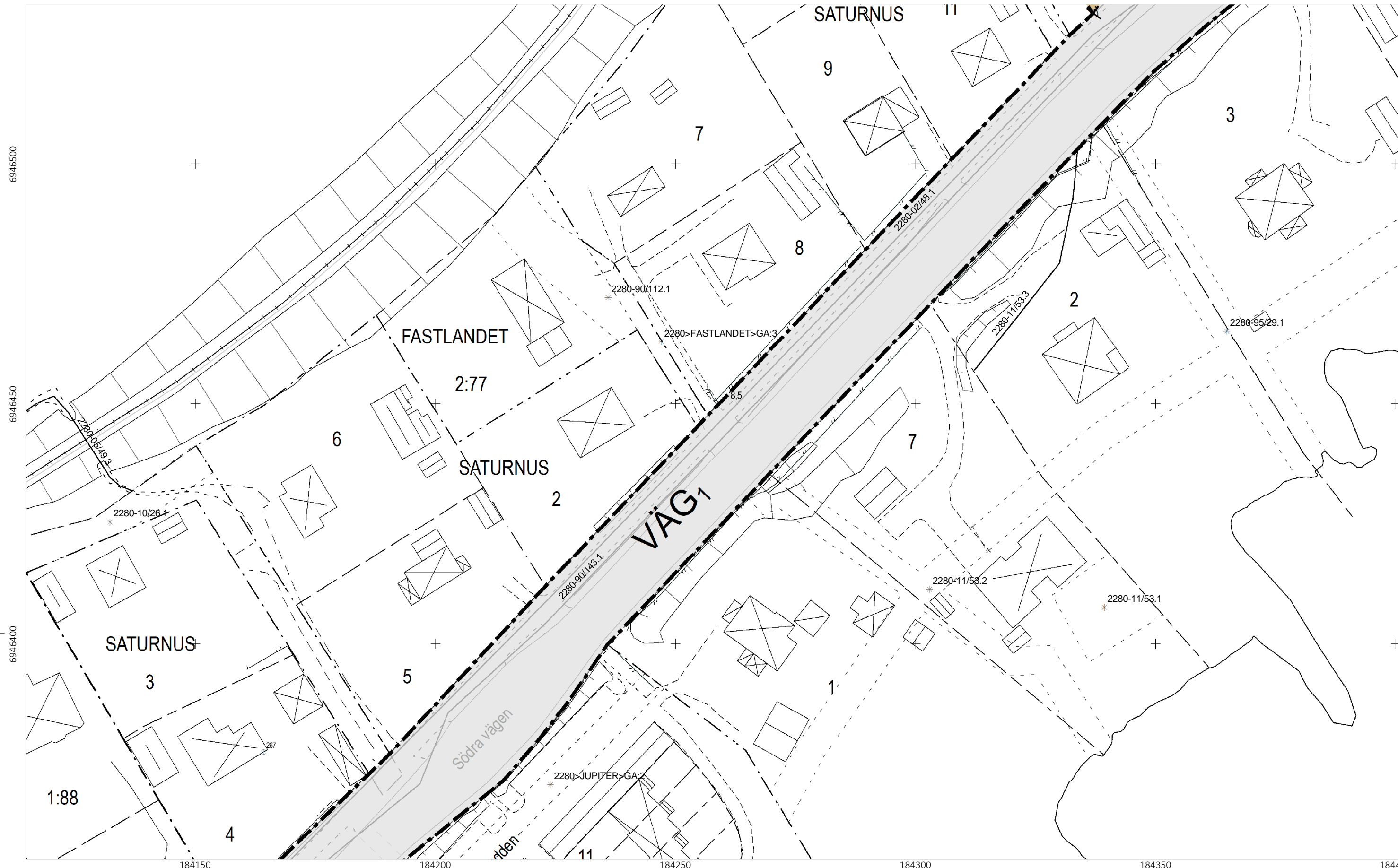
Grundkartans teckenförklaring

- Koordinatkruss
- Ajourhållet datum 2023-10-25
- 20,2 Markhöjd, inmätt
- Gränsmarkering
- b Stomnätpunkt, FIX
- * Stomnätpunkt, POL
- Byggnader, liv
- Byggnader, tak
- Skärmtak
- Slänt
- Vattendrag, Dike, Vattenlinje
- Brygga
- Stängsel/Staket/Plank
- Vägräcke
- Järnväg, spårmit
- Tunnel
- Körbana, kantsten
- Körbana, ej kantsten
- Körbana på tomt
- Gångbana
- Stig
- Övergångsställe
- Kvarterstraktgrän / Traktgrän
- Fastighetsgrän
- Ledningsrättighet
- Servitut
- Gemensamhetsanläggning
- Rättighet grän
- W Fornlämning
- Fornminne, linje

Grundkartan upprättad 2025-06-15 av: Marianne Berglund
Mät/Kart/GIS, Plan & Byggavdelningen
Grundkartan är uppdaterad 2026-02-11

Koordinatsystem
Plan: SWEREF99 17 15
Höjd: RH2000

Till planen hör:		Planbeskrivning	Bullerutredning, Trafikverket
Trafikverkets plankartor, vägplan TRV2021/35105.	Grundkarta	MUR, Trafikverket	
Trafikverkets planbeskrivning, vägplan TRV2021/35105.	Utgållslista	Tekniskt PM, Trafikverket	
Trafikverkets illustrationskartor, vägplan TRV2021/35105.	Samrådsredogörelse	Fastighetsförteckning	
	Granskningsutlåtande		
Detaljplan för E4 Södra infarten - Del av fastigheterna Fastlandet 2:66 och Gädeå 4:32 m.fl. Härnösands kommun, Västernorrlands län		ANTAGANDEHANDLING	
Upprättad datum: 2024-03-14 Reviderad: 2026-02-11		Beslutsdatum: 2024-03-18	Instans
Planarkitekt: Sofia Carlsson/Linda Johansson Planchef: Thomas Jenssen		Samrådsdatum: 2024-03-18	
Allmänt råd: BFS 2020:5 Plan och bygglag (2010:900)		Granskningsdatum: 2026-02-16	
Plan och bygglag (2010:900)		Förymd granskning: 2026-04-01	
Skala: 1:700		Antagen datum:	
Diarienummer: SAM-2022-2985		Skala: 1:700	

Skala 1:700 (A2)

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar.
Endast angiven användning och utformning är tillåten.
Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom all kvartersmark eller all allmän plats eller allt vattenområde på plankartan.

GRÄNSLINJER

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV ALLMÄN PLATS

- GATA Gata
- VÄG₁ Genomfartsväg

ANVÄNDNING AV KVARTERSMARK

- B Bostäder
- C Centrum
- H Detaljhandel
- S Skola
- Z Verksamheter
- G₁ Bensinstation med kompletterande försäljning
- V₁ Båtupplag
- D Vård

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS

Stängsel, utfart och annan utgång

- Utfartsförbud

Upphävande av strandskydd

a₁ Strandskyddet är upphävt.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Begränsning av markens utnyttjande

- Marken får inte förses med byggnad.

Höjd på byggnadsverk

h₁ Högsta byggnadshöjd är 6.5 meter

Markreservat för allmännyttiga ändamål

u₁ Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar.

Utnyttjandegrad

e₂ 40,0 Största byggnadsarea är angivet värde i % av fastighetsarean inom användningsområdet.

Stängsel, utfart och annan utgång

- Utfartsförbud

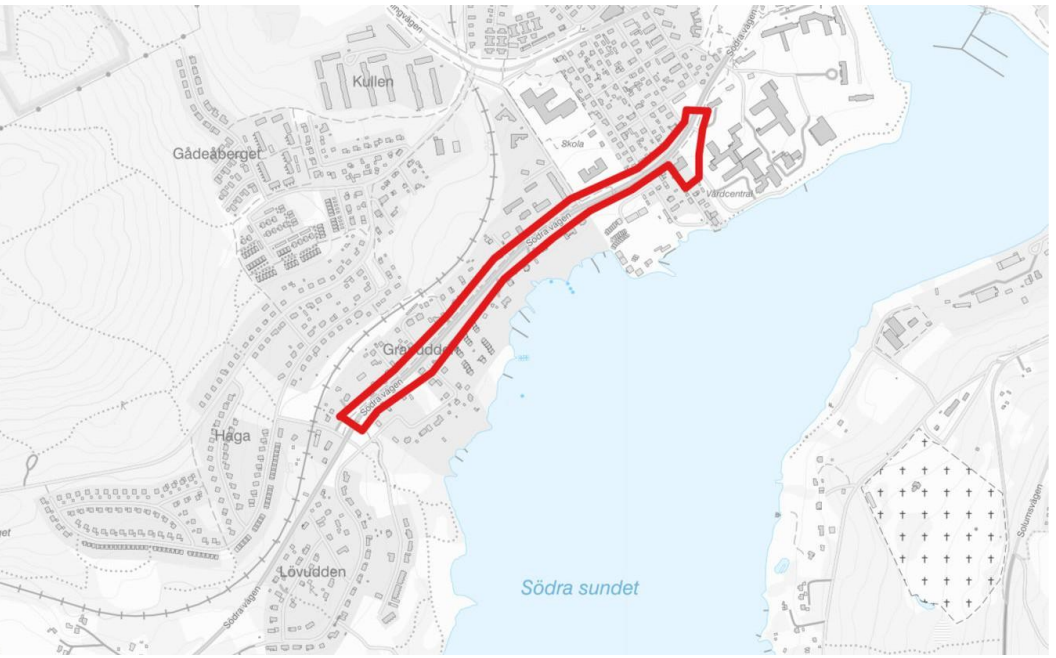
Fastighetsstorlek

d₁ 1500,0 Minsta fastighetsstorlek är angivet värde i m²

GENOMFÖRANDETID

Genomförandetiden är 5 år över hela planområdet och börjar gälla fr.o.m. laga kraft datum.

Översikt

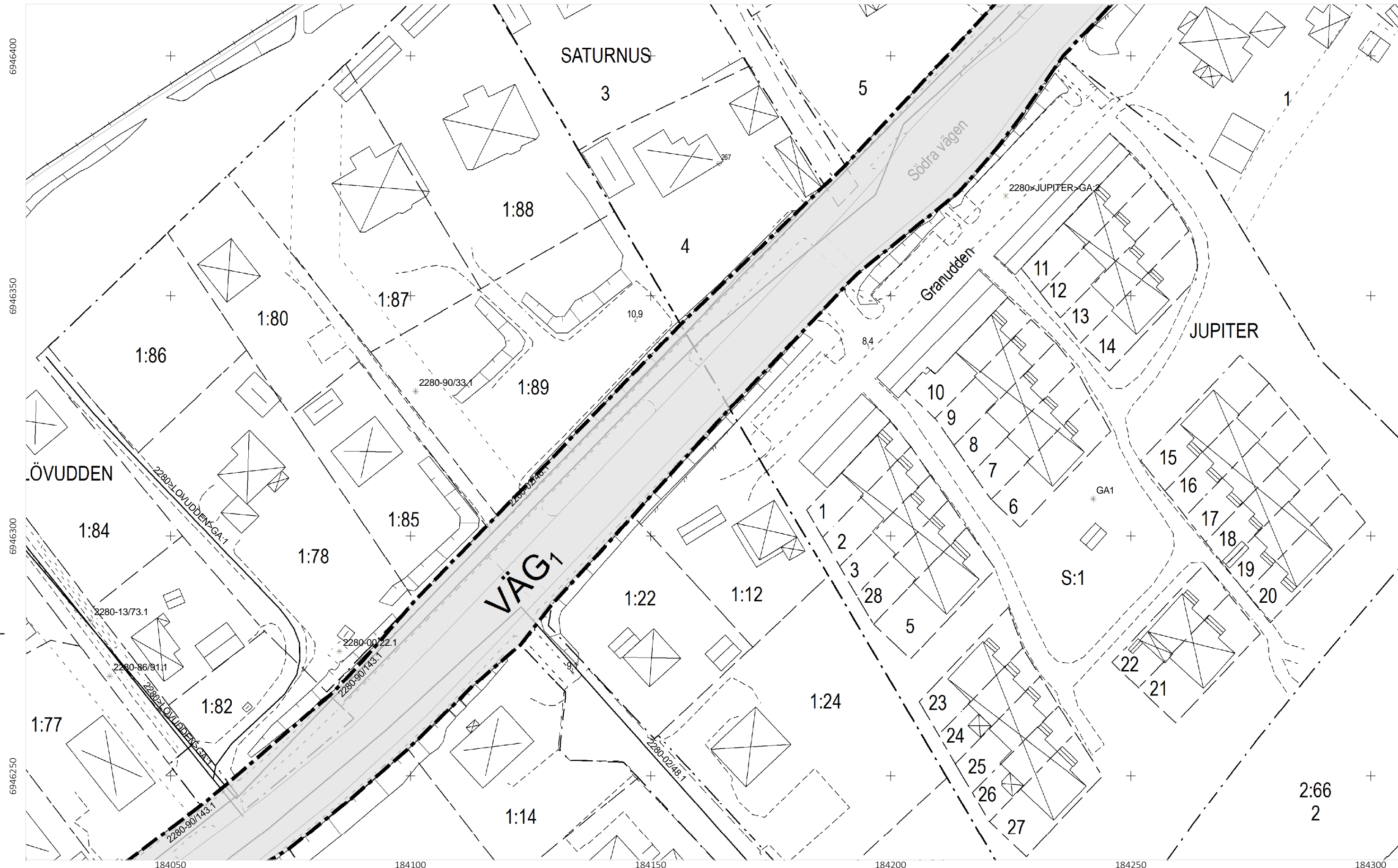
Grundkartans teckenförklaring

- o Koordinatkruss
- Ajourhållet datum 2023-10-25
- 20,2 Markhöjd, inmätt
- o Gränsmarkering
- b Stomnätspunkt, FIX
- * Stomnätspunkt, POL
- Byggnader, liv
- Byggnader, tak
- Skärmtak
- Slänt
- Vattendrag, Dike, Vattenlinje
- Brygga
- Stängsel/Staket/Plank
- Vägräcke
- Järnväg, spårmit
- Tunnel
- Körbana, kantsten
- Körbana, ej kantsten
- Körbana på tomt
- Gångbana
- Stig
- Övergångsställe
- Kvarterstraktgräns / Traktgräns
- Fastighetsgräns
- Ledningsrättighet
- Servitut
- Gemensamhetsanläggning
- Rättighet gräns
- Fornlämning
- Fornminne, linje

Grundkartan upprättad 2025-06-15 av: Marianne Berglund
Mät/Kart/GIS, Plan & Byggnadsavdelningen
Grundkartan är uppdaterad 2026-02-11

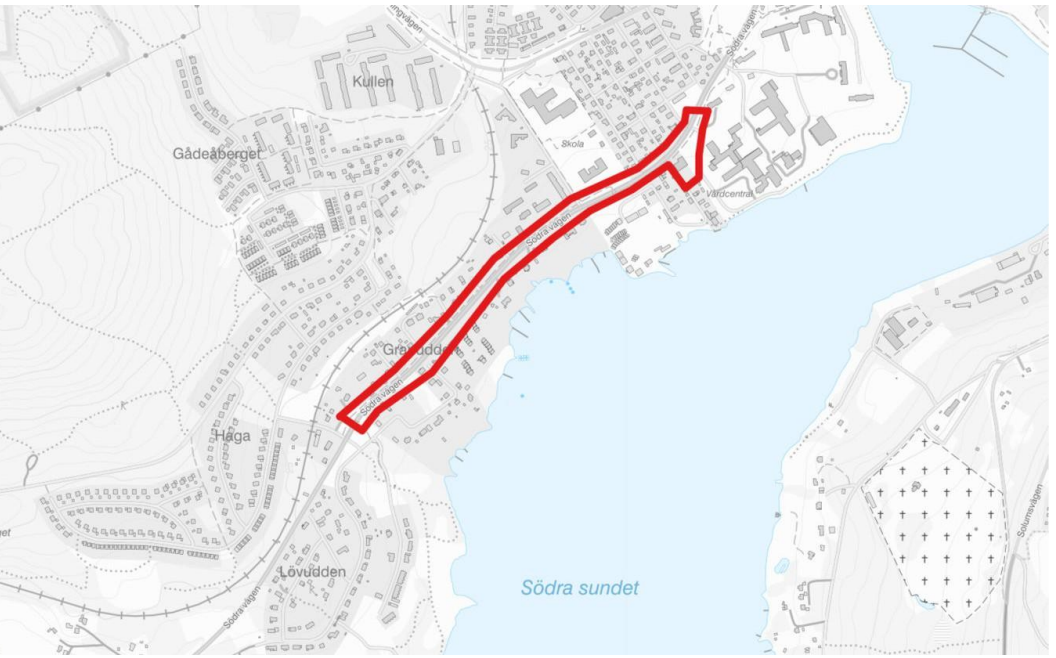
Koordinatsystem
Plan: SWEREF99 17 15
Höjd: RH2000

Till planen hör:		Planbeskrivning	Bullerutredning, Trafikverket
Trafikverkets plankartor, vägplan TRV2021/35105.	Grundkarta	MUR, Trafikverket	
Trafikverkets planbeskrivning, vägplan TRV2021/35105.	Utmärkt	Tekniskt PM, Trafikverket	
Trafikverkets illustrationskartor, vägplan TRV2021/35105.	Samlista	Fastighetsförteckning	
	Samrådsredogörelse	Granskningsutlåtande	
Detaljplan för		ANTAGANDEHANDLING	
E4 Södra infarten - Del av fastigheterna Fastlandet 2:66 och Gådeå 4:32 m.fl.		Beslutsdatum	Instans
Härnösands kommun, Västernorrlands län		Samrådsdatum: 2024-03-18	
Upprättad datum: 2024-03-14 Reviderad: 2026-02-11		Granskningsdatum: 2026-02-16	
Planarkitekt: Sofia Carlsson/Linda Johansson Planchef: Thomas Jenssen		Förnyad granskning: 2026-04-01	
Allmänt råd: BFS 2020:5 Plan och bygglag (2010:900)		Antagen datum:	
		Diarienummer: SAM-2022-2985	
		Skala: 1:700	

Skala 1:700 (A2)

Översikt

Grundkartans teckenförklaring

- Koordinatkruss
- Ajourhållet datum 2023-10-25
- 20,2 Markhöjd, inmätt
- Gränsmarkering
- b Stomnätspunkt, FIX
- * Stomnätspunkt, POL
- Byggnader, liv
- Byggnader, tak
- Skärmtak
- Slänt
- Vattendrag, Dike, Vattenlinje
- Brygga
- Stängsel/Staket/Plank
- Vägräcke
- Järnväg, spårmit
- Tunnel
- Körbana, kantsten
- Körbana, ej kantsten
- Körbana på tomt
- Gångbana
- Stig
- Övergångsställe
- Kvarterstraktgräns / Traktgräns
- Fastighetsgräns
- Ledningsrättighet
- Servitut
- Gemensamhetsanläggning
- Rättighet gräns
- W Fornlämning
- Fornminne, linje

Grundkartan upprättad 2025-06-15 av: Marianne Berglund
Mät/Kart/GIS, Plan & Byggnadsavdelningen
Grundkartan är uppdaterad 2026-02-11

Koordinatsystem
Plan: SWEREF99 17 15
Höjd: RH2000

PLANBESTÄMMELSER
Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar.
Endast angiven användning och utformning är tillåten.
Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom all kvartersmark eller all allmän plats eller allt vattenområde på plankartan.

GRÄNSLINJER
--- Planområdesgräns
--- Användningsgräns
--- Egenskapsgräns

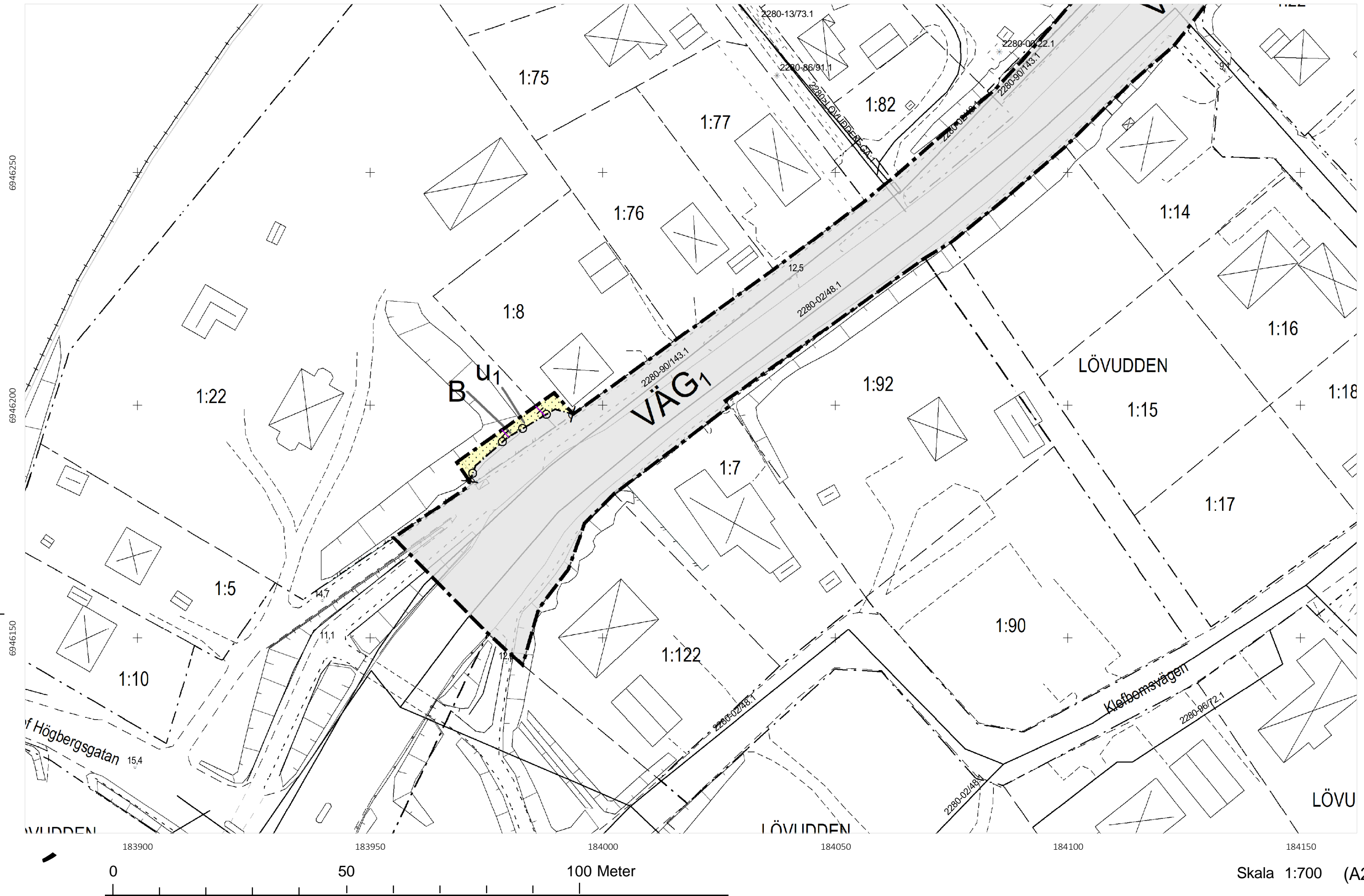
ANVÄNDNING AV ALLMÄN PLATS
GATA Gata
VÄG₁ Genomfartsväg

ANVÄNDNING AV KVARTERSMARK
B Bostäder
C Centrum
H Detaljhandel
S Skola
Z Verksamheter
G₁ Bensinstation med kompletterande försäljning
V₁ Båtupplag
D Vård

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS
Stängsel, utfart och annan utgång
Utfartsförbud
Upphävande av strandskydd
Strandskyddet är upphävt.
a₁

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK
Begränsning av markens utnyttjande
Marken får inte förses med byggnad.
Höjd på byggnadsverk
h₁ Högsta byggnadshöjd är 6.5 meter
Markreservat för allmännyttiga ändamål
u₁ Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar.
Utnyttjandegrad
e₂ 40,0 Största byggnadsarea är angivet värde i % av fastighetsarean inom användningsområdet.
Stängsel, utfart och annan utgång
Utfartsförbud
Fastighetsstorlek
d₁ 1500,0 Minsta fastighetsstorlek är angivet värde i m²
GENOMFÖRANDETID
Genomförandetiden är 5 år över hela planområdet och börjar gälla fr.o.m. laga kraft datum.

Till planen hör: <ul style="list-style-type: none"> Planbeskrivning Grundkarta Samrådslista Samrådsredogörelse 		Bullerutredning, Trafikverket MUR, Trafikverket Tekniskt PM, Trafikverket Fastighetsförteckning Granskningsutlåtande	
Detaljplan för		ANTAGANDEHANDLING	
E4 Södra infarten - Del av fastigheterna Fastlandet 2:66 och Gädeå 4:32 m.fl.		Beslutsdatum	Instans
Härnösands kommun, Västernorrlands län		Samrådsdatum: 2024-03-18	
Upprättad datum: 2024-03-14 Reviderad: 2026-02-11		Granskningsdatum: 2026-02-16	
Planarkitekt: Sofia Carlsson/Linda Johansson Planchef: Thomas Jenssen		Förnyad granskning: 2026-04-01	
Allmänt råd: BFS 2020:5 Plan och bygglag (2010:900)		Antagen datum:	
Grundkartan upprättad 2025-06-15 av: Marianne Berglund Mät/Kart/GIS, Plan & Byggnadsavdelningen Grundkartan är uppdaterad 2026-02-11		Diarienummer: SAM-2022-2985	
Skala: 1:700			

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar.
Endast angiven användning och utformning är tillåten.
Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom all kvartersmark eller all allmän plats eller allt vattenområde på plankartan.

GRÄNSLINJER

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV ALLMÄN PLATS

- GATA** Gata
- VÄG₁** Genomfartsväg

ANVÄNDNING AV KVARTERSMARK

- B** Bostäder
- C** Centrum
- H** Detaljhandel
- S** Skola
- Z** Verksamheter
- G₁** Bensinstation med kompletterande försäljning
- V₁** Båtupplag
- D** Vård

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS

Stängsel, utfart och annan utgång

- Utfartsförbud

Upphävande av strandskydd

Strandskyddet är upphävt.

a₁

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Begränsning av markens utnyttjande

- Marken får inte förses med byggnad.

Höjd på byggnadsverk

h₁ Högsta byggnadshöjd är 6.5 meter

Markreservat för allmännyttiga ändamål

u₁ Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar.

Utnyttjandegrad

e₂ 40,0 Största byggnadsarea är angivet värde i % av fastighetsarean inom användningsområdet.

Stängsel, utfart och annan utgång

- Utfartsförbud

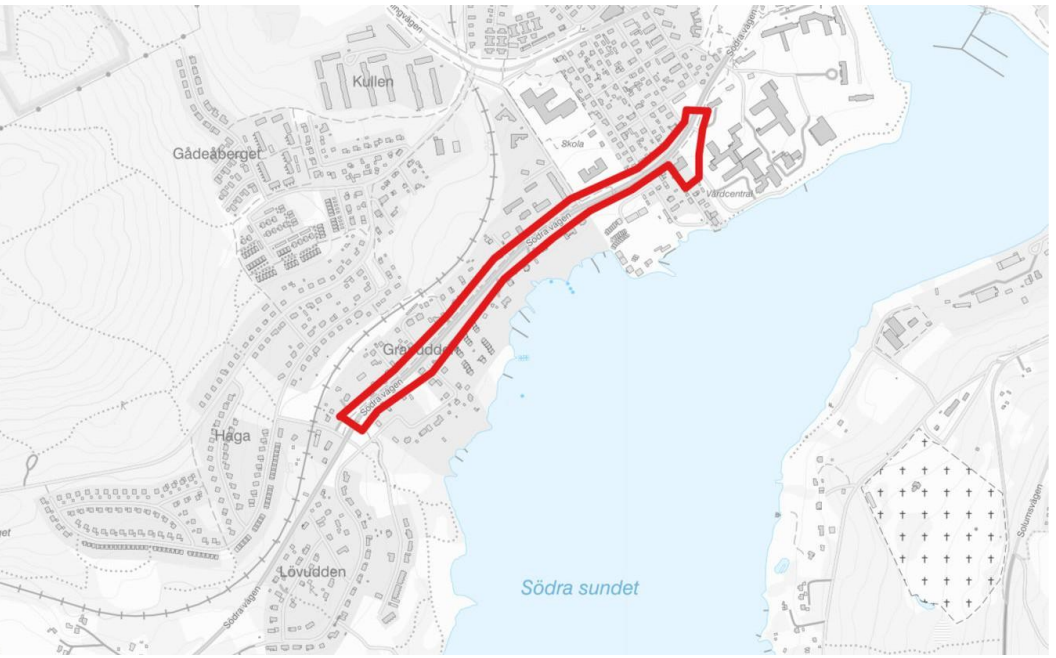
Fastighetsstorlek

d₁ 1500,0 Minsta fastighetsstorlek är angivet värde i m²

GENOMFÖRANDETID

Genomförandetiden är 5 år över hela planområdet och börjar gälla fr.o.m. laga kraft datum.

Översikt

Grundkartans teckenförklaring

○ Koordinatkruss	— Vattendrag, Dike, Vattenlinje	— — — — — Kvarterstraktgräns / Traktgräns
Ajourhållet datum 2023-10-25	— Brygga	— — — — — Fastighetsgräns
20,2 Markhöjd, inmätt	— Stängsel/Staket/Plank	— Ledningsrättighet
○ Gränsmarkering	— Väggräve	— Servitut
b Stomnätspunkt, FIX	— Järnväg, spårmit	— Gemensamhetsanläggning
* Stomnätspunkt, POL	— Tunnel	— — — — — Rättighet gräns
Byggnader, liv	— Körbana, kantsten	W Fornlämning
Byggnader, tak	— — — — — Körbana, ej kantsten	— — — — — Fornminne, linje
Skärmtak	— — — — — Körbana på tomt	
Slänt	— — — — — Gångbana	
	— — — — — Stig	
	— — — — — Övergångsställe	

Grundkartan upprättad 2025-06-15 av: Marianne Berglund
Mät/Kart/GIS, Plan & Byggavdelningen
Grundkartan är uppdaterad 2026-02-11

Koordinatsystem
Plan: SWEREF99 17 15
Höjd: RH2000

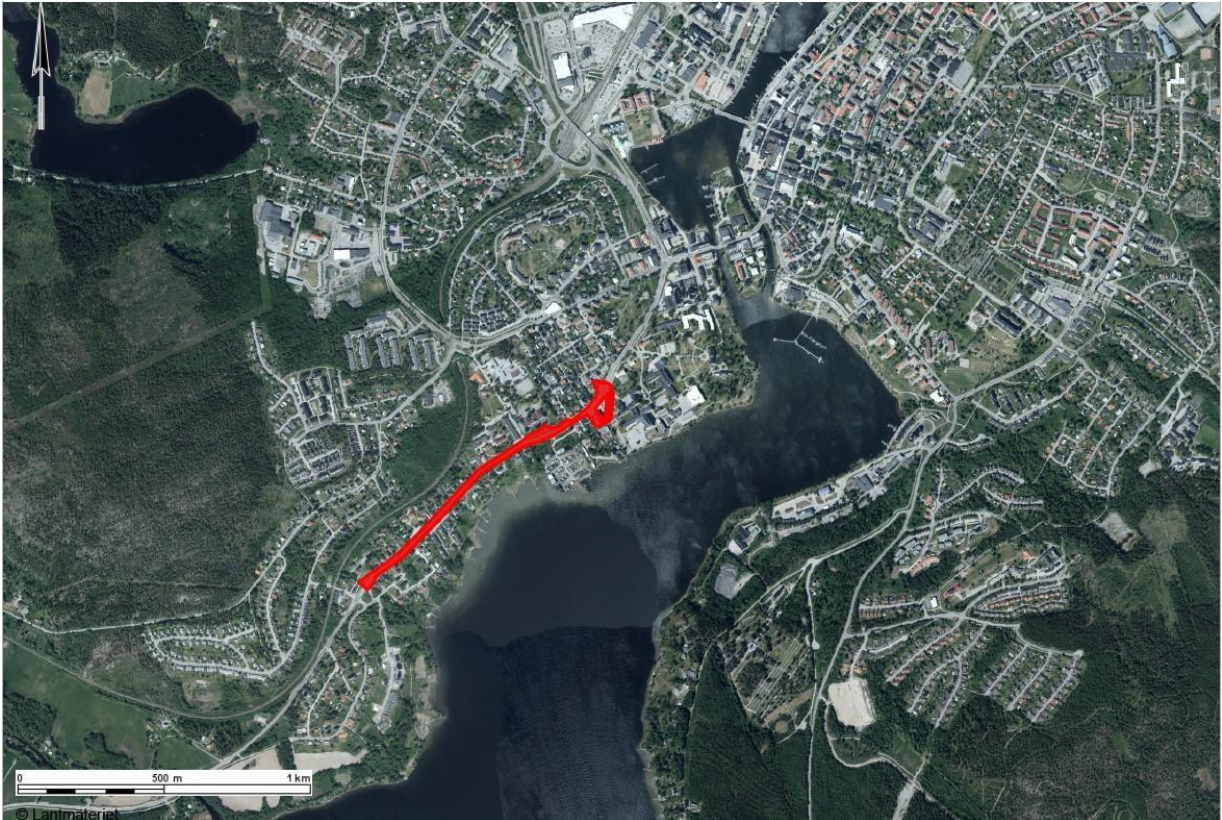
Till planen hör: ☒ Trafikverkets plankartor, vägplan TRV2021/35105 ☒ Trafikverkets planbeskrivning, vägplan TRV2021/35105 ☒ Trafikverkets illustrationskartor, vägplan TRV2021/35105		☒ Planbeskrivning ☒ Grundkarta ☒ Sändlista ☒ Samrådsredogörelse ☒ Granskningsutlåtande		Bullerutredning, Trafikverket MUR, Trafikverket Tekniskt PM, Trafikverket Fastighetsförteckning	
Detaljplan för E4 Södra infarten - Del av fastigheterna Fastlandet 2:66 och Gädea 4:32 m.fl. Härnösands kommun, Västernorrlands län		ANTAGANDEHANDLING			
Upprättad datum: 2024-03-14 Reviderad: 2026-02-11		Beslutsdatum: 2024-03-18		Instans	
Planarkitekt: Sofia Carlsson/Linda Johansson Planchef: Thomas Jenssen		Granskningsdatum: 2026-02-16		Förnyad granskning: 2026-04-01	
Allmänt råd: BFS 2020:5 Plan och bygglag (2010:900)		Antagen datum:		Diarienummer: SAM-2022-2985 Skala: 1:700	

Planbeskrivning

Detaljplan för E4 Södra infarten Härnösand -
Del av fastigheterna Fastlandet 2:66 och Gådeå 4:32 m.fl.

Antagandehandling

Figur 1 Översiktlig bild. Röd markering: planområdets lokalisering

Planbeskrivning- granskningshandling			Aktnummer:	Diarienummer: SAM-2022- 2985
Gällande lagstiftning: PBL 2010:900 BFS 2020:5 BFS 2020:6 BFS 2020:8	Planbesked: Beslutat enligt delegationsordning 2022-12-22	Detaljplan påbörjad: 2023-03-29	Antagen:	Laga kraft:

Om planbeskrivningen

Planbeskrivningens uppgift är att underlätta förståelsen av planförslagets innebörd. Beskrivningen ska redovisa planens syfte samt förutsättningar och förändringar. De tekniska, fastighetsrättsliga och ekonomiska åtgärder som behövs för att genomföra planen ska också framgå. Planbeskrivningen har ingen rättsverkan. Planen upprättas enligt reglerna i plan- och bygglagen 2010:900.

Detaljplanehandlingar, Härnösands kommun:

- Plankarta 2026-02-11, reviderad juni 2026
- Planbeskrivning 2026-02-09, reviderad juni 2026
- Undersökning och beslut om betydande miljöpåverkan 2023-05-25
- Grundkarta 2023-10-25, uppdaterad inför granskning 2026-02-11
- Fastighetsförteckning 2026-02-09
- Sändlista 2026-02-09, reviderad mars 2026

Handlingar för Vägplan, E4 södra infarten till Härnösand, Trafikverket:

- Illustrationskartor och vägkartor, 2023-01-13
- PM detaljplaner, REV 2022-11-10
- Vägplanebeskrivning, 2023-01-13
- Tekniskt PM, 2023-01-13
- MUR – Markteknisk undersökningsrapport, 2023-01-13
- Trafikbulerutredning, 2023-01-13
- Samrådslista (fastighetsförteckning), 2023-01-05

Avsändare

Härnösands kommun

871 80 Härnösand

Telefon: 0611-34 80 00

E-post: kommun@harnosand.se

Läs mer på: <https://www.harnosand.se/detaljplanering>

Medverkande

Detaljplanen har tagits fram av handläggare på plan- och byggavdelningen. Medverkande i planarbetet har även varit representanter från miljöavdelningen, teknikavdelningen, enheten för strategisk samhällsutveckling och Trafikverket.

Innehållsförteckning

<i>Avsändare</i>	2
<i>Medverkande</i>	3
1. Planens syfte och huvuddrag	6
<i>Syfte</i>	6
<i>Huvuddrag och bakgrund</i>	6
<i>Sakägarkrets</i>	8
<i>Genomförandetid</i>	8
<i>Grundkarta</i>	8
2. Plandata	9
<i>Läge</i>	9
<i>Areal och markägoförhållanden</i>	9
3. Tidigare ställningstaganden	9
<i>Översiktsplan</i>	9
<i>Gång- och cykelprogram 2022–2040</i>	9
<i>Riksintressen</i>	11
<i>Detaljplaner</i>	11
<i>Fastighetsplan</i>	14
<i>Strandskydd</i>	14
<i>Trafikverkets vägplan</i>	14
<i>Planbesked</i>	15
4. Förenligt med 3, 4 och 5:e kapitlet Miljöbalken .	15
<i>Miljökonsekvensbeskrivning</i>	15
<i>Miljökvalitetsnormer</i>	15
5. Planområdets förutsättningar	16
<i>Områdets karaktär</i>	16

Planbeskrivning för Fastlandet 2:66 och Gådeå 4:32 m.fl
SAM-2022-2985

<i>Natur</i>	17
<i>Rennäring</i>	21
<i>Bebyggelseområden</i>	22
<i>Gator och trafik</i>	22
<i>Störningar</i>	24
<i>Teknisk försörjning</i>	25
6. Planförslaget	25
<i>Planbestämmelser</i>	25
<i>Användningsbestämmelse för kvartersmark</i>	28
<i>Användningsbestämmelser för Allmän plats</i>	33
<i>Utformning kvartersmark</i>	37
<i>Trafik</i>	40
<i>Natur</i>	45
<i>Vattenområden</i>	49
<i>Rennäring</i>	49
<i>Störningar</i>	49
<i>Teknisk försörjning</i>	50
7. Genomförande	51
<i>Organisation</i>	51
<i>Fastighetsrätt</i>	53
<i>Teknik</i>	57
<i>Ekonomi</i>	57
8. Konsekvenser av planens genomförande	58
<i>Ekologiskt</i>	58
<i>Socialt</i>	59
<i>Ekonomi</i>	59
<i>Fastighetsrättsliga frågor</i>	60
9. Bilaga 1. Detaljplaneprocessen	88

1. Planens syfte och huvuddrag

Syfte

Syftet med planförslaget är att skapa planmässiga förutsättningar för Trafikverkets vägplan med beteckningen TRV2021/35105, genom att hantera samtliga avvikelser från befintliga detaljplaner. Föreslagna ersättningsvägen för Fiskekroken föreslås lokaliseras på fastighet som används för en pågående verksamhet. Ytterligare ett syfte med detaljplanen är att säkerställa fortsatt handelsverksamhet.

Detaljplanen har även reglerats med ett utfartsförbud mot E4:an utifrån Trafikverkets vägplan.

Huvuddrag och bakgrund

Trafikverket avser att vidta säkerhetshöjande trafikåtgärder på E4 södra infarten till Härnösand. Syftet är att öka trygghet och tillgänglighet för oskyddade trafikanter längs med E4 genom Härnösand, samt att underlätta för drift och underhåll. Åtgärder som ska genomföras är bland annat omdragning av gång och cykelbanor, upprustning av busshållplatser, ändrade vägenslutningar och en ny cirkulationsplats.

Trafikverkets vägplan gör avvikelser från befintliga detaljplaner. Trafikverket planerar att anlägga en cirkulationsplats vid infarten till del av Fastlandet 2:60 (f.d. sjukhusområdet) och ta bort befintlig kanalisering i höjd med infarten till gatan Fiskekroken. Anledningen är att förbättra säkerheten för oskyddade trafikanter längs sträckan och förbättra trafikflödet på E4.

Denna åtgärd medför att Trafikverket avser att befintlig anslutning till Fiskekroken stängs, och en ny anslutning via f.d. Sjukhusområdet föreslås. Trafikverket i samråd med kommunen har bedömt att detta är en avvikelse från befintliga detaljplaner som inte är en mindre avvikelse. Detaljplanen ska därför utreda denna åtgärd. Trafikverket har i samråd med kommunen bedömt att en ny detaljplan ska tas fram som hanterar samtliga avvikelser (se bilaga ”PM detaljplaner”).

E4 och Trafikverkets nya vägrätter / åtgärder planläggs som Allmän plats – genomfartsväg (Väg₁). I användningen ingår separata gång och-cykelvägar liksom mindre tunnel eller bro för gång- och cykeltrafik som ligger i anslutning till vägen, samt komplement till vägen såsom: planteringar, gräsytor och hållplatskydd. Detaljplanen ska möjliggöra för en ny kommunal gata från fiskekroken till del av Fastlandet 2:60 (f.d. Sjukhusområdet). Kommunala gatan planläggs som Allmän plats - Gata i plankartan.

Planförslaget medför också att fastighet som i dagsläget är planlagt som *Småindustriändamål och samt i vissa fall handel* och fastighet som i dagsläget som är planlagt som *Bostadsändamål samt i vissa fall handel*, får nytt användningsändamål H- Detaljhandel och Z- Verksamheter. Planförslaget utgår ifrån hur fastigheterna används i dagsläget och befintlig byggnadshöjd. För handels och z-verksamhet föreslås att byggrätten högst får uppta 40 % av användningsytan inom fastigheten (e₁). Minsta fastighetsstorlek har satts till 1500 kvm (d₁)

På vissa delar av sträckan medför Trafikverkets vägplan och detaljplanen att utfartsförbud i befintlig detaljplan nr 331 påverkas. För att kunna hantera utfartsförbud längs med sträckan har planområdesgränsen flyttats ut och delar av kvartersmarken planlagts. Det är alltså inte nya utfartsförbud utan syftet är endast att reglera befintliga utfartsförbud där planförslaget medför att befintligt utfartsförbud släcks ut. Kvartersmarken enligt planförslaget utgör vård (D), skola (S) centrumändamål (C), bostadsändamål (B), båtupplag (V₁) och bensinstation med kompletterande försäljning (G₁). Närmast E4 och kommunal gata ska s.k. prickad mark som innebär att *marken inte får förses med byggnad* fortsätter att gälla.

Planområdet omfattas delvis av strandskyddet. Planförslaget medför att strandskyddet upphävs inom planområdet, med hänvisning till de särskilda skälen enligt 7 kap. 18 c § miljöbalken att området redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften samt behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området.

Detaljplanen hanteras med standardförfarande.

Sakägarkrets

Detaljplanens sakägarkrets består av närliggande fastighetsägare samt andra som bedöms beröras direkt av planens genomförande. I bilden nedan redovisas detaljplanens sakägarkrets. Fastigheter som ligger inom eller genomskärs av vit polygon i illustrationen ingår i samrådskretsen.

Figur 2 Vit polygon visar bedömd sakägarkrets

Genomförandetid

Genomförandetiden är fem år inom hela planområdet från den dag planen får laga kraft.

Grundkarta

Grundkartan är upprättad 2023-10-25 av Härnösand kommun och är framtagen i koordinatsystemet SWEREF99 17 15 och har höjdsystemet RH2000. Grundkartan är uppdaterad 2026-02-11.

2. Plandata

Läge

Planområdet ligger i Härnösands södra delar (se figur 1). Planområdet utgår ifrån vägplanens utsträckning och de avvikelser som ska hanteras. Hela sträckan för vägplanen har inte tagits med eftersom alla åtgärder inte innebär avvikelser från befintliga detaljplaner.

Areal och markägoförhållanden

Planområdet omfattar ca 2,7 ha (27 401 m²). Stora delar av marken inom planområdet ägs av Härnösands kommun. Planområdet omfattar även privata fastighetsägare. Planområdet omfattar inget vattenområde.

3. Tidigare ställningstaganden

Översiktsplan

I gällande Översiktsplan, antagen i kommunfullmäktige § 79 den 2022-09-26, anges området som väg med ställningstagandet större transportled som är lokalt och regionalt viktig för förflyttning av personer och gods. De viktigaste transportlederna för gods och människor ska ha god framkomlighet, och säkra gång och cykelvägar.

Planområdet innefattar även av mark som är utpekad i översiktsplanen som områden för mångfunktionell bebyggelse och gång- och cykelväg.

Planförslaget bedöms vara förenligt med översiktsplanen.

Gång- och cykelprogram 2022–2040

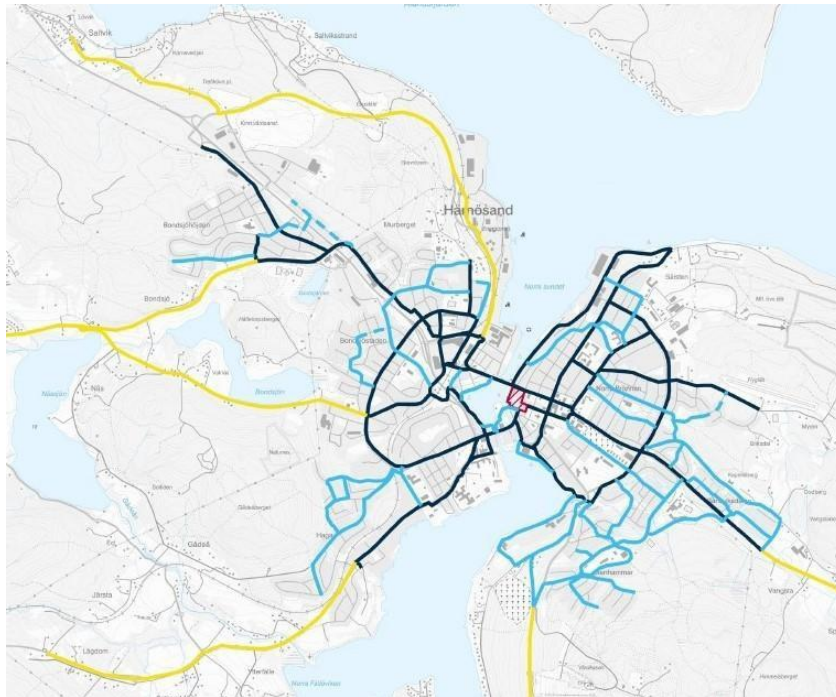
I samband med framtagandet av kommunens Översiktsplan togs även ett Gång- och cykelprogrammet (förkortat GC-programmet) fram, som består av ett strategiskt dokument som

berör hur Härnösand ska arbeta långsiktigt med gång- och cykelplaneringen, samt en handlingsplan.

Programmet antogs i kommunfullmäktige den 26 september 2022. Programmet beskriver kommunens arbete med gång- och cykel med målet att främja fler hållbara resor till och med 2040.

Den sträckan som är aktuell för Planförslaget ingår i Härnösands huvudnät för cykelvägar (se figur 3). Huvudnätet utgör ett skelett av gång- och cykelvägar inom tätorten som förbinder stadsdelar och viktiga målpunkter i staden. Ställningstagandet enligt programmet är att huvudcykelvägar ska ha god framkomlighet och i övrigt hög standard. Utformningen bör vara sådan att cykeln har företräde framför bilen längs med dessa sträckor.

Planförslaget ska möjliggöra för Trafikverkets vägplan som föreslår trafiksäkerhetshöjande åtgärder och ett mer sammanhängande och säkert gång- och cykelstråk längs med sträckan. Planförslaget bedöms därför ligga i linje med GC-programmet och de ställningstaganden som finns för huvudnätet.

Figur 3 Figur 2 Utdrag ur Härnösands kommuns gång och cykelprogram (2022)

Riksintressen

Kulturmiljö

Delar av planområdet ligger inom riksintresseområde för Kulturmiljövård, 3 kap. 6 § Miljöbalken. Uttryck för riksintresseområdet Härnösand är bland annat nyklassicistiska karaktärsbyggnader, äldre strandburen gatustruktur, regelbundna rutnätsplaner i Kronholmen och Rotudden samt hamnmiljöer. För det aktuella planområdet är det framförallt Rotuddens regelbundna stadsplan samt storskaliga institutionella byggnader på och omkring sjukhusområdet som måste beaktas.

Kommunikationer

E4 utgör riksintresse för kommunikationer enligt 3 kap. 8 § Miljöbalken och är ett tungt vägande allmänt intresse. E4 Södra infarten Härnösand är en genomfartsväg med stora behov av framkomlighet och trafiksäkerhet. E4 utgör en av de primära transportlederna för farligt gods, varutransporter och persontransporter.

Detaljplaner

Aktuellt planförslag berör delar av följande gällande detaljplaner:

2280-DP-331, fastställd 1985-10-24.

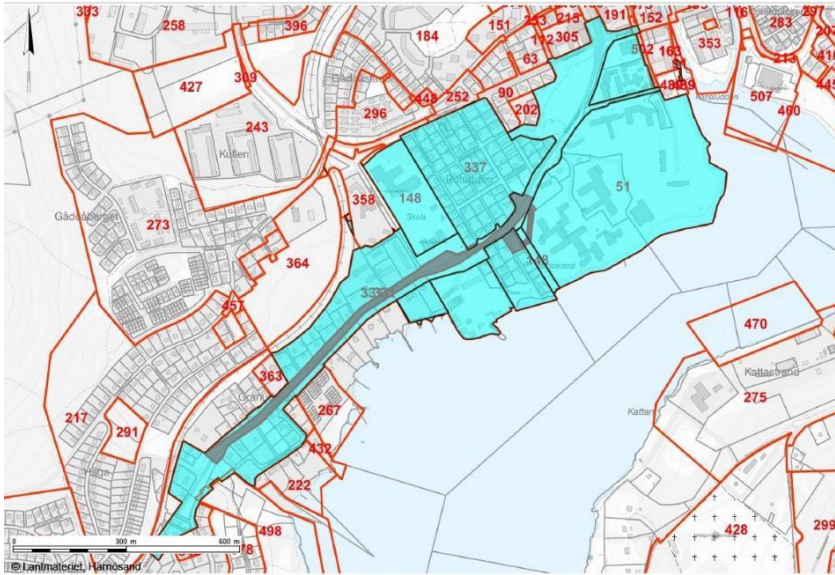
2280-DP-337, fastställd 1987-06-02.

2280-DP-148, fastställd 1959-06-09.

2280-DP-51, fastställd 1917-01-26.

(se figur 3)

Genomförandetiden har gått ut för samtliga planer.

Figur 4 Blå markering: Detaljplaner som påverkas av förslaget. Röd linje: gräns för befintliga detaljplaner. Mörkröd polygon: planområdet (skiss)

DP 331 Södra vägen

Den detaljplan som berörs mest av planförslaget är dp 331 som fastställdes 1985-10-24.

Detaljplanen utgjorde ett statskommunalt vägprojekt som syftade till en vägombyggnad för ökad framkomlighet.

För det aktuella planområdet är marken planlagd för allmän plats (gata och park) samt kvartersmark (bostäder, båtupplag, centrumändamål, allmänt ändamål, transformatorstation). Utfartsförbud mot kvartersmark och prickad mark mot E4 gäller i stort sett längs med hela sträckan i dagsläget.

DP 337 - Rotudden

DP-337, fastställdes 1987-06-02.

DP-337, fastställdes 1987-06-02.

Syftet med detaljplanen var att ersätta 1917 års stadsplan med en ny tidsenlig plan för bostadsområdet.

Användningsområden enligt detaljplanen är allmän platsmark-gata och park, Kvartersmark med bostäder, handel, småindustri och bensinstation. Planen relegerar även specialområde: vattenområde med bryggor båthus och dylikt.

För del av detaljplanen som berörs av planförslaget finns bestämmelser om bland annat högsta byggnadshöjd (för huvudbyggnad 5,5–6,0 m, för uthus eller annan gårdsbyggnad: 2,5–3,0 m, dock 4,0 m om lämpligt) Punktprickad mark som ej får bebyggas, bestämmelse om största byggnadsarea för varje enbostadshus är 100 m² och för flerbostadshus 160 m² etcetera.

DP 148

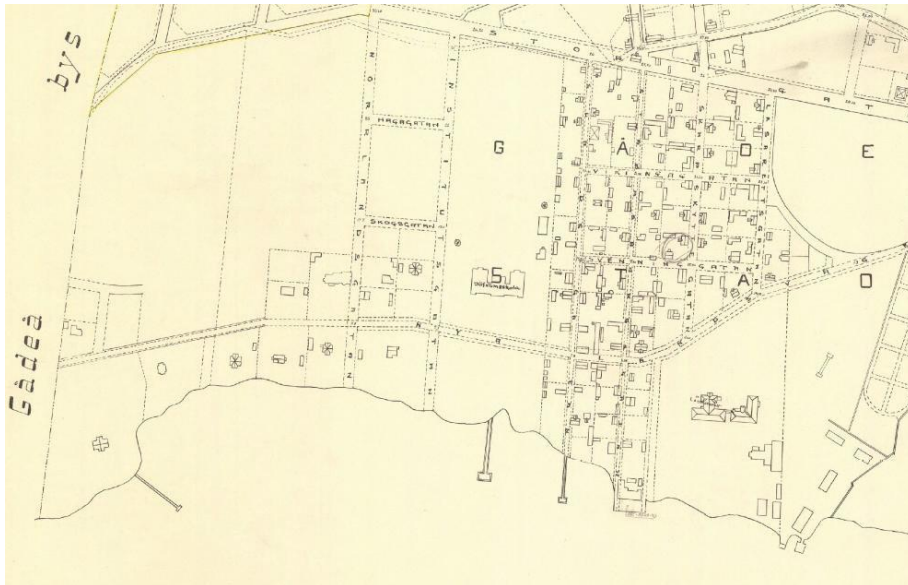
Ändring av stadsplanen för del av Härnösand (Rotuddsområdet) DP-148 fastställdes 1959-06-09. Detaljplanen skulle möjliggöra utbyggnaden och breddningen av en del av Södra Vägen (E4).

Användningsområden enligt detaljplanen är allmän platsmark, gata och park. Kvartersmark, allmänt ändamål och bostadsändamål.

För del av detaljplanen som berörs av aktuellt planförslag finns bestämmelse - Punktprickad mark som ej får bebyggas.

DP-51

Ändring / tillägg till Härnösand stadsplan, fastställd 1917-01-26. Detaljplanen anger kvartersmark men ingen närmare specificering.

Figur 5. Utdrag ur detaljplan 51, Rotuddsområdet, Sjukhusområdet och Gådeå etc.

Fastighetsplan

Det finns ingen fastighetsplan för området.

Strandskydd

Strandskyddet gäller vid havet, insjöar och vattendrag och omfattar land- och vattenområdet inom 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd. Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga allmänhetens tillgång till strandområden, samt betrygga goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten (7 kap. 13–14 §§ miljöbalken) Strandskyddet kan vara upphävt genom detaljplan. Enligt miljöbalkens sjunde kapitel 18 g § 2 återinträder dock strandskyddet när en detaljplan ersätts.

Delar av planens område ligger inom strandskyddet.

Trafikverkets vägplan

Trafikverkets vägplan fastställdes Hösten 2025.

Under 2016 gjordes en åtgärdsvalsstudie med beteckningen TRV 2016/41415 för E4 genom Härnösand. Studien visade brister i trafiksäkerheten längs med den aktuella vägsträckan och en avsaknad av ett sammanhängande gång och cykelstråk.

Den vägplan som Trafikverket har tagit fram föreslår åtgärder som utgår ifrån åtgärdsvalsstudiens identifierade problemområden. Vägåtgärderna som föreslås är bland annat att säkra passager över E4, mer sammanhängande gång- och cykelvägar, upprustning av busshållplatser, förbättring av utfarter med mera.

Trafikverket har i sin vägplan gjort en bedömning att de åtgärder som hanteras inom ramen för vägplanen inte medför betydande miljöpåverkan.

Länsstyrelsen meddelade Trafikverket 2021-12-03 beslut om att vägplanen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Planbesked

Samhällsförvaltningen beslutade 2022-12-22 med stöd av delegationsordning för samhällsnämnden i Härnösands kommun, samt med stöd av plan- och bygglagen (PBL) 5 kap. 2 och 5 §§, att planarbetet kan påbörjas.

4. Förenligt med 3, 4 och 5:e kapitlet Miljöbalken

Miljökonsekvensbeskrivning

En undersökning och bedömning av betydande miljöpåverkan har genomförts under 2023 och bifogas handlingarna. Plangenomförandet bedöms inte medföra en betydande inverkan på miljön, hälsan eller på hushållningen med mark, vatten eller andra resurser, dvs. allmänna intressen enligt 3 och 4 kap i Miljöbalken.

Kommunen har genomfört undersökningssamråd i enlighet med 6 kap 6 § miljöbalken. Länsstyrelsen meddelade därefter i ett yttrande daterat 2023-06-29 att de instämmer med kommunens bedömning.

En miljökonsekvensbeskrivning har därför inte upprättats av kommunen.

Planområdet har ändrats efter undersökningssamrådet. Bedömningen är dock fortfarande att planförslaget inte medför betydande miljöpåverkan. Planförslagets syfte är att möjliggöra för trafikverkets vägplan, utöver det planläggs det inte för någon ny verksamhet utan detaljplanen behandlar befintliga verksamheter och rättar till efter verkligheten.

Miljö kvalitetsnormer

Vid planering ska miljö kvalitetsnormer (MKN) enligt miljöbalkens 5 kapitel säkerställas. Härnösands kommun omfattas av MKN för utomhusluft och för vattenförekomster.

I områdets närhet ligger vattenförekomsten södra sundet. Enligt VISS (VISS – Vatten Informations System Sverige) bedöms vattenförekomsten ha god ekologisk status men uppnår ej god kemisk status. Utsläpp från verksamheter och spridning från förorenade sediment tillsammans med andra påverkanskällor bidrar troligen till att god kemisk status inte uppnås i vattenförekomsten. Ett genomförande av detaljplanen bedöms inte medföra att MKN för vatten överskrids eller att målen för vattenförekomstens status inte kan uppnås.

Miljökvalitetsnormer (MKN) för luft är över lag i kommunen god, förutom på del av Storgatan på Mellanholmen. Där har det under 2022 uppmätts höga partikelhalter och miljökvalitetsnormerna för utomhusluft har överskridits. Detta följs sedan 2023 upp av kommunens miljöavdelning med utökade och detaljerade mätningar, parallellt med mätningarna genomförs lämpliga åtgärder för att minska partikelhalterna. Detaljplanens genomförande bedöms inte medföra att riktlinjer för MKN för utomhusluft kommer överskridas, eftersom planförslaget inte genererar någon ökning av trafikmängden. Bättre cykelbanor med högre säkerhet kan leda till att fler väljer cykel istället för bilen, vilket i så fall kan få positiva effekter för MKN för utomhusluften.

5. Planområdets förutsättningar

Områdets karaktär

Planområdet ligger i Härnösands södra delar och sträcker sig från Rotudden till Granudden, längs med E4 och bitvis genom gamla sjukhusområdet. Planområdet omfattar också befintlig verksamhet på Fiskekroken.

Bebyggelsen i området utgörs av både av institutionella byggnader, villor och flerbostadshus från olika tidsepoker vilket medför att området karaktäriseras av varierande arkitektur i olika stilar. Planområdet angränsar också till mindre verksamheter, butiker och samhällsservicebyggnader. Mindre gröna ytor, skogsdungar och vägslänter finns längs med sträckan.

Natur

Mark och vegetation

Planområdet består huvudsakligen av mark som redan är bebyggd eller påverkad av infrastruktur, området utgörs delvis av hårdgjorda och gröna ytor. Det finns ingen naturmark inom eller i anslutning till planområdet. Marken lutar åt sydväst och varierar i nivå mellan +5,9 och +14,3 (RH2000).

Gröna ytor längs med planområdet är trädgårdar för bostäder, mindre parkytor och vägslänter.

I Härnösands kommun planeras 90 000 m² gräsyta förvandlas till äng, syftet är att öka den biologiska mångfalden. En av dessa ytor är en öppen gräsyta mellan E4 och båtvarvet (se figur 4).

Marken bedöms inte påverkas i någon större utsträckning av vägplanens åtgärder eller av detaljplaner, men bör tas i beaktning under projektering och byggtiden.

Inga vattenskyddsobjekt, vattenförekomster eller våtmarker finns inom planområdet.

Figur 6 yta mellan E4 och befintligt båtvarv som planeras att användas för "ängsmark"

Arter

Trafikverket har genomfört en inventering av skyddade arter inom området. Inom området har de rödlistade arterna björktrast (NT) och rosenfink (NT) påträffats. Vid Kiörningskolan finns en stor bevarandevärd alm.

Trafikverket har även utfört en inventering av invasiva arter under sommaren 2022. Inventeringen visade fynd av blomsterlupin, vresros och jättebjörnloka inom och i anslutning till vägplanens område.

Under framtagande av planförslaget har sökning gjorts genom Artdatabanken både på skyddade arter och invasiva arter, inga ytterligare fynd har gjorts.

Geotekniska förhållanden

Trafikverket har genomfört en geo-, väg-, och miljöteknikutredning under framtagande av vägplanen, provtagningar skedde till stor del under maj och oktober 2021.

Marken inom planområdet består till stor del av överst av ett ojämnt fyllningslager på morän ovan berg.

Vid den planerade cirkulationsplatsen påträffades ett tunt sedimentlager av torrskorpelera under befintlig vägbank. Fyllnadsjordens mäktighet varierar mellan cirka 0 och 1,5 meter, fyllningen består av mulljord, silt, sten, grus och sand. Träd – och glasrester har också påträffats i fyllningen. Störst fyllnadsmäktigheter (1 till 1,5 meter) har påträffats intill korsningen mellan E4:an och Skarpskyttegatan.

Moränens mäktighet varierar mellan 1,2 till 2,6 meter och bedöms som sandmorän. Vid planerad cirkulationsplats har det påträffats siltig sandmorän. Moränen är fast till mycket fast lagrad.

Bergnivåerna varierar mellan +8,1 och +13,1 meter över havet (RH2000), vilket motsvarar 0,8 till 4 meter under markytan i undersökta punkter. Ytligt berg påträffades vid planerade cirkulationsplatsen.

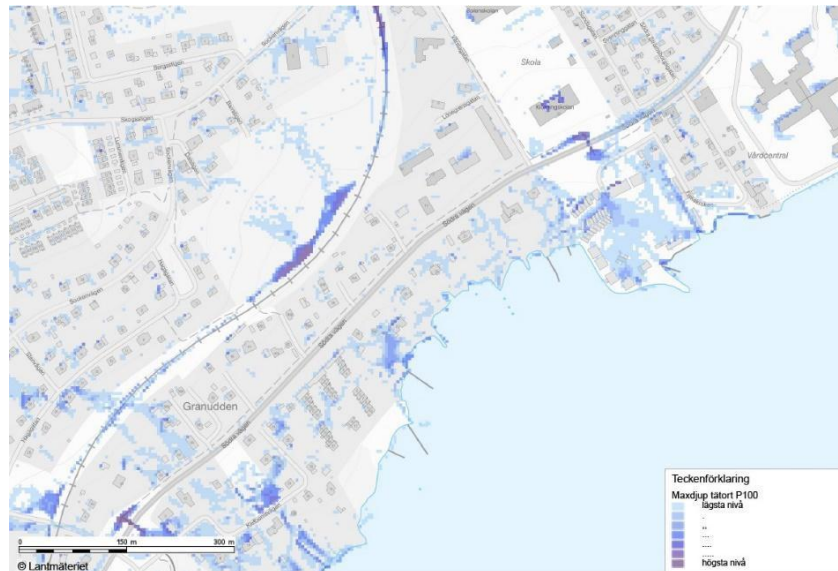
Geohydrologiska förhållanden

Trafikverkets geo-, väg-, och miljöteknikutredning har observerat grundvattennivåer på mellan +10,8 och +11,4 inom området. Vilket motsvarar ca 2,3 till 3,0 meter under markytan. Grundvattennivåerna kommer från installerade grundvattenrör vid passagen under E4, Kiörningsskolan och i närheten av den

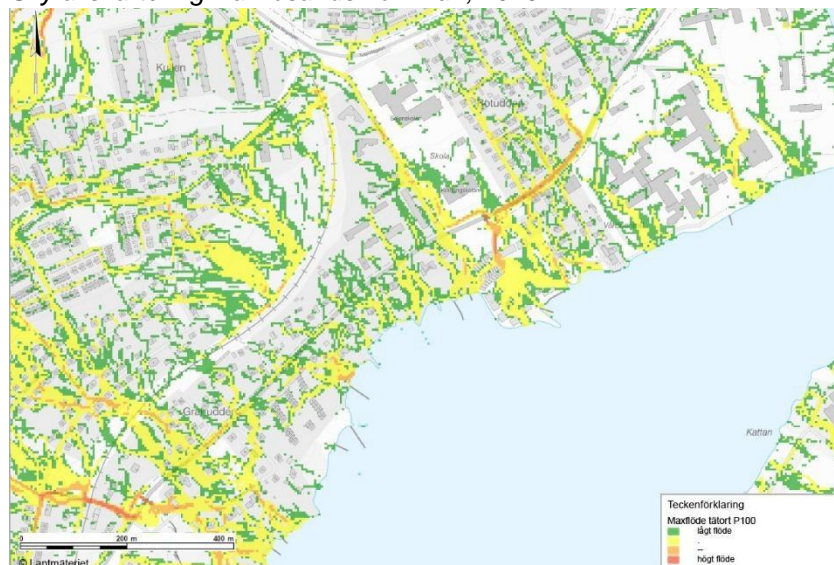
planerade cirkulationsplatsen. Terrängen lutar åt sydost, vilket också bedömts vara grundvattnets strömningsriktning.

Skyfall & dagvatten

Utdrag från kommunens GIS-skikt skyfallskartering (2020) visar vart vattnet ansamlas vid ett 100-års regn med klimatfaktor 1.25. Ett 100-års regn med klimatfaktor 1.25 motsvarar uppskattningsvis i dagsläget ett 200-års regn (se figur 3–4).

Figur 7 Maxdjup vid 100-års regn med klimatfaktor 1.25,
Skyfallskartering Härnösands kommun, 2020.

Figur 8 Maximala flöden vid 100-års regn med klimatfaktor 1.25.
Skyfallskartering Härnösands kommun, 2020.

Kommunen har inte några indikationer på att det blir några större vattensamlingar inom planområdet.

Vägarna i området avvattnas i dagsläget via rännstensbrunnar, diken och trummor.

En dikesinventering samt en truminventering har utförts under geo-, väg-, och miljöteknikutredningen på Trafikverkets beställning. De trummor och diken som undersökts har bedömts i överlag vara i gott skick.

Markföroreningar

Provtagningar på föroreningar i området har genomförts under framtagandet av den miljötekniska utredningen på beställning av Trafikverket.

Prover har tagits inom området och analyserats på föroreningar relevanta med utifrån vägplanens omfattning och utifrån vilka verksamheter finns och har funnits i nära anslutning till vägsträckan.

Inget uttaget prov påvisade halter överskridande mindre känslig markanvändning (MKM). Halter över känslig markanvändning (KM) påträffades i tre prov. Enstaka metaller påträffades i halter över mindre än ringa risk (MRR). Grundvattenprovet påvisade halter av nickel i klass 5 (mycket hög halt) enligt SGU:s bedömningsgrunder. Halter av arsenik påträffades i klass 4 (hög halt). Cirka 50 ton asfalt har bedöms ha förhöjd halt av PAH-16.

Figur 9 Utdrag ur Trafikverkets geo-, väg-, och miljöteknikutredning över provtagningpunkter

Fornlämningar

Figur 10 Karta över fornlämningarnas placering. Ljusgrått område utgör ett gravfält som kallas för Ränträstarens hästhage efter Lantränträstaren Erik Gustaf Harlin hage Källa: Riksantikvarieämbetet

Det finns fornlämningar i närheten av planområdet. Sökning på Riksantikvarieämbetets fornsök-funktion visar ett fornlämningsområde och några fynd vid infarten till SIDA. Enligt Riksantikvarieämbetet utgörs lämningarna företrädesvis av gravhögar och har troligtvis tidigare varit del av ett större sammanhängande gravfält kallat Ränträstarens hästhage. Flera undersökningar ska ha gjorts inom gravfältet (år 1908, 1942, 1951, 1985, 1987). Undersökningarna har daterat lämningarna till vendeltid. Några av lämningarna, har blivit skadade eller borttagna under anläggandet av landsvägen i slutet av 1800-talet eller på grund av anläggande av cykelvägen 1985.

Rennäring

Voernese sameby har sina vinterbetesmarker i Sundsvall, Timrå, Härnösand, Kramfors, Örnsköldsvik, Ragunda, Sollefteå och Strömsund kommuner. Total areal om 18 586 km²
Hela planområdet ligger inom Voernese sameby vinterområde.

Bebyggelseområden

Bebyggelse och verksamheter

Det finns bostäder, både villor och flerbostadshus i anslutning till planområdet.

Angränsande till planområdet finns flera mindre verksamheter, butiker och restauranger samt en bensinstation.

Planområdet omfattar både fastighet som används för verksamhet och gamla Sjukhusområdet där det idag finns verksamheter inom vården.

Tillgänglighet

Tillgängligheten för cyklister och gående inom området bedöms i dagsläget som bristfällig. Trafikverkets åtgärdsvalsstudie påvisade avsaknad av sammanhängande gång- och cykelstråk där E4 utgör en barriäreffekt för gående och cyklister.

Kulturmiljö och gestaltning

Planområdet ligger delvis inom riksintresse för kulturmiljövård. För kulturmiljövård är delar av vägområdet inom riksintresse för Härnösands stad. Området har en brokig stadsmiljö med flera olika karaktärer och inslag av bland annat nyklassicistiska karaktärsbyggnader, regelbundna rutnätsplaner för Rotuddenområdet samt hamnmiljöer.

Gator och trafik

Vägnät och utfarter

Planområdet omfattar del av E4 som utgör statlig väg, del av Fiskekroken som tillhör det kommunala gatunätverket samt del av enskild väg på f.d. sjukhusområdet (se figur 11 på nästa sida).

Figur 11 Väghållare inom området. Källa: Trafikverket

E4 genom Härnösand är en genomfartsväg med stora behov av framkomlighet och utgör en av de primära transportlederna för personliga transporter, kollektivtrafik och farligt gods i kommunen. E4 genom Härnösand är också viktigt ur ett regionalt perspektiv, bland annat för pendlingstrafik.

Längs den aktuella sträckan finns det många mindre anslutningar och infarter. Ett av de trafiksäkerhetsproblem som har identifierats längs sträckan är att antalet utfarter / infarter är högt och korsningen vid sjukhusområdet är i dagsläget osäker.

Gång- och cykeltrafik

Längs med stora delar av sträckan finns trottoarer på båda sidor om E4 och passager för oskyddade trafikanter att korsa vägen. Gång och cykelbanor finns på två planskildheter vid tunneln vid gamla Kiörningsskolan och tunneln vid korsningen Olof högbergsgatan och Lövuddsvägen.

Kollektivtrafik

Vägar och gator inom planområdet trafikeras av region-, stads- och landsbygdskollektivtrafik.

Följande busshållplatser finns längs i dagsläget inom området

- E4 Olof Högbergsgatan
- E4 Lövudden
- E4 Granudden
- E4 Vårsta
- E4 Gulf
- Härnösand Närvården N utfarten

Störningar

Buller och trafik

Av Trafikverkets tekniska PM framkommer att ÅDT (Årsdygnstrafik) är beräknat längs med sträckan på väg E4 på två ställen mellan åren 2015 – 2020. Mätningarna visar på 10 280 fordon varav 1 480 är tunga fordon i sträckans södra delar, och 11 080 fordon varav 1 620 tunga fordon strax innan planerad ny cirkulationsplats. ÅDT är justerad för 2021 och visar då 12 900 fordon varav 1 920 tunga fordon längs med sträckan norr om Olof Högbergsgatan.

En bullerberäkning genom kommunens bullerprogram har genomförts och den visar att utifrån dimensionerade trafikmängden så uppgår bullret från Södra Vägen som mest till 67 dBA ekvivalent ljudnivå.

En bullerutredning har genomförts av Trafikverket, eftersom ingen ny dragning av E4 görs och projektet i sig inte bedöms medföra någon ökning av trafikmängden, har utredningen avgränsats till den planerade cirkulationsplatsen. Utredningen visar att två fastigheter, Väduren 1 och 6, får bullervärden som överskrider riktvärde 55 dBA ekvivalent ljudnivå under ombyggnationen.

Farligt gods

E4 utgör en av de primära transportlederna för farligt gods.

Detta innebär att E4 utgör såväl riskobjekt som skyddsobjekt, eftersom möjligheten att transportera farligt gods är viktigt för samhällets funktion.

Teknisk försörjning

Planområdet ligger inom kommunalt verksamhetsområde för Vatten, spill och avlopp.

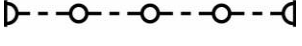
El, tele fjärrvärme och opto/fiber finns i området.

6. Planförslaget

Eftersom varje reglering ska ha stöd i detaljplanens syfte ställs krav på att stödet ska motiveras i planbeskrivningen. I tabell 1 nedan redogörs en sammanställning av samtliga planbestämmelser. Därefter följer en mer ingående beskrivning av planförslagets ändringar och konsekvenser.

Planbestämmelser

Planbestämmelse	Motivering	Lagstöd
Allmän plats		
GATA	Ny gata anordnas för att möjliggöra Trafikverkets förslag på stängning av anslutningen till Fiskekroken. Från den nya gatan till nya cirkulationsplatsen regleras befintlig gata med kommunalt huvudmannaskap.	2 kap. 7 § 1p PBL
VÄG ₁	E4 och Trafikverkets nya åtgärder regleras med användningsbestämmelsen VÄG ₁ -Genomfartsväg.	2 kap. 7 § 1p PBL
Kvartersmark		
B	Kvartersmark för bostadsändamål har reglerats i syfte att kunna planlägga utfartsförbudet. Marken är redan planlagd som bostadsändamål i befintlig detaljplan.	2 kap. 3 § 5p. PBL

	<i>Begränsning av markens utnyttjande – Marken får inte förses med byggnad</i> Syftet med regleringen är att marken närmast E4 ska vara fri från bebyggelse för att undvika påverkan på Riksintresset för E4. Syftet är även att behålla mark närmast intill Allmän plats- Gata fri från bebyggelse.	2 kap. 6 § 1-6p. PBL
u ₁	<i>Markreservat för underjordiska allmännyttiga ledningar.</i> Syftet med regleringen är att reservera område för att ge utrymme för befintliga ledningar med allmännyttigt ändamål.	2 kap. 6 § 1p. PBL
	<i>Utfartsförbud</i> Syftet är att utfartsförbud ska fortsätta gälla längs med sträckan för att inte öka risken för större påverkan på Riksintresset för E4.	2 kap. 6 § 6p. PBL
e ₂ 40,0	<i>Största byggnadsarea är angivet värde i % av fastighetsarean inom användningsområdet.</i> Syftet med regleringen är att säkerställa tillräckliga fria ytor för parkeringsplatser och lastning för verksamheten. Ytterligare ett syfte med regleringen är att begränsa omgivningspåverkan på intilliggande bebyggelse och trafiken i området, samt att behålla områdets karaktär.	2 kap. 6 § 1p. PBL
d ₁ 1500,0	<i>Minsta fastighetsstorlek är angivet värde i m².</i> Syftet med regleringen är att säkerställa över tid att fastigheterna har tillräckligt med yta för att användas för sitt ändamål. Ytterligare ett syfte är att undvika att en fastighet får all byggrätt vid en eventuell förrättning.	2 kap. 6 § 1p. PBL
h ₁	<i>Högsta byggnadshöjd är 6,5 meter.</i> Syftet med regleringen är att reglera befintlig högsta byggnadshöjd enligt befintlig detaljplan.	2 kap. 6 § 1p. PBL
H	<i>Detaljhandel –</i> Syftet med regleringen är att säkerställa pågående verksamhet. Planförslaget innebär att fastigheterna	2 kap. 3 § 3-4p. PBL

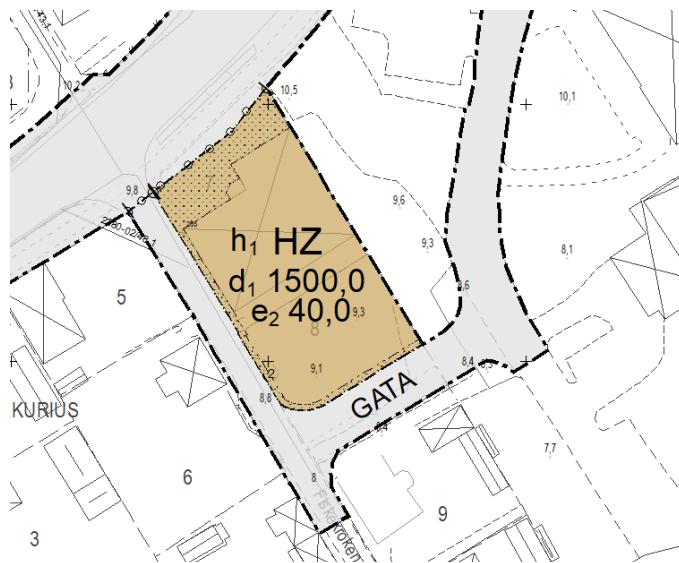
	Tvillingarna 7 och 8 får samma användningsbestämmelse då båda fastigheterna används för pågående verksamhet.	
Z	<i>Verksamheter.</i> Syftet med regleringen är att säkerställa pågående verksamhet. Planförslaget innebär att fastigheterna Tvillingarna 7 och 8 får samma användningsbestämmelse då båda fastigheterna används för pågående verksamhet.	2 kap. 3 § 3-4p. PBL
C	<i>Kvartersmark för Centrumändamål.</i> Syftet med regleringen är att kunna planlägga utfartsförbuden. Marken är redan planlagd som Centrumändamål i befintlig detaljplan.	2 kap. 3 § 3-4p. PBL
G ₁	<i>Bensinstation med kompletterande försäljning.</i> Syftet med regleringen är att kunna planlägga utfartsförbuden. Marken är redan planlagd som Bensinstation i befintlig detaljplan.	2 kap. 3 § 3-4p. PBL
D	<i>Vård.</i> Syftet med regleringen är att planlägga befintlig markanvändning för att kunna reglera utfartsförbud som redan finns i befintlig detaljplan. Vidare att bekräfta markytan närmast E4:an som en parkeringsyta.	2 kap. 3 § 3-4p. PBL
S	<i>Skola.</i> Syftet med regleringen är att kunna planlägga utfartsförbuden. Marken är planlagd som Allmänt ändamål i befintlig detaljplan. Detta är en bestämmelse som inte används enligt nu gällande föreskrifter. Bestämmelsen tolkas därför om för att kunna reglera utfartsförbuden.	2 kap. 3 § 3-4p. PBL
V ₁	<i>Båtupplag.</i> Syftet med regleringen är att kunna planlägga utfartsförbuden. Marken är redan planlagd som Båtupplag i befintlig detaljplan.	2 kap. 9 § PBL

Användningsbestämmelse för kvartersmark

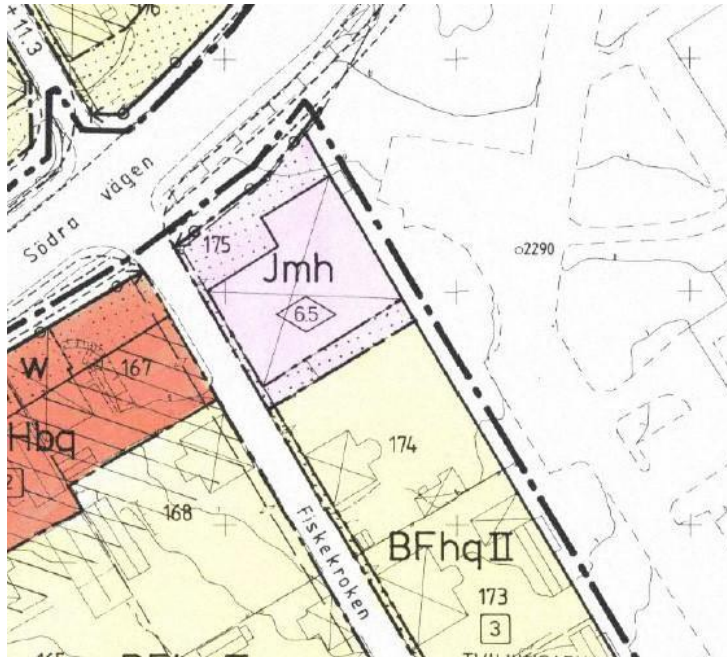
Kvartersmark för Handel och Verksamheter

Planförslaget föreslår en ny ersättningsväg som lokaliseras på mark som i gällande detaljplan är bostadsändamål. Fastigheten Tvillingarna 8 används i dagsläget som logistikyta för den verksamhet som bedrivs på fastigheten Tvillingarna 7. Intrånget på fastigheten Tvillingarna 8 gör att fastigheten inte lämpar sig för bostadsändamål i framtiden. Fastigheten Tvillingarna 7 är planlagd för *Småindustriändamål och samt i vissa fall handel*, Tvillingarna 8 är planlagd för *Bostadsändamål samt i vissa fall handel*.

Användningsbestämmelsen Detaljhandel (H) och Verksamheter (Z) bedöms överensstämma med den planbestämmelse som gäller för Tvillingarna 7 enligt nuvarande föreskrifter, samt stämmer överens med fastighetens verkliga användning. Användningen detaljhandel (H) ska tillämpas för områden för handel med varor och tjänster. Även komplement till verksamheten detaljhandel ingår i användningen, så som kontorslokal om det hör ihop med en pågående verksamhet. Med användningen verksamheter (Z) tillämpas för områden för service, lager, tillverkning med tillhörande försäljning, partihandel och annan jämförlig verksamhet med begränsad omgivningspåverkan. Även komplement till verksamheten ingår i användningen.

Figur 12 Utdrag planförslag, plankarta 2026-02-11

Figur 13 Utdrag, befintlig detaljplan 337

Kommunen föreslår att fastigheterna 7 och 8 får samma användningsbestämmelse då båda fastigheterna används för pågående verksamhet.

Detta ger en möjlighet efter planförslagets laga kraft att fastigheterna kan sammanläggas och bli en fastighet. Det är inte möjligt idag eftersom gällande detaljplan anger två olika användningsbestämmelser men blir med planförslaget möjligt när det är samma användningsbestämmelse.

I planförslaget där användningsbestämmelsen detaljhandel (H) föreslås ska markområdet närmast E4:an fortsättningsvis vara obebyggd för att inte skapa en större påverkan på Riksintresset för E4:an. I planförslaget är området utlagt som prickad mark som innebär att *Marken får inte förses med byggnad*. Prickad mark har även planlagts närmast intill Allmän plats- Gata för att hålla marken fri från bebyggelse.

För att kunna säkerställa tillräckliga fria ytor för parkeringsplatser och lastning för verksamheten har en bestämmelse om att största byggnadsarea är 40 % av fastighetsarean inom användningsområdet lagts till (e₂). Detta är beräknat utifrån befintlig BYA inom användningsområdet. Regleringen bedöms möjliggöra för en högre flexibilitet av

användningen över tid, samtidigt som omgivningspåverkan på intilliggande bebyggelse och trafiksituationen förblir ungefär densamma som i dagsläget.

Intentionen enligt planförslaget är att fastigheterna regleras ihop eftersom de används för samma verksamhet. För att säkerställa en lämplig markanvändning och för att kunna säkerställa översikt att det finns yta för att bedriva handel / verksamhet har bestämmelse om minsta fastighet på 1500 kvm planlagts (d₁). Minsta fastighetsstorlek har uppskattats utifrån fastighetens storlek *efter* att fastigheterna slagits ihop. Bestämmelsen säkerställer också att en situation vid en eventuell förrättning i framtiden där ena fastigheten får hela byggrätten inte uppstår.

Planförslaget föreslår att samma byggnadshöjd (om 6,5 meter) enligt nu gällande detaljplan ska fortsättningsvis gälla för att inte riskera att öka påverkan på omkringliggande bebyggelse och Riksintresset för Kulturmiljövården.

Kvartersmark för Centrum

I gällande detaljplan nummer 331 är fastigheten utlagd som Centrumändamål.

Planförslaget reglerar kvartersmark – Centrumändamål (C) detta är alltså ingen ny användning, användningsbestämmelsen har tolkats om i syfte att kunna reglera utfartsförbud mellan kvartersmarken och mot E4.

I nu gällande detaljplan nummer 51 från 1917 förekommer mark som är planlagd men som inte är närmare specificerad. Fastigheten Fastlandet 2:94 används idag för verksamheter och bostäder och är därför planlagd som centrumändamål (C). Bedömningen är därför gjord utifrån vilken verksamhet som har bedrivits där historiskt sett. Planförslaget avser inte att ändra användningen för områdena utan områdena har reglerats för att kunna planlägga utfartsförbuden.

Markområdet närmast E4:an ska fortsättningsvis vara obebyggd för att inte skapa en större påverkan på Riksintresset för E4:an. I planförslaget är området utlagd som prickad mark som innebär att *Marken får inte förses med byggnad*. Området är redan idag

planlagt som prickad mark och därför bedöms det inte få några ytterligare konsekvenser för fastigheterna.

Kvartersmark för Bostadsändamål

I gällande detaljplan nummer 331 och 337 finns mark som är planlagd som *Bostadsändamål*.

Planförslaget föreslår ingen ny användningsbestämmelse för områdena, användningsbestämmelsen har tolkats om i syfte att kunna reglera utfartsförbud mellan kvartersmarken och mot E4. I befintlig detaljplan där bostadsändamål regleras finns så kallade u-områden, markreservat för allmänna underjordiska ledningar. Dessa har reglerats in på nytt i kvartersmarken för bostadsändamål.

I nu gällande detaljplan nummer 51 från 1917 förekommer mark som är planlagd men som inte är närmare specificerad.

Fastigheten Fastlandet 2:94 används idag för verksamheter och bostäder och är därför planlagd som centrumändamål (C).

Bedömningen är därför gjord utifrån vad fastigheten används för i dagsläget. Planförslaget avser inte att ändra användningen för områdena utan områdena har reglerats för att kunna planlägga utfartsförbuden.

Markområdet närmast E4:an ska fortsättningsvis vara obebyggd för att inte skapa en större påverkan på Riksintresset för E4:an. I planförslaget är området utlagt som prickad mark som innebär att *Marken får inte förSES med byggnad*. Området är redan idag planlagt som prickad mark och därför bedöms det inte få några ytterligare konsekvenser för fastigheterna.

Kvartersmark för Bensinstation

I nu gällande detaljplan nummer 337 anges användningsbestämmelsen *Gt – bensinförsäljning och tillhörande bilserviceändamål*.

Planförslaget reglerar kvartersmark *Bensinstation med tillhörande försäljning* (G₁). Detta är alltså ingen ny användningsbestämmelse för områdena, användningsbestämmelsen har tolkats om i syfte att kunna reglera utfartsförbud mellan kvartersmarken och mot E4.

Markområdet närmast E4:an ska fortsättningsvis vara obebyggd för att inte skapa en större påverkan på Riksintresset för E4:an. I planförslaget är området utlagt som prickad mark som innebär att *Marken får inte förSES med byggnad*. Området är redan idag planlagt som prickad mark och därför bedöms det inte få några ytterligare konsekvenser för fastigheterna.

Kvartersmark för Vård

I nu gällande detaljplan nummer 51 från 1917 förekommer mark som är planlagd men som inte är närmare specificerad. Användningsbestämmelse om kvartersmark - Vård (D) anses vara den bestämmelse som har bäst motsvarighet i nu gällande föreskrifter. Bedömningen är därför gjord utifrån vilken verksamhet som har bedrivits där historiskt sett och vilken verksamhet som bedrivs där idag. Planförslaget avser inte att ändra användningen för områdena utan områdena har reglerats för att kunna planlägga utfartsförbuden.

Markområdet närmast E4:an ska fortsättningsvis vara obebyggd för att inte skapa en större påverkan på Riksintresset för E4:an. I planförslaget är området utlagt som prickad mark som innebär att *Marken får inte förSES med byggnad*. Del av markytan är delvis redan planlagt som prickad mark i befintlig detaljplan och resterande markyta bekräftar dagens användning som är en parkeringsyta och därför bedöms det inte få några ytterligare konsekvenser för fastigheterna.

Kvartersmark för Skola

I nu gällande detaljplan nummer 331 är marken planlagd som A – *Allmänt ändamål*. Detta är en äldre bestämmelse som innefattar verksamheter som skulle tillfalla kommunal eller statlig förvaltning, exempel på användningar är kommunalhus, sjukhus, skola etc. Bestämmelsen saknar motstycke i dagens lagstiftning. Användningsbestämmelse om kvartersmark - Skola (S) anses vara den bestämmelse som har bäst motsvarighet i nu gällande föreskrifter. Bedömningen är därför gjord utifrån vilken verksamhet som har bedrivits där historiskt sett. Planförslaget avser inte att ändra användningen för områdena utan områdena har reglerats för att kunna planlägga utfartsförbuden.

Markområdet närmast E4:an ska fortsättningsvis vara obebyggd för att inte skapa en större påverkan på Riksintresset för E4:an. I planförslaget är området utlagt som prickad mark som innebär att *Marken får inte förSES med byggnad*. Området är redan idag planlagt som prickad mark och därför bedöms det inte få några ytterligare konsekvenser för fastigheterna.

Kvartersmark för Båtupplag

I detaljplan nummer 331 finns mark som är planlagd som *Ub – Båtupplag*.

I planförslaget regleras detta som *Båtupplag (V₁)*. Planförslaget avser inte att ändra användningen för områdena utan ytorna för allmänt ändamål har reglerats för att kunna planlägga utfartsförbuden.

Markområdet närmast E4:an ska fortsättningsvis vara obebyggd för att inte skapa en större påverkan på Riksintresset för E4:an. I planförslaget är området utlagt som prickad mark som innebär att *Marken får inte förSES med byggnad*. Området är redan idag planlagt som prickad mark och därför bedöms det inte få några ytterligare konsekvenser för fastigheterna.

Användningsbestämmelser för Allmän plats

Genomfartsväg (väg₁)

Trafikverkets åtgärder och planförslaget medför flera förändringar i befintlig väg/gatustruktur.

Vid sjukhusområdet planeras en ny cirkulationsplats där även gång- och cykelväg kommer att dras om. Detta medför att Trafikverket utökar sin vägrätt. Detta illustreras med blå markering i figur 14, se nästa sida.

Figur 14. Utdrag från Trafikverkets vägkarta nummer 4. Blå markering belyser ny vägrätt. Gul markering är tillfällig nyttjanderätt som trafikverket tar i anspråk under byggnationstiden, dessa är dock inte bindande och behandlas inte i detaljplanen.

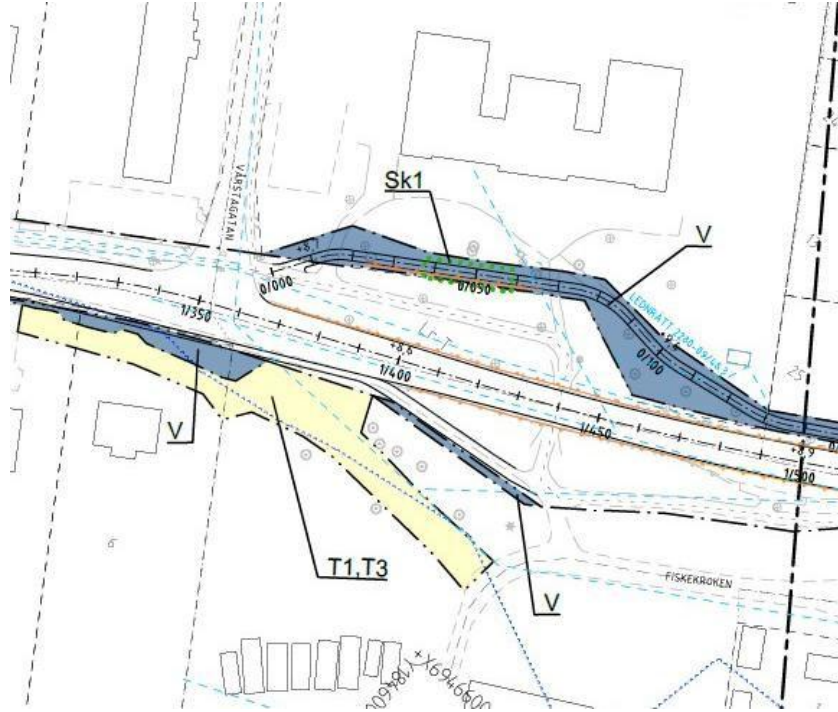
Vid korsningen Södra vägen och Vårstagatan medför vägplanen ett nytt vänstersvängsfält med ny vägrätt för Trafikverket. Vid Kiörningsskolan på båda sidorna om vägen ska ombyggnad av befintlig gång- och cykelväg ske och Trafikverket utökar därför vägrätten.

Utifrån Trafikverkets förändringar regleras vägområdet i planförslaget med bestämmelsen allmän plats – genomfartsväg (VÄG₁). Detta illustreras med blå markering i figur 15, se nästa sida.

Användningsbestämmelsen väg reglerar oftast områden avsedda främst för trafik till, från och genom en ort samt mellan olika områden inom en ort för med behov av hög framkomlighet på vägen. I användningsbestämmelsen ingår även komplement som behövs för vägens funktion som trafikanordningar, planteringar, gräsytor, hållplatsskydd, med mera.

Trafikverkets planerar att vidta många förbättringsåtgärder som berör vägens nuvarande standard och gestaltning bland annat breddningar av gångbanor, nya refugförsedda passager med mera. Alla dessa åtgärder behandlas inte i detaljplaneskedet

eftersom de inte avviker från befintliga detaljplaner, utan kan tas i beaktning under projektering / byggskedet.

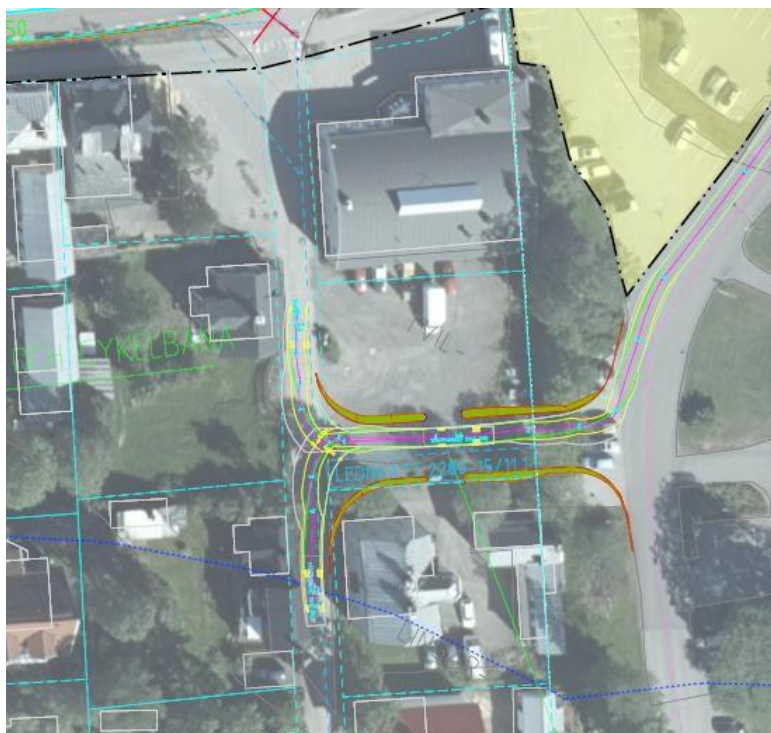
Figur 15. Utdrag från Trafikverkets vägplan karta nummer 3. Blå markering belyser ny vägrätt. Gul markering är tillfällig nyttjanderätt som Trafikverket planerar att ta i anspråk under byggnationstiden, dessa är dock inte bindande och behandlas inte i detaljplanen.

Gata

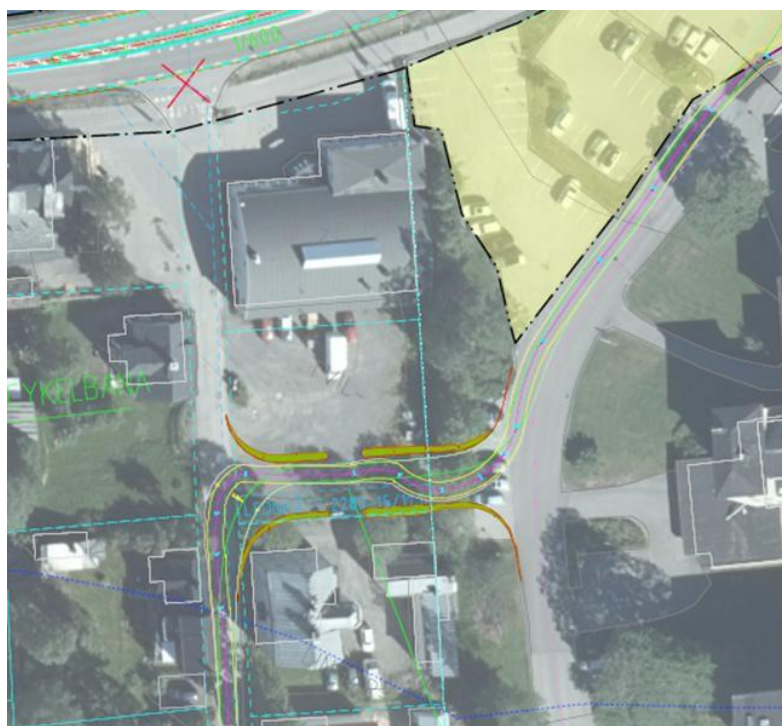
Utformningen och placeringen av ersättningsvägen utgår ifrån Trafikverkets förslag enligt illustrationsritningen (se figur 16 och 17). Körspårskontroll har gjorts i samband med utformandet av nya gatan av Trafikverket. Utformningen är kontrollerad för uttryckningsfordon, dragbil med påhängsvagn/EU-trailer och mobilkran.

Befintliga gatan Fiskekroken som berörs av förslaget behåller sin nuvarande utformning fram till ersättningsvägen, ersättningsvägen ansluter till gatan på gamla sjukhusområdet i befintligt läge. Från nya anslutningsvägen upp till cirkulationsplatsen behåller gatan sin befintliga utformning. Befintlig väg på sjukhusområdet behöver dock upprustas till godtagbar kommunal standard.

Driften av Fiskekroken planeras att skötas i stort sett som i dagsläget. Område för kommunal gata regleras som allmän plats – gata (GATA).

Figur 12. Körspårskontroll LU (utryckningsfordon).

Figur 17. Körspårskontroll LPS (Dragbil med påhängsvagn/EU-trailer, samt Mobilkran)

Utformning kvartersmark

Tillgänglighet

Detaljplanen ska möjliggöra för åtgärder enligt vägplanen. Vid ett genomförande av planen kommer tillgängligheten i området att öka eftersom väg och gång och cykel-vägar förbättras.

Busshållplatser som får bättre standard bidrar till bättre tillgänglighet.

Kulturmiljö och gestaltning

Riksintresset för kulturmiljövård bedöms inte påtagligt påverkas av planen. Planen ska möjliggöra för åtgärder som hanteras genom Trafikverkets vägplan, samt hantera avvikelser och en ny ersättningsväg. Kulturmiljön är redan påverkad av infrastruktur och varken vägplanen eller planförslaget bedöms innebära några negativa konsekvenser på stadsbilden.

Planläggning av kvartersmark bedöms inte påverka kulturmiljö eftersom det i planförslaget inte tillkommer ny bebyggelse eller att byggnadshöjden ändras.

Parkering, varumottagning och angöring

Planområdet omfattar fastighet som i dagsläget används för parkering / varumottagning för pågående verksamhet.

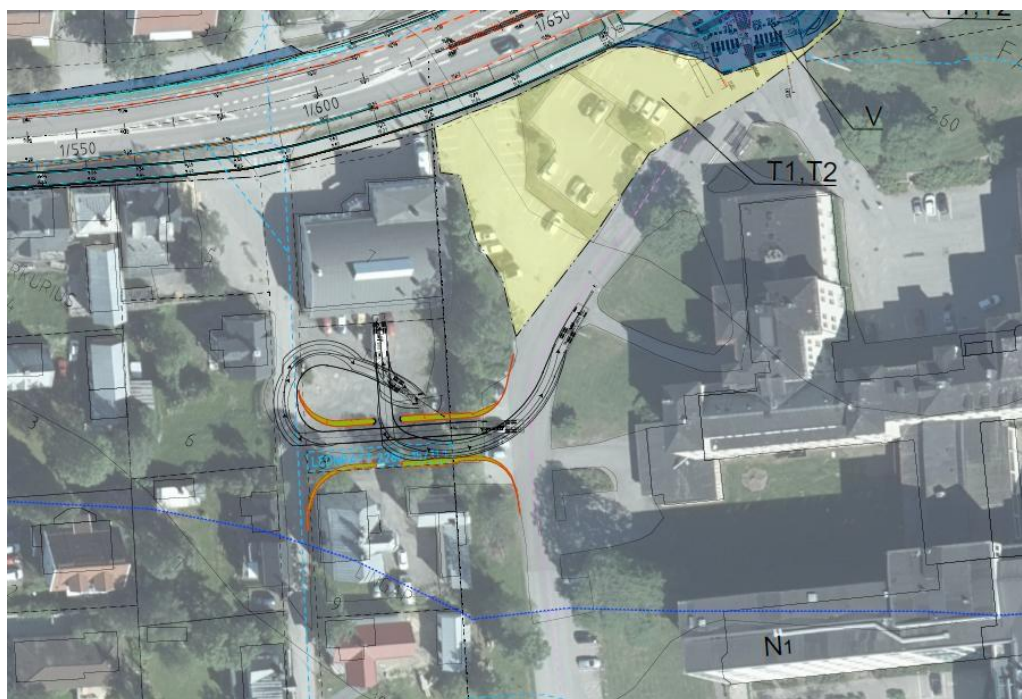
Planområdet omfattar även några parkeringsplatser på sjukhusområdet.

Planförslaget ska möjliggöra för Trafikverkets vägplan, där en av de föreslagna åtgärderna innebär att den befintliga anslutningen till E4 stängs.

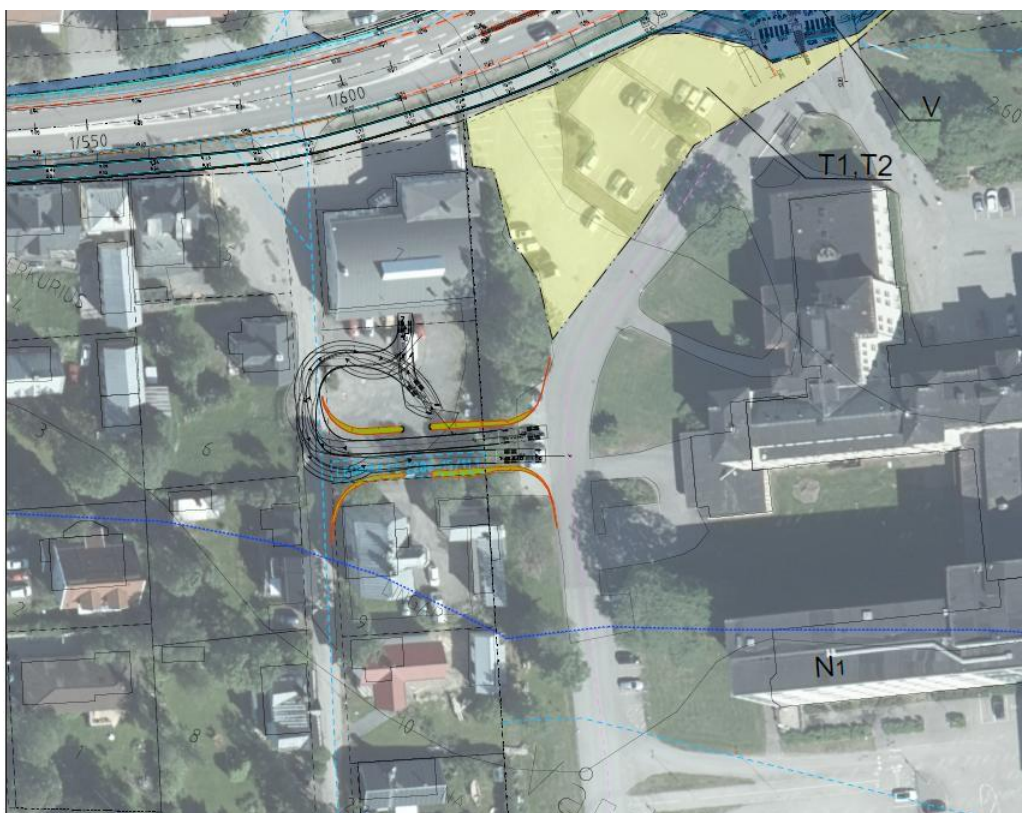
Den nya anslutningsvägen till Fiskekroken föreslås lokaliseras över ytan som i dagsläget utgör parkering / varumottaning för pågående handelsverksamhet.

Afry har på uppdrag av Trafikverket tagit fram körspårskontroller för angöring på ytan. Körspårskontrollerna är gjorda utifrån 5km/h och LOS (9,4m lastbil). (se figur 18-21). Trafikverkets och kommunens bedömning är att det fortsatt kommer gå att vända och att varutransporter fortfarande kommer att vara möjliga till verksamheten efter att nya gatan

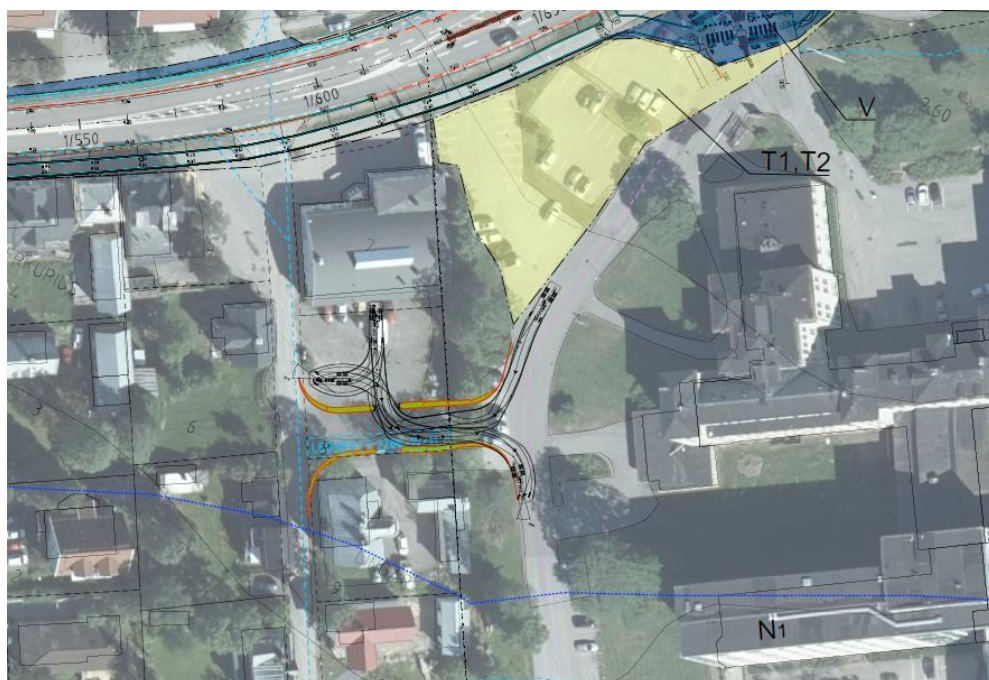
kommit till stånd. Denna bedömning utgår ifrån dagsläget, skulle byggrätten förändras behöver en ny bedömning göras i bygglovsskedet.

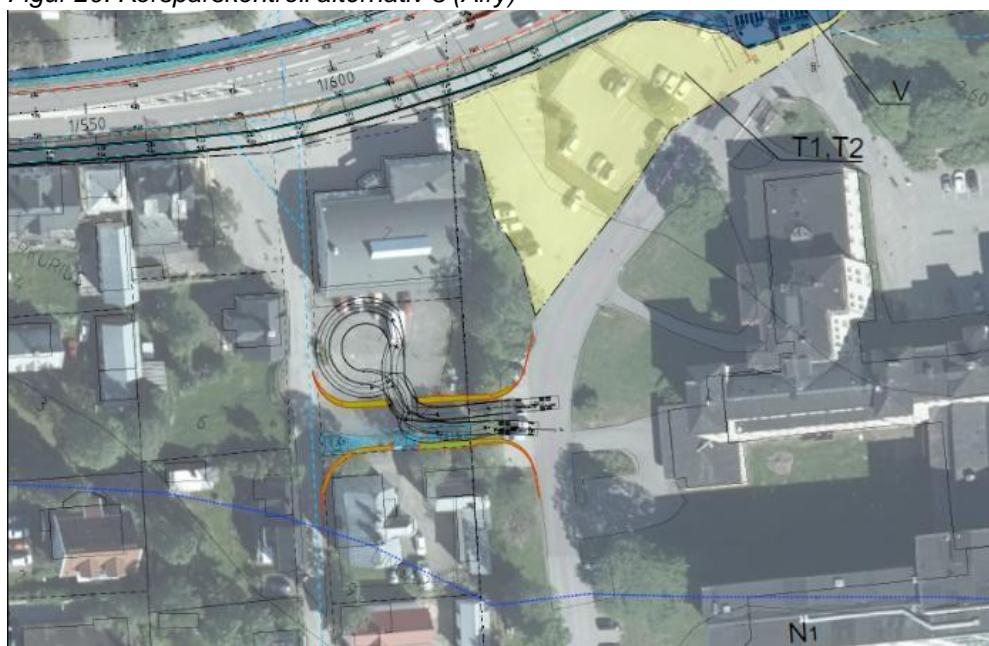
Figur 18. Körspårskontroll alternativ 1 (Afry)

Figur 19. Körspårskontroll alternativ 2 (Afry)

Figur 20. Körspårskontroll alternativ 3 (Afry)

Figur 21. Körspårskontroll alternativ 4 (Afry)

På sjukhusområdet finns även några parkeringar i dagsläget som kommer försvinna vid anläggandet av en ny gata. Det rör sig om ca 3–5 parkeringsplatser och bedöms inte påverka möjligheten att fortsättningsvis bedriva verksamheten.

Trafik

Utfarter / väganslutningar

Anslutningen till Fiskekroken föreslås stängas i Trafikverkets vägplan. Den nya anslutningsvägen, föreslås dras från Fiskekroken till den existerande vägen på Sjukhusområdet i befintligt läge (se figur 22 nedan). Vägen på sjukhusområdet mellan nya ersättningsvägen och upp till cirkulationsplatsen föreslås bli kommunal (se mer under rubriken Gata). Anslutningen mot E4 planläggs med utfartsförbud i planförslaget.

Utfarten till fastigheten Mars 6 planläggs inte med nytt utfartsförbud i planförslaget. Detta på grund av svårigheter att lösa utfart för fastigheten på annat sätt. Skulle en annan utfart lösas i framtiden kan beslut tas även om det inte finns utfartsförbud i detaljplanen.

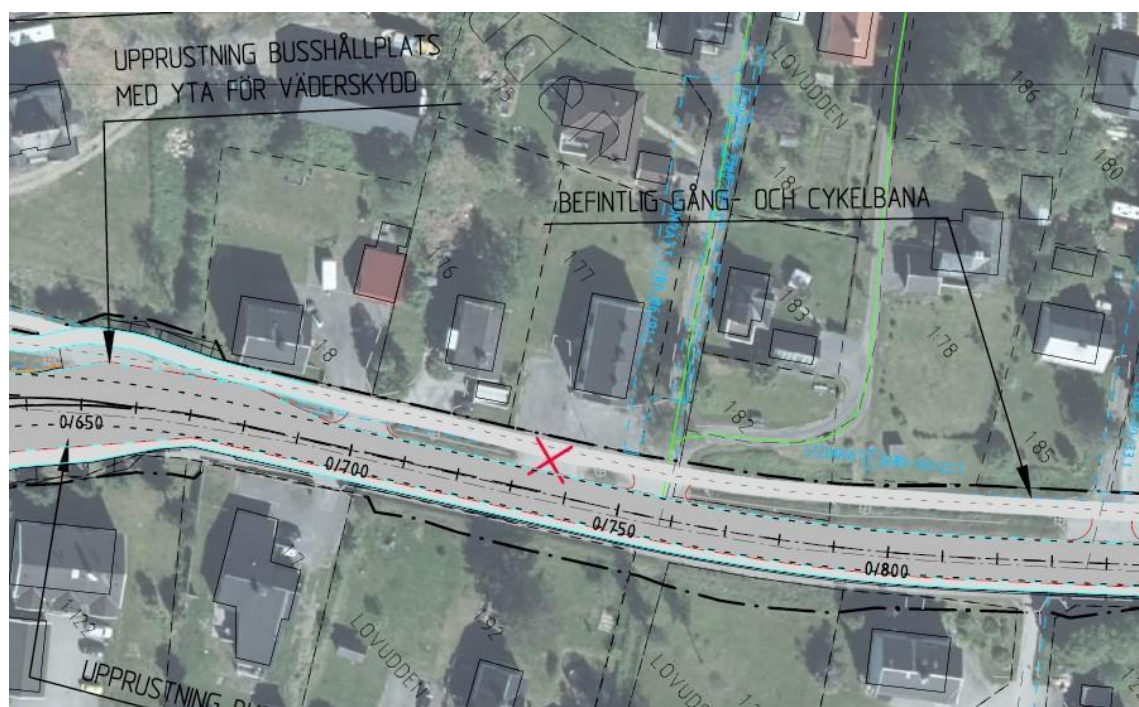
En av utfarterna / infarterna till Lövudden 1:77 föreslås stängas i Trafikverkets vägplan. Fastigheten har i dagsläget två utfarter och förslagsvis ska endast den norra infarten / utfarten användas (se figur 23 nedan). Utfartsförbud finns redan i befintlig detaljplan för utfarten som föreslås stängas, och frågan behöver därför inte hanteras i aktuell detaljplan utan blir en fråga att hantera i ett särskilt stängningsbeslut i ett senare skede.

Vid korsningen till Sjukhusområdet finns i dagsläget en befintlig utfart från fastigheten Fastlandet 2:94. Den nya cirkulationsplatsen och omdragningen av gång- och cykelbanan medför att denna utfart inte kan ansluta på samma ställe. Trafikverkets förslag enligt vägplanen är därför att denna stängs och att utfart istället förläggs längre in mot Sjukhusområdet (se figur 24).

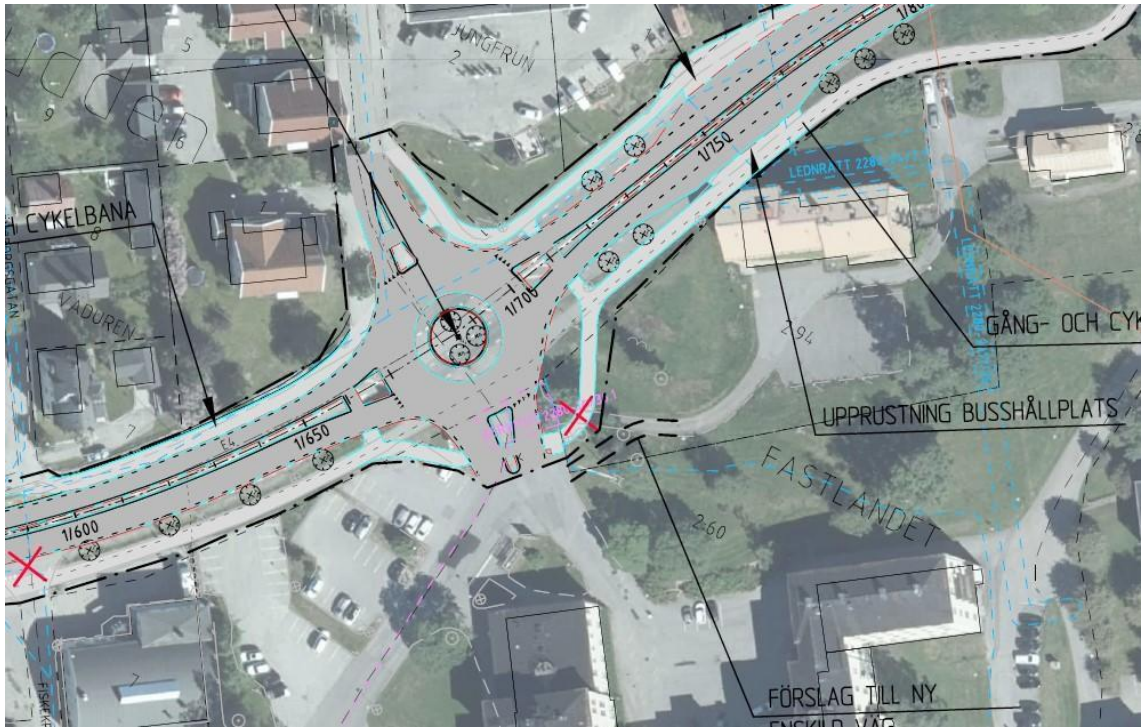
Enligt plan- och bygglagen, PBL, har fastighetsägare en principiell rätt till pågående markanvändning. En bestämmelse om utfartsförbud innebär alltså inte att det automatiskt är förbjudet att använda en befintlig utfart utan förbudet avser anläggande av ny utfart.

Figur 22. Utdrag från Trafikverkets illustrationskarta nummer 4 som illustrerar stängningen av infarten och lokaliseringen av ny ersättningsväg.

Figur 23 Utdrag från Trafikverkets illustrationskarta nummer 2. Rött kryss illustrerar Trafikverkets förslag på utfart som bör stängas vid Lovudden.

Figur 24. Utdrag från Trafikverkets illustrationskarta nummer 4. Förslag på ny utformning åtgärder kring planerad cirkulationsplats, Trafikverket.

Gång- och cykeltrafik

Trafikverkets avser att göra omdragningar, upprustningar och breddningar av befintliga gång och cykelstråk längs med sträckan. Detaljplanen fastställer inte exakt utformning av gång- och cykelvägar, dessa ingår i användningsbestämmelse VÄG₁-Genomfartsväg i planförslaget. Samtliga av dessa åtgärder återfinns i Trafikverkets vägplan. Nedan följer de åtgärder som tas i beaktning i detaljplaneförslaget vid Kiörningsskolan och planerade cirkulationsplatsen.

Vid Kiörningsskolan föreslås en gång- och cykelväg med en bredd på 3 meter. Förslaget innebär att nya cykelvägen sammansluter med gång- och cykelvägen som leder ned i tunneln under E4 i höjd med Vårstagatan och Fiskekroken.

Efter Kiörningsskolan går nya gång- och cykelvägen i blandtrafik på Sundsgatan. Vidare mot Skarpskyttegatan anläggs en ny gång- och cykelväg. Runt den nya cirkulationen anpassas gång- och cykelvägen till den nya utformningen

Figur 25. Utdrag från Trafikverkets illustrationskarta nummer 3. Förslag på ny utformning av cykelväg, Trafikverket.

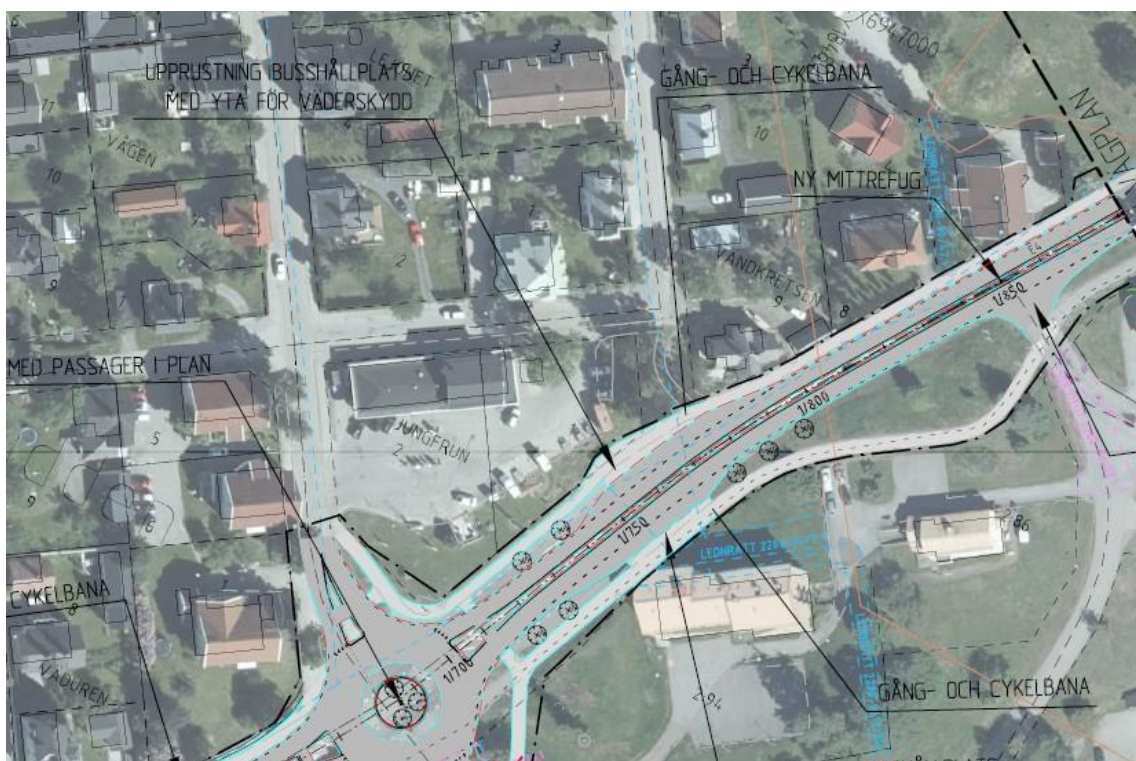
(se figur 24 på föregående sida). I befintlig detaljplan finns ett område för teknisk anläggning (transformatorstation). Transformatorstationen är dock anlagd ovanför gång- och cykelvägen (se figur 25 nedan) och bedöms därför inte påverkas av någon åtgärd.

Kollektivtrafik

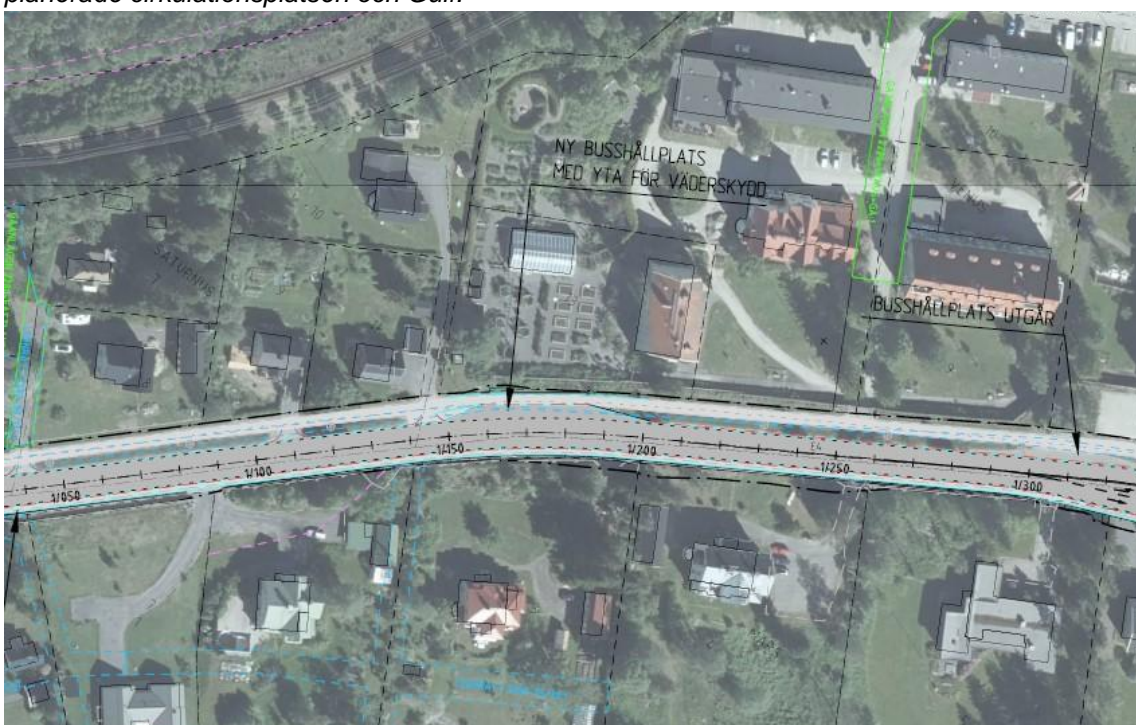
Trafikverket har i dialog med kollektivtrafikmyndigheten utrett befintliga hållplatsernas placering, läge och trygghet.

Vägplanen medför förändringar för hållplatser längs sträckan. Av dessa åtgärder medför ny utformning på bussficka vid Gulf (figur 26), vid Vårsta diakoni (figur 27) och på busshållplatsen vid Lövudden (figur 28) att Trafikverkets vägplan gör avvikelser från befintlig detaljplan och ska därför hanteras i detaljplaneförslaget. Nya vägrätter upprustning av bussfickor ingår i användningen Allmän plats-Genomfartsväg (Väg₁).

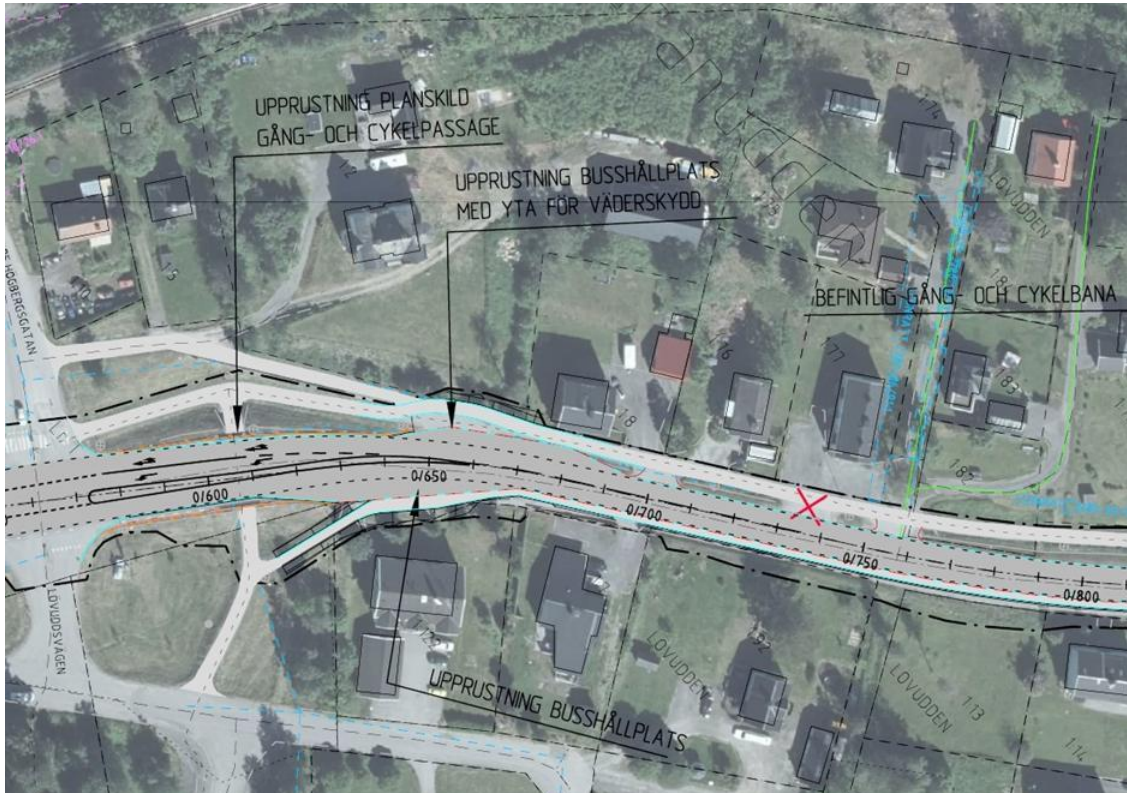
Inom f.d. sjukhusområdet finns en busshållplats som med planförslaget ingår i användningsbestämmelsen allmän plats - GATA. Den kommer att ligga kvar där den är idag.

Figur 26. Utdrag från Trafikverkets illustrationskarta nummer 4. Ny utformning på bussficka vid planerade cirkulationsplatsen och Gulf.

Figur 27. Utdrag från Trafikverkets illustrationskarta nummer 3. Ny bussficka vid Vårsta diakoni.

Figur 28. Utdrag från Trafikverkets illustrationskarta nummer 2. Ny bussficka vid Lövudden

Natur

Mark och vegetation

Befintlig vegetation, särskilt uppvuxna träd längs sträckan bör sparas i så stor utsträckning som möjligt eftersom den har betydelse för landskapsbild, naturvärden, och som beskuggning vid värmeböljor.

Planerade åtgärder enligt Trafikverkets vägplan eller planförslaget bedöms inte komma att påverka natur, vegetation eller fauna i någon större omfattning eftersom marken inom planområdet till stor del redan är exploaterad.

Arter

Hantering av invasiva arter ska hanteras enligt gällande lagar föreskrifter och rekommendationer som finns, riktlinjer för detta finns på Naturvårdsverkets hemsida.

Trafikverkets ställningstagande enligt vägplanen är att massor från områden med invasiva arter bör, om möjligt, placeras minst 1 meter under markytan och täckas med andra massor. Massor som inte går att återanvända ska fraktas till en godkänd mottagningsanläggning. Trafikverket bygger och projekterar samtliga åtgärder och ansvarar därför för att massor hanteras på ett sätt som inte orsakar ytterligare spridning.

Almen vid Kiörningsskolan ska skyddas under byggtiden. Trafikverkets ställningstagande är att schakt för gång- och cykelvägens överbyggnad utförs som rotvänlig schakt på hela den sträckan träden har sin rotutbredning. Överbyggnad för den nya gång- och cykelvägen utförs som genomsläpplig för att ta hänsyn till det befintliga trädet.

Geotekniska förhållanden

De geotekniska förhållandena bedöms som goda för planerad användning.

Inför kommande byggskede kan fler utredningar behöva göras, detta tas i så fall fram av Trafikverket.

Geohydrologiska förhållanden

Befintliga grundvattennivåer ligger mellan +10,8 och +11,4 inom området. Vilket motsvarar ca 2,3 till 3,0 meter under markytan.

Ingen risk finns gällande de hydrologiska förutsättningarna för planerad användning.

Planförslaget bedöms inte påverka grundvatten eller geohydrologiska förhållanden.

Skyfall och dagvatten

Vägar och gång- och cykelvägar kommer fortsättningsvis att avvattnas via öppna diken, trummor och rännstensbrunnar.

Eftersom planförslaget medför mycket liten förändring i befintlig infrastruktur är bedömningen att förutsättningarna är så pass oförändrade att dagvatten kan ledas till befintliga brunnar, diken och trummor.

Fler utredningar kan eventuellt behövas inför bygg- och projekteringsarbetet.

Härnösands kommun arbetar med att ta fram riktvärden för dagvatten. Riktvärdena är inte beslutade men kan med fördel tas med i beaktningen då krav på åtgärder som utredningar och reningssteg för dagvatten kan komma i framtiden. För mer information kontakta kommunens miljöavdelning. Nedan visas en arbetsversion på riktvärdena som håller på att arbetas fram.

Ämne/Parameter	Härnösand
pH	6-9 (6,5-11,0)
Mineralolja/oljeindex (g/m ³)	1 (50)
Nickel (µg/l)	30 (50)
Zink (µg/l)	60 (250)
Koppar (µg/l)	30 (250)
Bly (µg/l)	10 (50)
Krom (µg/l)	15 (30)
Kvicksilver (µg/l)	0,07 (0,5)
Kadmium (µg/l)	0,2 (0,5)
Arsenik (µg/l)	15
Totalfosfor (mg/l)	0,07
Totalkväve (mg/l)	1,25
Suspenderat material (mg/l)	25
Bens(a)pyren (µg/l)	0,05
PCB* (µg/l)	0,014
TBT** (µg/l)	0,0015
TOC*** (mg/l)	12
MTBE, lösningsmedel (µg/l)	100
Bensen (µg/l)	10
PFAS11 (µg/l)	0,09
TRI**** (µg/l)	10
PFAS20 + PFAS 21 (µg/l)	-
PFAS4 (µg/l)	-
Antracen (µg/l)	-
Flouranten (µg/l)	-
Bens(g,h,i)pyren (µg/l)	-
Nonylfenoler (µg/l)	-
DEHP***** (µg/l)	-
Oktylfenol (µg/l)	-
Glyfosat (µg/l)	-

Figur 29. Förslag på riktvärden för dagvatten.

Markföroreningar

Trafikverket har bedömt att massor med föroreningshalt under Naturvårdsverkets generella riktvärde för MKM bedöms kunna återanvändas inom aktuellt projektområde (vägområde).

Massor med halter över KM/MRR som uppmätts i jorden kan inte användas fritt utanför projektområdet.

Massor som inte ska återanvändas bör transporterats till godkänd avfallsanläggning för omhändertagande.

Asfalt med förhöjd halt av PAH-16 ska tas omhand särskilt och transporteras till godkänd mottagningsanläggning.

Trafikverket har gjort bedömningen att grundvattnet inte kommer påverkas av de föreslagna åtgärderna.

Under framtagande av samrådsförslaget har dialog förts med miljöhandläggare inom kommunen. Kommunen gör ingen annan bedömning än vad Trafikverket har fört fram, de föreslagna åtgärderna anses som tillräckliga för att hantera frågan.

Utifrån genomförda undersökningar av markföroreningar bedöms marken vara lämplig för detaljplanens syfte.

Trafikverket projekterar och bygger samtliga åtgärder och ansvarar därför för att massorna hanteras på ett, för människor och natur, säkert sätt.

Fornlämningar

De fornlämningar som påhittats i närheten av planområdet bedöms inte påverkas av planförslaget. Detta eftersom planförslaget i sig inte föreslår några förändringar som innebär någon ny exploatering eller markarbeten som riskerar att påverka lämningarnas tillstånd.

Trafikverket har under framtagande av vägplanen genomfört undersökningssamråd med Länsstyrelsen. Trafikverket har bedömt att fornlämningarna inte påverkas direkt genom någon

åtgärd som föreslås. Risk för påverkan bedöms endast finnas under byggskedet.

För att fynden av fornlämningar inte ska skadas under byggskedet har Trafikverket beslutat om att vidta skyddsåtgärder, bland annat genom uppförande av stängsel vilket ska göras innan markarbeten påbörjas.

Om fler fornlämningar hittas i samband med markarbeten ska arbetet omedelbart avbrytas och Länsstyrelsen underrättas, i enlighet med kulturmiljölagen 2 kap 10§ andra stycket (SFS 1988:950).

Vattenområden

Upphävande av strandskydd

När en detaljplan eller delar av en detaljplan ersätts återinträder strandskyddet enligt 7 kap. 18 § g miljöbalken (2010:902).

Planförslaget innebär att strandskyddet upphävs inom planområdet i enlighet med 4 kap. 17 § plan-och bygglag (2010:900).

Det särskilda skäl som anges för upphävandet, i enlighet med 7 kap. 18 c § miljöbalken, är att området redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften samt behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området.

Rennäring

Planförslaget bedöms inte påverka rennäringen.

Störningar

Buller och trafik

Vägplanens åtgärder och planförslaget bedöms inte bidra till några ökade trafikmängder.

Trafikverket har gjort bullerutredningar under framtagande av vägplanen, eftersom ingen ny dragning av E4 görs har

bullerpåverkan endast identifierats under byggskedet för den nya cirkulationsplatsen. De fastigheter som bedöms få högre beräknade bullernivåer än uppsatta riktvärden under byggtiden kommer få bullerdämpande åtgärder på fastigheterna, detta ansvarar Trafikverket för.

Farligt gods

Transporter av farligt gods kommer att transporteras på E4:an i stort sett som det gör idag. Planförslaget innebär ingen ny dragning av transportled för farligt gods, inte heller någon ny etablering för verksamhet som kan medföra att det blir en ökad mängd transport med farligt gods. Detaljplanen möjliggör för cirkulationsplats som vägplanen föreslår vid sjukhusområdets infart, därmed minskar antalet utfarter mot transportleden (E4:an). Åtgärden bedöms minska risken för trafikolyckor och det blir en trafiksäkrare transporter av farligt gods på E4:an. Ny planerad anslutningsgata mellan Fiskekroken och sjukhusområdet bedöms inte påverka transporter för farligt gods. Biltrafik – och varustransporter kommer ledas på övriga sträckor på samma sätt som i dagsläget.

Under byggtiden kan tillfälliga störningar i trafiken förekomma.

Teknisk försörjning

Vid genomförande av vägplanen kommer åtgärder längs med E4 att göras, bland annat höjjustering av VA-brunnar och ventiler, höjjustering av kabelbrunnar med mera. Se Trafikverkets handlingar för mer information kring detta. Trafikverket bygger och projekterar samtliga åtgärder enligt vägplanen.

Den ledning som ligger där den nya anslutningsvägen planeras i detaljplanen, bedöms kunna ligga kvar.

Under projekterings och byggskedet kan det bli aktuellt med fler åtgärder.

7. Genomförande

Organisation

Tidplan

Detaljplanen som hanteras med ett standardförfarande och förväntas kunna antas av samhällsnämnden under Q2 2026.

Övergripande tidsplan:

Samråd 3 veckor

Q1-Q2 2024

Granskning, 2 veckor

Q1 (februari) 2026

Antagande SAM

Q2 2026

Planen vinner laga kraft tre veckor sedan beslut om antagande har kungjorts och inget överklagande har lämnats in.

Genomförandetid

Planens genomförandetid är 5 år (60 månader) från det datum planen vunnit laga kraft.

Med genomförandetid avses den tid då fastighetsägarna har en garanterad rätt att bygga enligt detaljplanen. Under genomförandetiden får detaljplanen inte ändras utan att synnerliga skäl föreligger. Om detaljplanen behöver ändras eller upphävas under genomförandetiden har fastighetsägaren rätt till ersättning för förlorade rättigheter (exempelvis förlorad byggrätt).

Efter genomförandetidens utgång fortsätter planen att gälla, men den kan ändras eller upphävas utan att fastighetsägaren har rätt till ersättning.

Ansvarsfördelning och huvudmannaskap

Alla allmänna platser ska ha en huvudman enligt plan- och bygglagen.

Inom områden med detaljplan ska kommunen vara huvudman för allmänna platser, om det inte finns skäl till annat.

Huvudmannaskapet inom planområdet är kommunalt för allmän plats som VÄG₁ och GATA.

Trafikverket är väghållare för statlig väg inom planområdet.
Kommunen är väghållare för kommunal gata inom planområdet.

Trafikverket ansvarar för projektering och byggande av samtliga åtgärder enligt vägplanen, samt för ersättningsvägen till Fiskekroken.

Härnösand energi och miljö AB ansvarar för allmänna vatten- och avloppsledningar.

Härnösand elnät AB är ansvariga för elnätet inom planområdet.

Ansvarig för övriga allmänna ledningar är respektive ledningsägare.

Avtal

Härnösands kommun och Trafikverket har träffat ett genomförandeavtal i april 2023. Huvuddrag enligt avtalet är:

- Trafikverket står för projektering och byggande av alla E4 åtgärder södra infarten Härnösand mot befintlighet. Så som nya hållplatser, trygghetsåtgärder och anläggning av gång och cykelväg etc.
- Kommunen har rätt att fakturera Trafikverket för markanspråk, intrångsersättningar och fastighetsbildningskostnader som behövs för detaljplanens genomförande.
- Kommunen ska bli huvudman för nya anslutningsvägen.

Kommunen och Trafikverket har tecknat två tilläggsavtal (2026-01-21) till ursprungliga avtalet från april 2023.

Tilläggsavtal 1 reglerar ersättningsväg till Fiskekroken.

- Trafikverket står för kostnader gällande marklösen samt produktion och byggande av ersättningsväg till kommunala vägen Fiskekroken.
- Trafikverket står för de kostnader som eventuellt uppstår kopplat till marklösen och fastighetsbildningskostnader samt kan bistå kommunen

med värdering av de fastigheter som kan bli aktuell för marklösen.

- Trafikverket kan vid värdering av ytor som berörs av vägplanen även tillhandahålla värdering av markintrång för berörda fastigheterna Fastlandet 2:60, Tvillingarna 8 och Tvillingarna 9.
- Kommunen blir väghållare för ersättningsväg till Fiskekroken där kostnader för ägande, drift och underhåll i förvaltningsskedet ingår.

I Tilläggsavtal 2 regleras åtgärd på gata, mellan cirkulationsplats E4/Skarpskyttegatan till ny väg Fiskekroken.

- För god standard av väg finns behov av åtgärder i form av schakt, förstärkningslager och beläggning. Åtgärder som utförs av kommunen efter att produktionen av projekt E4 södra infart är utförd, eller vid annan överenskommelse mellan parterna.
- Trafikverket ersätter kommunen med kostnader för åtgärd efter avslutad åtgärd.

Utifrån Trafikverkets beslut den 2019-02-11 ska kostnad för framtagande av detaljplan som huvudregel inte finansieras av Trafikverket. Undantag kan beviljas i särskilda fall om nyttan endast återfinns i det nationella transportsystemet och lokala nyttor saknas. Planavgift för framtagandet av detaljplanen samt avgift för planbesked utgår därför.

Avtal ska träffas med respektive fastighetsägare gällande inlösen och ersättning för markanspråk.

Trafikverket och Härnösand kommun har tecknat ett tilläggsavtal som säger att Trafikverket även ska bistå kommunen med hjälp av värdering av mark.

Trafikverket beslutar om vägrätter enligt väglagen (1971:948) och tecknar avtal inom ramen för vägplanens genomförande.

Fastighetsrätt

Planförslaget medför att flera fastighetsbildningsåtgärder kommer behövas. Fastighetsbildning är enligt

Fastighetsbildningslagen (FBL) (1970:988) en åtgärd som innebär att fastighetsindelningen ändras, servitut bildas, ändras eller upphävs, eller en byggnad eller annan anläggning som hör till en fastighet överförs till en annan fastighet.

Det är Lantmäterimyndigheten som prövar fastighetsbildningsåtgärder. När detaljplanen vunnit laga kraft kan ansökan om fastighetsbildningsåtgärder inlämnas till Lantmäteriet.

Fastighetsåtgärder

Enligt plan och bygglagen har kommunen rätt att lösa in mark eller annat utrymme som enligt detaljplanen ska användas för en allmän plats som kommunen ska vara huvudman för.

Kommunen har rätt att lösa även sådan mark för vilken staten är väghållare.

Kommunen har vidare en skyldighet på fastighetsägarens begäran, att lösa in de allmänna platserna med kommunalt huvudmannaskap. I planförslaget är det VÄG₁ och GATA.

För detaljplanens genomförande kommer mark som planläggs som Genomfartsväg (Väg₁) och Gata behöva tas i anspråk och ersättning ska därför utgå till berörda fastighetsägare. Mark som planläggs som allmän plats - Genomfartsväg och Gata ska genom fastighetsreglering överföras till kommunens gatufastighet. Detta eftersom Trafikverket utökar deras vägrätt. Trafikverket ansvarar för ersättning kopplat till nya vägrätter.

Fastigheteter som påverkas av detta är Jungfrun 1, Jungfrun 2, Fastlandet 2:60, Fastlandet 2:94, Tvillingarna 8, Tvillingarna 9, Solen 15, Mars 5, Mars 6, Venus 13, Lövudden 1:2, Lövudden 1:8 och Lövudden 1:82.

Även del av Fastlandet 2:64 kan ge fastighetsrättsliga åtgärder men inte på grund av att Trafikverket behöver vägrätt utan att fastigheten ligger inom allmän platsmark VÄG₁. Mer beskrivet finns under kap 8.

Om fastigheterna Tvillingarna 7 och 8 får samma användningsbestämmelse möjliggör det för att fastigheterna kan sammanläggas till en fastighet. Detta sker genom prövning vid

en fastighetsförrättning av Lantmäteriet, ansökan kan först lämnas till Lantmäteriet efter att detaljplanen vunnit laga kraft.

Kommunen ska teckna överenskommelse om fastighetsreglering med berörda fastighetsägare. Kommunen ansöker om fastighetsbildningen. Se mer under rubriken *Förrättningskostnader*.

De tillfälliga nyttjanderätter som Trafikverket behöver under byggnationstiden behandlas inte i detaljplanen, se Trafikverkets fastighetsförteckning och vägkartor för mer information. Trafikverket ansvarar för ersättningsfrågor och dialog med fastighetsägare kopplade till detta.

Gemensamhetsanläggning

En gemensamhetsanläggning är en anläggning som är gemensam för flera fastigheter, ofta vägar eller vatten- och avloppsledningar. I gemensamhetsanläggningen deltar flera fastigheter och de bekostar både anläggandet och driften enligt andelstal som fastställs av lantmäterimyndigheten.

Gemensamhetsanläggningen Lövudden ga:1 blir berörd av planförslaget och kan omprövas för att rätta till gemensamhetsanläggningens sträckning.

Planförslaget bedöms inte påverka någon annan befintlig gemensamhetsanläggning. För planförslaget genomförande behöver ingen gemensamhetsanläggning bildas.

Markreservat

Bestämmelser om markreservat för allmännyttiga ändamål används för att reglera att ett område reserveras för att ge utrymme för ett visst allmännyttigt ändamål. Bestämmelsen kan tillämpas på såväl allmän plats som på kvartersmark och vattenområde. Ett markreservat för allmännyttiga ändamål begränsar användningen av området.

I planförslaget bedöms befintliga ledningar som är av kommunen kända och uppräknade under rubriken *Ledningsrätter* inte få negativa konsekvenser av planförslaget.

I planförslaget finns ett u-område utlagt utifrån att det finns en befintlig sammanhängande yta för u-område i gällande detaljplan. Om u-området i planförslaget tas bort finns inte syftet kvar längre i gällande detaljplan. Detta u-område har därför reglerats in på nytt i kvartersmarken för bostadsändamål.

Servitut

Servitut är en rätt för ägaren av en fastighet att på ett visst bestämt sätt använda en annan fastighet. Det kan till exempel röra sig om rätten att ta väg eller nyttja en brunn på annans fastighet. Det finns två huvudtyper av servitut; avtalservitut (avtal upprättas) och officialservitut (myndighetsbeslut).

Det finns servitut i anslutning till och inom planområdet.

Fastigheten Fastlandet 2:60 är belastad av officialservitut (beteckning akt /ärendenr 2280–99/62) för väg, till förmån för Fastlandet 2:84. Planförslaget medför att detta servitut behöver förordnas att gälla i den kommunala gatufastigheten Fastlandet 2:66.

Vägservitut med akt nr. 2280-14-36.1 finns vid befintliga korsningen / infarten till Sjukhusområdet till förmån för fastigheten Fastlandet 2:94, som innebär att fastigheten i dagsläget har rätt att nyttja del av Fastlandet 2:60 för åtkomst till fastigheten. Planförslaget får fastighetsrättsliga konsekvenser. Se vidare under kap. 8, rubriken Servitut.

Eftersom den kommunala gatan i planförslaget regleras mot fastighetsgränsen för Fastlandet 2:94 är kommunens bedömning att inget nytt servitut behövs, fastigheten kan då ansluta mot den kommunala gatufastigheten istället.

Inga andra i dagsläget kända servitut påverkas av planförslaget.

Ledningsrätt

Ledningsrätt är en servitutsliknande rättighet att använda någon annans mark för ledningsändamål. Ledningsrätt kan upplåtas för ledningar för allmänna ändamål såsom vatten och avlopp, data

och telekommunikationsledningar. Ledningsrätt kan endast ges av lantmäterimyndigheten.

Följande ledningsrätter finns inom planområdet:

2280-02/48.1

2280-90/143.1

2280-09/23.1

2280-09/48.3

2280-99/62.9

2280-15/11

Ledningsrätt som ligger inom fastigheter som berörs av fastighetsreglering som planförslaget medför kommer att förordnas att gälla i den fastighet dit marken överförs.

Inga andra i dagsläget kända ledningsrätter påverkas av planförslaget.

Teknik

En mängd ledningar för el, vatten och avlopp samt tele finns inom området. Det är uteslutande markförlagda ledningar. Påverkan på ledningar kan förekomma i byggskedet. Trafikverket bygger samtliga åtgärder inom ramen för vägplanen.

Ekonomi

Samhällsförvaltningen upprättar och bekostar detaljplanearbetet. Planavgiften för planarbetet är beräknat till 0 kr utifrån Trafikverkets beslut om finansiering av detaljplanekostnad i samband med planläggning av väg eller järnväg, 2019-02-11. TRV 2018/136700

Kostnader för allmän plats

Uppskattad kostnad för underhåll av den nya kommunala gatan, som planläggs som Gata i planförslaget, beräknas till ca 75 000 – 100 000 kr/ per år.

Utbyggnad av den allmänna platsen som behövs för detaljplanens genomförande, samt upprusning av befintlig gata, bekostas av Trafikverket.

Kostnader för kvartersmark

För kvartersmarken uppstår inga utbyggnadskostnader. Däremot är förslaget att om fastigheterna Tvillingarna 7 och 8 får samma användningsbestämmelse kan, efter detaljplanen vunnit laga kraft, fastigheterna sammanläggas till en fastighet. Om detta blir aktuellt ansöker kommunen om förrättning hos Lantmäteriet, och fakturerar kostnader för fastighetsbildning/ fastighetsreglering till Trafikverket. Se mer under rubriken *Förrättningskostnader* nedan.

Förrättningskostnader

Förrättningskostnader uppstår i samband med en lantmåteriförrättning. Kostnaderna beror på tidsåtgång och gällande förrättningstaxa. Kommunen ansöker om förrättning hos Lantmäteriet, och har rätt att fakturera kostnader för fastighetsbildning/ fastighetsreglering som krävs i och med genomförandet av detaljplan till Trafikverket.

Teknisk försörjning

Utbyggnad och drift av teknisk försörjning finansieras av anslutnings- och brukaravgifter för vid tiden gällande taxa. För uppgift om kostnad kontakta respektive ledningsägare.

8. Konsekvenser av planens genomförande

Ekologiskt

Planens genomförande bedöms inte leda till några negativa ekologiska konsekvenser. Planförslaget tar i anspråk redan bebyggd mark och ingen naturmark finns inom planområdet. Största delen av marken inom planområdet är redan exploaterad, intrången i oexploaterad mark är mycket små.

Socialt

Planförslaget anses vara socialt hållbart.

Planen säkerställer genomförbarheten av kommunens gång- och cykelprogram som siktar på förbättrad infrastruktur för oskyddade trafikanter.

Barnperspektiv

Barnkonventionen blev svensk lag 1 januari 2020 och ska därmed införlivas i samhällsplaneringen.

Konventionen syftar till att säkerställa alla barns mänskliga rättigheter. Lagen innebär att för varje beslut som får påtagliga, direkta eller indirekta konsekvenser för barn ska en bedömning av vad som är barns bästa göras (artikel 3). Om det finns mer än ett alternativ ska den lösning väljas som bäst tillgodoser barns bästa. Bedömningen av vad som är barns bästa ska baseras på bland annat beprövad erfarenhet, forskning och nationella riktlinjer, men även på barns egna åsikter.

Barnkonventionen innefattar även krav på barns delaktighet och inflytande i de beslut som får konsekvenser för barn (artikel 12) samt krav på att inga barn får diskrimineras på grund av t ex funktionshinder eller språkkunskaper (artikel 2). Därutöver har barn, enligt barnkonventionen, även rätt till bland annat goda förutsättningar för en optimal utveckling, en trygg och säker uppväxt, utbildning samt rätt till vila och lek.

Planen bedöms inte innebära negativa konsekvenser för barn.

Ett genomförande av detaljplanen ska möjliggöra för Trafikverkets åtgärder enligt vägplanen, dessa åtgärder anses vara trafiksäkerhetshöjande och innebär bland annat bättre gång- och cykelbanor. Detta bedöms få positiva effekter för barns trygghet.

Ekonomi

Kommunen kommer att bli huvudman för den nya anslutningsvägen från Fiskekroken till Sjukhusområdet och upp

mot den nya cirkulationsplatsen. Detta innebär kostnader för drift och underhåll för kommunen.

Föreslagna åtgärder innebär markintrång och fastighetsägare kommer behöva ersättas. Bedömningen är dock att inga fastigheter behöver lösas in i sin helhet.

Fastighetsrättsliga frågor

Fastighetsbildning

Planförslaget bedöms få vissa konsekvenser vid ett genomförande.

Det är kommunen som ansöker om och bekostar fastighetsbildnings- och andra förrättningsåtgärder som är som krävs för genomförandet av detaljplanen.

Kommunen ansvarar för att söka och bekosta lagfart för de aktuella markområdena som blir inlösta för detaljplanens genomförande.

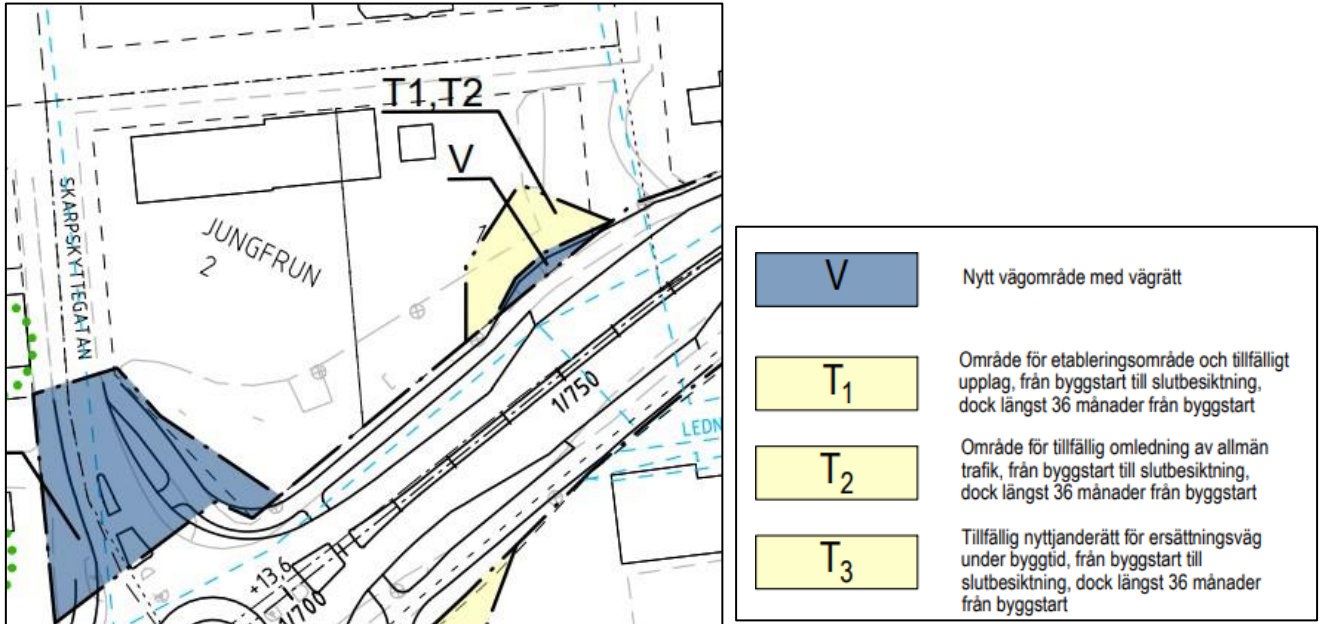
Ersättning kommer att betalas ut för den mark som fastighetsägaren förlorar med anledning av planförslaget.

Fastigheter som blir påverkade av planförslaget är de fastigheter som beskrivs här nedan och är de som blir inlösta utifrån planförslaget.

Jungfrun 1

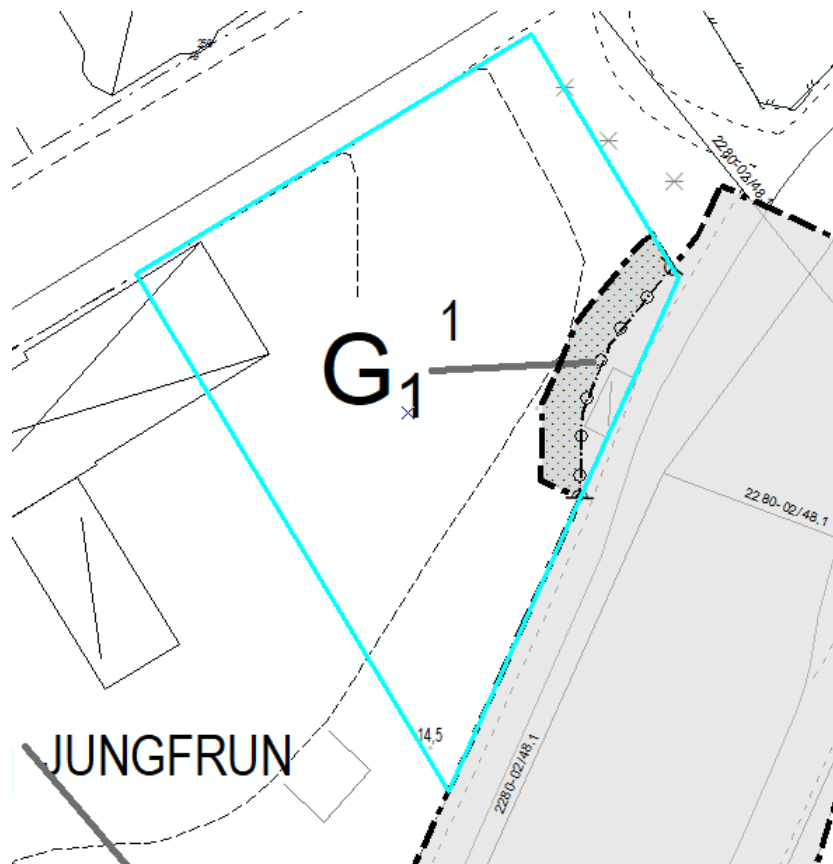
För del av fastigheten Jungfrun 1 är det mark som behöver lösas in för Trafikverkets vägrätt. Trafikverkets vägrätt är den blå ytan i bilden nedan.

Inom gult område (T1 och T2) är riktlinjer om vad som sker med marken under byggtiden.

Figur 30. Utklipp från karta och teckenförklaring från Trafikverkets vägplan.

I planförslaget här nedan visas fastighetsgräns för Jungfrun 1 och den ljusa gråa ytan är den mark som blir inlöst i och med vägrätten i vägplanen.

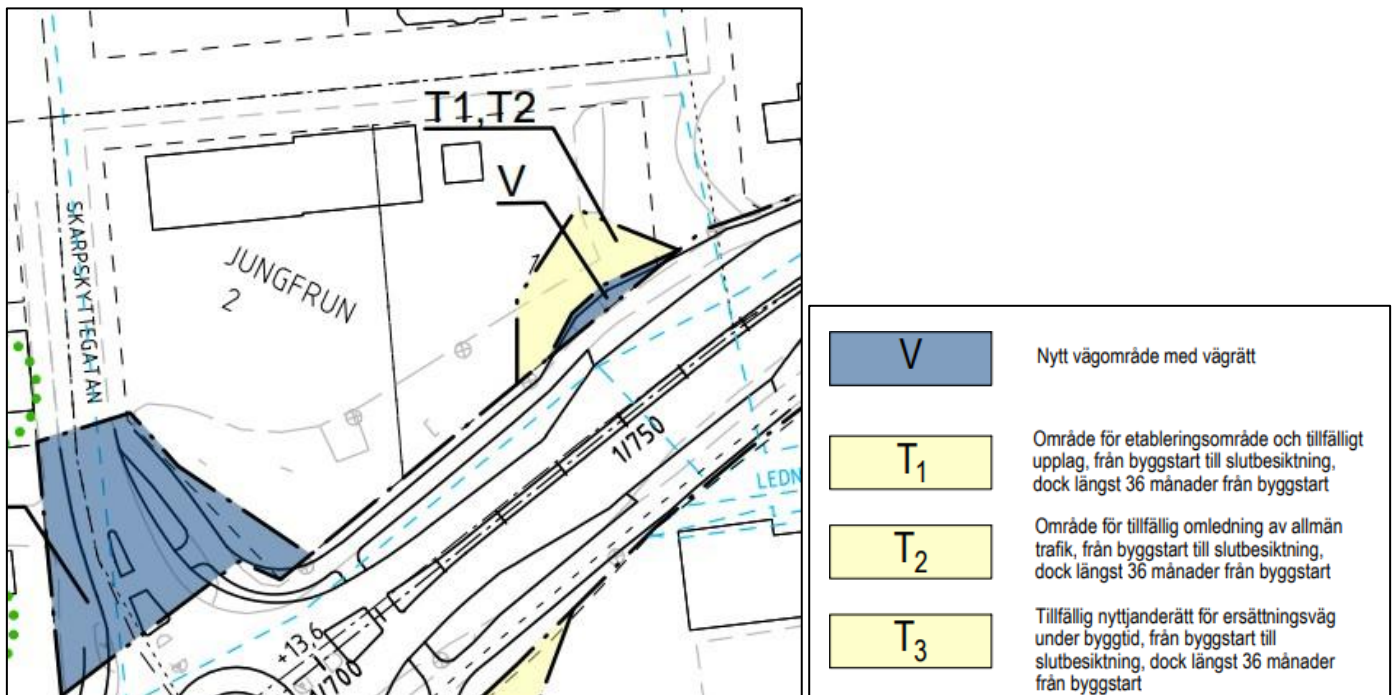
Figur 31. Utklipp från planförslaget med fastighetsgränsen i färgen cyan.

Fastighet	Förändringar och konsekvenser
Jungfrun 1	Markområde som utgör Allmän platsmark VÄG ₁ enligt planförslaget kan överföras till fastighet Fastlandet 2:66.

Jungfrun 2

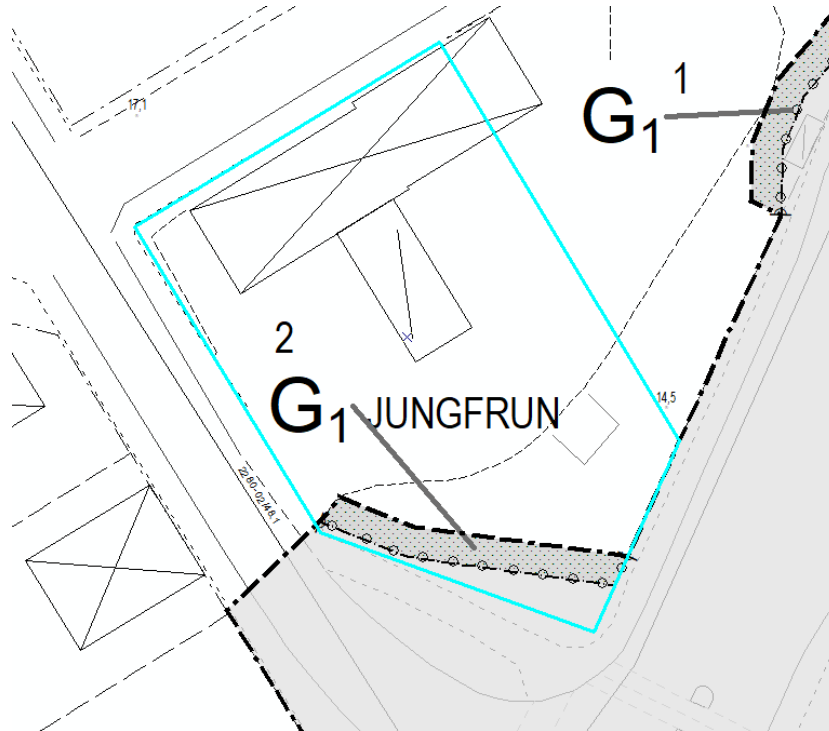
För fastigheten del av Jungfrun 2 är det mark som behöver lösas in för Trafikverkets vägrätt. Trafikverkets vägrätt är den blå ytan i figuren nedan.

Inom gult område (T1 och T2) är riktlinjer om vad som sker med marken under byggtiden.

Figur 32. Utklipp från karta och teckenförklaring från Trafikverkets vägplan.

I planförslaget här nedan visas fastighetsgräns för Jungfrun 2 och den ljusa grå ytan är den mark som blir inlöst i och med vägrätten i vägplanen.

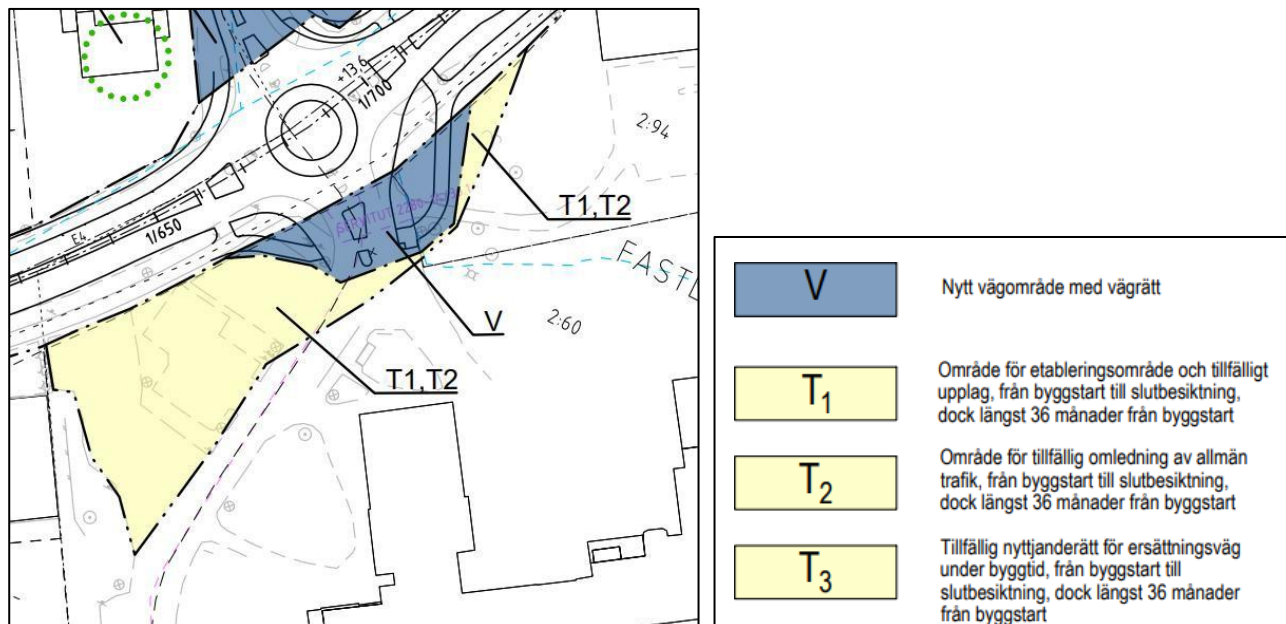
Figur 33. Utklipp från planförslaget med fastighetsgränsen i färgen cyan.

Fastighet	Förändringar och konsekvenser
Jungfrun 2	Markområde som utgör Allmän platsmark VÄG ₁ enligt planförslaget kan överföras till fastighet Fastlandet 2:66.

Fastlandet 2:60

För del av fastigheten Fastlandet 2:64 är det mark som behöver lösas in för Trafikverkets vägrätt. Trafikverkets vägrätt är den blå figuren i bilden nedan.

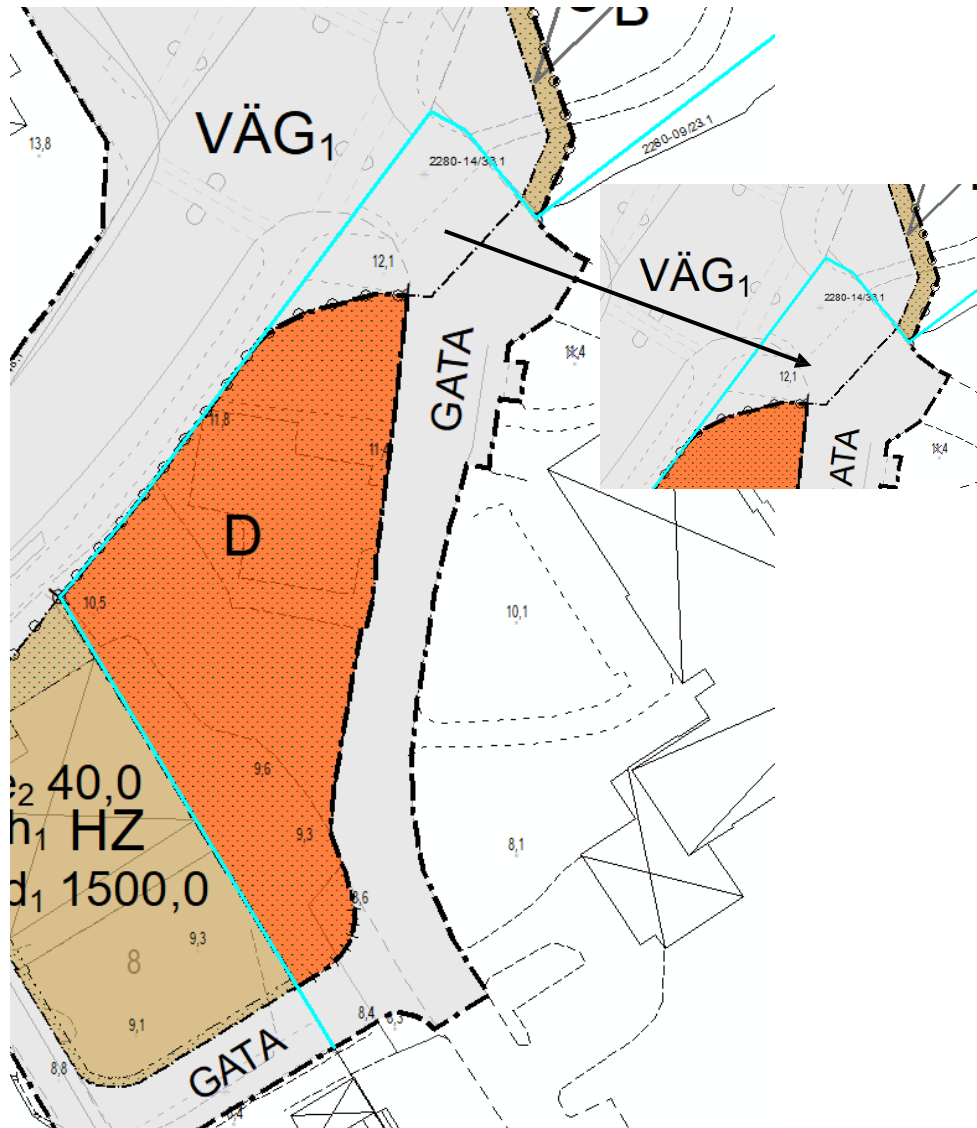
Inom gult område (T1 och T2) är riktlinjer om vad som sker med marken under byggtiden.

Figur 34. Utklipp från karta och teckenförklaring från Trafikverkets vägplan.

Planbeskrivning för Fastlandet 2:66 och Gådeå 4:32 m.fl
SAM-2022-2985

I planförslaget här nedan visas fastighetsgräns för Fastlandet 2:60 och den ljusa grå ytan är den mark som blir inlöst i och med vägrätten i vägplanen.

Figur 35. Utklipp från planförslaget med fastighetsgränsen i färgen cyan.

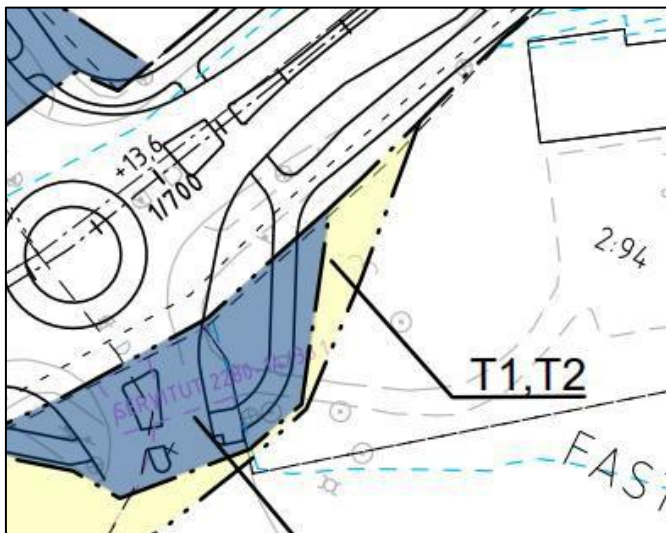
Fastighet	Förändringar och konsekvenser
Fastlandet 2:60	Markområde som utgör Allmän platsmark VÄG ₁ enligt planförslaget (grå yta i figuren ovan) kan överföras till fastighet Fastlandet 2:66.

	Markområde som utgör Allmän plats GATA (grå yta i figuren ovan) enligt planförslaget kan överföras till Fastlandet 2:66.
--	--

Fastlandet 2:94

För del av fastigheten Fastlandet 2:94 är det mark som behöver lösas in för Trafikverkets vägrätt. Trafikverkets vägrätt är den blå ytan i figuren nedan.

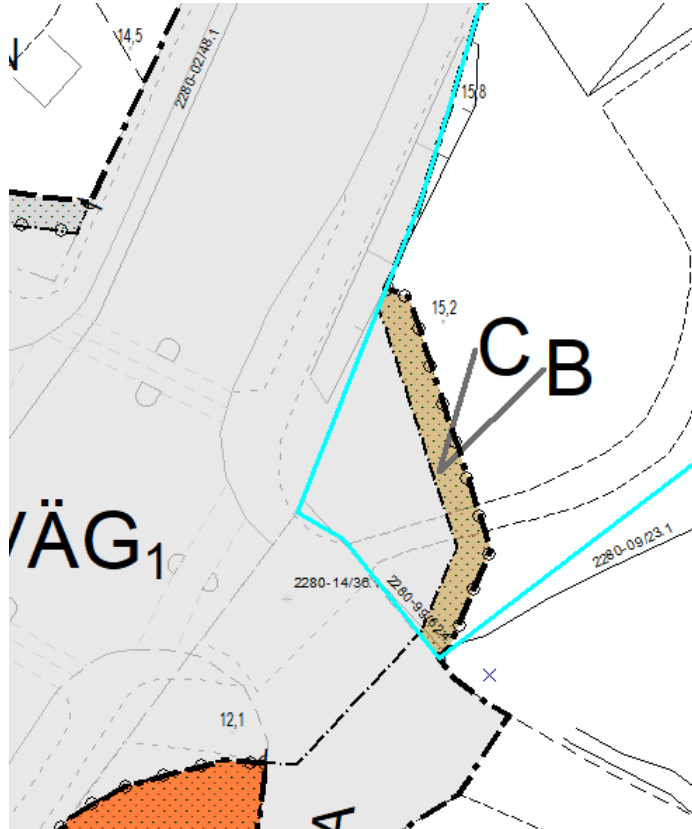
Inom gult område (T1 och T2) är riktlinjer om vad som sker med marken under byggtiden.

V	Nytt vägområde med vägrätt
T ₁	Område för etableringsområde och tillfälligt upplag, från byggstart till slutbesiktning, dock längst 36 månader från byggstart
T ₂	Område för tillfällig omledning av allmän trafik, från byggstart till slutbesiktning, dock längst 36 månader från byggstart
T ₃	Tillfällig nyttjanderätt för ersättningsväg under byggtid, från byggstart till slutbesiktning, dock längst 36 månader från byggstart

Figur 36. Utklipp från karta och teckenförklaring från Trafikverkets vägplan.

I planförslaget här nedan visas fastighetsgräns för Fastlandet 2:94 och den ljusa grå ytan är den mark som blir inlöst i och med vägrätten i vägplanen.

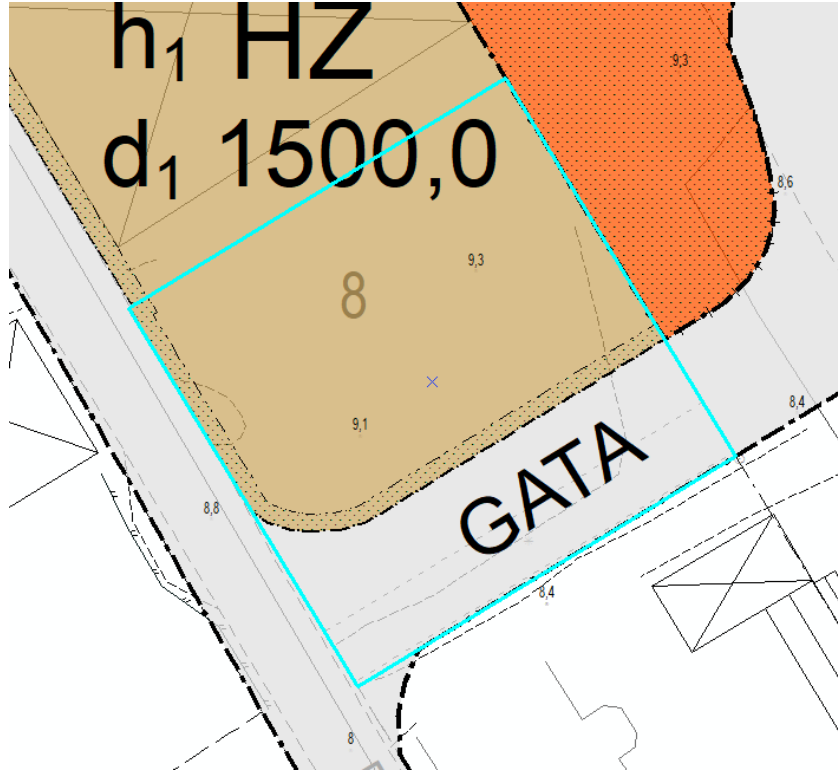

Figur 37. Utklipp från planförslaget med fastighetsgränsen i färgen cyan

Fastighet	Förändringar och konsekvenser
Fastlandet 2:94	Markområde som utgör Allmän platsmark VÄG ₁ enligt planförslaget kan överföras till Fastlandet 2:66.

Tvillingarna 8

För del av fastigheten Tvillingarna 8 är det mark som ska lösas in för den ersättningsväg som ska byggas. Aktuell markyta är den ljusa grå ytan i bilden nedan som anger GATA.

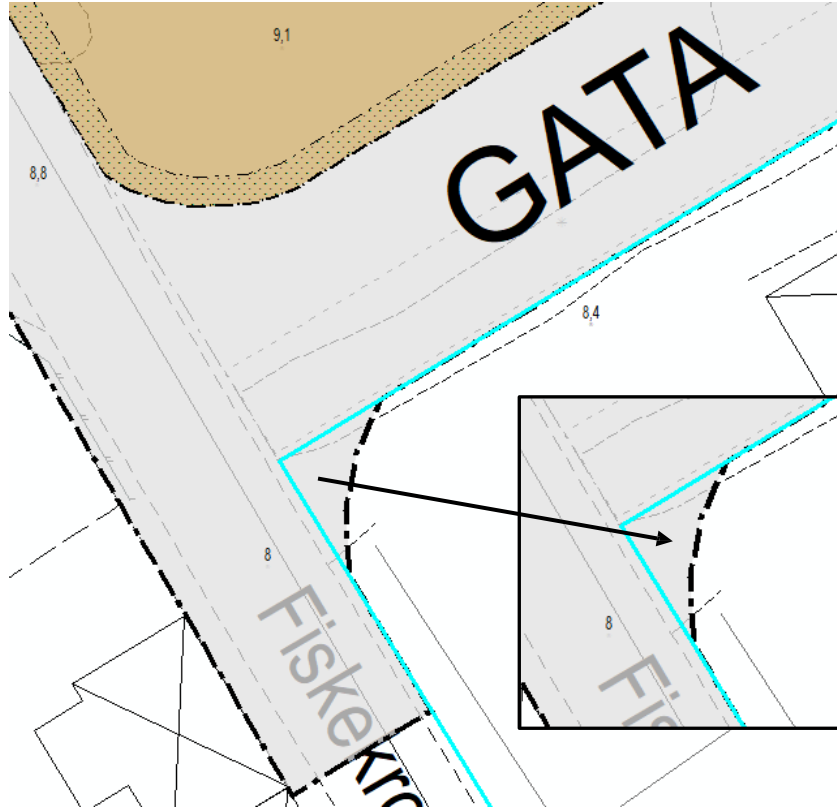

Figur 38. Utklipp från planförslaget med fastighetsgränsen i färgen cyan.

Fastighet	Förändringar och konsekvenser
Tvillingarna 8	Markområde som utgör Allmän platsmark GATA enligt planförslaget kan överföras till Fastlandet 2:66.

Tvillingarna 9

För del av fastigheten Tvillingarna 9 är det mark som ska lösas in för den ersättningsväg som ska byggas. Aktuell markyta är den ljusa grå ytan i bilden nedan som anger GATA.

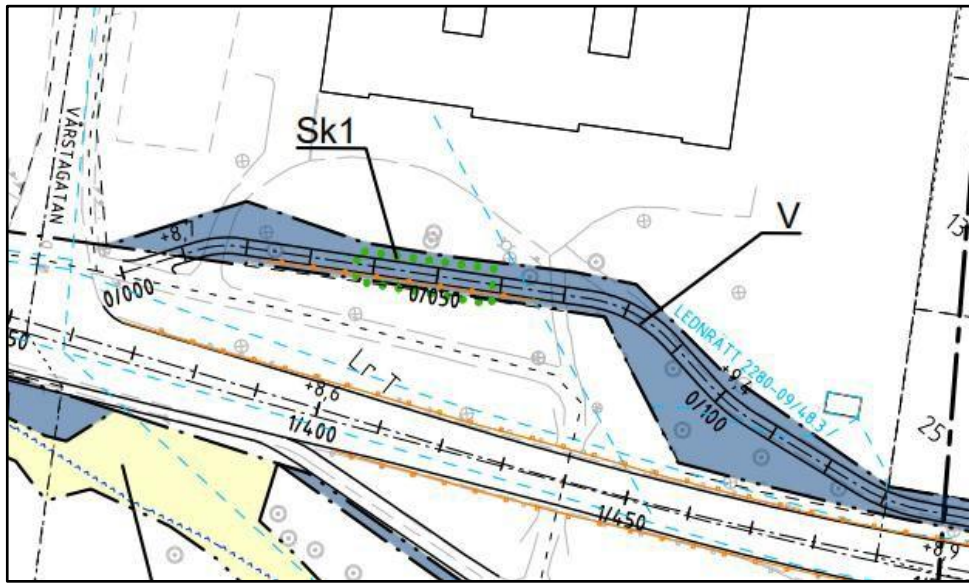
Figur 39. Utklipp från planförslaget med fastighetsgränsen i färgen cyan.

Fastighet	Förändringar och konsekvenser
Tvillingarna 9	Markområde som utgör Allmän platsmark GATA enligt planförslaget ovan kan överföras till Fastlandet 2:66.

Solen 15

För del av fastigheten Solen 15 är det mark som behöver lösas in för Trafikverkets vägrätt. Trafikverkets vägrätt är den blå ytan i figuren nedan.

Inom blått område finns grön markering där Sk1 står och som är beskrivning vad som sker med marken under byggtiden.

Figur 40. Utklipp från karta och teckenförklaring från Trafikverkets vägplan.

Nytt vägområde med vägrätt

SKYDDSÅTGÄRDER OCH FÖRSIKTIGHETSMÅTT

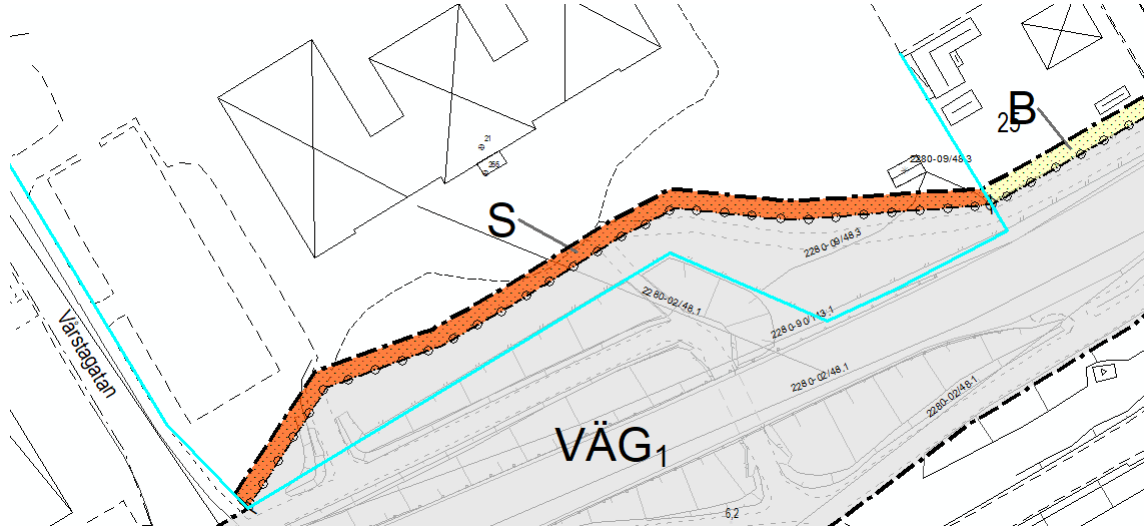
..... Markering eller avgränsning av skyddsåtgärder och försiktighetsmått

Sk1

Genomsläpplig överbyggnad som skydd för befintliga träd

Planbeskrivning för Fastlandet 2:66 och Gådeå 4:32 m.fl
SAM-2022-2985

I planförslaget här nedan visas fastighetsgräns för Solen 15 och den ljusa grå ytan är den mark som blir inlöst i och med vägrätten i vägplanen.

Figur 41. Utklipp från planförslaget med fastighetsgränsen i färgen cyan.

Fastighet	Förändringar och konsekvenser
Solen 15	Markområde som utgör Allmän platsmark VÄG ₁ enligt planförslaget kan överföras till Fastlandet 2:66.

Mars 5

För del av fastigheten Mars 5 är det mark som behöver lösas in för Trafikverkets vägrätt. Trafikverkets vägrätt är den blå ytan i figuren nedan.

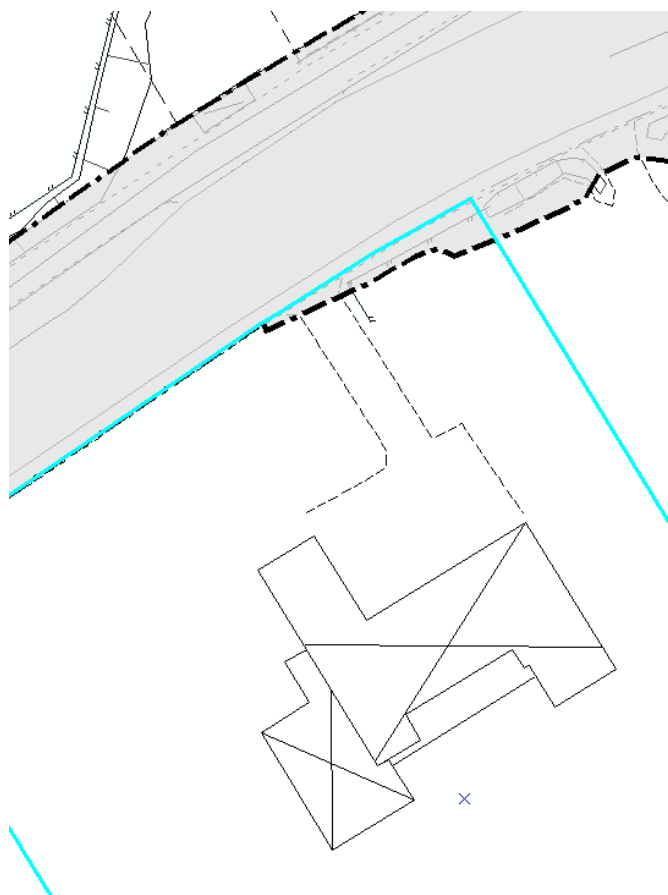
Inom gult område (T1 och T3) är riktlinjer om vad som sker med marken under byggtiden.

	Nytt vägområde med vägrätt
	Område för etableringsområde och tillfälligt upplag, från byggstart till slutbesiktning, dock längst 36 månader från byggstart
	Område för tillfällig omledning av allmän trafik, från byggstart till slutbesiktning, dock längst 36 månader från byggstart
	Tillfällig nyttjanderätt för ersättningsväg under byggtid, från byggstart till slutbesiktning, dock längst 36 månader från byggstart

Figur 42. Utklipp från karta och teckenförklaring från Trafikverkets vägplan.

I planförslaget här nedan visas fastighetsgräns för Mars 5 och den ljusa gråa ytan är den mark som blir inlöst i och med vägrätten i vägplanen.

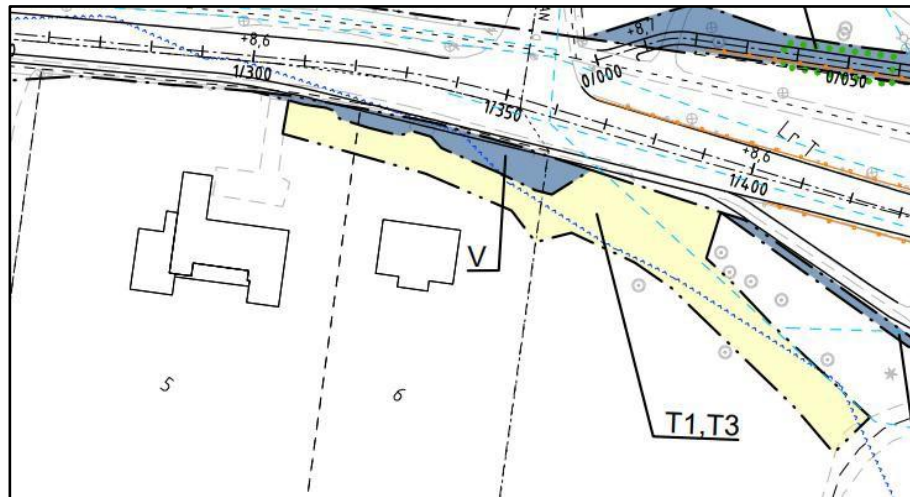
Figur 43. Utklipp från planförslaget med fastighetsgränsen i färgen cyan.

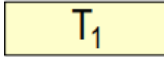
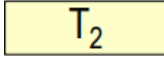
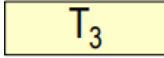
Fastighet	Förändringar och konsekvenser
Mars 5	Markområde som utgör Allmän platsmark VÄG ₁ enligt planförslaget kan överföras till Fastlandet 2:66.

Mars 6

För del av fastigheten Mars 6 är det mark som behöver lösas in för Trafikverkets vägrätt. Trafikverkets vägrätt är den blå ytan i figuren nedan.

Inom gult område (T1 och T3) är riktlinjer om vad som sker med marken under byggtiden.

	Nytt vägområde med vägrätt
	Område för etableringsområde och tillfälligt upplag, från byggstart till slutbesiktning, dock längst 36 månader från byggstart
	Område för tillfällig omlodning av allmän trafik, från byggstart till slutbesiktning, dock längst 36 månader från byggstart
	Tillfällig nyttjanderätt för ersättningsväg under byggtid, från byggstart till slutbesiktning, dock längst 36 månader från byggstart

Figur 44. Utklipp från karta och teckenförklaring från Trafikverkets vägplan.

I planförslaget här nedan visas fastighetsgräns för Mars 6 och den ljusa grå ytan är den mark som blir inlöst i och med vägrätten i vägplanen.

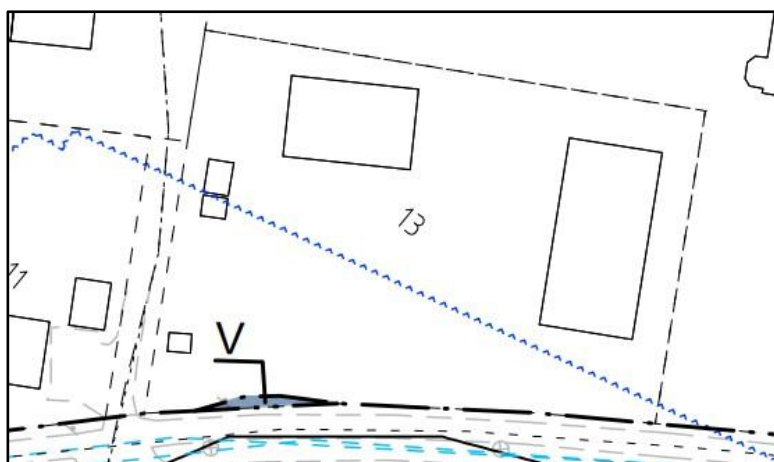

Figur 45. Utklipp från planförslaget med fastighetsgränsen i färgen cyan.

Fastighet	Förändringar och konsekvenser
Mars 6	Markområde som utgör Allmän platsmark VÄG ₁ enligt planförslaget kan överföras till Fastlandet 2:66.

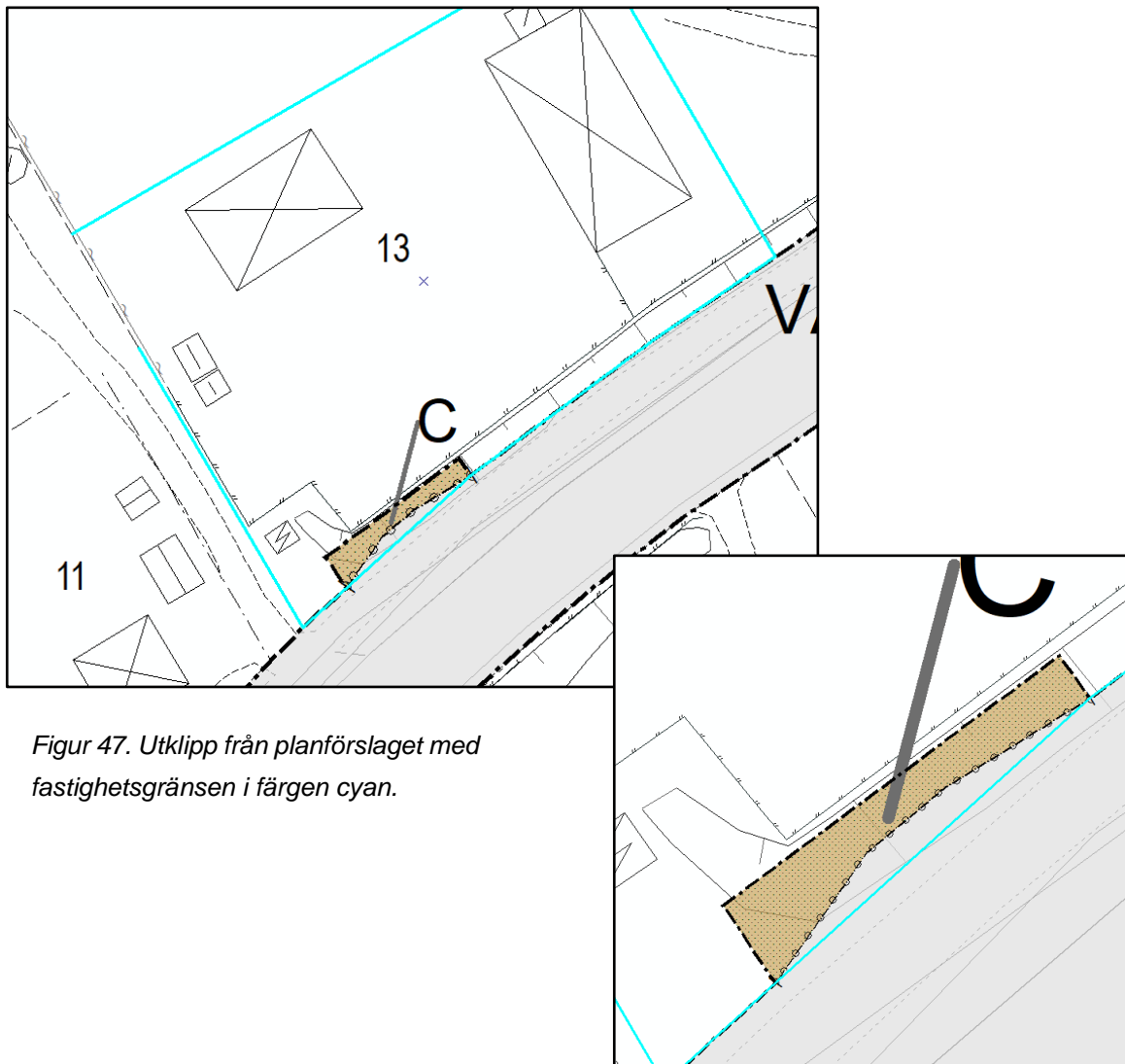
Venus 13

För del av fastigheten Venus 13 är det mark som behöver lösas in för Trafikverkets vägrätt. Trafikverkets vägrätt är den blå ytan i figuren nedan.

Figur 46. Utklipp från karta och teckenförklaring från Trafikverkets vägplan.

I planförslaget här nedan visas fastighetsgräns för Venus 13 och den ljusa gråa ytan är den mark som blir inlöst i och med vägrätten i vägplanen.

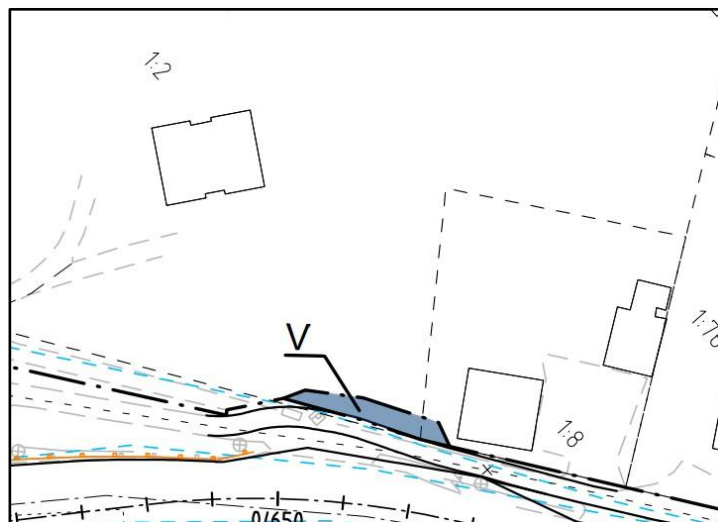

Figur 47. Utklipp från planförslaget med fastighetsgränsen i färgen cyan.

Fastighet	Förändringar och konsekvenser
Venus 13	Markområde som utgör Allmän platsmark VÄG ₁ enligt planförslaget och enligt bilden från Trafikverkets vägplan ovan kan överföras till Fastlandet 2:66.

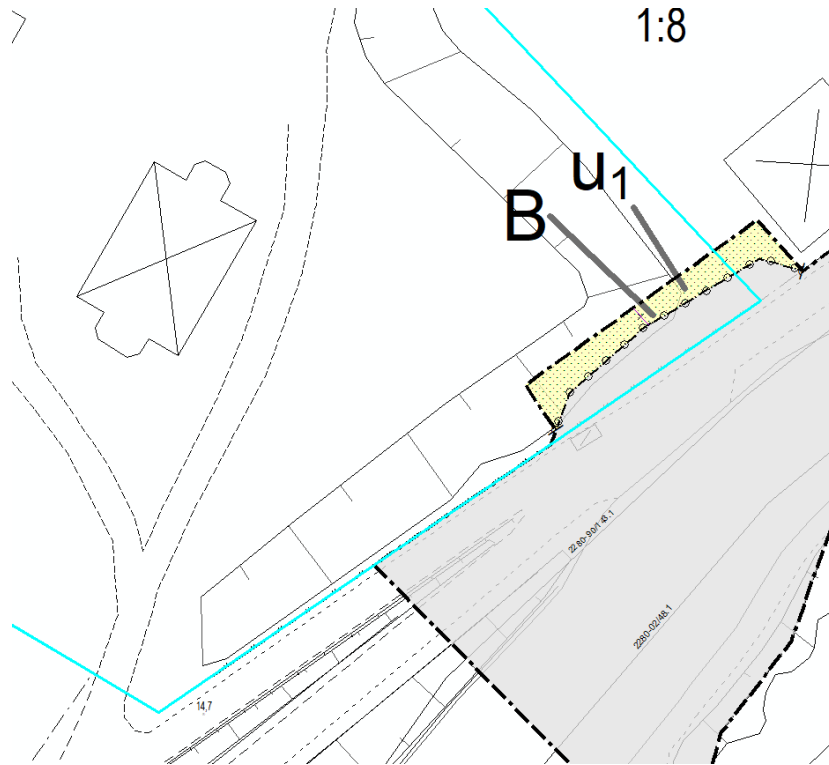
Lövudden 1:2

För del av fastigheten Lövudden 1:2 är det mark som behöver lösas in för Trafikverkets vägrätt. Trafikverkets vägrätt är den blå ytan i figuren nedan.

Figur 48. Utklipp från karta och teckenförklaring från Trafikverkets vägplan.

I planförslaget här nedan visas fastighetsgräns för Lövudden 1:2 och den ljusa grå ytan är den mark som blir inlöst i och med vägrätten i vägplanen.

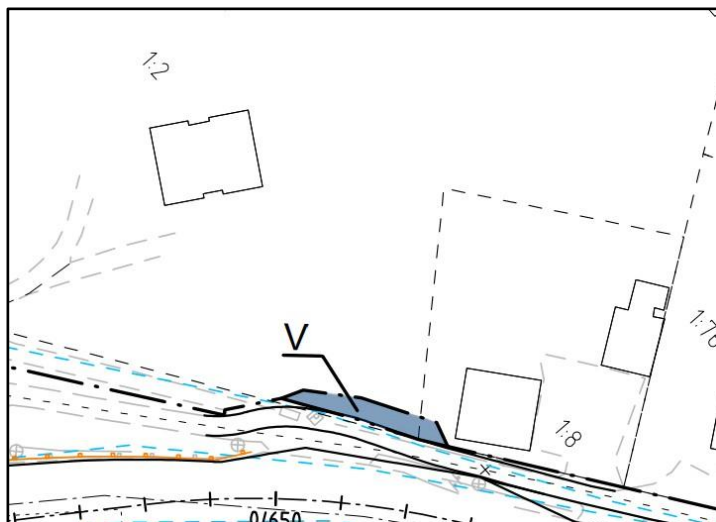

Figur 49. Utklipp från planförslaget med fastighetsgränsen i färgen cyan.

Fastighet	Förändringar och konsekvenser
Lövudden 1:2	Markområde som utgör Allmän platsmark VÄG ₁ enligt planförslaget kan överföras till fastighet Gådeå 4:32.

Lövudden 1:8

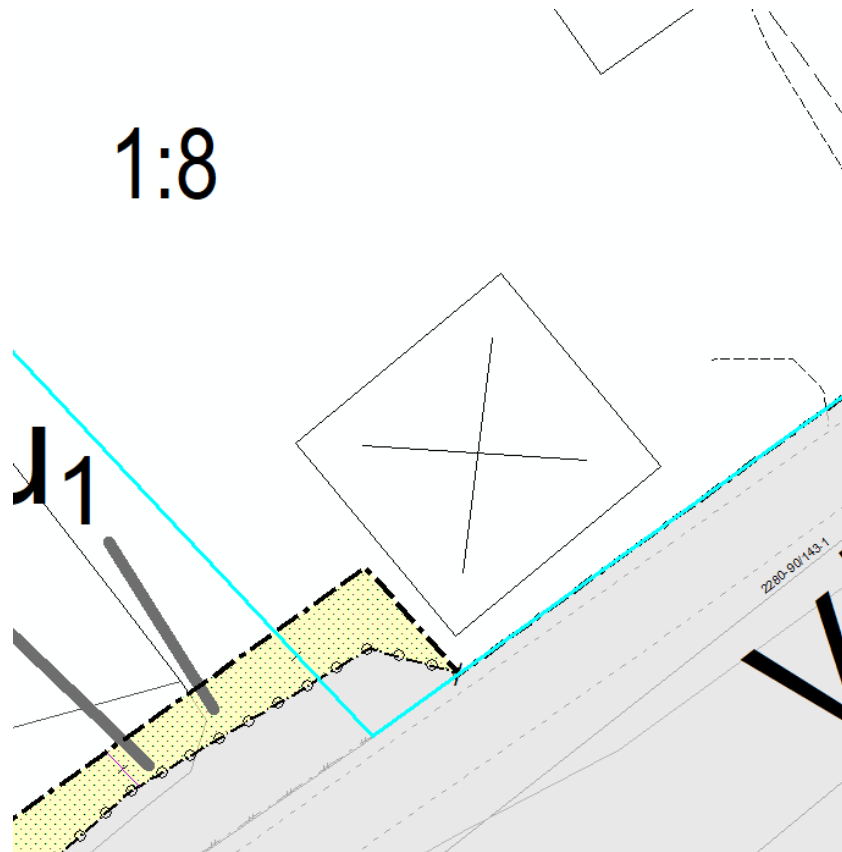
För del av fastigheten Lövudden 1:8 är det mark som behöver lösas in för Trafikverkets vägrätt. Trafikverkets vägrätt är den blå ytan i figuren nedan.

Nytt vägområde med vägrätt

Figur 50. Utklipp från karta och teckenförklaring från Trafikverkets vägplan.

I planförslaget här nedan visas fastighetsgräns för Lövudden 1:8 och den ljusa gråa ytan är den mark som blir inlöst i och med vägrätten i vägplanen.

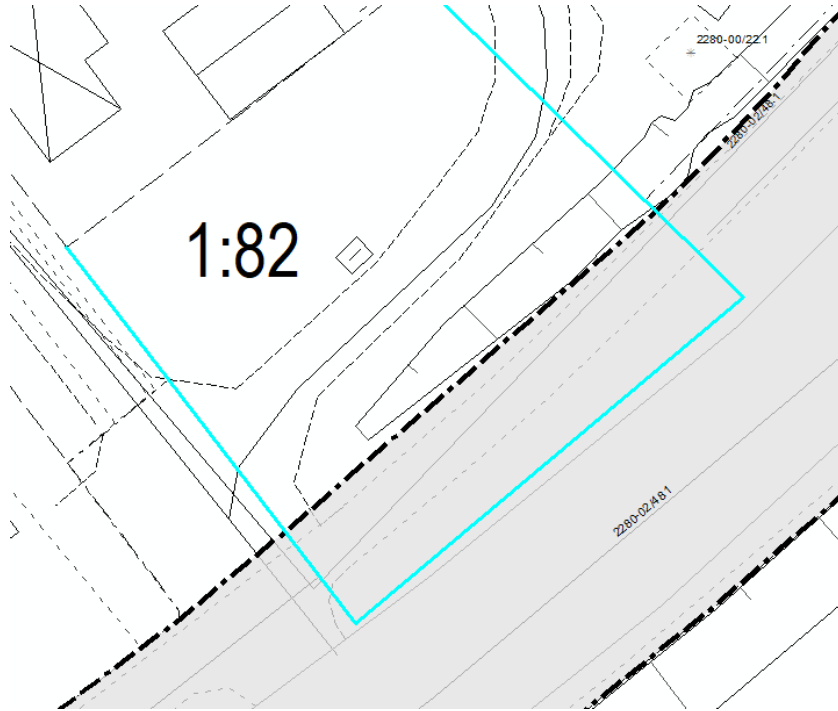

Figur 51. Utklipp från planförslaget med fastighetsgränsen i färgen cyan.

Fastighet	Förändringar och konsekvenser
Lövudden 1:8	Markområde som utgör Allmän platsmark VÄG ₁ enligt planförslaget kan överföras till fastighet Gådeå 4:32.

Lövudden 1:82

Fastighetsgränsen för del av fastigheten Lövudden 1:82 går i användningen VÄG₁. Fastigheten blir inte berörd av Trafikverkets vägplan men eftersom del av fastigheten ligger inom allmän platsmark har fastighetsägaren rätt till att bli inlöst.

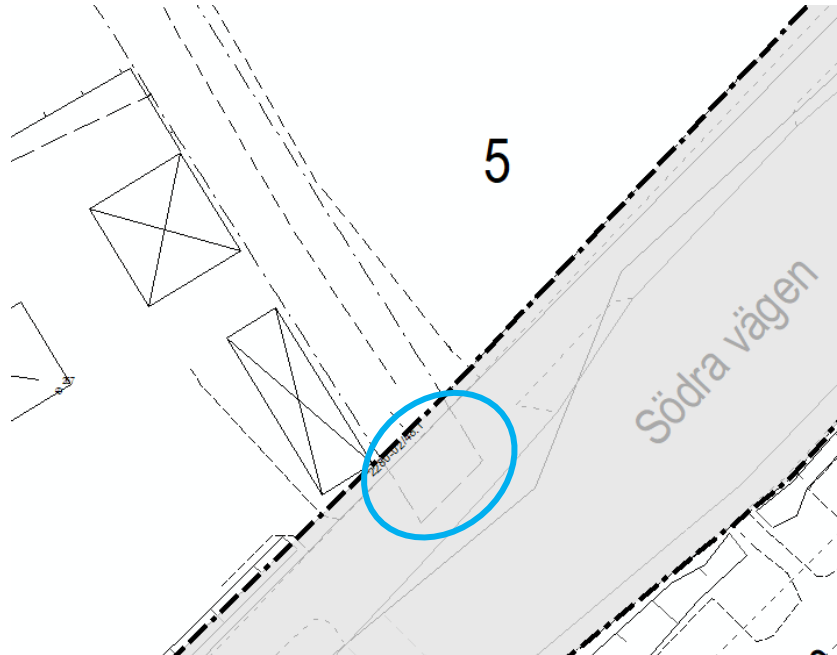

Figur 52. Utklipp från planförslaget med fastighetsgränsen i färgen cyan.

Fastighet	Förändringar och konsekvenser
Lövudden 1:82	Markområde som utgör Allmän platsmark VÄG ₁ enligt planförslaget kan överföras till fastighet Gådeå 4:32.

Del av Fastlandet 2:64

Fastighetsgränsen för del av fastigheten Fastlandet 2:64 (se figur här nedan) går i användningen VÄG₁. Fastigheten blir inte berörd av Trafikverkets vägplan men eftersom del av fastigheten ligger inom allmän platsmark har fastighetsägaren rätt till att bli inlöst.

Figur 53. Utklipp från planförslaget.

Fastighet	Förändringar och konsekvenser
Fastlandet 2:64	<p>Markområde som utgör Allmän platsmark VÄG₁ enligt planförslaget kan överföras till Fastlandet 2:66.</p> <p>Markägare för Fastlandet 2:64 är Härnösands kommun och därmed bedöms att ingen fastighetsreglering behöver göras.</p>

Servitut

Servitut är en rätt för en fastighet att använda en annan fastighet för ett specifikt ändamål, till exempel en väg. Det finns två typer av servitut: officialservitut och avtalsservitut.

Officialservitut

Ett officialservitut kan bildas, ändras eller upphävas genom en lantmäteriförrättning (fastighetsreglering). Servitutet redovisas i fastighetsregistret och är knutet till fastigheten.

Förrättningskostnaden baseras på den vid tiden gällande timtaxan. Officialservitut gäller till de upphävs eller ändras.

Avtalsservitut

Ett avtalsservitut bildas genom avtal mellan två fastighetsägare. Avtalet måste innehålla vissa moment som framgår av 14 kap. jordabalken. Servitutet gäller tills rättighetshavaren ansöker om att det ska tas bort. Ett avtalsservitut kan skrivas in i fastighetsregistret.

Servitut	Förändringar och konsekvenser
2280–99/62.9 Officialservitut för ändamålet väg	Planförslaget påverkar servitutet för fastigheten Fastlandet 2:60. Omprövning av servitutet kan behövas eftersom planförslaget medger användningen GATA med kommunalt huvudmannaskap.
2280–14/36.1 Officialservitut för ändamålet väg	Planförslaget påverkar servitutet för fastigheten Fastlandet 2:60. För detaljplanens genomförande föreslås att servitutet upphävs.

Ledningsrätter

Planförslaget bedöms få följande påverkan på befintliga ledningsrätter. Ombildning av ledningsrätter kan behövas och utförs av lantmäteriet genom en förrättning.

Följande ledningsrätter finns inom planområdet.

Ledningsrätt	Konsekvenser och åtgärder
2280-02/48.1	Planförslaget påverkar rättigheten inom fastigheten Lövudden 1:82. Markägare är Härnösands kommun och bedömningen är att ingen ombildning av ledningsrätten behöver göras. Påverkas inte av planförslaget i övrigt eftersom ledningen ligger i fastigheten Fastlandet 2:60 och Gådeå 4:32 som idag är mark som E4:an är inom.
2280-90/143.1	Påverkas inte av planförslaget eftersom ledningen ligger i fastigheten Fastlandet 2:60 och Gådeå 4:32 idag som utgör E4:an.
2280-09/23.1	Planförslaget påverkar rättigheten inom fastigheten Fastlandet 2:60. Ombildning av ledningsrätt kan behövas.
2280-09/48.3	Planförslaget påverkar rättigheten inom fastigheten Solen 15. Ombildning av ledningsrätt kan behövas.

2280-99/62.4	Planförslaget påverkar rättigheten inom fastigheten Fastlandet 2:94 Ombildning av ledningsrätt kan behövas.
2280-15/11	Planförslaget påverkar rättigheten inom fastigheten Tvillingarna 8. Ombildning av ledningsrätt kan behövas.

Gällande detaljplaner

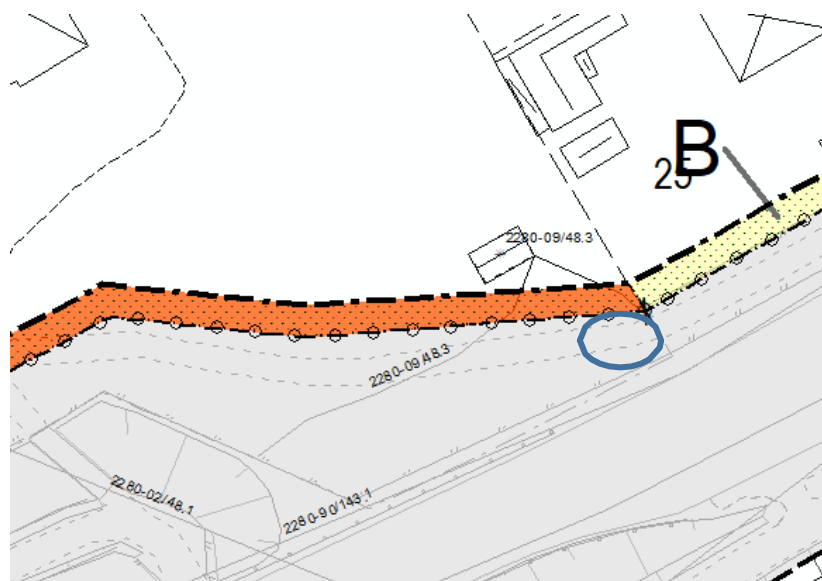
Om föreslagen detaljplan antas och får laga kraft upphör tidigare detaljplan att gälla inom planområdet, men fortsätter att gälla som tidigare utanför det nu aktuella planområdet.

Inom detaljplan 331 (1985-10-24) finns en bestämmelse om att en transformatorstation (E) får finnas inom området. Denna transformatorstation har inte blivit byggd på aktuell plats utan har blivit byggd ovanför ytan för transformatorstation.

I Trafikverkets vägplan ingår denna yta i vägrätten vilket innebär att bestämmelsen för transformatorstationen försvinner.

Figur 54. utklipp från kommunens karta CSM med digitaliserade detaljplaner.

Figur 55. utklipp från planförslaget med användningen VÄG₁.
Rund blå ring visar del av användningen transformatorstation (E)
i gällande detaljplan.

Om föreslagen detaljplan antas och får laga kraft går det inte längre att möjliggöra transformatorstation på platsen eftersom användningsytan med planförslaget minskar. Detaljplanens genomförandetid har löpt ut vilket innebär att gällande detaljplan kan ersättas utan att ersättning betalas ut.

9. Bilaga 1. Detaljplaneprocessen

Standardförfarande

Samråd

Samrådet syftar till att samla in information, önskemål och synpunkter som berör planförslaget. Kommunen ska samråda med bland andra länsstyrelsen, lantmäterimyndigheten, kända sakägare och boende som berörs. Om detaljplanen handläggs som utökat förfarande ska samrådstiden vara minst tre veckor och kungöras på kommunens anslagstavla.

Underrättelse

När detaljplaneförslaget har redigerats efter de inkomna synpunkterna från samrådet ska förslaget ut på granskning. Innan granskningen ska kommunen underrätta dem som berörs av förslaget. Underrättelsen ska anslås på kommunens anslagstavla och innehålla information om detaljplaneförslaget och hur granskningsprocessen går till.

Granskning

Under granskningen ges myndigheter, sakägare och andra som berörs av planen möjlighet att lämna synpunkter på planförslaget. Granskningen är sista chansen att yttra sig på. Har man inte yttrat sig efter granskningen kan man förlora sin rätt att senare överklaga beslutet att anta detaljplanen. Efter granskningen kan endast mindre ändringar av planförslaget göras. Om förslaget ändras väsentligt efter granskningen ska en ny granskning genomföras.

Granskningsutlåtande

Samtliga synpunkter som förs fram under granskningen sammanställs i ett granskningsutlåtande. Även synpunkterna från samrådet ska inkluderas i utlåtandet om dessa inte sammanställts tidigare.

Antagande

Kommunfullmäktige eller samhällsnämnden antar detaljplanen.

Laga kraft

Planen vinner laga kraft tre veckor efter beslut om antagandet kungjorts och inget överklagande lämnats in.

Samhällsförvaltningen

Linda Johansson, 0611-34 81 27
linda.johansson@harnosand.se

Detaljplan för E4 Södra infarten Härnösand. Del av fastigheterna Fastlandet 2:66 och Gådeå 4:32 m.fl.

Granskningsutlåtande

Rubricerad detaljplan har varit utsänt för granskning under tiden 2026-02-16 till 2026-03-06. Granskningshandlingarna har skickats till statliga och kommunala myndigheter och förvaltningar enligt sändlista samt till berörda fastighetsägare som kommunen bedömt påverkas av planförslaget. Lista på dessa fastigheter finns i fastighetsförteckningen.

En förnyad granskning var under tiden 2026-04-01 till 2026-04-24. Den förnyade granskningen innebär att text har kompletterats i planbeskrivningen och det är framför allt inom kap 7 och 8. Inom kap 8 har texten gjorts tydligare gällande fastighetsfrågor.

Planförslagets handlingar har funnits uppsatta på Sambiblioteket plan 1,5 samt tillgängliga på Härnösands kommuns hemsida. Information har även skickats ut till de som prenumererar på planförslaget via hemsidan.

Granskningsutlåtandet är en sammanställning av de yttranden som har inkommit under granskningen och den förnyade granskningen. Kommunens bemötande görs löpande i texten under rubriken *Kommentar*.

Inkomna yttranden från myndigheter är citerade och redovisade i sin helhet, i några fall har bara delar av yttranden, de delar relevant för planförslaget lyfts ut. Yttranden från privatpersoner har redovisats på ett sådant vis så det inte går att utläsa vem avsändaren är av sekretesskäl, dessa är därför endast rubricerade som yttrande 1, yttrande 2 osv. Alla yttranden finns i sin helhet som diarieförd handling.

Inkomna yttranden

Yttrande från	Ankomstdatum	Kommentar
Granskning 2026-02-16 till 2026-03-06		
Länsstyrelsen	2026-03-06	Yttrande
Trafikverket	2026-03-03	Yttrande
Lantmäteriet	2026-03-05	Yttrande
Försvarmakten	2026-03-18	Yttrande

		Begärde förlängd tid, kom in senare
Samhällsförvaltningen Miljöavdelningen	2026-03-04	Yttrande
Härnösand Energi & Miljö	2026-03-05	Yttrande
Postnord	2026-02-17	Ingen erinran / information
Sveriges Åkeriförening	2026-03-03	Yttrande
Sametinget	2026-02-26	Avstår att yttra sig
Synpunkter från privatpersoner		
Yttrande 1	2026-02-16	Yttrande
Yttrande 2	2026-02-17	Yttrande
Yttrande 3	2026-03-03	Yttrande
Yttrande 4	2026-03-04	Yttrande
Yttrande 5	2026-03-05	Yttrande
Yttrande 6	2026-03-05	Yttrande
Yttrande 7	2026-03-05	Yttrande
Förnyad granskning 2026-04-01 till 2026-04-24		
Skanova (Telia Company)	2026-04-01	Yttrande
Sveriges Åkeriförening	2026-04-08	Ingen erinran
Lantmäteriet	2026-04-10	Yttrande
Försvarsmakten	2026-04-14	Yttrande
Naturskyddsföreningen	2026-04-17	Yttrande
Granuddens samfällighetsförening	2026-04-19	Yttrande
Sametinget	2026-04-20	Ingen erinran
Länsstyrelsen	2026-04-20	Ingen erinran
Trafikverket	2026-04-22	Ingen erinran/hänvisning till yttrande i granskningen

Härnösand Energi & Miljö AB	2026-04-22	Yttrande
Yttrande 8	2026-04-24	Yttrande

Länsstyrelsen

Beskrivning av ärendet

Detaljplanen har överlämnats till Länsstyrelsen för granskning i enlighet med 5 kap. 20 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Detaljplanen handläggs med standardförfarande.

Enligt 5 kap. 22 § PBL ska Länsstyrelsen under granskningstiden yttra sig över planförslaget, om planförslaget enligt Länsstyrelsens bedömning innebär att någon av överprövningsgrunderna i 11 kap. 10 § PBL inte följs eller tillgodoses.

Länsstyrelsens synpunkter i samrådsskedet framgår av yttrande dnr 2534-24, daterat den 9 april 2024.

Syftet med detaljplanen

Syftet med planförslaget är att möjliggöra för Trafikverkets vägplan genom att hantera samtliga avvikelser från befintliga detaljplaner. Ersättningsväg för Fiskekroken föreslås lokaliseras på en fastighet som idag används för en pågående verksamhet. Ytterligare ett syfte med detaljplanen är att säkerställa fortsatt handelsverksamhet och möjliggöra för fler användningsområden i framtiden.

Detaljplanens överensstämmelse med översiktsplanen

Länsstyrelsen bedömer att detaljplaneförslaget överensstämmer med översiktsplanen enligt 4 kap. 33 § p.5 PBL.

Länsstyrelsens synpunkter - prövningsgrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Länsstyrelsen har inget att tillägga i fråga om hur planförslaget tillgodoser statliga eller andra allmänna intressen och bedömer, med hänsyn till prövningsgrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden, att ett antagande av detaljplanen inte kommer att prövas.

Upplysningar

Trafik Länsstyrelsen har begärt yttrande från Trafikverket, se bilaga. Enligt yttrandet behöver utfartsförbudet vid Fiskekroken ses över för att bättre stämma överens med vägplanen.

Kommunens kommentar

Kommunen tackar för yttrandet. Svar på Trafikverkets yttrande sker under rubrik "Trafikverket".

Trafikverket

Anslutning Fiskekroken

Inför granskningen har Trafikverket haft dialog med Härnösands kommun gällande bl.a. stängningen av anslutningen mot Fiskekroken. På plankartan har man reglerat utfartsförbud mot gatan fiskekroken, däremot ser det ut som att det har blivit ett "släpp" på fastigheten tvillingarna 7, utfartsförbudet ska gälla för hela fastigheten mot E4. Eftersom att befintlig anslutning får utfartsförbud innebär det att Trafikverket kan stänga anslutningen enligt vägplanen utan någon ytterligare åtgärd.

Anslutningar

I granskningshandlingar har kommunen flyttat ut planområdets gräns på delar av sträckan för att säkerställa att de utfartsförbud som har släckts på grund av vägplanen, vilket Trafikverket anser är positivt. För Mars 6 planläggs det däremot inte något nytt utfartsförbud. Trafikverket kommer under byggtiden att göra en tillfällig ersättningsväg för fastigheterna Mars 6 och 5. Om fastighetsägarna/en vill fortsatt ha kvar vägen efter byggtiden är det möjligt och fördelaktigt, eftersom att det inte är lämpligt med direktutfart till E4 i det befintliga läget som det är idag. Detta hanteras däremot inte i detaljplanen utan är en genomförande frågan som kommer behöva behandlas innan byggstart. Dialog mellan Trafikverket, kommunen och fastighetsägare kommer att behövs.

Vägområde

Trafikverket förutsätter att plangräns överstämmer med vägplanens gräns. Trafikverket vill åter upplysa om att inga anordningar för uppföras inom vägområdet. Inom vägområdet krävs tillstånd enligt väglagen § 43 från väghållaren för att utföra arbete och uppföra fasta objekt.

*Kommunens kommentar**Kommunen tackar för yttrandet.**I planförslaget finns utfartsförbudet längs med hela fastigheten Tvillingarna 7. Utfartsförbudet början och slut markeras med halv cirkel och tvärställt streck. Kommunen kan förstå Trafikverkets fråga för i plankartan är ringarna ojämnt fördelade på användningsgränsen. Ringarnas utseende ändras med skalan på plankartan och det går inte att göra det tydligare i den skala som plankartan är redovisad i.**Utfartsförbudet för fastigheten Mars 6 planläggs inte med nytt utfartsförbud i planförslaget. Detta på grund av svårigheter att lösa utfart för fastigheten på annat sätt. Skulle en annan utfart lösas i framtiden kan beslut tas även om det inte finns utfartsförbud i detaljplanen.**Detaljplanens plangräns överensstämmer med Trafikverkets gräns för vägplan.***Lantmäteriet**

För plangenomförandet viktiga frågor där planen behöver förbättras (Här redovisas synpunkter om sådana frågor som Lantmäteriet särskilt ska bevaka och sådant som vi uppfattar som nödvändigt att åtgärda för genomförandet av planen.)

INGET OM KOMMUNENS RÄTT / SKYLDIGHET TILL INLÖSEN AV ALLMÄN PLATS

På s. 53 står att kommunen har rätt att lösa in mark som planläggs för allmänt ändamål som kommunen är huvudman för. Dock saknas redovisning om att kommunen även har en skyldighet på fastighetsägarens begäran, att lösa in de allmänna platserna med kommunalt huvudmannaskap. (enligt 14 kap. 14 § PBL) Dessa regler ligger till grund för fastighetsreglering utan stöd av överenskommelse till kommunala fastigheter vid genomförandet av allmän plats. Det är viktigt att det finns en sådan beskrivning för att berörda fastighetsägare ska förstå vilka rättigheter och skyldigheter som detaljplanen medför.

Det står även redovisat några av de fastigheter som kommer planläggas med allmän plats. Lantmäteriet har dock uppmärksammat att en av fastigheterna som redovisas, Venus 12, är avregistrerad. Även att Lövudden 1:82 blir planlagd med allmän plats.

FASTIGHETSKONSEKVENSBESKRIVNING SAKNAS

Det är viktigt att alla som berörs av en detaljplan kan förstå planens konsekvenser för den egna fastigheten/ledningsrätten. ”Av planbeskrivningen ska de konsekvenser som ett genomförande av detaljplanen medför för bland annat sakägare, andra berörda och miljö framgå. Med detta menas att det för i princip varje enskild fastighet bör redovisas vad detaljplanen innebär med avseende på bland annat huvudmannaskap, allmänhetens tillträde, kommande fastighetsbildning, utförande och deltagande i gemensamhetsanläggningar. (Utdrag ur proposition 2009/10:170 s. 435)”

I det aktuella planförslaget finns beskrivningar i texten om de flesta åtgärder, samt vad varje planbestämmelse medför för konsekvenser. Men plangenomförandet och dess konsekvenser behöver beskrivas på ett samlat sätt där respektive fastighetsägare kan förstå vad som detaljplanens genomförande innebär för den aktuella fastigheten.

Beskrivningen av åtgärderna kan till exempel illustreras med en fastighetskonsekvenskarta där förändringar i fastighetsindelning och omfattning av eventuella gemensamhetsanläggningar, med plankartan som bakgrund. Beskrivningen bör innehålla ett utkast till redogörelse av juridiska och ekonomiska konsekvenser, även på fastighetsnivå. Ett sätt att åskådliggöra detta på är att upprätta en fastighetskonsekvensbeskrivning.

Delar av planen som bör förbättras

REDOVISNING AV HUR BEFINTLIGA PLANER PÅVERKAS

I planbeskrivningen finns på s. 12–13 en redovisning av vilka befintliga detaljplaner som finns inom planområdet. För att underlätta förståelsen för de som inte är insatta i hur systemet med detaljplaner fungerar bör det även framgå vad som sker med gällande detaljplaner som berörs av planarbetet. För en befintlig detaljplan där endast en del av området berörs av ett planförslag kan detta till exempel beskrivas genom en text i stil med ”*Om föreslagen detaljplan antas och får laga kraft upphör tidigare detaljplan att gälla inom planområdet, men fortsätter att gälla som tidigare utanför det nu aktuella planområdet.*”

Glöm inte att kontrollera så att gällande detaljplaner fortfarande går att genomföra efter att den aktuella planen fått laga kraft.

PÅVERKAN PÅ LEDNINGSRÄTTER

I planbeskrivningen på s.55 redovisas vilka ledningsrätter som finns inom planområdet. Det skulle även kunna tydliggöras hur ledningsrätterna kommer att påverkas av planförslaget.

INGEN REDOVISNING OM TYP AV LEDNINGAR INOM MARKRESERVAT FÖR ALLMÄNNYTTIGA LEDNINGAR

I planförslaget finns u-område, men det framgår inte av planbeskrivningen vilken typ av allmännyttiga ledningar som är tänkta att dras inom markreservatet. Det bör också anges vilken ledningshavare som är tänkt att dra sina ledningar inom markreservatet av följande skäl:

För u-områden på kvartersmark finns det enligt 14 kap. 18 § PBL en skyldighet för ledningens huvudman att lösa rätt till utrymmena på den belastade fastighetsägaren begäran. Till skillnad från g-områden, där det ska bildas gemensamhetsanläggning, har fastighetsägaren ingen möjlighet att få marken löst genom att ansöka om förrättning hos lantmäterimyndigheten. Fastighetsägarens enda möjlighet att få marken löst mot huvudmannens vilja är att väcka talan vid domstol. När det är oklart vem som är tilltänkt som huvudmannen för u-området blir det svårt för fastighetsägaren att använda den rätt som lagstiftningen ger.

ENDAST u-OMRÅDE SÄKERSTÄLLER INTE LEDNINGARNA

Genom att lägga ut markreservatet för allmännyttiga underjordiska ledningar så kallade u-område ser kommunen dels till så att det inte blir planstridigt att lägga några underjordiska ledningar inom den aktuella kvartersmarken. Dels att lov inte kan ges lovpliktiga åtgärder som hindrar att ledningen utförs. Det bildas däremot ingen rättighet genom att kommunen lägger ut ett u-område i planen. För att säkerställa att ledningarna får vara kvar behöver normalt sett ledningsrätt eller servitut upplåtas. Detta är inte beskrivet i genomförandeavsnittet av planbeskrivningen.

KONTROLLERA FASTIGHETSGRÄNSER AV SÄRSKILD VIKT FÖR LÄGESPLACERING AV PLANBESTÄMMELSER MED 0,025 ELLER 0,03 METERS LÄGESOSÄKERHET

I planförslaget sammanfaller planområdesgränser med fastighetsgränser som i den digitala registerkartan redovisas med mycket god lägesosäkerhet (0,025 meter eller 0,03 meter). Denna lägesosäkerhet kan dock vara missvisande och det är möjligt att dessa fastighetsgränser inte har kontrollmätts när lägesosäkerheten sattes.

Vid övergången mellan referenssystemen RT 90 och nuvarande SWEREF 99 transformerades tusentals gränspunkter över hela landet utan kontroll i fält.

Många fick lägesosäkerheten 0,025 eller 0,03 meter. Det har i efterhand visat sig att många av dessa punkter till exempel i områden med lokala stomnät kan ha god ”intern” lägesosäkerhet, men inte ligga rätt i förhållande till SWEREF 99.

Lantmäteriet uppmanar därför kommunen att vara extra uppmärksam vid planläggning av områden där det förekommer gränser med just lägesosäkerheten 0,025 eller 0,03 meter, och vid behov kontrollmäta sådana gränser. Om ni kontrollmåtar gränspunkter, se till att kommunen gör en så kallad DRK-leverans till ajourhållning-DRK@lm.se i överensstämmelse med DRK-avtalet. Då kommer det att framgå av fastighetsgränsernas redovisning i den digitala registerkartan att lägesosäkerheten är kontrollerad samt vilka punkter som har mätts in och vilka punkter som är transformerade utifrån inmätningarna.

AVGRÄNSNING AV SEKUNDÄR EGENSKAPSGRÄNS

I planbeskrivningen på s. 26 står bland annat att u-område avgränsas av sekundär egenskapsgräns. Dock används inte denna typ av gräns i plankartan. Se över så att planbeskrivning och plankarta stämmer överens.

Kommunens kommentar

Kommunen tackar för yttrandet.

Inför förnyad granskning så har kommunen reviderat text där lantmäteriet hade synpunkter.

Kommunen har lagt till en text i planbeskrivningen om kommunens skyldighet att lösa in mark som är utlagd som allmän plats med kommunalt huvudmannaskap i planförslaget.

Kommunen har i planbeskrivningen gällande vilka fastigheter som får en påverkan av planförslaget skrivit av misstag fel fastighetsbeteckning för Venus 13, som i planförslaget stod Venus 12. Kommunen har vidare inte uppmärksammat fastigheten Lövudden 1:82. Felskrivningen har rättats till i planbeskrivningen.

Det fanns inte som Lantmäteriet skriver en fastighetsrättslig beskrivning av planens genomförande under rubrik 8 ”Konsekvenser av planens genomförande”. Kommunen gjorde bedömningen att det var mer överskådligt att beskriva det under beskrivningen av planförslaget. Kommunen har under rubrik 8 i planbeskrivningen kompletterat med text och bild över de fastigheter som blir påverkade av vägplanen och vad det innebär för berörda fastighetsägare. Kommunen har efter revideringen gjort en förnyad granskning för att berörda fastighetsägare ska förstå vilka konsekvenserna blir.

Kommunen har kompletterat med text som Lantmäteriet föreslår i planbeskrivningen gällande hur befintliga planer påverkas av planförslaget.

Gällande påverkan på befintliga ledningsrätter som finns inom planområdet så står det i planbeskrivningen att "Ledningsrätt som ligger inom fastigheter som berörs av fastighetsreglering som planförslaget medför kommer att förordnas att gälla i den fastighet dit marken överförs". Kommunen gör bedömningen att detta kan ske i samband med ansökan till Lantmäteriet om fastighetsregleringen. Kommunen bekräftar med u-område i planförslaget det befintliga u-område som finns i gällande detaljplan.

U-området är för befintlig va ledning. Är en ledningsrätt. 2280-02/48.1

Kommunen bedömer att det inte finns någon osäkerhet. Grundkartan är framtagen med GNSS-mätningar i fält.

Kommunen har tagit bort ordet "sekundäregenskapsgräns" i tabellen för planbestämmelser.

Försvarsmakten

Bakgrund

Försvarsmakten har tidigare yttrat sig under samrådet av detaljplanen, se FM2024-9234:5 daterat 2024-04-12.

Försvarsmaktens bedömning

Försvarsmakten bedömer att planförslaget i sin nuvarande utformning inte riskerar medföra påtaglig skada på riksintresse för totalförsvarets militära del under förutsättning att det tages hänsyn till utformningen av vägar, broar och cirkulationsplatser för Försvarsmaktens tyngsta och bredaste fordon enligt tidigare inlämnat underlag. Framkomligheten under byggtiden måste säkerställas för fordonstyper som tidigare nämnts.

För frågor i ärendet, kontakta handläggaren enligt ovan.

Kommunens kommentar

Kommunen tackar för yttrandet.

Detaljplanen ska möjliggöra för Trafikverkets vägplan. Utformningen av rondellen regleras inte i detaljplan annat än att markanvändningen anpassas så att den överensstämmer med Trafikverkets vägområde.

Framkomligheten under byggtiden är inte kommunens ansvar men kommunen tar för givet att Trafikverket säkerställer framkomligheten för större fordon som har sin transport på E4:an idag.

Samhällsförvaltningens Miljöavdelning

Här kommer några synpunkter på planbeskrivningen E4 Södra infarten, dessa har inte förankrats med övriga miljöavdelningen.

Planbeskrivningen lyder: "Eftersom planförslaget medför mycket liten förändring i befintlig infrastruktur är bedömningen att förutsättningarna är så pass oförändrade att dagvatten kan ledas till befintliga brunnar, diken och trummor."

Planen förväntas inte innebära en påtaglig ökad mängd flöden eller föroreningar i dagvattnet, vilket innebär att man nöjt sig med befintliga lösningar för hantering av dagvatten. Däremot har andra förutsättningar ändrats. Bland annat lokala styrdokument och revideringar av nationella miljökvalitetsnormer har implementerats sedan befintligt dagvattensystem byggdes. Gällande miljökvalitetsnormer får recipientens status framför allt inte riskera att försämrans genom detaljplanen, men målet är även att recipientens status ska förbättras från måttlig till god status.

Även lokala styrdokument som kommunens vattentjänstplan innebär att befintliga dagvattenlösningar kan anses vara otillräckliga då dokumentet beskriver hur dagvatten kan behöva renas för att undvika negativ påverkan.

När omfattande markarbeten genomförs utgör detta ett naturligt tillfälle att anpassa anläggningar till moderna krav gällande flöden och föroreningar. Det räcker därför inte att konstatera att tidigare lösningar fungerat - det måste visas att de är tillräckliga i förhållande till dagens rättsliga krav och aktuella miljömål. Inte minst när planen omfattar stora trafikflöden som innebär påtagliga föroreningshalter i dagvattnet. Dessutom ökar trafiken och förväntas fortsätta göra det enligt prognoser, som trafikverket själva redovisar i vägplanen: "Trafikflödet för prognosår 2040 beräknas till 13 600 – 15 300 fordon per dygn (ÅDT) vilket motsvarar en ungefärlig ökning på 10 procent jämfört med nuläget år 2021". Ökad trafik innebär mer föroreningar vilket innebär att dagens befintliga dagvattensystem, som saknar rening, kommer belasta recipienten ytterligare i framtiden.

Kommunens kommentar

Kommunen tackar för yttrandet.

Inför den förnyade granskningen så har text lagts till under rubrik "Skyfall och dagvatten" där riktvärden står mer beskrivet för dagvatten och vidare finns en tabell med de föreslagna riktvärdena. Riktvärdena är inte beslutade men kan med fördel tas med i beaktningen för genomförandet.

Härnösand Energi & Miljö

Härnösand Energi & Miljö skriver att Trafikverket bör beakta kommunens riktvärden för dagvatten för att säkerställa att status på berörd vattenförekomst inte försämras av vägdagvatten och för att klara framtida krav på rening av dagvatten. Oavsett om dagvatten släpps till recipient eller till allmänt dagvattennät bör riktvärden beaktas.

Kommunens kommentar

Kommunen tackar för yttrandet.

Se svar under kommunens kommentar under rubrik Samhällsförvaltningens Miljöavdelning.

Sveriges Åkeriförening

Sveriges Åkeriförening ser positivt på att trafiksäkerhetens höjs och att hänsyn har tagits gällande snöröjningen.

Kommunens kommentar

Kommunen tackar för yttrandet.

PostNord

PostNord skriver att post ska kunna delas ut miljövänligt, kostnadseffektivt och med hänsyn till arbetsmiljö för chaufförer och brevbärare. För att detta ska kunna ske så behöver utdelningen standardiseras.

Vid nybyggnation av villor och radhus ska placeringen av postlådan ska ske i en lådsamling vid infarten till området. I flerfamiljshus i en fastighetsbox i anslutningen till entrén. Färdvägen sak vidare vara öppen och farbar året runt för valt fordon samt ha möjlighet att vända.

PostNord vill bli kontaktade i god tid på mejladress utdelningsforbattringar@postnord.com för dialog gällande godkännande av postmottagning i samband med nybyggnation eller annan förändring gällande befintlig alt ny infrastruktur.

En placering som inte är godkända leder till att posten inte börjar delas ut till adressen.

*Kommunens kommentar**Kommunen tackar för yttrandet.**Planförslaget medför en annan vägsträckning för postutdelning i området i och med att in- och utfarten av väg Fiskekroken stängs av från E4:an. En ersättningsväg tillkommer och är av lika god framkomlighet.***Sametinget**

Sametinget skriver att de avstår att yttra sig.

*Kommunens kommentar**Kommunen tackar för informationen.***Yttrande 1**

Vill att det ska vara ett bullerskydd mellan E4:an och cykelvägen. Gång- och cykel går idag väldigt nära trafiken som innebär hög ljudvolym och vid regn- och slaskväder är det stor risk att bli nedstänkt av passerande lastbil.

Med ett bullerskydd minskar bullernivån betydligt och det fungerar vidare som ett stänkskydd. Risk finns exempelvis att cyklist kan vingla till mycket nära trafiken. Med bullerskydd blir det även en säker miljö som kan fungera som en fysisk barriär mot eventuella trafikolyckor.

Idag undviker hen och andra befintlig gång- och cykelväg eftersom trafiken går så nära och det inte är trevlig plats att vara på. Med ett bullerskydd ökar gång- och cykelvägens användning och attraktivitet.

*Kommunens kommentar**Kommunen tackar för yttrandet.**Detaljplanen ska möjliggöra Trafikverkets vägplan. Trafikverkets vägplan föreslår inte fler bullerskyddsåtgärder än den avgränsning som gjorts i vägplanen E4 Södra vägen/Skarpskyttegatan eftersom planerad cirkulationsplats innebär en ombyggnation och genererar ökade bullernivåer. På resterande sträcka görs inga åtgärder som medför ombyggnation och ökade ljudnivåer. Det kan eventuellt bli aktuellt i framtiden att man ser över möjligheten för fastighetsägarna att uppföra bullerskydd. Detaljplanen medför inga förändringar.*

Yttrande 2

Yttrandet hänvisar till planen som anger:

"Utfarten till fastigheten x planläggs inte med nytt utfartsförbud i planförslaget. Detta på grund av svårigheter att lösa utfart för fastigheten på annat sätt. Skulle en annan utfart lösas i framtiden kan beslut tas även om det inte finns utfartsförbud i detaljplanen."

Skriver att det inte är rätt eftersom det är överenskommet att befintlig utfart mot E4:an som är farlig ska stängas och att den tillfälliga vägen som byggs av Trafikverket tas över av fastighetsägaren efter projektidens slut.

Kommunens kommentar

Kommunen tackar för yttrandet.

Vad som menas är att det kan finnas andra lösningar i framtiden än den alternativa vägen. E4:an kan ledas om och gå utanför staden i framtiden. Det kan då bli möjligt igen med mindre trafik och att vägen inte är en Europaväg att kunna ha en in- och utfart från fastigheten igen. Den tillfälliga vägen kan då tas bort och marken återställas.

Planförslaget reglerar inte den tillfälliga vägen utan det är ett avtal/överenskommelse som är mellan fastighetsägare och Härnösands kommun.

Yttrande 3

Syftet med förbättringen av Södra infarten var att förbättra för gående längs med vägen och även snöröjningen skulle förbättras. Fokus skulle inte bara vara på övergångställen, cirkulationsplats m.m.

Skriver vidare att familjen gillar att lämna bilen hemma, sommar som vinter, och möjligheten att lämna bilen är ett av kommunens miljömål. Vintertid har möjligheten att lämna bilen hemma blivit svårare. Förbättringen av E4:an skulle bli säkrare men det är svårt att uppnå när snön går upp till ens knän eller att tunnlar vattenfylls, detta händer varje år. Detta innebär att familjer måste gå över E4:an på flera ställen.

I yttrandet finns bifogade bilder från hur det är idag och andra dagar då det är snö och is och utan sand. Dessa bilder är från vanliga dagar då hen går till förskolan och det är kl. 07.00. Skriver att förr var det skottat före skolorna började men nu dröjer det fram till kl. 13 i stället. Frågan som hen skriver i yttrandet är hur kommer snöröjningen att förbättras, som är ett av projektets mål.

Kan skicka fler bilder vid önskemål när vi måste börja simma i tunnlarna. Inte många dagar innan de inte går att gå igenom pga. och även andra bilder skickas med tidsstämpel vid önskemål.

Kommunens kommentar

Kommunen tackar för yttrandet.

Målet med Trafikverkets vägplan är att nya gång- och cykelvägar anläggs för att knyta ihop stråken och befintlig gångbana flyttas ut mot E4 för att skapa snöupplag. Befintliga gång- och cykelvägar länkas samman och breddas vilket ökar säkerhet för oskyddade trafikanter som rör sig längs med väg E4.

I Trafikverkets vägplan finns illustrationskartor där det går att se illustration av den nya tillkommande gång- och cykelvägen. Det är i vägplanen illustrerat att gång- och cykelväg ska gå ovanför tunneln vid f.d. Körningsskolan och ansluta till bostadsområdet vid väg Sundsgatan/Södra Strömsborgsgatan, sedan vidare mot den nya cirkulationsplatsen.

Yttrande 4

Skriver i yttrandet att de berörs av planförslaget och uttrycker oro att förslagen förändring kan komma att påverka verksamheten negativt.

Förändringar av trafiklösning kan påverka direktåtkomst från E4:an och en sådan förändring riskerar medföra ekonomisk skada för verksamheten.

Detta yttrande lämnas för att säkerställa att konsekvenserna för befintliga företag tas hänsyn till i det fortsatta planarbetet och inför kommande beslut i ärendet

Kommunens kommentar

Kommunen tackar för yttrandet.

Anslutningen till gatan Fiskekroken föreslås stängas för att det är en undermålig lösning med hänsyn till trafiksäkerheten. Trafikverket och kommunens bedömning är att åtgärden inte kommer att försämra tillgängligheten så pass att det påverkar verksamhetens möjlighet att fortsätta bedrivas. Tillgängligheten till verksamheten bedöms vara fortsatt god eftersom fordonstrafik även fortsättningsvis kommer att kunna nå verksamheten via den planerade cirkulationsplatsen och den nya ersättningsvägen. Det är en trafiksäkrare lösning och bidrar till ett bättre trafikflöde på E4. För trafikanter i södergående riktning innebär förändringen en förbättring, eftersom de inte längre behöver använda det befintliga vänstersvängfältet och invänta luckor i mötande trafik för att nå verksamheten. Trafikverket har fått många synpunkter om att det känns

osäkert att stanna i vänstersvängsfälten och har påpekat risken för påkörningsolyckor, vilket minimeras vid åtgärden.

Yttrande 5

Motsätter sig att aktuell detaljplan antas så som planförslaget redovisar. Anser att planförslaget inte är förenligt med plan- och bygglagen, inte förenligt med Härnösands kommuns översiktsplan och innebär allvarliga negativa konsekvenser för näringslivet i centrala Härnösand inklusive de bolag som bedrivs på fastigheten x. Detaljplanen ska därför inte antas.

Planförslaget behöver utvecklas i frågan om:

- Tillgänglighet och trafiklösning för befintliga verksamheter
- Konsekvensanalys av markintrång och förlorade funktioner samt ersättningsanspråk för markägare
- Förenlighet med översiktsplanens mål om stärkt lokal handel
- Bedömning om betydande miljöpåverkan
- Rättssäkerhet i frågan om utfartsförbud och förändrade trafikflöden
- Förhållandet mellan allmänna och enskilda intressen

Områdets verksamhetsutövare har funnits länge och är beroende av god tillgänglighet från E4:an för verksamhetens kunder. Kräver möjlighet till smidig godsmottagning, lastbilstransporter, tillräckliga parkeringsytor och tydliga och logiska trafikflöden. Med planförslaget stängs utfarten mot E4:an, lastområdet och parkeringen minskar eller försvåras samt ändras trafikflödet till att det är svårt att nå verksamheten. Drabbar verksamheten hårt ekonomiskt och även andra verksamhetsutövare i området.

Planläggning ska ske med hänsyn till både allmänna och enskilda intressen enligt 2 kap 1 § plan- och bygglagen. Någon avvägning finns inte mellan Trafikverkets intressen och näringslivets behov. Det finns vidare ingen analys av konsekvenserna för befintliga verksamheter eller att intrånget är proportionerliga. Under samrådet inkom synpunkter där flera verksamheter uttryckt oro för minskad omsättning, förlorade parkeringsplatser och försämrad tillgänglighet som kommunen har avfärdat med generella formuleringar i samrådsredogörelsen.

Inkommen synpunkt anser att planförslaget brister med att utfartsförbudet är otillräckligt motiverat och analyserat. Lika otydligt redovisas markintrånget och ersättningsfrågor för fastighetsägare. För verksamheterna i området redovisas inte en tillräcklig och omfattande konsekvensbeskrivning.

Lösningen i planförslaget bygger på Trafikverkets vägplan och detaljplanen saknar en egen analys av påverkan på lokala funktioner.

Synpunkter från områdets verksamhetsutövare har inte beaktats utan i flera fall hänvisar kommunen till Trafikverket och tar därmed inte hand om konsekvenserna själva. Kommunen har inte utrett alternativa lösningar och är därmed inte förenligt med plan- och bygglagen.

Riksintresse E4:an bör kunna tillgodoses utan att det lokala näringslivet skadas. Kommunen bedömer att förslaget inte medför en betydande miljöpåverkan men att omläggning av trafiken har konsekvenser för området i form av buller har inte analyserats av kommunen. Blir andra trafikflöden och enskilda trafikanters körsträckor kommer att öka. Konsekvenserna och utredning av förändringarna lokalt vill kommunen inte utreda.

Förslaget brister mot kommunens översiktsplan. E4:an ska kombineras med god tillgänglighet för det lokala näringslivet och kommunen ska stärka den lokala handeln och ska utvecklas med levande verksamheter. Planförslaget går emot dessa eftersom tillgängligheten till befintliga verksamheter minskar, parkeringsmöjligheterna minskar, trafikflödet i området försåras och handelns konkurrenskraft på regional nivå kommer att försämrats. En försämring för Härnösands kommun. När planförslaget strider mot översiktsplanen ska kommunen använda ett utökat förfarande enligt 5 kap. 7§ plan- och bygglagen.

Stängning av avfarten från E4:an innebär längre körsträckor för potentiella kunder, minskad spontantrafik, försämrad synlighet och tillgänglighet samt risk för betydande omsättningsminskning. Synpunkterna har framförts av flera verksamheter i området men som avfärdas av kommunen utan tillräcklig analys.

Förändringen innebär för verksamheten att parkeringsytor går förlorade, försårad godsmottagning, ökad risk för olyckor på grund av trånga utrymmen och ökade kostnader för snöröjning och drift.

Planförslaget saknar en ekonomisk konsekvensanalys, en bedömning av kundflödena i området samt analys av konkurrenssituationen för handeln i Härnösand. En analys utifrån att omsättningen riskerar att minska med upp till 50% borde föranleda en analys av kommunen.

Förslaget bygger på Trafikverkets vägplan men kommunen har inte gjort någon egen bedömning av hur förändrade trafikflöden påverkar lokala gator. Exempelvis risk för köbildning vid rondellen har inte utretts. Inte heller rondellens inverkan på helheten gällande trafiksäkerheten i Härnösand i jämförelse med nuvarande lösning har inte beaktats.

Planförslaget saknar en analys av konsekvenserna för näringslivet och strider mot plan- och bygglagens krav på proportionerliga avvägningar mellan allmänna och enskilda intressen. Inte förenligt med översiktsplanens mål om

att stärka den lokala handeln. Innebär även oproportionerliga intrång i befintliga verksamheter och inte redogjort hur näringslivet ska ersättas ekonomisk för skadorna som blir. Arbetstillfällena som kommer att försvinna på grund av att verksamheter tvingas upphöra har inte beaktats. Handeln kommer att utarmas med planförslaget och ska därför inte antas.

Kommunen har vidare inte framställt något föreläggande till verksamheterna enligt 5 kap. 26§, 14 kap. 8§ och 14 kap. 24§ plan och bygglagen gällande ersättningsanspråk för skador beräknande enligt 4 kap. expropriationslagen, alternativt inlösen av fastigheterna, med anledning av planförslaget. Frågor om ersättning till fastighetsägare och verksamhetsutövare har inte berörts i erforderlig utsträckning.

I yttrandet skriver x att de ser gärna en konstruktiv dialog med kommunen gällande kommande anspråk i fall planen ska antas.

Kommunens kommentar

Kommunen tackar för yttrandet.

Anslutningen till gatan Fiskekroken föreslås stängas för att det är en undermålig lösning med hänsyn till trafiksäkerheten. Trafikverket och kommunens bedömning är att åtgärden inte kommer att försämra tillgängligheten så pass att det påverkar verksamhetens möjlighet att fortsätta bedrivas. Tillgängligheten till verksamheten bedöms vara fortsatt god eftersom fordonstrafik även fortsättningsvis kommer att kunna nå verksamheten via den planerade cirkulationsplatsen och den nya ersättningsvägen. Det är en trafiksäkrare lösning och bidrar till ett bättre trafikflöde på E4. För trafikanter i södergående riktning innebär förändringen en förbättring, eftersom de inte längre behöver använda det befintliga vänstersvängfältet och invänta luckor i mötande trafik för att nå verksamheten. Trafikverket har fått många synpunkter om att det känns osäkert att stanna i vänstersvängfälten och har påpekat risken för påkörningsolyckor, vilket minimeras vid åtgärden.

Utformningen och placeringen av den ersättningsväg som planeras utgår ifrån Trafikverkets förslag. Körspårskontroll har gjorts i samband med utformandet av nya vägen av Trafikverket. Utformningen är kontrollerad för utryckningsfordon, dragbil med påhängsvagn/EU-trailer och mobilkran. Text kring detta gjordes mer tydligt i planbeskrivningen inför granskningen.

Trafikverket och AFRY har räknat på fyra olika scenarion efter att gatan kommit till som visar på att ytan som verksamheten har för varutransporter räcker för en vanlig lastbil att vända på ytan. Gatan är placerad så långt ut mot fastighetsgränsen som går för att så många parkeringsplatser som möjligt ska finnas kvar, bedömningen är därför att det inte försvinner så pass många parkeringsplatser att det inte längre kommer vara möjligt för personal eller besökande att parkera. Ytan på "framsidan" mot E4 kommer

inte försvinna och kan fortsätta användas för verksamheten. Mer information om detta har lagts till i planbeskrivningen.

Planförslaget har gjorts mer fördelaktigt utifrån att användningsbestämmelserna ska hålla över en längre tid. Planförslaget har anpassats till hur verksamheten använder området idag och gjort det möjligt i planförslaget för fler användningsområden. I gällande detaljplan anges två olika användningsbestämmelser (småindustri samt i vissa fall handel m.m. och bostäder samt i vissa fall handel m.m.), för bestämmelsen som anger bostad samt i vissa fall handel, där är den tänka markanvändningen i första hand bostad (ytan är gul i detaljplanen). Planförslagets planbestämmelser Detaljhandel (H) och verksamheter (Z) har tolkats från befintlig detaljplan till dagens användningsbestämmelser enligt Boverket planbestämmelsekatalog för att verksamheten ska kunna fortsätta som idag. Användningsbestämmelserna H och Z ger vidare möjlighet till andra verksamheter än vad som är möjligt i dagens användningsbestämmelser. Planförslaget ger vidare möjlighet att reglera ihop fastigheterna eftersom de har samma användningsbestämmelse, något som inte är möjligt med dagens användning i detaljplanen.

E4:an är en nationell viktig transportled och är utpekad som riksintresse för kommunikationer enligt 3 kap. Miljöbalken. Riksintressen ska skyddas mot åtgärder som "påtagligt kan försvåra" deras funktion. E4:an funktion för trafik, transport och nationell infrastruktur beaktas som ett allmänt intresse. Riksintresse för transportled som E4:an är väger tungt mot det enskilda intresset. Trafikverket behöver göra åtgärder på aktuell sträcka enligt den Åtgärdsvalsstudie för E4 genom Härnösand som togs fram år 2016. Åtgärdsvalsstudien visade brister i trafiksäkerheten längs med sträckan och ett avsaknaden av ett sammanhängande gång- och cykelstråk. I Trafikverkets vägplan förslås åtgärder som utgår från åtgärdsvalsstudiens identifierade problemområden. Avstängningen av in- och utfart mot E4:an bedöms som en åtgärd som behövs för att uppnå en trafiksäkrare lösning.

E4:an är en viktig transportled för fordon som behöver passera Härnösand för vidare färd norrut och söderut. Kommunen gör samma bedömning som Trafikverket att tillgängligheten inte kommer att försämrans i sådan grad att det kommer att påverka verksamheten möjlighet att fortsätta bedrivas. Kommunen bedömer att med ersättningsvägen har det enskilda intresset, som i detta fall är verksamheterna i området, tagits i beaktande i planförslaget.

Kommunen gjorde inför den förnyade granskningen tydliggörande i planbeskrivningen under rubrik 8 "Konsekvenser av planens genomförande" den fastighetsrättsliga konsekvensen för berörda fastighetsägare. I planbeskrivningen står att "avtal ska träffas med respektive fastighetsägare gällande inlösen och ersättning för markanspråk" och vidare att "Ersättning kommer att betalas ut för den mark som

fastighetsägaren förlorar med anledning av planförslaget. ”. Trafikverket och Härnösand kommun har tecknat ett tilläggsavtal som anger att Trafikverket ska bistå kommunen med hjälp av värdering av mark. Värderingen av markinträdet sker efter detaljplanens antagande därför kan inte planbeskrivningen beskriva vad varje fastighetsägare får för ersättning för markinlösen.

I Trafikverkets vägplan står ”Med stöd av 31 § Väglagen kan byggandet av vägen starta när väghållaren har fått vägrätt, även om det inte har träffats någon ekonomisk uppgörelse för intrång och annan skada. Värdebidraget för intrånget är den dag då marken tas i anspråk. Den statliga ersättningen räknas upp från dagen för ianspråktagandet med ränta enligt 5 § Räntelagen (1975:635) tills ersättningen betalas. Ersättningen för den mark som tas i anspråk med vägrätt ska motsvara minskningen av fastighetens marknadsvärde vid värdebidraget”.

När kommunen ska ta fram en detaljplan som även prövas enligt miljöbalken, väglagen eller lagen om byggande av järnväg kan förfarandet samordnas. Syftet är att undvika dubbelarbete och dubbla prövningar. En samordning har här skett mellan Trafikverkets vägplan och kommunens detaljplan vilket innebär att kommunen inte är skyldig att göra om prövningen som Trafikverket redan har gjort i sin vägplan. Samma handlingar kan därför användas för detaljplanens framtagande. Kommunen har därför inte krävt att Trafikverket ska göra en utökad bullerutredning och ett åtgärdsprogram för projektet.

Kommunen bedömer att planförslaget överensstämmer med översiktsplanen enligt 4 kap. 33 § p.5 PBL. Länsstyrelsen har gjort samma bedömning i sina yttranden över planförslaget. Kommunen har därför hanterat planprocessen enligt ett standardförfarande.

Kommunen har noterat synpunkter vad gäller snöröjningen och att det är viktigt att snöröjningen sker så att det inte påverkar möjligheten till att bedriva verksamheten. Detta är dock inte nånting som kan regleras i detaljplanen, men har framförts till ansvariga inom kommunen.

Kommunen förstår att det blir en konsekvens för befintliga verksamheter med planförslaget och kommunen har under planarbetet fört en dialog utifrån verksamheternas intresse med Trafikverket. Kommunikeringen har varit om det är möjligt att enbart få svänga från E4:an i södergående riktning till höger in på Fiskekroken och endast ut från Fiskekroken på E4:an i norrgående riktning, men det har inte varit en lösning som går att göra verklig utifrån Trafikverkets vägplan. Kommunen menar att man verkligen har försökt att göra vad man kan för att få ha kvar in- och utfart från E4:an till Fiskaregatan under vissa villkor som beskrivs här ovan. Trafikverkets vägplan är fastställd och kommunen kan inte gå emot vägplanen utan detaljplanen ska göra vägplanen genomförbar.

Kommunen är skyldig att lösa in marken som anger allmän platsmark enligt PBL och fastighetsägare får då ekonomisk ersättning för den mark som behöver regleras till kommunens ägo när det gäller allmän platsmark Gata. Detta gäller även för fastighetsägare som får en påverkan utifrån användningen allmän plats Väg 1 som anges för E4:an.

Den föreslagna detaljplanen innebär att befintlig direktanslutning till E4 ersätts med angöring via närliggande cirkulationsplats. Förändringen medför att infart till fastigheten sker via rondellen och avståndet blir cirka 200 meter från rondellen.

Kommunen bedömer att tillgängligheten till verksamheten kvarstår från båda riktningar, angöringen blir tydligare och säkrare och trafiksäkerheten förbättras jämfört med dagens direktutfart mot E4. Även om förändringen innebär en viss omväg, bedöms den inte medföra att verksamheten blir svår att nå.

Kommunen gör normalt inte företagspecifika lönsamhetsberäkningar eller prognoser över omsättning eller kundunderlag för enskilda aktörer. Detta då sådana bedömningar påverkas av flera faktorer som är utanför planens rådighet som verksamhetens inriktning, marknadsföring, konkurrensförhållanden och kundlojalitet.

Kommunen bedömer att planförslaget inte medger något föreläggande till verksamheten enligt 5 kap. 26§, 14 kap. 8§ och 14 kap. 24§ PBL. Kommunen bedömer vidare att åtgärden inte innebär att det krävs inlösen för hela fastigheten utifrån expropriationslagen, att markanvändningen ”synnerligen försvåras” för verksamhetsutövaren. Ordet synnerligen ska ses som att det är fråga om en mycket påtaglig skada. Kommunen anser att planförslaget vidare ger fördelar till verksamhetsutövaren utifrån att planförslaget medger mer ändamålsenliga planbestämmelser som gör det möjligt för verksamheten att fortsätta så som idag men även att andra verksamheter kan tillåtas på fastigheten i framtiden.

Yttrande 6

Motsätter sig att aktuell detaljplan antas så som planförslaget redovisar. Anser att planförslaget inte är förenligt med plan- och bygglagen, inte förenligt med Härnösands kommuns översiktsplan och innebär allvarliga negativa konsekvenser för näringslivet i centrala Härnösand inklusive de bolag som bedrivs på fastigheten x. Detaljplanen ska därför inte antas.

Planförslaget behöver utvecklas i frågan om:

- Tillgänglighet och trafiklösning för befintliga verksamheter
- Konsekvensanalys av markintrång och förlorade funktioner samt ersättningsanspråk för markägare
- Förenlighet med översiktsplanens mål om stärkt lokal handel
- Bedömning om betydande miljöpåverkan
- Rättssäkerhet i frågan om utfartsförbud och förändrade trafikflöden
- Förhållandet mellan allmänna och enskilda intressen

Områdets verksamhetsutövare har funnits länge och är beroende av god tillgänglighet från E4:an för verksamhetens kunder. Kräver tillräckliga parkeringsytor och tydliga och logiska trafikflöden. Med planförslaget stängs utfarten mot E4:an och trafikflödena förskjuts som gör det svårt att nå verksamheten. Drabbar verksamheten hårt ekonomiskt och även andra verksamhetsutövare i området.

Planläggning ska ske med hänsyn till både allmänna och enskilda intressen enligt 2 kap 1 § plan- och bygglagen. Någon avvägning finns inte mellan Trafikverkets intressen och näringslivets behov. Det finns vidare ingen analys av konsekvenserna för befintliga verksamheter eller att intrånget är proportionerliga. Under samrådet inkom synpunkter där flera verksamheter uttryckt oro för minskad omsättning, förlorade parkeringsplatser och försämrad tillgänglighet som kommunen har avfärdat med generella formuleringar i samrådsredogörelsen.

Inkommen synpunkt anser att planförslaget brister med att utfartsförbudet är otillräckligt motiverat och analyserat. Lika otydligt redovisas markintrånget och ersättningsfrågor för fastighetsägare. För verksamheterna i området redovisas inte en tillräcklig och omfattande konsekvensbeskrivning. Lösningen i planförslaget bygger på Trafikverkets vägplan och detaljplanen saknar en egen analys av påverkan på lokala funktioner. Det finns ingen motivering av tillkommande av en rondell och att rondellen ger effekter på trafikflöden som buller och annan miljöpåverkan som inte har varit en faktor tidigare. En rondell har även en negativ inverkan på trafiksäkerheten som varken Trafikverket eller kommunen har uppmärksammat i utredningen. Den sammantagna effekten av en rondell innebär inte med säkerhet en ökad trafiksäkerhet.

Synpunkter från områdets verksamhetsutövare har inte beaktats utan i flera fall hänvisar kommunen till Trafikverket och tar därmed inte hand om konsekvenserna själva. Kommunen har inte utrett alternativa lösningar och är därmed inte förenligt med plan- och bygglagen.

Riksintresse E4:an bör kunna tillgodoses utan att det lokala näringslivet skadas. Kommunen bedömer att förslaget inte medför en betydande miljöpåverkan men att omläggning av trafiken har konsekvenser för området i form av buller har inte analyserats av kommunen. Blir andra trafikflöden och enskilda trafikanters körsträckor kommer att öka. Konsekvenserna och utredning av förändringarna lokalt vill kommunen inte utreda. Kommunen har inte utrett förändringarnas påverkan på det lokala näringslivet. Planförslaget tillskapar nya bostäder i området som resulterar i att näringslivets intressen får stå tillbaka för nya bostäder. Dessa avvägningar är inte tillräckligt tydligt motiverat i förslaget.

Förslaget brister mot kommunens översiktsplan. E4:an ska kombineras med god tillgänglighet för det lokala näringslivet och kommunen ska stärka den lokala handeln och ska utvecklas med levande verksamheter. Planförslaget går emot dessa eftersom tillgängligheten till befintliga verksamheter minskar, parkeringsmöjligheterna minskar, trafikflödet i området försvåras och handelns konkurrenskraft på regional nivå kommer att försämrats. En försämring för Härnösands kommun. När planförslaget strider mot översiktsplanen ska kommunen använda ett utökat förfarande enligt 5 kap. 7§ plan- och bygglagen.

Stängning av avfarten från E4:an innebär längre körsträckor för potentiella kunder, minskad spontantrafik, försämrad synlighet och tillgänglighet samt risk för betydande omsättningsminskning. Synpunkterna har framförts av flera verksamheter i området men som avfärdas av kommunen utan tillräcklig analys.

Förändringen innebär för verksamheten att det finns en ökad risk för olyckor på grund av trånga utrymmen ökade kostnader för snöröjning och drift. Ändringen av vägnätet kommer att innebära att kunder till verksamheten minskar och kommer att vara avgörande för verksamhetens fortsättning.

Planförslaget saknar en ekonomisk konsekvensanalys, en bedömning av kundflödena i området samt analys av konkurrenssituationen för handeln i Härnösand. En analys utifrån att omsättningen riskerar att minska med upp till 50% borde föranleda en analys av kommunen.

Förslaget bygger på Trafikverkets vägplan men kommunen har inte gjort någon egen bedömning av hur förändrade trafikflöden påverkar lokala gator. Exempelvis risk för köbildning vid rondellen har inte utretts. Inte heller rondellens inverkan på helheten gällande trafiksäkerheten i Härnösand i jämförelse med nuvarande lösning har inte beaktats.

Planförslaget saknar en analys av konsekvenserna för näringslivet och strider mot plan- och bygglagens krav på proportionerliga avvägningar mellan allmänna och enskilda intressen. Inte förenligt med översiktsplanens mål om att stärka den lokala handeln. Innebär även oproportionerliga intrång i befintliga verksamheter och inte redogjort hur näringslivet ska ersättas

ekonomisk för skadorna som blir. Arbetstillfällena som kommer att försvinna på grund av att verksamheter tvingas upphöra har inte beaktats. Handeln kommer att utarmas med planförslaget och ska därför inte antas.

Kommunen har vidare inte framställt något föreläggande till verksamhetsutövaren x enligt 5 kap. 26§, 14 kap. 8§ och 14 kap. 24§ plan och bygglagen gällande ersättningsanspråk för skador beräknande enligt 4 kap. expropriationslagen, alternativt inlösen av fastigheterna, med anledning av planförslaget. Frågor om ersättning till fastighetsägare och verksamhetsutövare har inte berörts i erforderlig utsträckning.

I yttrandet skriver x att de ser gärna en konstruktiv dialog med kommunen gällande kommande anspråk i fall planen ska antas.

Kommunens kommentar

Kommunen tackar för yttrandet.

Anslutningen till gatan Fiskekroken föreslås stängas för att det är en undermålig lösning med hänsyn till trafiksäkerheten. Trafikverket och kommunens bedömning är att åtgärden inte kommer att försämra tillgängligheten så pass att det påverkar verksamhetens möjlighet att fortsätta bedrivas. Tillgängligheten till verksamheten bedöms vara fortsatt god eftersom fordonstrafik även fortsättningsvis kommer att kunna nå verksamheten via den planerade cirkulationsplatsen och den nya ersättningsvägen. Det är en trafiksäkrare lösning och bidrar till ett bättre trafikflöde på E4. För trafikanter i södergående riktning innebär förändringen en förbättring, eftersom de inte längre behöver använda det befintliga vänstersvängfältet och invänta luckor i mötande trafik för att nå verksamheten. Trafikverket har fått många synpunkter om att det känns osäkert att stanna i vänstersvängfälten och har påpekat risken för påkörningsolyckor, vilket minimeras vid åtgärden.

Utformningen och placeringen av den ersättningsväg som planeras utgår ifrån Trafikverkets förslag. Körspårskontroll har gjorts i samband med utformandet av nya vägen av Trafikverket. Utformningen är kontrollerad för utryckningsfordon, dragbil med påhängsvagn/EU-trailer och mobilkran. Text kring detta gjordes mer tydligt i planbeskrivningen inför granskningen.

Bedömningen är att antalet parkeringsplatser inte kommer att påverkas eftersom användningsbestämmelsen GATA går i fastighetsgräns för aktuell fastighet, så som gatan går idag.

E4:an är en nationell viktig transportled och är utpekad som riksintresse för kommunikationer enligt 3 kap. Miljöbalken. Riksintressen ska skyddas mot åtgärder som "påtagligt kan försvåra" deras funktion. E4:an funktion för

trafik, transport och nationell infrastruktur beaktas som ett allmänt intresse. Riksintresse för transportled som E4:an är väger tungt mot det enskilda intresset. Trafikverket behöver göra åtgärder på aktuell sträcka enligt den Åtgärdsvalsstudie för E4 genom Härnösand som togs fram år 2016. Åtgärdsvalsstudien visade brister i trafiksäkerheten längs med sträckan och ett avsaknaden av ett sammanhängande gång- och cykelstråk. I Trafikverkets vägplan förslås åtgärder som utgår från åtgärdsvalsstudiens identifierade problemområden. Avstängningen av in- och utfart mot E4:an bedöms som en åtgärd som behövs för att uppnå en trafiksäkrare lösning.

E4:an är en viktig transportled för fordon som behöver passera Härnösand för vidare färd norrut och söderut. Kommunen gör samma bedömning som Trafikverket att tillgängligheten inte kommer att försämrats i sådan grad att det kommer att påverka verksamheten möjlighet att fortsätta bedrivas. Kommunen bedömer att med ersättningsvägen har det enskilda intresset, som i detta fall är verksamheterna i området, tagits i beaktande i planförslaget.

När kommunen ska ta fram en detaljplan som även prövas enligt miljöbalken, väglagen eller lagen om byggande av järnväg kan förfarandet samordnas. Syftet är att undvika dubbelarbete och dubbla prövningar. En samordning har här skett mellan Trafikverkets vägplan och kommunens detaljplan vilket innebär att kommunen inte är skyldig att göra om prövningen som Trafikverket redan har gjort i sin vägplan. Samma handlingar kan därför användas för detaljplanens framtagande. Kommunen har därför inte krävt att Trafikverket ska göra en utökad bullerutredning och ett åtgärdsprogram för projektet.

Planförslaget tillskapar inte nya bostäder i området. Där det i plankartan är utlagt för bostad (B) tillsammans med prickad mark (marken får inte förses med byggnad) är enbart att bekräfta det utfartsförbud som finns i befintlig detaljplan. För att göra det tydligt i plankartan behöver planförslaget reglera liten del av användningen bostad i befintlig detaljplan men det tillskapar inte några nya byggrätter med planförslaget.

Kommunen bedömer att planförslaget överensstämmer med översiktsplanen enligt 4 kap. 33 § p.5 PBL. Länsstyrelsen har gjort samma bedömning i sina yttranden över planförslaget. Kommunen har därför hanterat planprocessen enligt ett standardförfarande.

Kommunen har noterat synpunkter vad gäller snöröjningen och att det är viktigt att snöröjningen sker så att det inte påverkar möjligheten till att bedriva verksamheten. Detta är dock inte nånting som kan regleras i detaljplanen, men har framförts till ansvariga inom kommunen.

Kommunen förstår att det blir en konsekvens för befintliga verksamheter med planförslaget och kommunen har under planarbetet fört en dialog utifrån verksamheternas intresse med Trafikverket. Kommunikeringen har

varit om det är möjligt att enbart få svänga från E4:an i södergående riktning till höger in på Fiskekroken och endast ut från Fiskekroken på E4:an i norrgående riktning, men det har inte varit en lösning som går att göra verklig utifrån Trafikverkets vägplan. Kommunen menar att man verkligen har försökt att göra vad man kan för att få ha kvar in- och utfart från E4:an till Fiskaregatan under vissa villkor som beskrivs här ovan. Trafikverkets vägplan är fastställd och kommunen kan inte gå emot vägplanen utan detaljplanen ska göra vägplanen genomförbar.

Kommunen bedömer att planförslaget inte medger något föreläggande till verksamheten enligt 5 kap. 26§, 14 kap. 8§ och 14 kap. 24§ PBL. Kommunen bedömer vidare att åtgärden inte innebär att det krävs inlösen för hela fastigheten utifrån expropriationslagen, att markanvändningen ”synnerligen försvåras” för verksamhetsutövaren. Ordet synnerligen ska ses som att det är fråga om en mycket påtaglig skada. Kommunen anser att planförslaget vidare ger fördelar till verksamhetsutövaren utifrån att planförslaget medger mer ändamålsenliga planbestämmelser som gör det möjligt för verksamheten att fortsätt så som idag men även att andra verksamheter kan tillåtas på fastigheten i framtiden.

Yttrande 7

Skriver i yttrandet att området Fiskekroken har haft två anslutningar till E4:an. Sedan tidigare togs anslutningen till båtvarvet bort och avstängningen till E4:an är den enda kvarvarande anslutningen.

Tillgängligheten till området Fiskekroken sker via en ny gata via f.d. sjukhusområdet och hur kommer kommunen att garantera tillgängligheten till Fiskekroken i framtiden? Ska kommunen äga marken, för det framgår inte tydligt i planförslaget.

Flera förslag har presenterats tidigare hur området ska användas och byggas vidare så kan kommunen garantera att Fiskekrogen blir tillgänglig oavsett vads om händer med f.d. sjukhusområdet?

Det ligger ett båtvarv med ett flertal båthus vid Fiskekroken. Där finns bränslemotorer, gasbehållare, elektriska anslutningar m.m. Närboende har tidigare uttryckt sin oro över Räddningstjänstens åtkomst till båtvarvet vid brand/explosion. Tillgängligheten för framkomst kommer att försämrats och kan kommunen garantera att Räddningstjänsten kan komma till båtvarvet i händelse av brand/explosion?

Skriver vidare att det inte känns trafiksäkert med den nya cirkulationsplatsen när tunga lastbilar kommer från söder och behöver bromsa in inför cirkulationsplatsen. Vägens lutning orsakar problem redan nu vintertid.

Lastbilar vill helst inte bromsa inför övergångsställen med risk att bli stående. De kommer därmed inte ha något val och kan få problem att köra vidare vilket kan bli ett problem i trafikflödet.

Vid E4:an anslutning ligger två verksamheter som ger liv i bostadsområdet. Dessa är uppskattade och kommer att drabbas hårt när anslutningen stängs. Hela området kan bli mindre attraktivt och de befintliga verksamheterna som lilla loppis och antik butiken kommer också drabbas. Affärerna ger liv och trygghet till bostadsområdet.

I yttrandet skriver x att hen tvivlar om att trafiksäkerheten ökar med en cirkulationsplats. Den lokala affären som redan har det svårt och blir drabbad, vad får de av ändringen? Vidare vad händer med värdet för husen på Fiskekroken, lätt tillgänglighet är mycket värt. Kommunen har redan ekonomiska svårigheter så hur påverkar planförslaget kommunen ekonomi?

Tacksam om ni kommer med svar på mina synpunkter. Och tänk om!

Kommunens kommentar

Kommunen tackar för yttrandet.

Planförslaget föreslår en ny gata som angör Fiskekroken via f.d. sjukhusområdet. Gatan är utlagts som allmän platsmark vilket innebär det är kommunen som har ansvar och sköter vägen. Marken för gatan ska med planförslaget blir mark som kommunen äger. I plankartan ligger planbestämmelsen under rubriken "Allmän platsmark", Gata.

Det pågår ett planarbete med f.d. sjukhusområdet och gatan som går inom f.d. sjukhusområdet har kommunicerats med fastighetsägaren och de har godkänt gatans placering.

Kommunen skickar alltid remiss till Räddningstjänsten så de får ge synpunkter på planförslaget. I samrådet och granskningen för planförslaget så har inte Räddningstjänsten uttryckt att planförslaget behöver förbättras utifrån gatans framkomlighet. Körspårskontroll har gjorts i samband med utformandet av nya vägen av Trafikverket. Utformningen är kontrollerad för utryckningsfordon, dragbil med påhängsvagn/EU-trailer och mobilkran. Mer information angående utformningen har lagts till i planbeskrivningen. Kommunens gator byggs enligt standard att den ska klara bärighet för tyngre fordon som just Räddningstjänst, varutransporter, avfallsåtervinning osv.

Detaljplanen ska möjliggöra Trafikverkets vägplan och kommunen har i planförslaget säkerställt markytan för den planerade cirkulationsplatsen. I Trafikverkets planhandling till vägplanen står att de åtgärders om föreslås, bland annat den nya cirkulationsplatsen bidrar till en säkrare och

attraktivare genomfart. Åtgärderna förbättrar till ett bättre trafikflöde på E4. Anslutningen till gatan Fiskekroken föreslås stängas för att det är en undermålig lösning med hänsyn till trafiksäkerheten. Trafikverket och kommunens bedömning är att åtgärden inte kommer att försämra tillgängligheten så pass att det påverkar verksamhetens möjlighet att fortsätta bedrivas. Tillgängligheten till verksamheten bedöms vara fortsatt god eftersom fordonstrafik även fortsättningsvis kommer att kunna nå verksamheten via den planerade cirkulationsplatsen och den nya ersättningsvägen.

Avtal är skrivna mellan kommunen och Trafikverket och Trafikverket ersätter kommunen med kostnader för åtgärder efter projektets åtgärd är klart. Det blir en kostnad för kommunen efter projektets slut eftersom kommunen blir väghållare för ersättningsväg till Fiskekroken där kostnader för ägande, drift och underhåll i förvaltningsskedet ingår.

Yttranden från förnyad granskning, (2026-04-01 till 2026-04-24)

Skanova (Telia Company)

Skoanova skriver att de har teleanläggningar i området och att de så långt som möjligt önskar behålla befintliga anläggningar i sitt nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader som uppkommer med flytt.

Skanova skriver att de önskar vara med i tidigt skede i planarbetet och kallas till samrådsmöten för aktuellt område för att kunna samordna nya ledningar.

Skanova förutsätter att den part som initierar åtgärden även bekostar den om det behövs vidas undanflyttningsåtgärder eller behovet av skydda telekablar för att möjliggöra exploatering.

Ledningarna finns att få i dwg-format via ledningskollen.se

*Kommunens kommentar
Kommunen tackar för yttrandet.*

Kommunen använder ledningskollen i planarbeten. Om ledningar behöver flyttas med anledning av åtgärder enligt Trafikverkets vägplan så kommer det att samordnas när arbetet påbörjas.

Sveriges Åkeriförening

Sveriges Åkeriföretag skriver att de har inget ytterligare att erinra.

Kommunens kommentar

Kommunen tackar för yttrandet.

Lantmäteriet

Lantmäteriet undrar om "a1" och "V1", strandskydd och båtupplag, gäller inom hela området för "VÄG 1" på plankartan. Om planbestämmelserna enbart ska gälla inom ett visst område bör det förtydligas.

Lantmäteriet skriver vidare att gemensamhetsanläggningen Lövudden ga:1 behöver i och med planförslaget omprövas och minskning av de upplåtna områdena behöver ske. Enligt 40 a § anläggningslagen ska ägaren till den mark som blir av med belastning av en ga betala ersättning till de fastigheter som deltar i ga:n om det uppkommer en skada. Beskrivning av detta finns inte planbeskrivningen.

Kommunens kommentar

Kommunen tackar för yttrandet.

Bestämmelsen för a₁ som gäller strandskyddet var utritat på samma sätt i samrådet och i granskningen (2026-02-16 till 2026-03-06) men lantmäteriet skrev inget om det då i yttrandet. Det är tråkigt att informationen kommer så sent som i skede förnyad granskning. Kommunen gör bedömningen att bestämmelsen a₁ får ligga kvar över hela användningsområdet VÄG₁ så som det har gjort sedan tidigare förslag.

Bestämmelsen V₁ som är för båtupplag gäller endast inom ett specifikt område och det ska göras tydligare på plankartan var bestämmelsen gäller inför antagande.

Text gällande om gemensamhetsanläggningen Lövudden ga:1 har skrivits till i planbeskrivningen inför antagande. Kommunen bedömer att det inte blir en försämring för delägarna. Det anses inte vara nödvändigt att ompröva gemensamhetsanläggningen om inte delägarna vill ansöka och bekosta om omprövning av gemensamhetsanläggningen. Drift och underhåll blir den samma som det är idag för vägen.

Försvarsmakten

Försvarsmakten skriver att planförslaget i sin nuvarande utformning inte riskerar medföra påtaglig skada på riksintresse för totalförsvarets militära del under förutsättning att det togs hänsyn till utformningen av vägar, broar och cirkulationsplatser för Försvarsmaktens tyngsta och bredaste fordon enligt tidigare inlämnat underlag. Framkomligheten under byggtiden måste säkerhetsställas för fordonstyper som tidigare nämnts.

Kommunens kommentar

Kommunen tackar för yttrandet.

Detaljplanen ska möjliggöra för Trafikverkets vägplan. Utformningen av rondellen regleras inte i detaljplan annat än att markanvändningen anpassas så att den överensstämmer med Trafikverkets vägområde.

Framkomligheten under byggtiden är inte kommunens ansvar men kommunen tar för givet att Trafikverket säkerställer framkomligheten för större fordon som har sin transport på E4:an idag.

Naturskyddsföreningen

Naturskyddsföreningen skriver att de har invändningar mot planförslaget utifrån boendes synvinkel eftersom de inte får en tillfredsställande lösning utifrån trafikbullret. Åtgärder som krävs är en fråga för Trafikverket att lösa i vägplanen och arbetsplanen men kan också krävas anpassning i detaljplanen. Detta tillfälle ger möjlighet att förbättra ljudmiljön för de boende och kommunen bör därför begära bulleråtgärder längs hela sträckan. Lösning som förbifart som minskar trafiken ligger långt fram i tiden. Effekten blir troligtvis endast bullerminskning på ett par-tre dBA och ett minskat motorbuller från elbilar ger i stället däckbuller.

Lågbullrande beläggning och däck är osäkra åtgärder som kräver både utvecklingsarbete och ändrade bestämmelser.

Vägplanens hantering av bullerfrågorna är inte tillfredsställande och innebär en oacceptabel situation för boende. De mest utsatta bostadshusen har redan fått fasadåtgärder som dämpat inomhusbullret men det återstår att åtgärda fler. Dessutom har utomhusbullret endast åtgärdats för ett fåtal fastigheter. Naturskyddsföreningen anser att den avgränsning som Trafikverket har gjort i bullerutredningen är orimlig, att det inte går att dela upp ett sammanhållet vägprojekt i flera delar där olika standarder gäller. Det är ett sätt att smita ifrån ansvaret för de bullerproblem som boende utsätts för. Att en bullerutredning och att ett åtgärdsprogram ska göras för hela sträckan bör

kommunen kräva. Om utredningen visar att det krävs bullerplank eller liknande kan åtgärderna påverka detaljplanen.

I Sverige trädde den 1 maj 2011 Europeiska landskapskonventionen i kraft. Landskap är ett område som det uppfattas av människor och vars karaktär är resultatet av påverkan av och samspel mellan naturliga och/eller mänskliga faktorer. Det innefattar alla typer av landskap (stad och landsbygd) som människor möter i sin vardag och på fritiden. Faktorer som påverkar människors upplevelser av landskapet är ljudmiljön. Planområdet ligger delvis inom riksintresse för kulturmiljövård. Enligt Trafikverkets riktlinjer krävs speciella hänsyn för att förbättra skydd, förvaltning och planering av landskap i t ex utpekade kulturmiljöer. En av dessa åtgärder är att begränsa bullret från vägen och därför bör sådana åtgärder finnas med i vägutredningen i första hand och även i detaljplanen om åtgärderna tar mark i anspråk.

Kommunens kommentar

Kommunen tackar för yttrandet

Detaljplanen ska möjliggöra Trafikverkets vägplan. Trafikverkets vägplan föreslår inte fler bullerskyddsåtgärder än den avgränsning som gjorts i vägplanen E4 Södra vägen/Skarpskyttegatan eftersom planerad cirkulationsplats innebär en ombyggnation och genererar ökade bullernivåer. På resterande sträcka görs inga åtgärder som medför ombyggnation och ökade ljudnivåer. Det kan eventuellt bli aktuellt i framtiden att man ser över möjligheten för fastighetsägarna att uppföra bullerskydd. Kommunen har i planbeskrivningen redovisat att Trafikverket har gjort bullerutredningar under framtagande av vägplanen. Detaljplanen medför inga förändringar.

När kommunen ska ta fram en detaljplan som även prövas enligt miljöbalken, väglagen eller lagen om byggande av järnväg kan förfarandet samordnas. Syftet är att undvika dubbelarbete och dubbla prövningar. En samordning har här skett mellan Trafikverkets vägplan och kommunens detaljplan vilket innebär att kommunen inte är skyldig att göra om prövningen som Trafikverket redan har gjort i sin vägplan. Samma handlingar kan därför användas för detaljplanens framtagande. Kommunen har därför inte krävt att Trafikverket ska göra en utökad bullerutredning och ett åtgärdsprogram för projektet.

I Trafikverkets planbeskrivning, handlingen till vägplanen, finns en rubrik som heter "Landskapsanpassning/gestaltning" och där har Trafikverket beskrivit att gestaltningen ska utgå från omgivande landskap. Det står vidare att "Viktigt att sträckan gestaltas för att skapa en samlad helhet. Då sträckan blir en entrézon till Härnösand stad bör den ge ett stadsmässigt

intryck där lokala kvalitéer och historia lyfts fram”. Det står vidare gestaltning av olika miljöer. I planbeskrivningen finns vidare platsspecifika gestaltning för olika områden längs sträckan, med illustrationer visas ex, den nya cirkulationsplatsen och markområdet intill gång- och cykelstråk.

Granuddens samfällighetsförening

Samfällighetsföreningen skriver i yttrandet och frågar var busshållplatsen blir för stadsbuss och Länstrafik? Vidare skriver de att det under alla år har plogats snö på trottoaren (mot vattnet) så att det inte går att gå på den. Undrar hur snöröjningen blir med detta alternativ?

Kommunens kommentar

Kommunen tackar för yttrandet.

Om kommunen har tolkat inkommit mejl och yttrandet rätt så är det ovanstående synpunkter som samfällighetsföreningen har yttrat sig om för planförslaget.

Detaljplanen möjliggör för Trafikverkets vägplan men fastställer inte exakt utformning och hanterar därför inte frågor om exempelvis placering av bussfickor men i Trafikverkets planbeskrivning för vägplanen, på sidan 40 (tabell 5.2:4) står information om busshållplatser längs vägen. Nya hållplatser (yta för väderskydd), de som upprustas, de som upprustas med väderskydd och de som utgår. Kommunen hänvisar därför till Trafikverkets vägplan och den bild som visar busshållplatserna.

I Trafikverkets vägplan står att det föreslås åtgärder i projektet som förbättrar snöröjningen vilket bidrar till att gång- och cykelvägarna ska kunna användas bättre under vintertid.

Sametinget

Sametinget skriver i yttrandet att de avstår från att yttra sig i rubricerat ärende.

Kommunens kommentar

Kommunen tackar för yttrandet

Länsstyrelsen

Beskrivning av ärendet

Detaljplanen har överlämnats till Länsstyrelsen för granskning i enlighet med 5 kap. 20 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Detaljplanen handläggs med standardförfarande.

Enligt 5 kap. 22 § PBL ska Länsstyrelsen under granskningstiden yttra sig över planförslaget, om planförslaget enligt Länsstyrelsens bedömning innebär att någon av överprövningsgrunderna i 11 kap. 10 § PBL inte följs eller tillgodoses.

Länsstyrelsens synpunkter i samrådsskedet framgår av yttrande dnr 2534-24 daterat den 9 april 2024. Länsstyrelsen yttrade sig även i granskningsskedet den 6 mars 2026, dnr 1198-26.

Syftet med detaljplanen

Syftet med planförslaget är att möjliggöra för Trafikverkets vägplan genom att hantera samtliga avvikelser från befintliga detaljplaner. Ersättningsväg för Fiskekroken föreslås lokaliseras på en fastighet som idag används för en pågående verksamhet. Ytterligare ett syfte med detaljplanen är att säkerställa fortsatt handelsverksamhet och möjliggöra för fler användningsområden i framtiden.

Detaljplanens överensstämmelse med översiktsplanen

Länsstyrelsen bedömer att detaljplaneförslaget överensstämmer med översiktsplanen enligt 4 kap. 33 § p.5 PBL.

Länsstyrelsens synpunkter - prövningsgrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Länsstyrelsen har inget att tillägga i fråga om hur planförslaget tillgodoser statliga eller andra allmänna intressen och bedömer, med hänsyn till prövningsgrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden, att ett antagande av detaljplanen inte kommer att prövas.

Kommunens kommentar

Kommunen tackar för yttrandet.

Trafikverket

Trafikverket skriver att de har tagit del av handlingar i ärendet och har inga synpunkter i den förnyade granskningen och hänvisar till tidigare yttrande skickat 260303, TRV 2026/17558.

Kommunens kommentar
Kommunen tackar för yttrandet.

Härnösand Energi & Miljö

Härnösand Energi & Miljö skriver om återvinning i yttrandet. Via korsningen E4 -Skarpskyttegatan går många tunga transporter till och från HEMAB och i korsningen längre norrut är inte vänstersväng anpassade för dessa fordon. Den nya cirkulationsplatsen måste vara anpassad för fordon med släp med en total längd på 24 m. Fordon till och från Sundsvall ska kunna svänga in och ut från Skarpskyttegatan från cirkulationsplatsen.

I övrigt inga ytterligare synpunkter från våra verksamheter.

Kommunens kommentar
Kommunen tackar för yttrandet.

Om HEMAB menar vänstersväng i korsningen Skarpskyttegatan - Tullportsgatan så kan det vara så att denna gata inte är anpassad för dessa transporter och därav att det är svårt med vänstersväng. Kommunen rekommenderar att transporter går via E4-Tullportsgatan i stället där vägen är bredare för dessa transporter.

Detaljplanen ska möjliggöra för Trafikverkets vägplan. Utformningen av rondellen regleras inte i detaljplan annat än att markanvändningen anpassas så att den överensstämmer med Trafikverkets vägområde.

Med anledning av att det färdas många långtradare idag på E4:an så måste Trafikverkets utgångspunkt vara att cirkulationsplatsen är dimensionerad för att även klara framtida transporter.

Yttrande 8

Yttrande 8 vill komplettera de synpunkter hen skickade in under granskningstiden med anledning av de synpunkter som framförts av fastighetsägaren.

Vill understryka att verksamheten är starkt beroende av direkt tillgänglighet från E4:an samt tydliga trafikflöden. Föreslagen lösning försämrar

tillgängligheten för våra kunder vilket leder till en betydande minskning av kundunderlaget.

Planförslaget kan få allvarliga ekonomiska konsekvenser för befintliga verksamheter i området. Konsekvenserna för verksamheterna behöver utredas mer ingående innan beslut fattas.

Kommunens kommentar

Kommunen tackar för yttrandet.

Anslutningen till gatan Fiskekroken föreslås stängas för att det är en undermålig lösning med hänsyn till trafiksäkerheten. Trafikverket och kommunens bedömning är att åtgärden inte kommer att försämra tillgängligheten så pass att det påverkar verksamhetens möjlighet att fortsätta bedrivas. Tillgängligheten till verksamheten bedöms vara fortsatt god eftersom fordonstrafik även fortsättningsvis kommer att kunna nå verksamheten via den planerade cirkulationsplatsen och den nya ersättningsvägen. Det är en trafiksäkrare lösning och bidrar till ett bättre trafikflöde på E4. För trafikanter i södergående riktning innebär förändringen en förbättring, eftersom de inte längre behöver använda det befintliga vänstersvängfältet och invänta luckor i mötande trafik för att nå verksamheten. Trafikverket har fått många synpunkter om att det känns osäkert att stanna i vänstersvängfälten och har påpekat risken för påkörningsolyckor, vilket minimeras vid åtgärden.

Ställningstagande

Plankarta

Plankartan kompletteras eller ändras enligt följande:

- Bestämmelsen V₁ har tydliggjorts i plankartan med ett streck var den gäller.

Planbeskrivningen

Planbeskrivningen kompletteras eller ändras enligt följande:

- Text om gemensamhetsanläggningen för Lövudden ga:1 har skrivits till i planbeskrivningen inför antagande.

Text som lagt till:

Gemensamhetsanläggningen Lövudden ga:1 blir berörd av planförslaget och kan omprövas för att rätta till gemensamhetsanläggningens sträckning.

Text som reviderats:

Planförslaget bedöms inte påverka någon annan befintlig gemensamhetsanläggning. För planförslaget genomförande behöver ingen gemensamhetsanläggning bildas.

Härnösand 2026-06-04

Linda Johansson
Planarkitekt

Samhällsförvaltningen

Sofia Carlsson, 0611-34 81 12
sofia.carlsson@harnosand.se

Detaljplan för E4 Södra infarten Härnösand. Del av fastigheterna Fastlandet 2:66 och Gådeå 4:32 m.fl.

Samrådsredogörelse

Rubricerad detaljplan har varit utsänd för samråd under tiden 2024-03-18 till 2024-04-12. Samrådshandlingarna har skickats till statliga och kommunala myndigheter och förvaltningar enligt sändlista samt till berörda fastighetsägare som kommunen bedömt påverkas av planförslaget. Lista på dessa fastigheter finns i fastighetsförteckningen.

Planförslagets handlingar har funnits uppsatta på Sambiblioteket plan 1 samt tillgängliga på Härnösands kommuns hemsida. Information har även skickats ut till de som prenumererar på planförslaget via hemsidan.

Samrådsredogörelsen är en sammanställning av de yttranden som har inkommit under samrådet. Kommunens bemötande görs löpande i texten under rubriken *Kommentar*.

Inkomna yttranden från myndigheter är citerade och redovisade i sin helhet, i några fall har bara delar av yttranden, de delar relevant för planförslaget lyfts ut. Yttranden från privatpersoner har redovisats på ett sådant vis så det inte går att utläsa vem avsändaren är av sekretessskäl, dessa är därför endast rubricerade som yttrande 1, yttrande 2 osv. Alla yttranden finns i sin helhet som diarieförd handling.

Inkomna yttranden

Yttrande från	Ankomstdatum	Kommentar
Länsstyrelsen	2024-04-09	Yttrande
Försvarmakten	2024-04-12	Yttrande
Räddningstjänsten	2024-03-20	Ingen erinran
Postnord	2024-03-18	Ingen erinran / information
Din tur	2024-04-08	Yttrande

Trafikverket	2024-04-12	Yttrande
Lantmäteriet	2024-04-04	Yttrande
Granuddens samfällighetsförening	2024-03-22	Yttrande
Seniorföreningen	2024-04-12	Yttrande
Synpunkter från enskilda		
Yttrande 1 <i>två yttranden har inkommit vid två olika datum, rubricerat 1) och 2)</i>	2) 2024-04-09 och 1) 2024-04-15 (<i>inkom efter samrådstillfällets utgång</i>)	Yttrande
Yttrande 2	2024-04-10	Yttrande
Yttrande 3	2024-04-12	Yttrande
Yttrande 4	2024-04-10	Yttrande

Länsstyrelsen

Länsstyrelsens synpunkter på sådant som kan aktualisera prövning

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden att frågor som rör riksintressen 3 kap. MB, ska lösas på ett tillfredsställande sätt i enlighet med vad som anges nedan. I annat fall kan Länsstyrelsen komma att pröva kommunens beslut att anta detaljplanen.

Länsstyrelsens särskilda bevakningsområden

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden att frågor som rör riksintressen 3 kap. MB, ska lösas på ett tillfredsställande sätt i enlighet med vad som anges nedan. I annat fall kan Länsstyrelsen komma att pröva kommunens beslut att anta detaljplanen.

Riksintressen 3 kap. MB

Riksintresse kommunikationer

Länsstyrelsen har inhämtat yttrande från Trafikverket. Väg E4 utgör riksintresse för kommunikationer.

Det finns oklarheter i planhandlingarna som kommunen behöver förtydliga gällande utfartsförbud. I den gällande detaljplanen råder det utfartsförbud utmed stora delar av sträckan. Hur nuvarande planförslag förändrar detta är inte tydligt redovisat. Är kommunens avsikt att utfartsförbudet ska gälla likt tidigare behöver detta framgå och vid behov även regleras på ett plantekniskt godtagbart sätt på plankartan.

Kommentar:

Kommunen tackar för synpunkterna. Kommunen har i framtagandet av samrådsförslaget gjort bedömningen i samråd med Boverket att utfartsförbud som i befintliga detaljplaner ligger i fastighetsgränserna inte påverkas då ny detaljplan inte överlappar gränsen. Trafikverket har utöver detta också förfogande över tillståndsprovningen för anslutningar mot statlig väg och har därmed möjlighet att neka fastighetsägare nya utfarter där de anser att det är olämpligt med hänsyn till t.ex. trafiksäkerheten. I de fall där planförslaget överlappar gränsen "släcks" visserligen utfartsförbudet ut. Planförslaget ska ändras så att utfartsförbud fortsätter att gälla på dessa ställen.

Trafikverket

Trafikverket har tagit del av handlingar i ärendet "Samråd gällande detaljplan för del av Fastlandet 2:66 och Gådeå 4:32 med flera, E4 södra infarten, Härnösands kommun", där vi lämnar följande yttrande på planförslaget:

När Trafikverket i vägprojekt har tagit fram vägplan för en sträcka förordas att de delar som inte är planerliga som ligger inom vägplanens gräns upphävs. I detta fall har kommunen valt att planlägga E4 till väg 1 (Genomfartsväg), för att vägplanen inte ska strida mot detaljplanen. I den gällande detaljplanen råder det utfartsförbud utmed stora delar av sträckan på Södra vägen (E4). Trafikverket ifrågasätter varför man tagit bort förbudet i planförslaget. Ett alternativ hade varit att man upphäver det som ligger inom vägplanen och fortsatt har utfartsförbud utmed hela sträckan likt gällande plan. Anslutningen mot Fiskekroken är i gällande plan redovisad och därmed kan Trafikverket inte stänga genom en mindre avvikelse, vilket gör att man i planförslaget lagt utfartsförbud. Trafikverket anser att det är bra utifrån trafiksäkerhetsskäl att tydliggöra att det inte är lämpligt med nya utfarter och förbudet säkerställer att fler direktutfarter inte byggs mot E4, det

behövs därför dialog direkt efter samrådsskedet mellan kommunen och Trafikverket där frågorna kan diskuteras vidare.

Anslutningar

I den gällande stadsplanen råder det utfartsförbud utmed stora delar av sträckan på Södra vägen, E4. I det nya planförslaget som kommunen tagit fram har förbudet tagits bort, vilket betyder att det blir därför en prövning om tillstånd enligt 39 § väglagen om fastighetsägare vill ha nya eller ändrade utfarter till allmän väg E4. Även breddning och andra åtgärder inom vägområdet kräver tillstånd enligt § 43 Väglagen. För att ett tillstånd ska kunna medges krävs det bl.a. att siktkraven, vilplan enligt VGU (vägar och gators utformning) klaras.

Vägområde

Inga anordningar får uppföras inom vägområdet. Vägområde är den mark som tas i anspråk för väganordningar och anges generellt som väg till krönet på bakslänten av diket samt ytterligare en kantremsa om 0,5 meter vid åkermark respektive 2 meter vid skog. Inom vägområdet krävs tillstånd enligt väglagen § 43 från väghållaren för att utföra arbete och uppföra fasta objekt. Vägområdet är en förutsättning för att kunna sköta drift- och underhåll av vägen på ett bra sätt då det exempelvis måste finnas plats för ett snöupplag vid sidan om vägen vid snöröjning. (Eventuella stängsel eller dylikt får inte placeras inom vägområdet)

Vägområdet i detta planförslag ligger inom planen och plangränsen är också vägområdets gräns.

Övriga synpunkter på planförslaget

Planbeskrivningen nämner kommunen att i dialog med Trafikverket har man kommit fram till att det är möjligt att ge åtkomst för underhållsfordon via gång- och cykelvägen, fortsatt dialog mellan kommun och TRV kommer behövas i frågan.

Kommentar:

Kommunen tackar för yttrandet.

Anslutningar:

Kommunen har i framtagandet av samrådsförslaget gjort bedömningen i samråd med Boverket att utfartsförbud som i befintliga detaljplaner ligger i fastighetsgränserna inte påverkas då ny detaljplan inte överlappar gränsen. Trafikverket också förfogande över tillståndsprövningen för anslutningar mot statlig väg och har därmed möjlighet att neka fastighetsägare nya

*utfarter där de anser att det är olämpligt med hänsyn till t.ex. trafiksäkerheten.
I de fall där planförslaget överlappar gränsen "släcks" visserligen utfartsförbudet ut.
Planförslaget ska ändras så att utfartsförbud fortsätter att gälla på dessa ställen.*

*Övriga synpunkter på förslaget:
Noterat.*

Lantmäteriet

Vid genomgång av planförslagets handlingar (daterade 2024-03-14) har följande noterats:

För plangenomförandet viktiga frågor där planen måste förbättras
Ingen enrinran

Delar av planen som bör förbättras
Ingen enrinran

Delar av planen som skulle kunna förbättras
(Under denna rubrik redovisas synpunkter som inte direkt ligger inom Lantmäteriets lagstadgade bevakningsområden, men som enligt Lantmäteriet skulle förbättra detaljplanen.)

Övriga synpunkter

Lantmäteriet vill härmed upplysa om att även den del av servitut 2280-99/62.9 som är beläget inom område som nu utläggs som allmän plats – gata kan upphävas vid plangenomförandet.

Upplysningsvis så krävs inget förordnande av en ledningsrätt när markområde överförs genom fastighetsreglering. Ledningsrätten fortsätter per automatik att gälla i den mottagande fastigheten.

Kommentar:
Kommunen tack för yttrandet.

Försvarsmakten

Försvarsmakten har tidigare framfört synpunkter gällande att utformningen ska dimensioneras för Försvarsmaktens tyngsta och bredaste fordon samt att framkomligheten under byggtiden måste säkerställas för dessa fordonstyper. Dessa synpunkter har bemötts av Trafikverket men det är inte tillräckligt tydligt om rondellens bredd kommer motsvara de 4,2 meter som krävs för Försvarsmaktens breda transporter. Därför framförs denna synpunkt återigen då det är av stor vikt att framkomligheten för Försvarsmaktens transporter inte begränsas.

Försvarsmakten har i övrigt inga synpunkter i rubricerat ärende.

Kommentar:

Kommunen tackar för synpunkterna. Detaljplanen ska möjliggöra för Trafikverkets vägplan, utformningen av rondellen regleras inte i detaljplan annat än att markanvändningen anpassas så att den överensstämmer med Trafikverkets vägområde. Synpunkter som berör närmare utformning enligt vägplanen hänvisas till Trafikverket.

Din Tur

Kollektivtrafik

Planbeskrivningen pekar ut de sex hållplatser längs vägplanen. Underlaget beskriver att linje 502 angör E4 Olof Högbergsgatan. Enligt de underlag som Din Tur har angör inte linje 502 E4 Olof Högbergsgatan samt att hållplats Granudden trafikeras endast i södergående riktning. Området som omfattas av vägplanen trafikeras av följande linjer: regionbuss 201, stadslinje 502 och kvällsbussen (stadslinje 590), såväl som landsbygdslinjerna 520 och 524. Utöver detta trafikerar även Ybuss på sträckan. Ybuss är en kommersiell linje som ansvarar för sin egna trafik och omfattas inte av KTM:s beslut om trafikplikt. I dagens trafikupplägg angör inte alla linjer alla hållplatser i bägge riktningar. Både linje 502 och kvällsbussen kör idag en slinga och angör hållplatserna i frågan endast i södergående riktning. Landsbygdslinjerna 520 och 524 trafikerar hållplatserna endast norrgående. Och regionbussen 201 angör överhuvudtaget bara Lövudden och Gulf E4; i bägge riktningar. KTM kompletterar hållplatslistan i planbeskrivningen med påstigandestatistik för 2023:

- E4 Olof Högbergsgatan (3186 påstigande)
- E4 Lövudden (4242 påstigande)
- E4 Granudden (2433 påstigande)

- E4 Vårsta (2861 påstigande)
- E4 Gulf (10876 påstigande)
- Härnösand Närvården N utfarten (8509 påstigande)

Åtgärder för busshållplatserna

KTM ställer sig positivt till åtgärderna för att göra hållplatserna längs sträckan tillgänglighetsanpassade och trafiksäkra. Koppling från hållplatserna till gång – och cykelanslutning bör säkerställas. Det ska hållas dialog med KTM kring hållplatsutformningen utifrån den framtagna men ej antagna hållplatshandbok som KTM har börjat arbeta efter.

Kommentar:

Kommunen tackar för informationen och ska utifrån informationen revidera handlingarna inför upprättande av granskningsförslaget.

Räddningstjänsten

Räddningstjänsten är nöjd med Trafikverkets svar till räddningstjänstens yttrande 2021-09-16 i samrådsredogörelsen och ser fram emot kommande samverkan.

Räddningstjänsten har inget mer att tilläga i denna del av planprocessen.

Kommentar:

Ingen kommentar.

Seniorföreningen

Med anledning av Trafikverkets förslag för viss ombyggnad runt Södra vägen och kommunens planförslag för detta vill jag lämna följande synpunkter.

Mina synpunkter rör utformningen av den rondell som planeras vid utfarten från det fd sjukhuset och korsningen Skarpskyttegatan.

Trafikverkets förslag har som huvudsakligt mål att förbättra framkomlighet och säkerhet för gång och cykeltrafikanter längs och över/under Södra vägen E4.

Det har förstås sina utmaningar eftersom Södra vägen samtidigt ÄR en villagata OCH en högtrafikerad Europaväg. OCH EN LÄNK MELLAN

ÖVRE DELEN AV STADEN VIA TVÄRGÅENDE GATOR. Trafikverket har föreslagit olika förbättringsåtgärder längsmed det aktuella avsnittet – Södra vägen- för gång- och cykeltrafikanter och bussresenärer men åtminstone i ett sammanhang missat denna sistnämnda förbindelseled.

Vid utfarten från Närvården mfl aktuell samhällsservice i fd sjukhuset, väljer ofta gående och cyklister att ta stråket förbi Gulf (kanske titta in där också) för att komma upp till Gådeåstaden eller längre norrut i staden, dvs hemåt. Vid den nya rondellen finns nu endast planerade övergångar på norra sidan över E4 – möjligen markerade av lite högre kantsten och en ståplats på mitten. Svårnavigerat för rullatorer och barnvagnar och ev. rörelsehindrade – osäkert med 20 tons långträdare som siktar att äntra rondellen.

Det har funnits planer för fd sjukhusbyggnaden för fler nya ändamål, tex äldre vård eller bostäder. Om någon av dessa planer verkställs kommer utfarten och de icke bilburnas situation att ställas på sin spets bla för att fler trafikanter ska samsas på samma yta.

Jag föreslår att kommunen tar upp frågan med Trafikverket om att det behövs en gång- och cykeltunnel i stället för oskyddade övergångsställen vid norra delen av cirkulationsplatsen. Om Trafikverket ändå bekostar en rondell som kanske inte främst gynnar trafikanter som går eller cyklar borde en gångtunnel på platsen planeras av Trafikverket i denna ombyggnation och därefter skrivas in i kommunens planförslag.

Jag företräder en grupp seniorer som ofta har anledning att bli besöka Närvården mfl servicepunkter som inryms i den nuvarande nästan tomma fd sjukhusbyggnaden. Därav ordentlig erfarenhet av att korsa E4, väldokumenterad kunskap om trafiksituationen och en stark förhoppning om framtidsinriktad samhällsplanering.

Vi ser gemensamt fram emot fortsatt dialog med Härnösands kommun.

Kommentar:

Kommunen tackar för synpunkterna. Detaljplanen ska möjliggöra för Trafikverkets vägplan, utformningen av rondellen regleras inte i detaljplan annat än att markanvändningen anpassas så att den överensstämmer med Trafikverkets vägområde. Synpunkter som berör närmare utformning hänvisas till Trafikverket.

Kommunens tillhandahåller den mark som trafikverket behöver för utformningen och de åtgärder som föreslås genom planläggningen av

allmän plats- väg 1. Detaljplanen hindrar inte Trafikverket från att vidta önskade ovannämnda åtgärder i framtiden.

Postnord

PostNord har i uppdrag att tillhandahålla den samhällsomfattande posttjänsten vilket bland annat innebär att det är Postnord som ska godkänna placeringen och standarden på postmottagningsfunktionen. I denna roll representerar Postnord samtliga postoperatörer som är verksamma i det aktuella området.

Post ska kunna delas ut miljövänligt, kostnadseffektivt och med hänsyn till arbetsmiljön för chaufförer och brevbärare. För att det ska kunna genomföras i praktiken behöver utdelningen standardiseras. Gäller även förändring av infrastruktur, såsom vägar mm.

Vid nybyggnation av villor och radhus placeras postlådan i en lådsamling vid infarten till området. I flerfamiljshus ska man ta emot sin post i en fastighetsbox på entréplan.

Kontakta PostNord i god tid på utdelningsförbättringar@postnord.com för dialog gällande godkännande av postmottagning i samband med nybyggnation eller förändringar av befintlig infrastruktur, såsom in & utfarter till fastigheter.

En placering som inte är godkänd leder till att posten inte börjar delas ut till adressen.

Kommentar:

Kommunen tackar för synpunkterna.

Granuddens samfällighetsförening

(Information: Granuddens samfällighet har översänt samma yttrande som till Trafikverkets vägplan. Detta är kommunens kommentarer som berör detaljplanen. För Trafikverkets ställningstaganden kopplat till vägplanen, se Trafikverkets handlingar)

Information

- 29st fastigheter och 63st boende.
- 36st fordon som tillhör fastighetsägarna.
- Yrkesfordon några ex. Posten, Sوبbil, Taxi, Hemtjänst, Ambulans, Arbetsfordon service o gräsklippning,
- Traktor för snöröjning och sandning.

- Gemensam in och utfart: c: a 4 ggr/dygn per fordon ger 144 st utpassager resp. 144 st inpassager från Granuddens bostadsområde.
- Generationsskifte av boenden pågår i området, i dag finns 6st barn 4–1,2 års ålder och 2st tonåringar i högstadiet/gymnasiet som skall till skolan.

Synpunkter

- Trafiksäkerheten för in och utfart till Granudden är mycket låg.
- Hög trafiktäthet, hög hastighet, långa köer vissa tider (från trafikljusen och förbi Granudden).
- Vid vänstersväng, i väntan på fritt körfält, ner mot bostadsområdet kör majoriteten av bakomvarande trafikanter om på insidan trots att det är ett övergångsställe och en trång passage. Detta görs även av yrkestrafik såsom långtradare, bussar etc. Boende på området har vid ett antal gånger upplevt trafikfara när de korsat övergångsstället på grund av detta. Barn har varit involverade.
- Långa lastfordon har ökat sista åren, därav köbildning.
- Bussficka, parkeringsficka, övergångsställe och Granuddens in och utfart ligger intill varandra, blir rörigt ibland.
- Bussficka och parkeringsficka (f.d. bussficka) mitt emot varandra.
- Ingen egen avkörningsfil till Granudden trots många boenden.
- Övergångsstället respekteras bara av vissa fordon, lång väntan krävs för att komma över.
- Vatten från E4 rinner in på vårt område, skall ledas till brunnar längs E4.
- Ökad trafik och i synnerhet ökad yrkestrafik har bidragit till högre bullernivå över hela bostadsområdet.

Yttrande

- Höja trafiksäkerheten för in och utfart till Granudden.
- Höja säkerheten för gående som skall korsa E4.
- Återuppta förbifartsarbetet, trafiken kommer att öka, främst av tyngre fordon som bara åker genom Härnösand.
- Vad kommer att hända med parkeringen på Granudden samt Södra vägen 29 o 35?
- Bullerplank bör uppföras för att minska bullernivån i området samt för skydd av oskyddade trafikanter
- Vad har TRV tänkt för lösningar för att skydda närboende från risker pga. transporter av farligt gods. och tydlig information är viktigt.

Hur ser Farligt gods utredningen ut och bedömningen i detta projekt.

E4 avser en primär transportväg, den används i första hand för transporter av farligt gods. Hur har den riskbedömningen gjorts och redovisats i projektet beträffande:

Lämplig lokalisering och utformning av bebyggelse, skyddsavstånd och åtgärder?

Enligt både plan- och bygglagen (PBL) och miljöbalken ska den fysiska planeringen beakta risker för människors hälsa och säkerhet. Frågor om riskerna med transporter av farligt gods ska tas upp tidigt, i lämplig omfattning och i rätt ordningsföljd. I PBL utgör hälsa och säkerhet en av prövningsgrunderna för länsstyrelsen. De vanligaste huvudprinciperna för god planering med hänsyn till riskerna med farligt gods är följande: (SKL 2012).

lämplig lokalisering och utformning av bebyggelse

- skyddsavstånd
 - åtgärder
 - Ingen (-korsning har redovisats till Granudden (dvs korsning med separat fält för vänstersväng). Vänstersväng innebär stopp i hela filen vid in passage ifrån norr med smalare körbana (E4).
 - Befintligt övergångsställe på E4 ovanför Klefbomsvägens slut, saknas eller borttagits i smyg. finns ej redovisad på illustrationskarta nr 2 PDF.
 - Generationsskifte på boende på Granudden, fler o fler barnfamiljer flyttar in, därför mycket viktigt med övergångsställe.
 - Trottoar mot söder (vattnet) är smal, vindsug känns när lastbilar passerar på E4.
- På vintern blir trottoaren snöupplag, ej lämplig att gå på för vuxna/barn.
- Behov av Busshållplats i ursprungligt läge, många hushåll i området som har behovet att nå sina målpunkter ex skolor, idrottsanläggningar stadskärna.
 - Gångbanor dåligt grusade, ofta isig vid varmt väder.

Befintliga övergångsställen:

Inte många personbilar och ändå färre lastbilar/långtradare stannar i dag för barn o vuxna när de står för att gå över på övergångsställen till arbetet o skola. Hur skall det då bli då övergångsställen tas bort, man kommer till mitten sedan blir man stående där med trafik på båda sidor.

Väntetid för att komma över på övergångsstället är lång på morgonen o eftermiddagen (dvs skolstarttider för barn).

Exempel på övergångsställe i Göteborg, när någon behöver gå över så trycker man på en knapp på stolpen och då tänds belysning som belyser skylten.

Kommentar:

Tack för era yttranden.

Detaljplanen möjliggör för Trafikverkets vägplan men fastställer inte exakt utformning och hanterar därför inte frågor om placering av bussfickor, utformning av E4 och övergångsställen, avkörningsfiler etc. Dessa synpunkter hänvisas sammantaget till Trafikverket. Även frågor om driften av E4 hänvisas till Trafikverket eftersom E4 är en statlig väg.

Nu aktuellt detaljplanearbete berör Trafikverkets vägplan med ärendenummer 2021/35105. En eventuellt flytt av E4 som går runt Härnösand och inte igenom kan bli eventuellt bli aktuellt i framtiden. Detta sker på initiativ av Trafikverket i så fall.

Detaljplanen ska möjliggöra Trafikverkets vägplan. Trafikverkets vägplan föreslår inte fler bullerskyddsåtgärder än i dagsläget. Det kan eventuellt bli aktuellt i framtiden att man ser över möjligheten för fastighetsägarna att uppföra bullerskydd. Detaljplanen medför inga förändringar.

Vad gäller riskbedömning / riskutredning så hanterar detaljplanen endast E4 i dess befintliga läge, bedömningen är därför att risksituationen i och med detaljplanens antagande blir i princip oförändrat.

Enskilda**Yttrande 1**

- 1) I fall ni stänger vägen eller ändrar vägen så att vi inte får åtkomst till E4an, kan det innebära stora konsekvenser för vår verksamhet och våra anställda. Därför begär vi att ni stoppar planen alternativt kompensera oss för eventuella förluster under arbetets gång. Vi har valt att använda just denna lokalen för vår verksamhet då den har en strategisk adress med bra infrastruktur, tar vi bort infrastrukturen så har vi inga kunder. Vi utgör en liten men viktig del av stadens ekonomi, då vi har 4 anställda som i vanliga fall har svårt att få jobb och två delägare där alla förlitar sig på restaurangen. Det skulle ha stora konsekvenser för alla inblandade människor som livnär sig på restaurangen. Därför är det viktigt för kommunen och trafikverket att kompensera oss för uteblivna intäkter ifall det skulle hända.
- 2) Det i och för sig välkommet att det vidtas säkerhetshöjande trafikåtgärder längs med E4:an i Härnösand. Ökad trygghet och

tillgänglighet för oskyddade trafikanter är positivt för alla som befinner sig i området.

Vissa av de föreslagna förändringarna medför dock en så negativ inverkan på verksamheten att man delvis motsätter sig förslaget till förändring. De förändringar som det då syftas på avser de som föreslås i den omedelbara närheten av fastigheten. Trafikanter på E4:an har i dag möjlighet att svänga av E4:an och då köra in direkt på lokalgatan Fiskekroken. Enligt förslaget till ny detaljplan ska denna möjlighet tas bort då det föreslås ett utfartsförbud.

Verksamhetsutövaren önskar att den delen av förslaget till ny detaljplan ändras på så sätt att anslutningen mellan E4:an och Fiskekroken tillåts att vara kvar.

Om anslutningen mellan E4:an och Fiskekroken stängs av uppstår det en påtaglig risk för att kundtillströmningen till verksamheten ska minska rejält. I syfte att bevara gynnsamma förutsättningar för restaurangen önskar därför verksamhetsutövaren att det inte ska bli något utfartsförbud mellan E4:an och Fiskekroken.

Om det blir ett utfartsförbud mellan E4:an och Fiskekroken är det inte bara verksamheten i fråga som kommer påverkas. Även de övriga verksamheter som bedrivs i närområdet kan antas komma att påverkas av att färre besökare tar sig till platsen. I den mening innebär förslaget försämrade förutsättningar för det lokala näringslivet. Detta bör kommunen ta i beaktning.

En ytterligare aspekt av förslaget som påverkar verksamheten är den att delar av fastigheten tycks kunna bli föremål för inlösen. Även detta kommer givetvis få en stor inverkan på möjligheterna att driva verksamhet på fastigheten. Hur förutsättningarna för en eventuell inlösen ser ut, och hur planförslagets inverkan på verksamhetens omsättning då tillåts inverka, framgår inte i tillräcklig utsträckning av förslaget till detaljplan. Önskemålet är därför att det genomförs en gedigen utredning av de frågorna innan en ny detaljplan antas. Sammantaget önskas att plan- och byggavdelningen ändrar förslaget på det sättet att det inte blir något utfartsförbud mellan Fiskekroken och E4:an. Dessutom önskar han att förutsättningarna för en kommande inlösen av berörda fastigheter tydliggörs i förslaget och att det vid värderingen tas hänsyn till att planförslaget i sig kan komma att minska värdet på vissa av verksamheterna i området.

Kommentar:

Anslutningen till gatan Fiskekroken föreslås stängas för att det är en undermålig lösning med hänsyn till trafiksäkerheten. Trafikverket och kommunens bedömning är att detta inte kommer att försämra tillgängligheten så pass att det påverkar verksamhetens möjlighet att

fortsätta bedrivs, då tillgängligheten bedöms vara fortsatt god. Fordonstrafik kommer även i fortsättningen att kunna nå verksamheten via den planerade cirkulationsplatsen och en ny ersättningsväg, vilket ger en trafiksäkrare lösning och bidrar till ett bättre trafikflöde på E4. För trafikanter i södergående riktning innebär förändringen en förbättring, eftersom de inte längre behöver använda det befintliga vänstersvängfältet och invänta luckor i mötande trafik för att nå verksamheten. För gående och cyklister skapar Trafikverket ett mer sammanhängande gång- och cykelstråk, vilket ger både bättre tillgänglighet och ökad trafiksäkerhet i området. Vad gäller inlösenfrågan så medför planförslaget varken att Trafikverket eller Kommunen att tar någon mark i anspråk för just denna fastighet, någon inlösen kommer därför inte ske varför den aktuella fastigheten inte heller finns med i planbeskrivningens konsekvensbeskrivning.

Kommunen vill också förtydliga att ett utfartsförbud i en plankarta inte innebär automatiskt att en anslutning / utfart stängs, beslut om detta kan tas oavsett om det är reglerat utfartsförbud eller inte. Utfartsförbud avser anläggande av nya utfarter / anslutningar, det innebär att när detaljplanen vunnit laga kraft och Trafikverket byggt utformningen enligt deras vägplan kan inte en ny anslutning öppnas mot E4 utan att detaljplanen ändras.

Yttrande 2

Verksamheten har bedrivits i Härnösand i över 40år. Under dessa år har verksamheten betalt kommunalskatt, tillfört arbetstillfällen och förmodligen även tillfört mångfald (i detta fall menas att det behövs alla typer av handel). Vi är övertygad att Härnösands kommun måste gör allt dom kan för att stoppa upp en ökad utslagning och utarmning av den lokala handeln.

Er detaljplan, kommer som vi tidigare påpekat till er tjänstemän, att göra vår verksamhet olönsam och även i princip omöjlig att bedriva!

1.Exproprieringen tar en stor del av vår parkering och last yta, ni tänker uppföra en allmänväg, där ekipage med stora båtar och långtradare skall kunna mötas och komma runt i svängen in på (FK). (självklat med avrinningsytor, förmodligen en gångyta och ev. trafikljus). *

2.På den kvarvarande ytan skall vår personalparkering, godsmottagning med lastbilar/långtradare och kundparkering rymmas, En långtradare, en stor lastbil eller en vanlig bil med släpvagn kommer inte att kunna vända på den kvarvarande ytan.

3. Kommunens förslag att beivra Vägverkets önskan att stänga av E4:an ner mot (FK)förstärker åsikten att Härnösands kommun inte beaktar företag/verksamheter på orten, ni flyttar ytterligare handel till Birsta. Vår verksamhet "skär inte guld", med säkerhet kan därför förutspås ett tapp på mellan 20-40% med mer än 40 års erfarenhet i branschen. Tillgänglighet, bra/trygg parkering och tydlig information hur man tar sig till vårt företag är väldigt avgörande för att få bra kundströmmar. Det kommer inte att vara möjligt efter er detaljplan.

*Vi har även påpekat att under vintern kommer den kommunala snöröjning förstås att kasta snömassor på vår kvarvarande yta, dessutom måste vi snöröja vår yta framtill och den kvarvarande ytan baktill, av snö som kommer naturligt. Vi kommer alltså att vara tvungna att bortforsla snön till stora kostnader, både vår snö och kommunens snö. Det kommer som alla förstå inte att ske direkt utan vår verksamhet kommer inte att fungera.

Vägverket har sedan länge gjort en kort avfartsfil med vänstersväng ner till Fiskekroken, den föreslår vi skall vara kvar och att det förbjuds vänstersväng ut på E4:an.

Fordonen svänger ut på E4:an till höger och åker bort mot den nya rondellen och kör runt för att komma söderut.

Dessutom har vi föreslagit att man istället för att utveckla gång/cykelvägen på vår sida (VS) av E4:an, istället bygger ut den på andra sidan (AS).

Det finns som ni vet en tunnel under vägen för att kunna "flytta" dom som bor på (VS) av E4: a till (AS). Vad händer om skolverksamhet tas upp igen i någon form på (AS)?

Ni kommer/håller att projektera för stor nybyggnation vid gamla sjukhuset, vad innebär det för framtida fotgängare och cyklister på (VS)?

En utbyggd gång/cykel väg som enbart har en övergång vid GULF macken och längre fram har ett trafikljus med övergångsställe känns som en långsiktig smart lösning.

Vi accepterar inte er detaljplan/förslag till detaljplan.

Ett överklagande kommer givetvis att skickas till Mark& Miljödomstolen och därefter om vi inte får rätt där, då går vi vidare till Mark & miljööverdomstolen.

Vi kommer att kontakta en advokat med specialitet Mark& miljöfrågor, när ni slagit fast detaljplanen.

Vi kommer även att kontakta kommunens politiker.

Kommentar:

Tack för ert yttrande.

1. Utformningen och placeringen av den ersättningsväg som planeras utgår ifrån Trafikverkets förslag. Körspårskontroll har gjorts i samband med utformandet av nya vägen av Trafikverket. Utformningen är kontrollerad för utryckningsfordon, dragbil med påhängsvagn/EU-trailer och mobilkran. Mer information angående utformningen har lagts till i planbeskrivningen.

2. Trafikverket och AFRY har räknat på fyra olika scenarion efter att gatan kommit till som visar på att ytan räcker för en vanlig lastbil att vända på ytan. Gatan är placerad så långt ut mot fastighetsgränsen som går för att så många parkeringsplatser som möjligt ska finnas kvar, bedömningen är därför att det inte försvinner så pass många parkeringsplatser att det inte längre kommer vara möjligt för personal eller besökande att parkera. Ytan på "framsidan" mot E4 kommer inte försvinna och kan fortsätta användas för verksamheten. Mer information om detta har lagts till i planbeskrivningen.

3. Anslutningen till gatan Fiskekroken föreslås stängas för att det är en undermålig lösning med hänsyn till trafiksäkerheten. Kommunen instämmer med Trafikverkets bedömning att detta inte kommer att försämra tillgängligheten så pass att det påverkar verksamhetens möjlighet att fortsätta bedrivas. Fordonstrafik kommer även i fortsättningen att kunna nå verksamheten via den planerade cirkulationsplatsen och en ny ersättningsväg, vilket ger en trafiksäkrare lösning och bidrar till ett bättre trafikflöde på E4.

Kommunen har noterat synpunkter vad gäller snöröjningen och att det är viktigt att snöröjningen sker så att det inte påverkar möjligheten till att bedriva verksamheten. Detta är dock inte nånting som kan regleras i detaljplanen, men har framförts till ansvariga inom kommunen.

Vad gäller utformning av E4, avfartsfil med vänstersväng, gång och cykelvägar med mera längst med E4 så projekterar, bygger och ansvarar Trafikverket för den utformningen. En illustration över planerad utformning har tagits med i plankartan av pedagogiska skäl, men detta är inte juridiskt bindande.

Yttrande 3

1. Flytt av busshållplats från Vårsta till 100 meter söderut. Jag anser att man inte tittat på hur människor rör sig och att det blir spring över istället för att ta gångtunnel under E4. Dessutom lägga hållplats i en sväng medför att bilar kan köra om och därmed kollisioner mm. Låt busshållplats va kvar på

nuvarande plats och gör den säkrare där. Anlita en beteendevetare för att studera gångmönster.

2. Säkerhet vid in och utfarter. Det behövs en rondell till vid korsningen Olof Högbergsgatan. Det gör farliga vänstersvängar undviks.

3. Bättre belysning på cykelvägen kräver jag också. I dag ser jag inte cyklister och gångare i vintermörkret.

4. Enligt min granne som kör tung trafik kommer den planerade rondellen vid fiskekroken innebära långa köer på vintern när lastbilarna kör fast i uppforsbacken. Har ni analyserat detta?

Kommentar:

1. Detaljplanen hanterar inte flytt av busshållplatser. Där Trafikverket planerar att göra upprustning / väderskydd och vägplanen medför stridigheter mot detaljplanen och detta planläggs som allmän plats – väg 1 i detaljplanen. Synpunkter på busshållplatsernas placering hänvisas till Trafikverket.

2. E4 utgör statlig väg och utformning av vägen / nya cirkulationsplatser hänvisas till Trafikverket.

3. Belysning gällande cykelvägarna längs med E4 hänvisas till Trafikverket.

4. Detaljplanen följer Trafikverkets förslag på utformning vad gäller rondellen, men utformningen fastställs inte exakt i detaljplanen utan i Trafikverkets vägplan. En ny cirkulationsplats bedöms dock förbättra trafikflödet från dagsläget.

Yttrande 4

Jag motsätter mej denna detaljplan pga. det kommer påverka min byggrätt från tidigare hus och det kommer att innebära problem för mej att få ett bygglov på den yta som jag förlorade i branden. Just nu bedriver jag en verksamhet där jag nu behöver ytan till parkeringar för mina besökare. försvinner dom parkeringarna så kan jag räkna med en halverad omsättning. Men jag skulle kunna tänka mej att sälja fastigheten till rätt pris med det menas ett pris som möjliggör ett nytt förvärv. med detta har jag lämnat min åsikt i detta ärende och öppnar upp för förslag. Och med detta så har jag kvar min rätt att överklaga kommande beslut.

Kommentar:

Aktuell fastighet berörs genom att detaljplanen planlägger ca 10 kvm med av fastigheten som allmän plats – gata. Det utgår ersättning för det intrånget. Denna åtgärd bedöms dock inte påverka byggrätten och planförslaget bedöms inte medföra att några parkeringsplatser försvinner. Kommunens bedömning är därför inte att fastigheten eller verksamheten påverkas så pass mycket att det är aktuellt att lösa in hela fastigheten.

Ställningstaganden

Plankarta

Plankartan kompletteras eller ändras i nedanstående utsträckning:

- Planområdesgränsen har flyttats ut och planlägger kvartersmark för C- Centrum, S- Skola, G1- Bensinstation med kompletterande försäljning, V1- Båtupplag, D- Vård. Detta bedöms vara befintliga markanvändning. Syftet är att kunna reglera befintliga utfartsförbud.
- Utfartsförbud gäller mellan kvartersmark för Centrum, Skola, Bensinstation med kompletterande försäljning. Båtupplag, Vård, Bostäder, detaljhandel, Verksamheter och Allmän plats – Väg 1.
- Prickad mark- *mark får inte förses med byggnad* gäller mellan kvartersmark och Allmän plats väg 1.
- Användningsbestämmelsen Z- Verksamheter har lagts till för fastigheter som i samrådsförslaget var utlagt endast som H- Detaljhandel
- Korsmark med lydelsen *"Marken får endast förses med lastkaj, skärmtak och mindre anläggningar som servar verksamheten. Parkering får finnas. "* har tagits bort
- Prickad mark för Detaljhandels och Verksamhetsändamål står kvar längs mot Allmän Plats - Väg 1 men har justerats även mot Allmän Plats – Gata
- Bestämmelse e2 - *40,0 Största byggnadsarea är angivet värde i % av fastighetsarean inom användningsområdet* har lagts till för fastigheter som har Detaljhandel och Verksamhetsändamål
- d1 *1500,0 Minsta fastighetsstorlek är angivet värde i m²* har lagts till för fastigheter som har Detaljhandel och Verksamhetsändamål
- u1- *Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar* har lagts till för fastighet med Bostadsändamål. Regleringen gäller ett befintligt markreservat i nu gällande detaljplan.

Planbeskrivningen

Planbeskrivningen kompletteras eller ändras i nedanstående utsträckning:

- Tabell med information om ärendet har lagts till på s. 1-2
- Detaljplanens syfte har uppdaterats utifrån nu markanvändning.
- Detaljplanens huvuddrag har uppdaterats på s. 7 efter förändringarna i plankartan, samt att strandskyddet upphävs.
- Mer information befintliga planer DP 337, 148 och 51 har lagts till på s.12-13
- Trafikverkets vägplan har fastställts, informationen har uppdaterats på s. 14

- Justering på s. 15. Detaljplanen planlägger inte för någon ny verksamhet utan detaljplanen behandlar befintliga verksamheter och rättar till efter verkligheten.
- Information om kollektivtrafik inom området har reviderats på s. 24
- Eftersom varje reglering ska ha stöd i detaljplanens syfte ställs krav på att stödet ska motiveras i planbeskrivningen. På s. 26-28 har en tabell lagts till som räknar upp samtliga bestämmelser samt motiveringar till dessa. Beskrivning hur detta ska läsas finns på s. 25
- Beskrivning och rubriker har lagts till på s. 29 – 33 för den kvartersmark som nu regleras i plankartan
- Mer information om nya ersättningsvägens utformning och körspårskontrollerna har lagts till under allmän plats- gata på s. 37
- På s. 38 har beskrivning över påverkan på Kulturmiljö ändrats då planförslaget nu också möjliggör kvartersmark.
- På s. 38- 40 ny rubrik och mer ingående beskrivning över parkering och angöring på fastigheter som planläggs som detaljhandel och verksamheter. Utdrag ur körspårskontroller har lagts till.
- Informationen angående utfarten till Mars 6 har justerats på s. 41
- Information om utfartsförbudens betydelse har lagts till på s. 42
- På s. 44- 45 har beskrivningen om planförslagets konsekvenser på kollektivtrafiken reviderats. Endast de åtgärder som är relevanta för detaljplanen beskrivs.
- Tidsplanen för detaljplanen har uppdaterats på s. 51
- Kommunen och trafikverket har tagit fram ett tilläggsavtal, beskrivningen på s. 53 har uppdaterats.
- På s. 54 framkommer att fastigheten Solen 25 påverkas av en ny vägrätt, detta är en felskrivning och har rättats till.
- Förtydligande om att Trafikverket ersätter för nya vägrätter har förtydligats på s. 54

Härnösand 2025-06-10

Sofia Carlsson
Planhandläggare

Samhällsförvaltningen

Michael Mallinder-MacLeod, 0611-348437
michael.mallinder-macleod@harnosand.se

Samhällsnämnden

Del av fastigheten Ön 2:52 (Skeppsbron), beslut om planbesked

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta

att godkänna att detaljplanearbetet för rubricerade fastigheter får påbörjas.

att detaljplanens prioriteringsgrupp är 1.

Beskrivning av ärendet

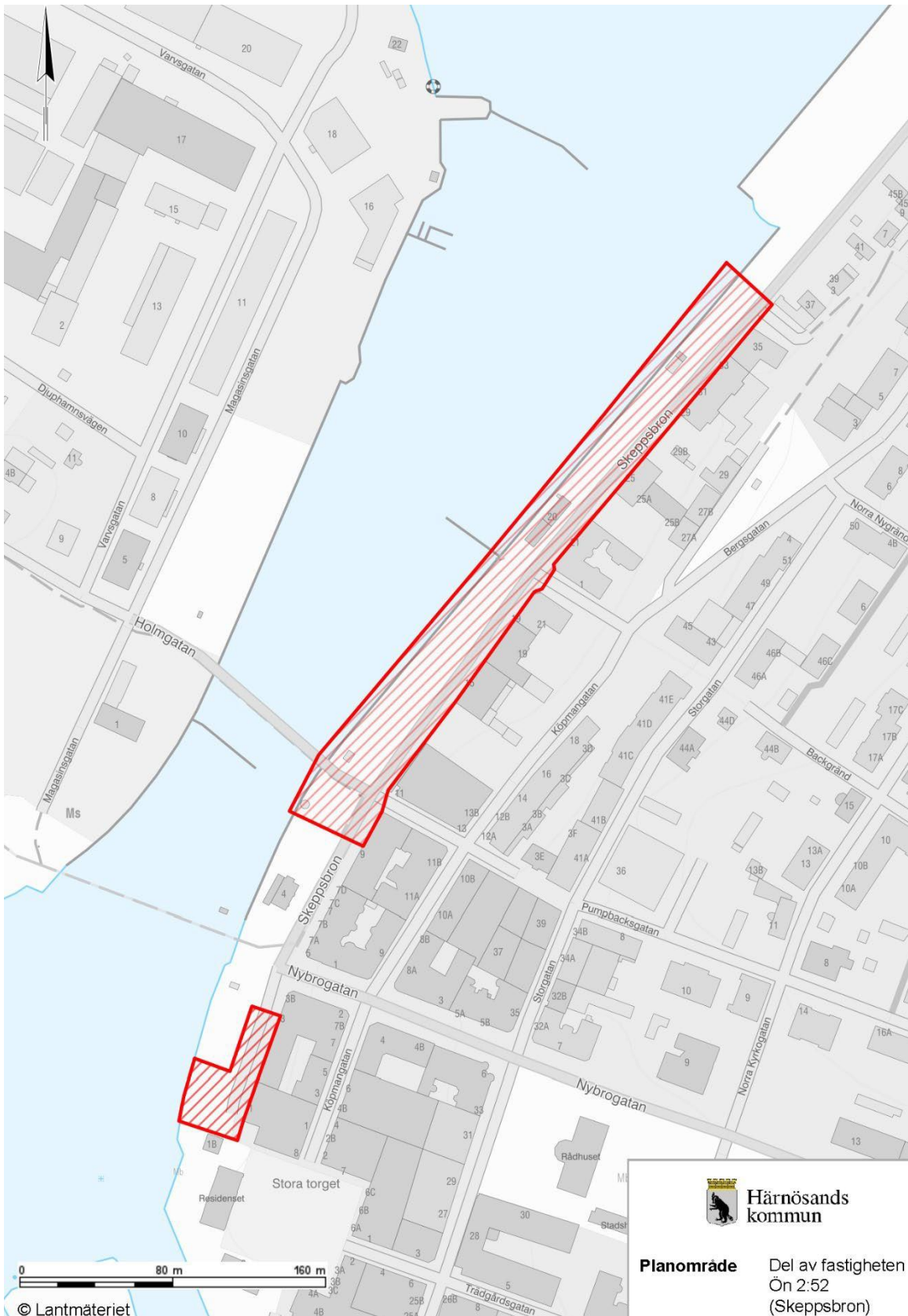
Samhällsförvaltningen begär att samhällsnämnden ger i uppdrag att påbörja ett planarbete i syfte att utveckla de offentliga ytorna vid Skeppsbron. Planarbetet ska även omfatta en prövning av möjligheten att tillskapa byggrätter för hamnverksamhet samt verksamheter såsom café och restaurang.

Planområdet är beläget i centrala Härnösand på Härnön och är uppdelat i två delområden. Den totala arealen uppgår till cirka 13 650 m². Härnösands kommun är fastighetsägare.

I figur 1 redovisas omfattningen av det preliminära planområdet. Det södra delområdet omfattar cirka 1 650 m² och angränsar till Härnösands residens samt kvarteret Köpmannen. En ny detaljplan för Nybron vann laga kraft den 6 juni 2025, vilket innebär att Nybron inte ingår i planområdet.

Det norra delområdet omfattar cirka 12 000 m² och avgränsas av kvarteren Börsen, Tullen och Matrosen samt Nybron. Planområdets nordligaste gräns utgörs av anslutningen till Långgatan, cirka 30 meter söder om Utsprångskajen.

Den exakta avgränsningen av planområdet fastställs inom ramen för den fortsatta planprocessen.

Figur 1: Det preliminära planområdet markerat i rött.

Tidigare beslut och ställningstaganden

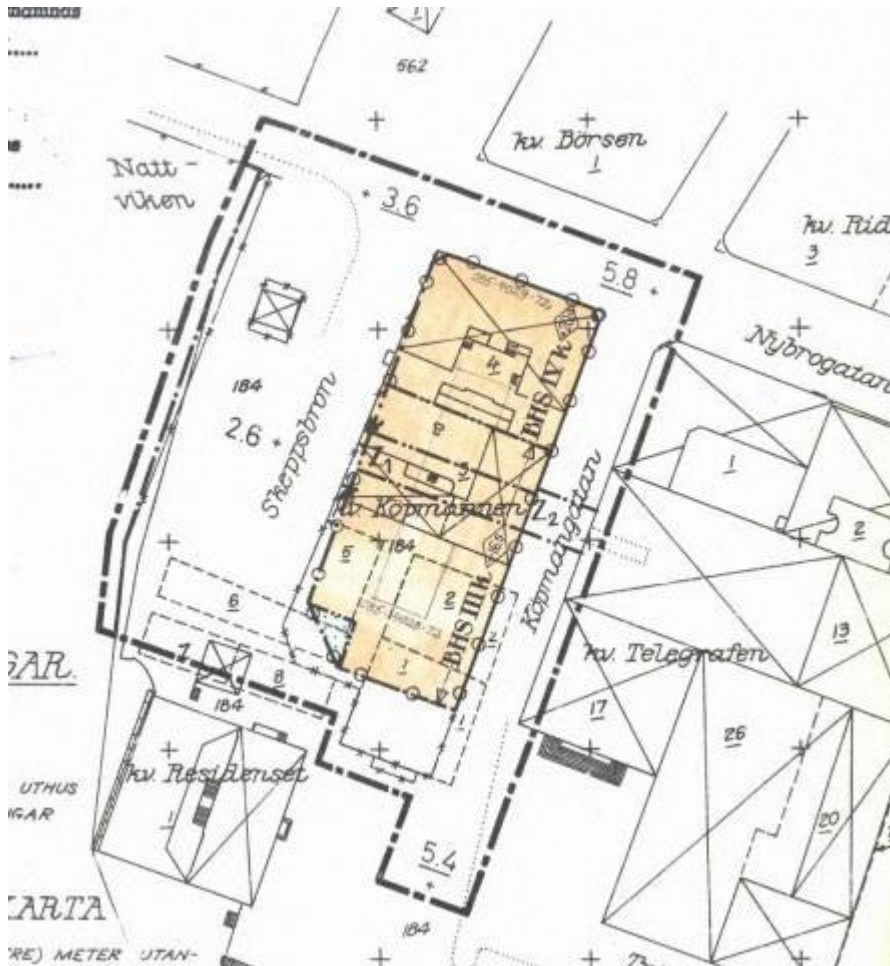
Befintliga detaljplaner

Det preliminärt avgränsade planområdet omfattas av flera gällande detaljplaner. Från söder till norr berörs följande planer: detaljplan 246 (Centrum, kv. Köpmannen m.fl.), detaljplan 51 (Staden Härnösand), detaljplan 380 (Parkering, Skeppsbron, Bergsgatan) samt detaljplan 149 (kv. Matrosen, Gasten m.fl.).

Detaljplan 246, Centrum, kv. Köpmannen m.fl.

Detaljplan 246 utgör en ändring av tidigare stadsplan och anger för området användningen allmän plats – gata. Detaljplanen vann laga kraft den 17 juli 1972. Genomförandetiden är utgången.

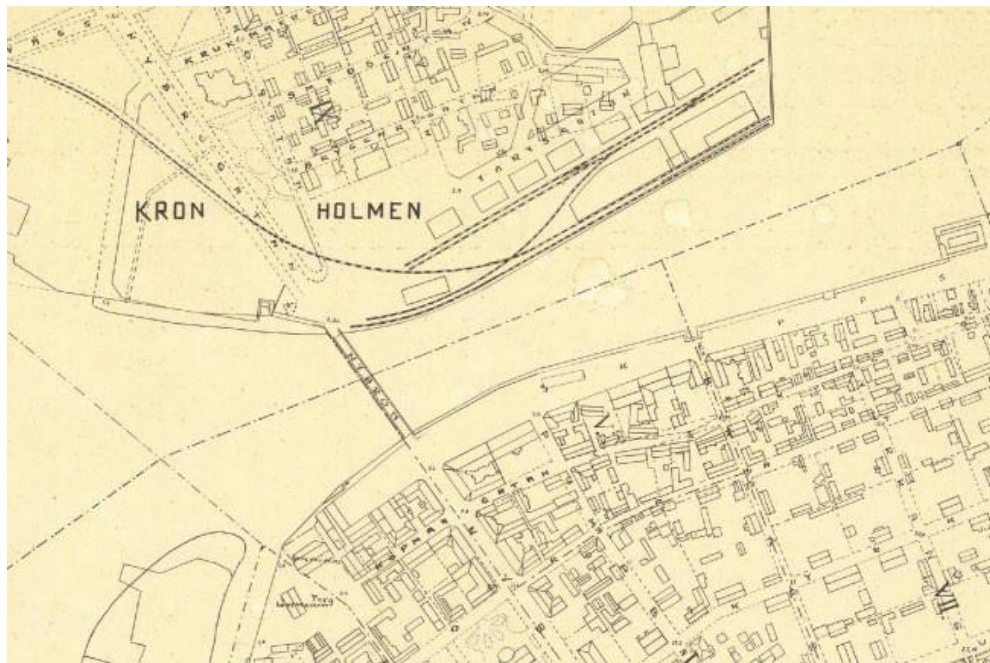
En ändringsplan avseende bebyggelsedelen i detaljplan 246 handläggs för närvarande av samhällsförvaltningen. Syftet med ändringsplanen är att möjliggöra för ändamålsenliga bostäder och blandade funktioner genom möjlighet för balkonger, takkupor och terrass till den befintliga byggnaden, med hänsyn till områdets höga kulturhistoriska och stadsmässiga värden och närheten till Härnösands residens som är ett statligt byggnadsminne.

Figur 2: Detaljplan 246 (ändring av stadsplanen).

Detaljplan 51, Staden Härnösand

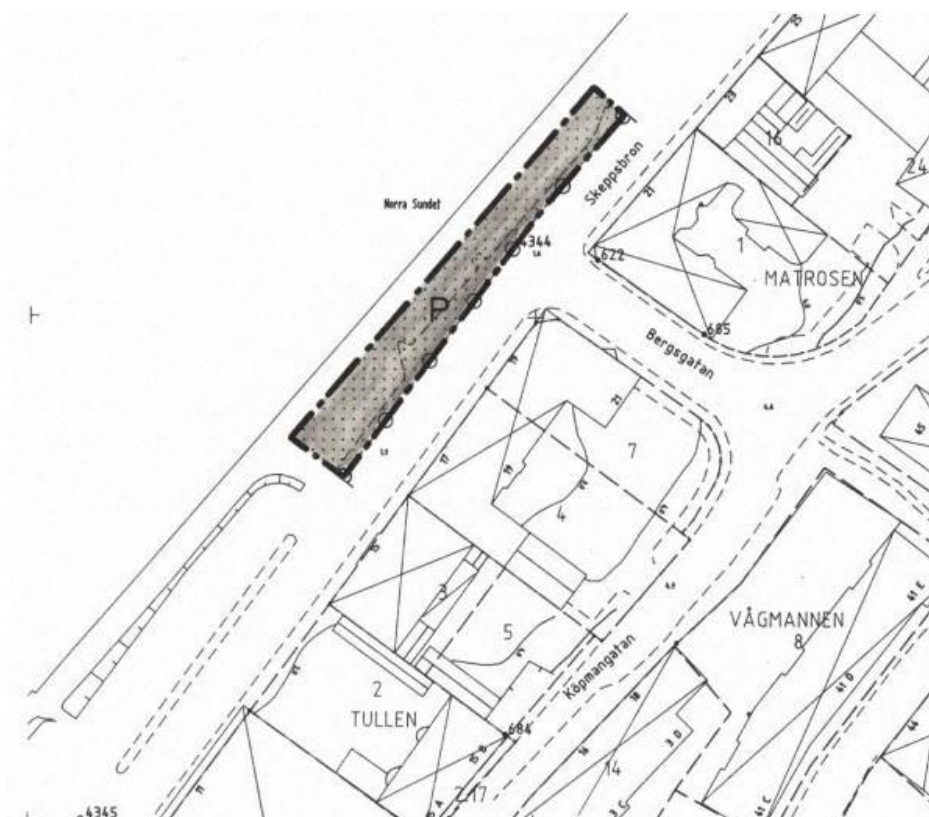
Detaljplan 51 utgör stadsplan för Härnösand och tolkas ange för området användningen allmän plats – gata. Planen vann laga kraft den 16 januari 1917.

Figur 3: Detaljplan 51 (Stadsplan för Härnösand).

Detaljplan 380, Parkering, Skeppsbron, Bergsgatan

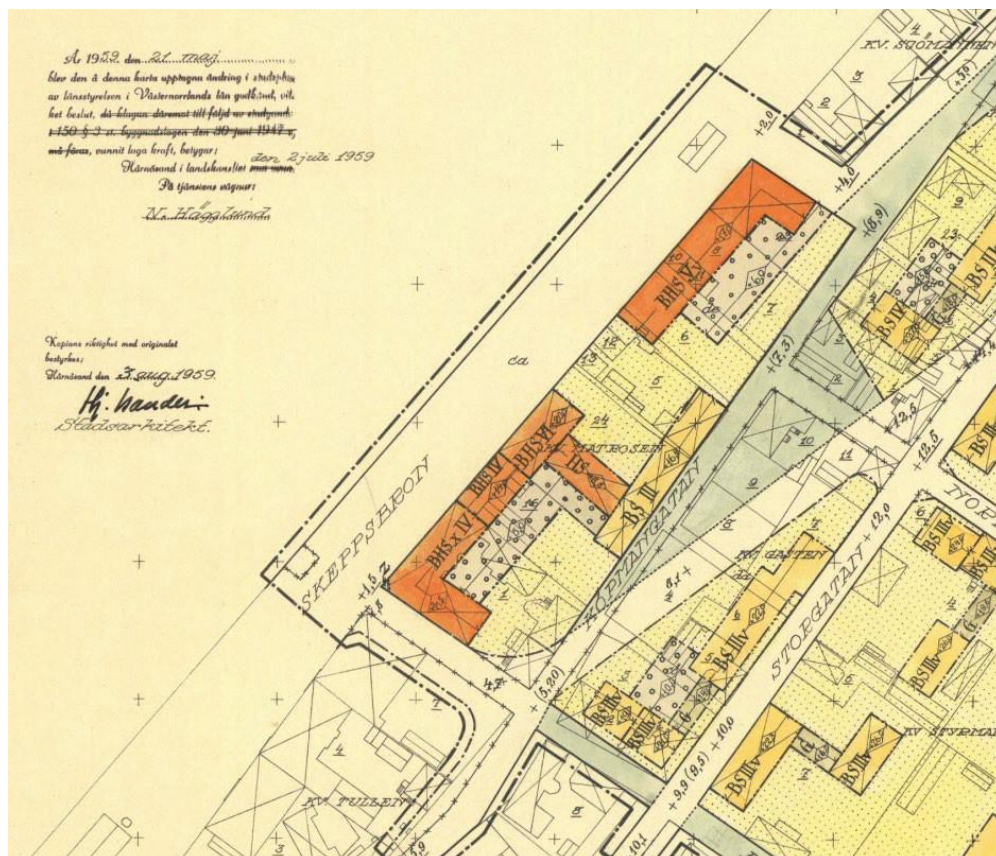
Detaljplan 380 anger för området användningen parkering. Planen vann laga kraft den 11 november 1992. Genomförandetiden är utgången.

Figur 4: Detaljplan 380.

Detaljplan 149, kv. Matrosen, Gasten m.fl.

Detaljplan 149 utgör en ändring av stadsplanen och anger för området användningen allmän plats – gata. Planen vann laga kraft den 16 april 1959. Genomförandetiden är utgången.

Figur 5: Detaljplan 149 (ändring av stadsplanen).

Planprogram

Under perioden 2020–2023 har kommunen tagit fram ett planprogram för Skeppsbron. Ett planprogram utgör ett översiktligt planeringsunderlag som ska ligga till grund för kommande detaljplanering. Planprogrammets område sträcker sig från Silviabron längs vattnet, förbi Nybron och vidare mot Sälstens udde.

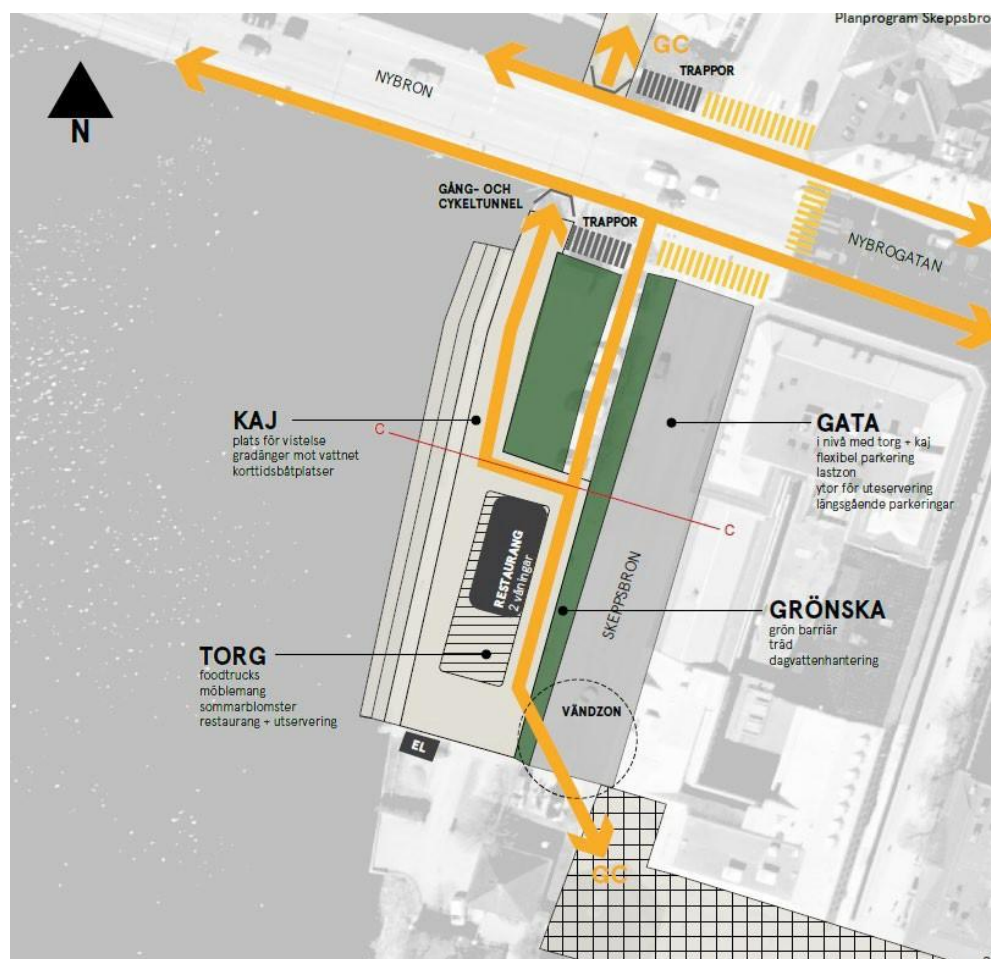
Samhällsnämnden beslutade den 24 augusti 2023 att föreslå att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige antar förslaget till planprogram för Skeppsbron. Efter beslutet i samhällsnämnden pausades arbetet i avvaktan på en parkeringsutredning. Efter att parkeringsutredningen genomförts gjorde förvaltningen under våren 2026 en aktualitetskontroll av planprogramområdet och konstaterade att planprogrammets vision fortfarande är genomförbar.

Kommunstyrelsen beslutade den 5 maj 2026 att föreslå att kommunfullmäktige antar förslaget till planprogram för Skeppsbron samt att aktualitetskontrollen ska ingå som bilaga till planprogrammet.

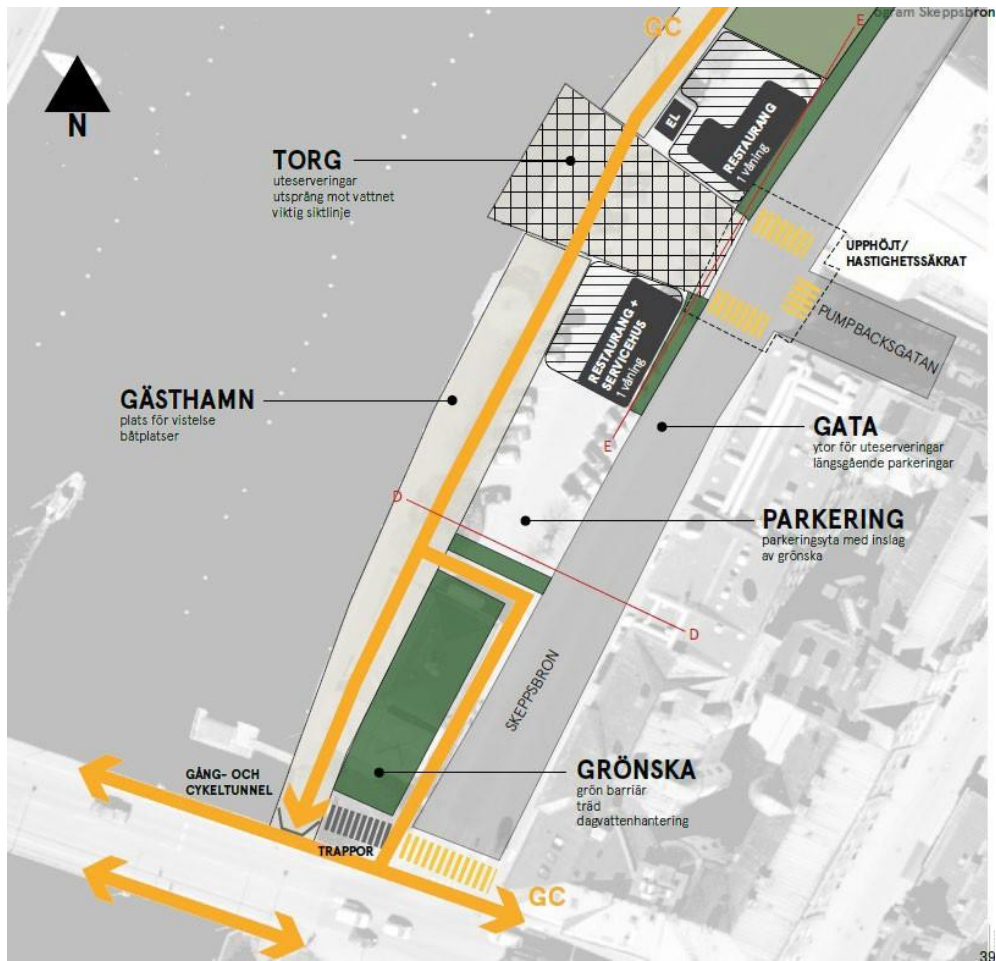
Kommunfullmäktige beslutade den 15 juni 2026 att anta förslaget till planprogram Skeppsbron samt att aktualitetskontrollen ska ingå som bilaga till planprogrammet.

Det aktuella planområdet utgör kärnan i planprogrammet för Skeppsbron. För området anger planprogrammet att det ska utvecklas med gång- och cykelstråk samt gröna ytor för vegetation och dagvattenhantering. Torg- och parkytor pekats ut som platser för allmän vistelse. Kajen ska utvecklas för att möjliggöra vistelse samt angöring av båtar. Även utsprång och gradänger mot vattnet föreslås. Gatan ska utvecklas för att tillföra långsgående parkeringar, ytor för uteserveringar och leveranser samt för att säkerställa en trafiksäker framkomlighet för samtliga trafikanter.

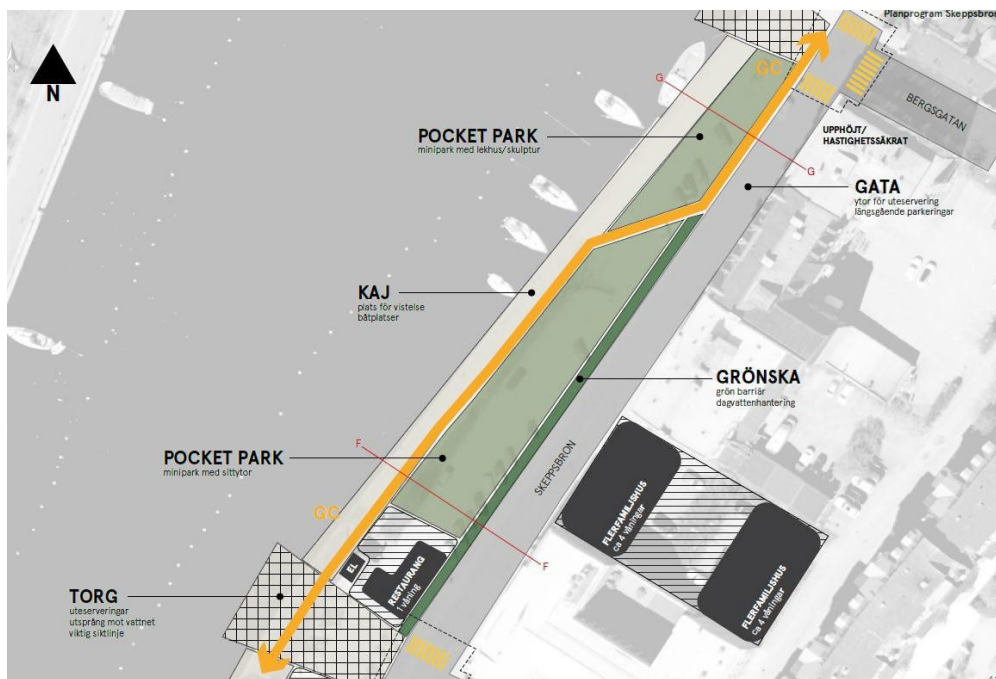
Utöver utvecklingen av de offentliga ytorna ska möjligheten till nya byggrätter för café- och restaurangverksamhet utredas. Planprogrammet anger även att möjligheten till övrig hamnverksamhet, såsom servicehus, ska utredas. Visionära skisser av planområdet från söder till norr redovisas i figur 6–8.

Figur 6: Planprogramområdet söder om Nybron.

Figur 7: Planprogramområdet norr om Nybron.

Figur 8: Planprogramområdet Pumpbacksgatan-Bergsgatan.

Översiktsplan

Den nu gällande översiktsplanen Mitt Härnösand 2040 antogs av kommunfullmäktige den 26 september 2022. Planområdet berör flera olika markanvändningar med tillhörande ställningstaganden, vilka redovisas i figur 9. Inom det preliminära planområdet anger översiktsplanen följande markanvändningar:

- Mångfunktionell bebyggelseyta

Mångfunktionella bebyggelseområden ska fortsätta utvecklas med en blandning av småskalig handel, service och kontor tillsammans med bostäder. Utvecklingen innefattar oftast förtättningsåtgärder, i dessa fall ska grönområden värnas och ny bebyggelse komplettera den befintliga. Smarta och yteffektiva parkeringslösningar ska premieras.

- Mångfunktionell bebyggelseyta av typen centrum

Mångfunktionella bebyggelseområden ska fortsätta utvecklas med en blandning av småskalig handel, service tillsammans med bostäder. I centrum ska det allmänna platserna värnas högt och utvecklas därefter. Här är trygghet och tillgänglighet särskilt viktigt.

- Vatten

Kommunens vattenmiljöer är viktiga för människa, djur och växtliv. Många platser har höga natur- och kulturvärden vilka ska värnas. Kommande utveckling ska beakta vattenförekomsternas status och inte påverka dem negativt. Framtida vattennivåer ska beaktas vid byggnation i närheten av vattenområdet.

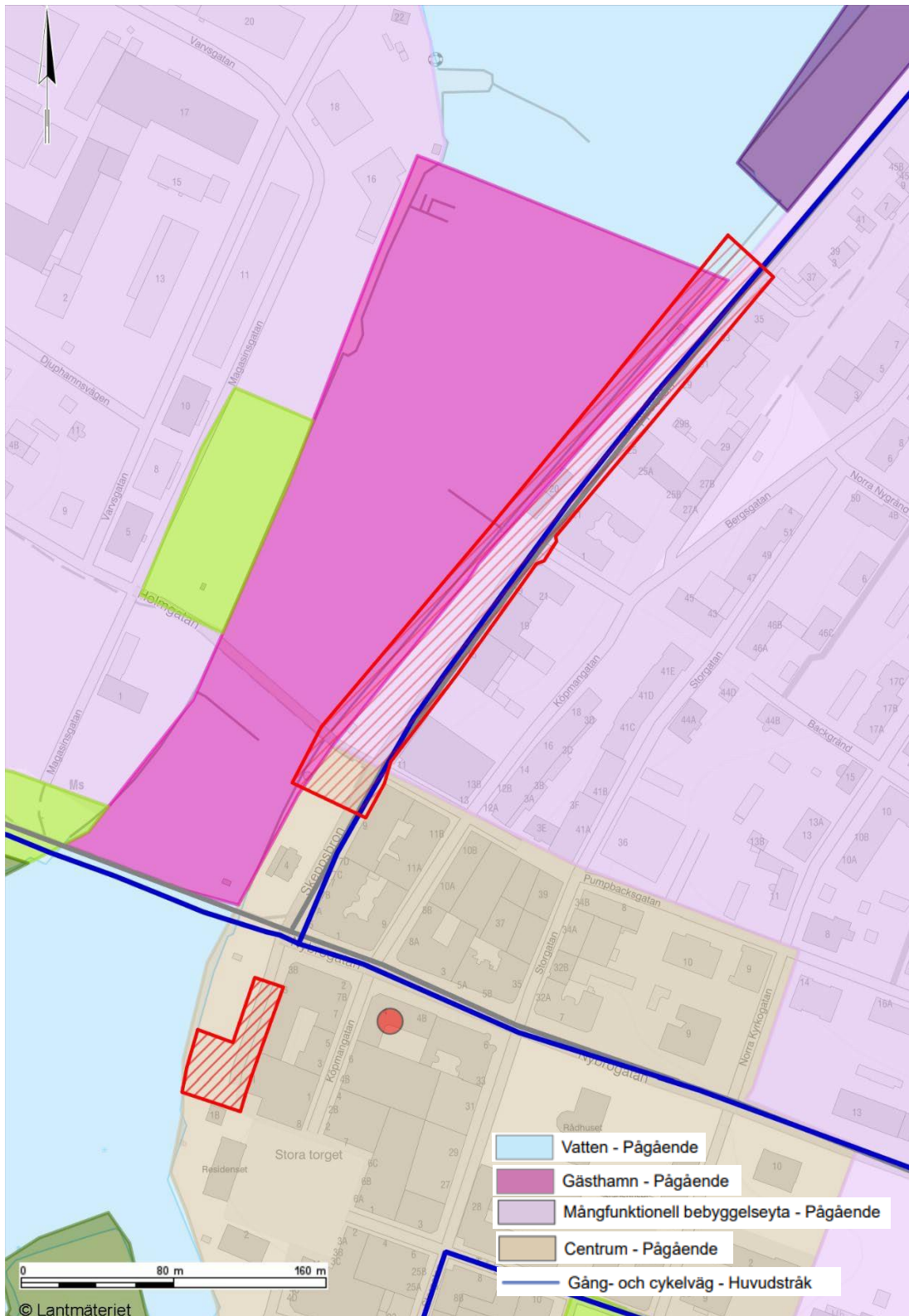
- Natur och friluftsliv av typen gästhamn

Utveckling av landstigningsplatser ska ges möjlighet att utvecklas men undvikas i särskilt känsliga vikar. Faciliteter, besöksmål och service ska ges möjlighet att utvecklas i anslutning till gästhamnarna där det finns ett behov.

- Gång- och cykelväg – huvudstråk

I tätorten ska ett sammanhängande gång- och cykelhuvudnät utvecklas. Nätet ska vara orienterbart, tryggt och tillgängligt.

Planärendet bedöms vara förenligt med översiktsplanen.

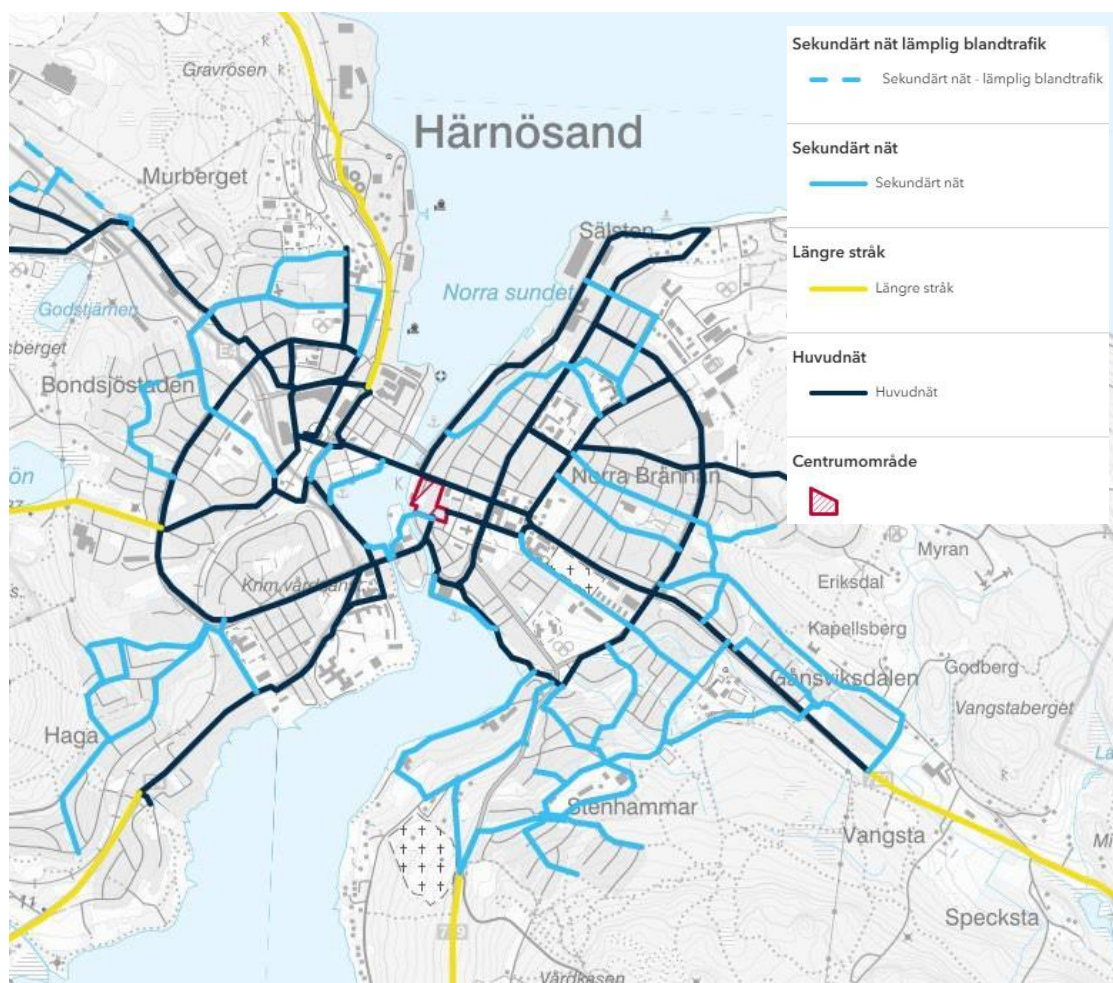
Figur 9: Markanvändningskarta från kommunens översiktsplan med planområdet ovanpå

Gång- och cykelprogram

Kommunens gång- och cykelprogram består av ett strategiskt dokument som beskriver hur Härnösand ska arbeta långsiktigt med planering av gång- och cykeltrafik, samt en tillhörande handlingsplan. Programmet antogs av kommunfullmäktige den 26 september 2022 och anger inriktningen för kommunens arbete med gång- och cykeltrafik fram till år 2040, med målet att främja ett ökat antal hållbara resor.

Vägnätet inom planområdet ingår i Härnösands huvudnät för cykelvägar (se figur 6). Huvudnätet utgör ett sammanhängande skelett av gång- och cykelstråk inom tätorten och knyter samman olika stadsdelar samt viktiga målpunkter. Området har behov av ombyggnation för att uppfylla kommunens riktlinjer för huvudnätet. I dagsläget saknas separering mellan olika trafikslag och trafikmiljön är på många platser otydlig.

Enligt programmets ställningstaganden ska huvudcykelvägar hålla god framkomlighet och en övergripande hög standard. Utformningen bör prioritera cykeltrafiken, vilket innebär att cykeln i möjligaste mån ska ges företräde framför biltrafiken längs dessa stråk.

Figur 10: Kategorisering av cykelnät, Gång- och cykelprogram, Härnösand kommun.

Planområdets förutsättningar

Nedan kommer en beskrivning av identifierade förutsättningar som kommer utredas vidare i kommande planarbete.

Kulturmiljö och fornlämningar

Planområdet berör fornlämningsområdet för Härnösands stadslager, vilket innebär att fornlämningar kan förekomma inom området. Dessa skyddas enligt kulturmiljölagen (KML, SFS 1988:950). Samtliga markingrepp inom fornlämningsområdet är tillståndspliktiga enligt KML, och tillstånd ska därför sökas hos Länsstyrelsen.

Hela planområdet ligger dessutom inom riksintresse för kulturmiljövården [Y21], vilket innebär att området bedöms ha synnerligen höga kulturhistoriska värden av betydelse för hela riket. Riksintressets motivering redovisas under avsnittet om riksintressen.

I samband med kommunens framtagande av ett planprogram för Skeppsbron har Västernorrlands museum lämnat ett remissvar som belyser de kulturmiljövården som bör beaktas i det fortsatta planarbetet. Det finns även en arkeologisk utredning för Nattviken och Norra sundet som togs fram 2017 som kan vara av relevans för planarbetet.

Inom ramen för planprocessen kan kompletterande underlag samt byggnadsantikvariska bedömningar behöva tas fram för att säkerställa att eventuella utvecklingsåtgärder inte medför skada på kulturmiljön.

Gestaltning och utformning

Skeppsbron har en framträdande roll i stadsbilden och utgör Härnösands ansikte utåt mot Norra sundet. Under sjöfartens guldålder välkomnade Skeppsbrons pampiga hus både besökare och yrkessjömän. Idag fyller platsen en fortsatt viktig funktion genom att ta emot besökare och samtidigt fungera som ett centralt offentligt stråk för Härnösandsborna.

Platsens betydelse och synlighet i stadsbilden innebär att gestaltning och utformning av eventuella tillkommande byggrätter måste prövas med stor omsorg.

Riksintressen

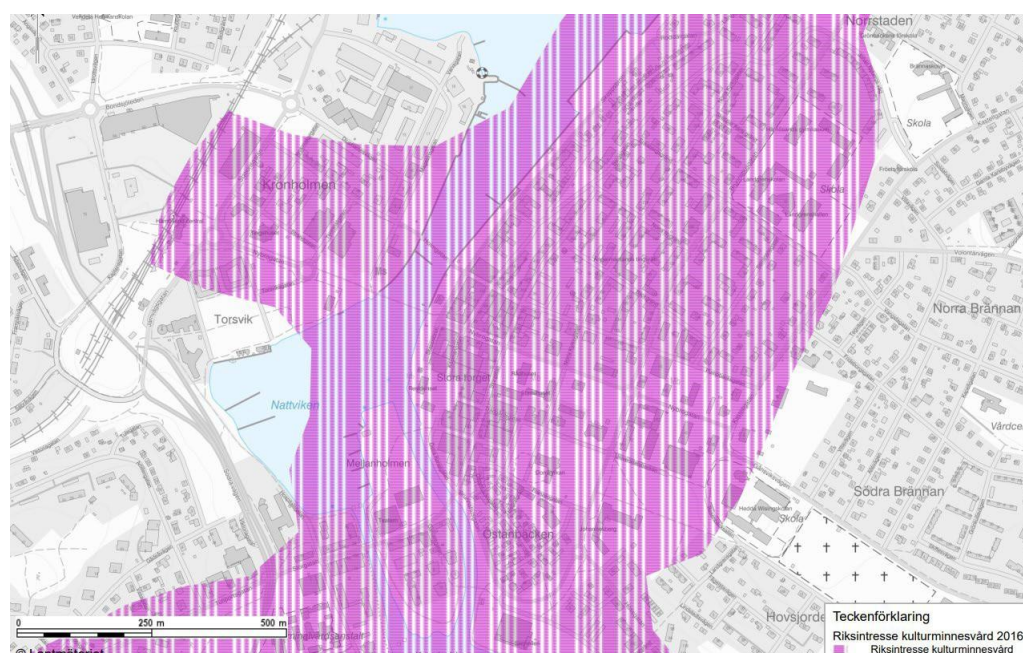
Planområdet ligger inom Riksintresse för kulturmiljövården Härnösand [Y21].

Motiveringen för Riksintresset lyder:

”Stifts- och residentstad med mångsidiga förvaltningsfunktioner, framträdande nyklassicistiska karaktärsbyggnader och en bebyggelse som visar den äldsta strandbundna planstrukturen och gradvis utveckling mot allt större regelbundenhet. Som ”Norrlands Aten” och Lubbe Nordströms ”Öbacka” förknippas Härnösand med en speciell roll i Norrlands historiska utveckling och kulturliv.

Uttrycket för riksintresset lyder:

”Domkyrkan från 1856, den märkliga gymnasiebyggnaden ritad av Tempelman och residenset båda från sent 1700-tal, samt andra stifts-, residens-, skol- och regementsstadens karaktärsbyggnader. Området Östanbäcken med bevarad oregelbunden planstruktur från 1500-talet och träbebyggelse från tidigt 1800-tal. Den inte helt regelbundna rutnätsplanen i stadskärnan, utvidgningarna på Kronholmen och arbetarförstaden Rotudden som tillsammans representerar stadsbyggnadsutvecklingen under 1700-talets slut och 1800-talet. Hammiljöer.”

Figur 11: Utbredning riksintresse för kulturmiljövården Härnösand [Y21].

Geoteknik

En geoteknisk utredning behöver genomföras för hela planområdet i syfte att bedöma genomförbarheten av de planerade. Den geotekniska utredning som tidigare har utförts för Nybron och som låg till grund för den gällande detaljplanen kan utgöra ett värdefullt underlag för den fortsatta utredningen av planområdet. Inom området finns även äldre geotekniska undersökningar från 1960-talet, vilka kan bidra med kompletterande information vid framtagandet av uppdaterade underlag. Inga föroreningar är kända i dagsläget.

Boende och verksamheter i området

Eftersom planområdet utgör en av stadens mest centrala platser berör det en stor andel boende och verksamheter längs Skeppsbron. Utvecklingen av området, inklusive eventuella byggrätter för hamnverksamhet samt café- och restaurangverksamheter, behöver utredas för att säkerställa dess lämplighet och genomförbarhet utan att medföra olägenheter för de boende. Detta kan till exempel handla om bland annat buller, ljusföroreningar och skugga.

Utvecklingen bedöms kunna genomföras utan betydande olägenheter för omgivningen, vilket behöver utredas vidare i planprocessen. Informationsinsatser, såsom samrådsmöten, kan komma att krävas under planprocessen för att hålla samrådsgruppen välinformerad.

Dagvatten

Recipient för vatten från planområdet är vattenförekomsten Älandsfjärden. Vid planläggning och andra ärenden enligt plan- och bygglagen (PBL) ska statusklassningar enligt miljökvalitetsnormerna (MKN) beaktas. Enligt de senaste uppgifterna i VISS (Vatteninformationssystem Sverige) uppnår Älandsfjärden måttlig ekologisk status samt ej god kemisk status.

Enligt kommunal kartering finns inga lågpunkter inom planområdet därmed är inte skyfall ett problem idag.

Strandskydd

Strandskyddet gäller vid havet, insjöar och vattendrag och omfattar land- och vattenområdet inom 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd.

Hela planområdet ligger inom strandskyddat område. Upphävande av strandskydd behöver prövas i detaljplanen och särskilda skäl enligt miljöbalken behöver redovisas.

Ledningar

Området ligger inom verksamhetsområde för VA. Kommunalt vatten-, avlopps- och dagvattenledningar finns i nära anslutning till området.

Bedömning

Samhällsförvaltningen bedömer att planärendet är förenligt med översiktsplanen 2040, planprogram Skeppsbron samt kommunens gång- och cykelprogram.

Eftersom området ligger inom riksintresse för kulturmiljövården bör regleringen av utformningen ske med varsamhet. Arbetet bör stödjas av ett gestaltungsprogram som inkluderar volymskisser och skuggstudier. Därtill bör en byggnadsantikvarisk bedömning tas fram.

Markförhållandena inom området är i nuläget inte kända, varför en geoteknisk undersökning behöver genomföras. Även dagvattenförhållandena, samt hur dessa kan påverkas av planens genomförande, är i dagsläget oklara. Därför behöver en dagvattenutredning tas fram för området.

Samhällsförvaltningen bedömer att detaljplanen tillhör prioriteringsgrupp 1. Motiveringen är att planen möjliggör större infrastrukturprojekt inom kommunen, kan möjliggöra nyetablering av verksamheter med minst tio nya arbetstillfällen, bidrar till att stärka turismnäringen samt bedöms vara av stor samhällsnytta. Bedömningen är gjord i enlighet med beslutsunderlaget *Riktlinjer för bedömning av planbesked och prioriteringsordning av detaljplaner*. Detaljplanearbetet avses påbörjas inom tre månader från det att nämnden beslutar om planbesked.

Förfarande och tidplan

Om planbesked beviljas bekostar samhällsförvaltningen planarbetet. Kostnader för nödvändiga utredningar belastar samhällsförvaltningen. Planavgift vid bygglov ska tas ut i samband med exploatering. Den aktuella avgiften framgår av gällande taxetabell för planavgift och planbesked.

Ett positivt planbesked innebär ingen garanti för att detaljplanen kommer att antas.

Detaljplanen bedöms i nuläget kunna hanteras med ett standard planförfarande och förväntas kunna startas upp under Q3 2026 och antas Q3 2028 förutsatt att arbetet löper på effektivt och inga oförutsedda utredningar krävs.

Kommande utredningar i detaljplaneprocessen

Följande utredningar kan komma att behöva tas fram i detaljplanearbetet. Ytterligare utredningar kan tillkomma.

- Geoteknik
- Dagvatten
- Gestaltungsprogram med volymskisser och skuggstudie
- Byggnadsantikvarisk bedömning

Omfattning och detaljeringsgrad av utredningarna fastställs i dialog med planärendets handläggare samt övriga berörda kompetenser inom kommunen. Samhällsförvaltningen bekostar de utredningar som bedöms nödvändiga för planarbetet.

Beslutsunderlag

Förslag till beslut är uppbyggt på följande underlag:

- Härnösands kommuns översiktsplan 2040
- Härnösands gång- och cykelprogram
- Planprogram Skeppsbron
- Härnösands kommuns riktlinjer för bedömning av planbesked och prioriteringsordning av detaljplaner 2024

Med denna bakgrund föreslår samhällsförvaltningen att planarbetet för aktuellt område får påbörjas.

I ärendet har representanter från samhällsförvaltningen deltagit.

Thomas Jenssen
Plan- och byggchef

Michael Mallinder-MacLeod
Arkitekt MSA

Bilagor

- Checklista inför beslut tjänsteskrivelse

Upplysning

Beslutet skickas till sökande.

Bifogas till protokollet

Ett planbesked är ett kommunalt beslut som inte är bindande och inte kan överklagas (Plan- och bygglagen (2010:900) 13 kap 2 § punkt 2).

Samhällsförvaltningen

Michael Mallinder-MacLeod, 0611-348437
michael.mallinder-macleod@harnosand.se

Planbesked för fastigheten

1. Berör beslutet individer (kvinnor/män)
Nej
2. Om svaret är ja – vilka grupper av individer berörs?
(tex äldre/barn/unga/företagare/funktionsnedsatta)

-

3. Vilka konsekvenser (både positiva och negativa) får beslutet för berörd grupp? Beskriv

-

4. Har berörd grupps synpunkter inhämtats innan beslut?
Nej

5. Om ja – beskriv på vilket sätt och vilka synpunkter som inkommit

-

6. Om nej – motivera varför inte

Bedömningen är att ärendet inte berör någon särskild grupp av individer. Kommunen har dock genomfört en omfattande dialogprocess i samband med framtagandet av ett planprogram för området, vilket utgör ett styrande och vägledande underlag för det fortsatta planarbetet.

7. Beskriv hur beslutet bidrar till att uppfylla nämndens mål och uppdrag samt kommunens övergripande utveckling (Nämndens mål/uppdrag i verksamhetsplan, gemensamt reglemente, lagstiftning eller andra dokument som är viktiga för nämnden samt övergripande styrdokument – Översiktsplan samt tillväxtstrategi)

Planarbetet är i linje med kommunens översiktsplan, gång- och cykelprogram samt andra relevanta styrdokument.

Planarbetet följer inriktningen i planprogram Skeppsbron som antogs av kommunfullmäktige 2026-06-15. Planärendet är ett av flera som kan bidra till uppnå målen i programmet.

De möjligheter som detaljplanen kan skapa bedöms bidra positivt till kommunens tillväxtmål. Utvecklingen kan ge upphov till nya arbetstillfällen och stärka turistnäringen. Områdets utveckling kan även öka attraktiviteten i centrala Härnösand.

8. Beskriv vilken eventuell påverkan beslutet har på kommunens ekonomi

Samhällsförvaltningen bekostar samtliga utredningar och har inte möjlighet att få täckning för sina arbetskostnader för planarbetet, då detta har initierats på eget initiativ.

9. Beskriv om beslutet har någon påverkan på miljö/klimat? (positiv/negativ)
Positiv

Beslutet i sig bedöms inte ha någon påverkan på miljö/klimat. Däremot kan den tilltänkta utvecklingen bedöms kunna ge positiva effekter för miljön. Ekosystemtjänster kan integreras i de föreslagna, nyanlagda offentliga ytorna. Inom ramen för planprocessens utredningar av dagvattenhantering och geotekniska förhållanden kan ytterligare kunskap om områdets miljöförutsättningar tas fram och hanteras i det fortsatta utvecklingsarbetet. Trafikmiljön kan förbättras i syfte att öka säkerheten och främja ett mer hållbart resande i staden. Även boendemiljön bedöms kunna förbättras.

10. Beskriv på vilket sätt beslutet påverkar jämställdhet/jämlikhet?

Beslutet i sig bedöms inte påverka jämställdhet eller jämlikhet. Det fortsatta utvecklingsarbetet kan dock bidra till att fler personer, med olika förutsättningar, ges möjlighet att vistas i området genom insatser som förbättrar tillgängligheten.

Samhällsförvaltningen

Niclas Hålldahl
niclas.halldahl@harnosand.se

Samhällsnämnden

Genomförande av beslutad hastighetsplan

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår Samhällsnämnden besluta

att området för tätbebyggt område i centralorten utökas enligt förslag,

att ny generell hastighet på 40 km/h ska införas i samtliga *tättbebyggda områden (TBO)* inom Härnösands kommun,

att uppdra till samhällsförvaltningen att löpande, med utgångspunkt från inriktningen i hastighetsplanen och denna tjänsteskrivelse, fastställa vilka vägsträckor där högsta tillåten hastighet ska vara 30 km/h,

att uppdra till samhällsförvaltningen att löpande, med utgångspunkt från inriktningen i hastighetsplanen, ta ställning i frågor som gäller högre hastighet än 40 km/h, samt

att uppdra till samhällsförvaltningen att, med stöd av samhällsnämndens delegationsordning, fatta nödvändiga beslut och utfärda erforderliga trafikföreskrifter/lokala trafikföreskrifter som behövs för beslutens genomförande

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2023-09-25 § 125

att anta hastighetsplan för Härnösands kommun

I beslutet framgår, vad gäller sammanfattning av överväganden och ställningstaganden i hastighetsplanen:

- Hastigheter som tillämpas på gator och vägar i Härnösands kommun ska vara stödjande till nationella trafiksäkerhetsmål – framförallt nollvisionen
- Tillgängligheten för fordonstrafik på gator och vägar i Härnösands kommun ska vara sådan att den inte inverkar negativt på övriga trafikanters behov. Vidare ska tillgängligheten till vägnätet särskilt prioriteras för barn samt personer med funktionsvariationer.
- För tätbebyggda områden i Härnösands kommun bör utgångspunkten vara en hastighetsgräns till 40 km/h. Där det är

motiverat med en sänkning av hastigheten till 30 km/h ska det alltid kombineras med fysiska åtgärder i trafikmiljön.

Samhällsnämnden har till uppgift att genomföra de beslut och intentioner som framgår av hastighetsplanen. Ett sådant genomförande innefattar att fatta de nödvändiga besluten vad gäller en högsta hastighet på 40 km/h inom kommunens tätbebyggda områden och en mer detaljerad inriktning för vilka vägsträckor som kan bli aktuella för en högsta hastighet på 30 km/h utifrån den intention som framgår av hastighetsplanen.

Genomförandet av hastighetsplanen har av både personella och ekonomiska skäl skjutits fram i tid men samhällsförvaltningen bedömer att det nu är lämpligt att samhällsnämnden fattar erforderliga beslut.

Samhällsförvaltningens ambition är att det praktiska genomförande ska inledas under hösten 2026 och vara helt genomfört under 1: a halvåret 2027. Det innefattar då framtagande av nya lokala trafikföreskrifter och utmärkning av nya hastigheter. Vad gäller fysiska hinder på s.k. ”30-sträckor” kommer de att behöva tas i etapper och med hänsyn till bland annat tillgängliga ekonomiska medel. För åtgärderna har samhällsförvaltningen sökt statlig medfinansiering ur potten för trafiksäkerhetsåtgärder på det kommunala vägnätet. Underhandsuppgifter från handläggaren på Trafikverket gör gällande att bidrag upp till 750,000 kr kan komma att beviljas.

Samhällsförvaltningen anser det lämpligt att Samhällsnämnden beslutar om inriktning och principer för förändringarna men uppdrar till samhällsförvaltningen att, med utgångspunkt från gällande delegationsordning, utfärda de nödvändiga beslut och lokala trafikföreskrifter som behövs för genomförandet.

Definitioner

I Trafiklagstiftningen finns några begrepp som kan finnas anledning av förtydliga/förklara

Tättbebyggt område (TBO)

Är inte att jämföra med begreppet *tätbebyggt område* som till exempel används i plan- och bygglagen. I det här sammanhanget avser det ett eller flera geografiska områden som kommunen fastställt med stöd av trafikförordningen. I ett sådant område gäller en generell hastighet på högst 50 km/h. Ett beslut av kommunen gäller för samtliga väghållare inom det geografiska området – alltså även för statlig väg. Kommunen kan i beslutet bestämma att viss typ av väg, exempelvis enskild väg inte ska omfattas.

Lokala trafikföreskrifter (LTF)

Det är trafikjuridiskt bindande föreskrifter som beslutas av en kommuns trafikinämnd, som i vårt fall är Samhällsnämnden. Av praktiska skäl hanteras besluten oftast av Samhällsförvaltningen med stöd av den delegationsordning som nämnden fastställt. Föreskrifter och lokala trafikföreskrifter utfärdas med stöd av bestämmelse i trafikförordningen.

De föreskrifter/lokala trafikföreskrifter som kommunens trafikinämnd kan omfatta i stort sett allt som rör trafik och trafikreglering. Exempel är bestämmelser om tättbebyggt område, hastighet, stannande och parkering, påbjuden körriktning, huvudled m.m.

För vissa slag av regleringar krävs att yttrande inhämtas från till exempel polisen eller Trafikverket innan den aktuella föreskriften beslutas.
Ett beslut om införandet av en vis lokal trafikföreskrift kan överklagas hos Länsstyrelsen som första instans och Transportstyrelsen som sista instans.

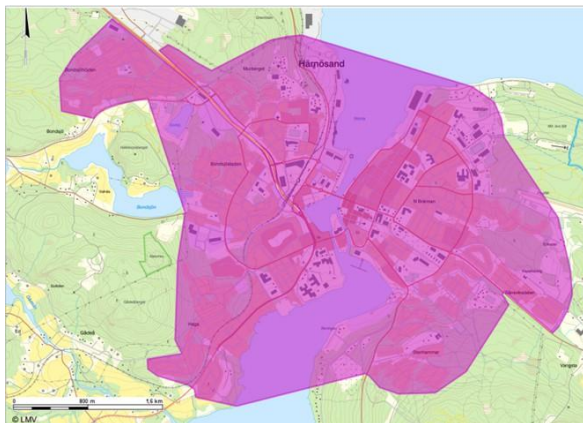
Utökat område – tätbebyggt område Härnösands centralort

I den remissversion till Hastighetsplan för Härnösands kommun som skickades ut våren 2022 till ett omfattande antal remissinstanser så omnämndes en viss utökning av det *tätbebyggda området för Härnösands centralort*. Utökningen bestod i del av Gånsviksvägen och del av väg 718.

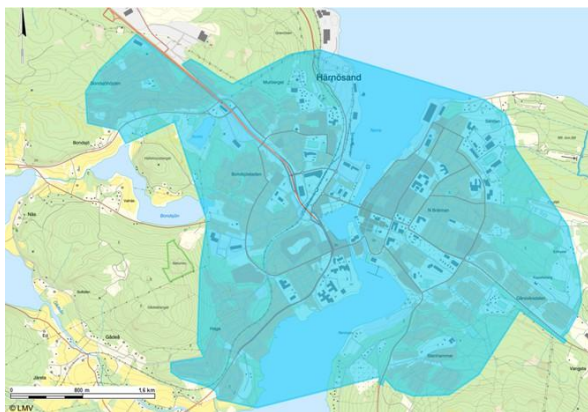
Trafikverket som är väghållare av väg 718 tillstyrkte, i sitt remissvar 2022-05-30, en sådan förändring.

Samhällsförvaltningen anser att utökningen TBO-området för Härnösands centralort därför bör genomföras.

Nuvarande TBO Härnösands centralort

Nytt TBO Härnösands centralort

40 km/h inom kommunens samtliga TBO:n

Av den fastställda hastighetsplanen framgår att en högsta hastighet av 40 km/h ska gälla inom kommunens samtliga *tätbebyggda områden*. Utöver centralorten så omfattar det då även TBO Ålandsbro, TBO Viksjö, TBO Hälledal, TBO Häggdånger. När det gäller TBO Brunne så gäller där redan hastighetsgränsen 40 km/h genom föreskrift STFS 2280 2018:7.

Principer och inriktning för ”30-sträckor”

Idag tillämpas 30 km/h på relativt stora områden i och kring framförallt skolor. I den beslutade hastighetsplanen framgår följande:

Hastighetsgränser ska hos fordonsförare upplevas som ”befogade” och därför är det viktigt att vara restriktiv med till exempel en hastighetsgräns på 30 km/h. Den bör endast finnas i direkt anslutning till ett område där man vill få ner hastigheten, till exempel vid en skola, men inte i ett större område. Erfarenheten visar att fordonsförare har en större benägenhet att respektera en sänkt hastighet om den bara gäller för en begränsad vägsträcka och där sänkningen anses tydligt motiverad.

Vidare framgår av hastighetsplanen att en sänkning av hastigheten till 30 km/h alltid ska kombineras med fysiska åtgärder i trafikmiljön såsom till exempel farthinder, avsmalningar, upphöjningar, refuger, trädplanteringar.

Nuvarande ”30-sträckor” gäller klockan 07.00-17.00 under perioden 15 augusti – 15 juni. Samhällsförvaltningen anser det rimligt att de kommande ”30-sträckorna” ska gälla hela dygnet och året om. Skälet är att många skolor och andra målpunkter besöks av yngre personer även under sommarperioden och under icke skoltid.

Samhällsförvaltningen anser det lämpligt att beslut om ”30-sträckor” hanteras av förvaltningen, inom ramen delegationsordning och med hänsyn till Hastighetsplanen och Samhällsnämndens övergripande riktlinjer – däribland detta dokument. I dessa ärenden kan det, från tid till annan, behöva hanteras avveckling, tillkommande och förändringar av sträckor. I syfte att uppnå en effektiv ärendehantering så anser vi det lämpligt att de hanteras av förvaltningen.

När det gäller typen av hinder så pågår inom förvaltningen ett arbete med att praktiskt utforma dessa. Det är viktigt att då ta hänsyn till att valet av hinder inte är till men för till exempel kollektivtrafiken eller att hindrets utformning i sig inte försämrar trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter.

På många sträckor finns redan bra hinder i trafikmiljön. Exempel är de timglashållplatser som byggts vid Brännaskolan och på Gånsviksvägen som både uppfyller en ökad trafiksäkerhet för resande med busstrafiken men också är fartdämpande även när ingen buss befinner sig på platsen.

I bilaga 3 till denna tjänsteskrivelse redovisar samhällsförvaltningen de förändringar som planeras att genomföras vad gäller ”30-sträckor”.

Viktigt att påpeka är på de sträckor där hastighetsgränsen på 30 km/h tas bort så kommer det alltså att bli en högsta tillåten hastighet på 40 km/h.

Den nuvarande hastighetsgränsen på 50 km/h kommer inte att tillämpas fortsättningsvis.

Högre hastigheter än 40 km/h

Hastighetsplanen medger högre hastighet än 40 km/h även inom kommunens tätbebyggda områden.

I hastighetsplanen framgår:

Det som avgör om en viss väg eller vägsträcka inom tätbebyggt område kan ha en högre hastighet än 40 km/h är bland annat:

- Bra vägstandard med goda siktförhållanden
- Gång-och cykeltrafikanter har fullgoda alternativ och behöver inte nyttja vägen – till exempel genom separerad eller fristående gång-och cykelväg
- Vägsträckan har i huvudsak planfria gångpassager (bro, tunnel)
- Få in-och utfarter

Vid bestämmandet av hastigheter ska, så långt det är möjligt, användas jämna hastighetssteg. Då en av ambitionerna med den här hastighetsplanen är att möjliggöra 40 km/h i tätbebyggt område bör därför hastighetsstegen 40-60-80 tillämpas. Dock att även hastighetsgränsen 30 km/h ska kunna tillämpas på det sätt och på de platser som angetts ovan.

Samhällsförvaltningen anser det lämpligt att nämnden uppdrar till förvaltningen att med utgångspunkt från principerna i hastighetsplanen pröva frågor om högre hastighet än 40 km/h.

Dock ska jämna hastighetssteg 40-60-80 km/h tillämpas. Undantaget är ”30-sträckorna” eftersom 30 km/h är den lägsta hastighet som kan beslutas.

Helene Lager
T.f förvaltningschef

Niclas Hälldahl
Teknisk chef

Bilagor

- Bilaga 1 Kommunfullmäktiges beslut 2023-09-25 § 125 om Hastighetsplan för Härnösands kommun
- Bilaga 2 Antagen Hastighetsplan för Härnösands kommun
- Bilaga 3 Samhällsförvaltningens planerade förändringar av ”30-sträckor” i Härnösands centralort

Kommunfullmäktige

§ 125

Dnr 2023-000323 1.1.1.1

Hastighetsplan för Härnösands kommun

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta Hastighetsplan för Härnösands kommun.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Helena Elfvendal (MP), Göran Sjögren (SD), Christian Wasell (M), Per-Eric Norberg (C), Andreas Sjölander (S) och Hans Rosengren (S).

Yrkanden

Helena Elfvendal (MP), Christian Wasell (M), Per-Eric Norberg (C), Andreas Sjölander (S) och Hans Rosengren (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Bakgrund

Processen att ta fram hastighetsplanen har skett genom att samhällsförvaltningen under våren 2022 utarbetat förslag till hastighetsplan som därefter varit föremål för en bredare remiss.

Efter genomförd remiss har förslaget omarbetats utifrån inkomna synpunkter och samhällsförvaltningen har tagit ställning att hastighetsfrågorna bör behandlas i två styrande dokument, i en plan med tillhörande riktlinjer.

Planen tar ställning till principiella frågor när det gäller hastighetsfrågor i kommunen. Riktlinjen ska ange mer konkreta ställningstaganden vad gäller hastigheter i kommunen och ska fastställas av samhällsnämnden med utgångspunkt från hastighetsplanen som fastställs av kommunfullmäktige.

Utgångspunkten i hastighetsplanen är att det ska råda "rätt hastighet" på en gata eller väg som sätts utifrån rådande förutsättningar, exempelvis vägens standard, verksamheter som finns i området, omfattningen av oskyddade trafikanter, med särskilt fokus på barn samt trafikvolym och dagens hastigheter.

Sammanfattning av överväganden och ställningstaganden i hastighetsplanen:

- Hastigheter som tillämpas på gator och vägar i Härnösands kommun ska vara stödjande till nationella trafiksäkerhetsmål - framförallt nollvisionen.

Kommunfullmäktige

- Tillgängligheten för fordonstrafik på gator och vägar i Härnösands kommun ska vara sådan att den inte inverkar negativt på övriga trafikanter behov. Vidare ska tillgängligheten till vägnätet särskilt prioriteras för barn samt personer med funktionsvariationer.
- För tätbebyggda områden i Härnösands kommun bör utgångspunkten vara en hastighetsgräns till 40 km/h. Där det är motiverat med en sänkning av hastigheten till 30 km/h ska det alltid kombineras med fysiska åtgärder i trafikmiljön.

Socialt perspektiv

Hastighetsplanens huvudsyfte är att ge underlag för "rätt" hastighet på kommunens gator och vägar med syftet att säkerställa en så trafiksäker miljö som möjligt - med särskilt fokus på oskyddade trafikanter. Frågor som rör hastighet är också väsentliga för att trafikmiljön ska bli så säker som möjligt för barn.

Ekologiskt perspektiv

Med generellt lägre hastigheter och ett bättre flöde i trafiken minskar utsläppen från fordon och ger därmed en positiv inverkan ur ett ekologiskt perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Förändring av hastighetsgränser medför initialt ökade kostnader för utmärkning samt en ökad driftskostnad då antalet vägmärken blir fler att underhålla.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2023-09-05 § 135

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-07-24

Protokollsutdrag samhällsnämnden 2023-02-23 § 31

Samhällsnämnden, tjänsteskrivelse 2023-02-10

Samhällsnämnden, sammanställning och kommentarer av inkomna remissyttranden

Hastighetsplan för Härnösands kommun

Dokumentnamn	Hastighetsplan för Härnösands kommun	Dokumenttyp Styrande dokument		
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige	Datum 20230223	Diarienummer SAM 2022-1634	
Dokumentansvarig/processägare	Samhällsförvaltningen	Version 1.0	Senast reviderad 20220223	Giltig t o m 20260223
Dokumentinformation	Politisk inriktning vad gäller hastighetsfrågor inom Härnösands kommun			
Dokumentet gäller för	Dokumentet gäller för kommunens alla nämnder och förvaltningar			
Annan information				

Innehållsförteckning

1	Bakgrund och syfte.....	3
1.1	Bakgrund.....	3
1.2	Syfte.....	3
2	Geografi och juridik.....	4
2.1	Geografisk omfattning	4
3	Styrande mål & dokument	5
3.1	Nationella mål och styrdokument	5
3.2	Lokala mål och styrande dokument	5
4	Fordonstrafikens påverkan	6
4.1	Miljö & hälsa	6
4.2	Samhällsstrukturen.....	6
4.3	Trygghet & säkerhet	6
5	Allmänt om hastigheter	7
5.1	”Rätt hastighet”	7
5.2	”Hastigheten dödar”	7
5.3	”Hastigheten engagerar”	7
5.4	Hastigheter i Sverige	8
6	Nulägesanalys	9
6.1	Vägnät i Härnösands kommun	9
6.1.1	Genomfartsvägar.....	9
6.1.2	Primärt huvudvägnät	9
6.1.3	Sekundärt huvudvägnät	9
6.1.4	Lokalvägnät.....	9
6.1.5	Enskilt vägnät.....	9
6.2	Tillåten hastighet kontra verklig hastighet	9
7	Överväganden & ställningstaganden.....	11
7.1	Trafiksäkerheten	11
7.1.1	Nollvisionen.....	11
7.2	Tillgängligheten.....	11
7.3	Hastigheter	11
8	Genomförandet	13

1 Bakgrund och syfte

1.1 Bakgrund

Frågan om hastighet engagerar! Önskemål om sänkning av hastigheter framförs ofta till ansvariga politiker och tjänstepersoner. Detta samtidigt som grunderna i de olika hastighetsgränserna styrs från nationell nivå – i huvudsak genom Trafikförordningen.

Med stöd av Trafikförordning (1998:1276) har en kommun möjlighet att, under vissa förutsättningar, bestämma hastighetsgränserna. Dessa beslut tas av kommunens trafiknämnd som i vårt fall är Samhällsnämnden. trafiknämnd. Det saknas dock ett lokalt politiskt antaget styrdokument för samhällsnämnden att förhålla sig till i beredning och beslut om hastigheter.

1.2 Syfte

Hastighetsplanens grundläggande syfte är att fastställa och tydliggöra de politiska mål och ambitioner som gäller och som ska vara styrande för nämnder och förvaltningars ställningstaganden i hastighetsfrågor samt utgöra styrande dokument för andra planer och beslut gällande hastigheter inom kommunen

- Bidra till en ökad trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter – med särskild hänsyn till barns trygghet
- Bidra till ”rätt hastighet” på kommunens vägnät
- Bidra till nationella trafiksäkerhetsmål – framförallt *nollvisionen*
- Bidra till nationella, regionala och lokala klimatmål

2 Geografi och juridik

2.1 Geografisk omfattning

Hastighetsplanen är styrande för kommunens ställningstaganden i frågor som rör hastigheter på gator och vägar, oavsett väghållare. Inom tätbebyggt område har kommunens trafiknämnd (Samhällsnämnden) möjlighet att fastställa hastigheten på alla gator och vägar.

Hastighetsplanen ska också, i tillämpliga delar, vara vägledande för kommunens inställning till hastighetsgränser även på vägar utanför tätbebyggt område där hastigheten beslutas av Länsstyrelsen eller Trafikverket.

3 Styrande mål & dokument

3.1 Nationella mål och styrdokument

I arbetet med framtagande av hastighetsplanen har, i erforderlig omfattning och i tillämpliga delar, hänsyn tagits till

- Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barns rättigheter *Barnkonventionen*
- Nationella transportpolitiska mål
- ”Rätt fart i staden” – hastighetsnivåer i en attraktiv stad (Vägverket publikation 2008:54)
- *Nollvisionen* – sedan beslut i riksdagen år 1997 utgör nollvisionen grunder för trafiksäkerhetsarbetet i Sverige.
- Agenda 2030 – mål 3.6 minska antalet dödsfall och skador i trafiken, mål 11.2 tillgängliggör hållbara transportsystem för alla

3.2 Lokala mål och styrande dokument

I arbetet med framtagande av hastighetsplanen har, i erforderlig omfattning och i tillämpliga delar, hänsyn tagits till

- Översiktsplan 2040 för Härnösands kommun
- Trafikprogram för Härnösands kommun 2015-2050
- Klimat-och energiplan för Härnösands kommun
- Gång-och cykelprogram för Härnösands kommun 2022-2040

4 Fordonstrafikens påverkan

4.1 Miljö & hälsa

All fordonstrafik ger upphov till buller och utsläpp av luftföroreningar som växthusgaser och partiklar. Sänkt hastighet ger generellt sett en minskning av både buller och utsläpp även om effekten varierar med typ av väg som åtgärden genomförs på.

Vid körning med ett jämnt körsätt utan häftiga accelerationer eller hårda inbromsningar minskar bränsleförbrukningen och utsläppen av luftföroreningar. Även bullernivåerna sjunker vid jämnare och lägre hastigheter.

Utsläppen av koldioxid är direkt proportionella mot bränsleförbrukningen och därmed beroende av hastigheten både för lätta och tunga fordon. Även partikelemissionerna minskar generellt sett med lägre hastighet. Dubbdäck ger upphov till högre halter av partiklar än dubbfria däck.

4.2 Samhällsstrukturen

Bilen är i mångt och mycket en stor frihetssymbol. För många är bilen det enda färdmedel som är möjligt för dem. Beroende på var man bor, hur familjeförhållandena ser ut eller om man har en funktionsvariation.

Samtidigt påverkar bilen väldigt mycket i vår samhällsstruktur. Bilen tar stora ytor i anspråk för till exempel vägar och parkeringar.

Men det finns fordonstrafik som är väldigt avgörande för samhället; kollektivtrafik, godstransporter, varuleveranser, räddningstjänst, ambulans, polis, renhållning med mera.

4.3 Trygghet & säkerhet

För många är bilen en trygghet. Att kunna ta sig från sitt nattjobb på ett tryggt sätt eller att kunna åka iväg om man känner sig otrygg där man är.

Samtidigt skapar fordonstrafik en otrygghet för andra: gående, cyklister, personer med nedsatt syn eller hörsel eller andra funktionsvariationer.

5 Allmänt om hastigheter

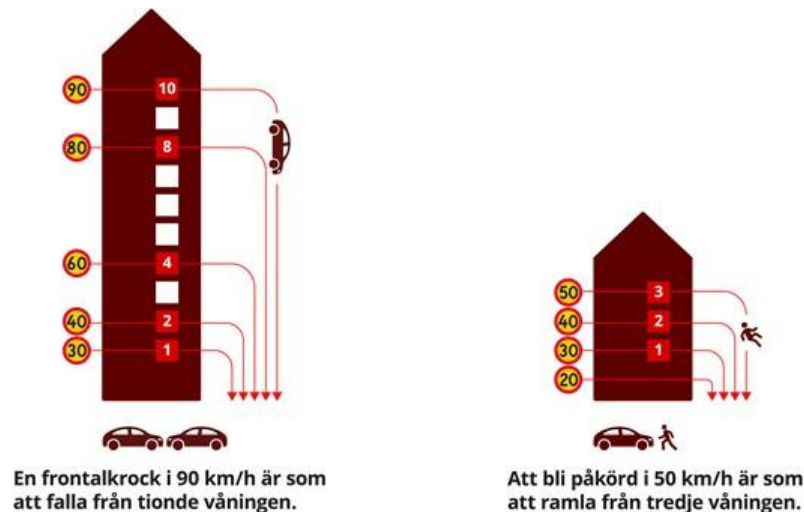
5.1 ”Rätt hastighet”

Vad som är rätt hastighet är ingen lätt fråga att besvara. Men utgångspunkten bör vara att det är gatans typ, utformning och trafikvolym som ska vara vägledande – men med hänsyn taget till oskyddade trafikanter största möjliga säkerhet och trygghet.

5.2 ”Hastigheten dödar”

I en trafikmiljö som delas av motorfordon och oskyddade trafikanter visar studier att ”hastigheten dödar”. Ju lägre hastighet som fordonen håller desto större är chansen att en oskyddad ska överleva en kollision.

Det så kallade *krockvåldet* kan illustreras med den här bilden:

5.3 ”Hastigheten engagerar”

Frågor som rör hastighet engagerar. Många ser gärna en sänkt hastighet på ”sin” gata men vill ogärna se det på andra gator.

En grundläggande princip för hur en trafikant ska agera slås fast i trafikförordningens grundbestämmelse:

För att undvika trafikolyckor ska en trafikant iaktta den omsorg och varsamhet som krävs med hänsyn till omständigheterna. Trafikanten ska visa särskild hänsyn mot barn, äldre, skolpatruller och personer som det framgår har ett funktionshinder eller en sjukdom som är ett hinder för dem i trafiken.

En vägtrafikant ska visa hänsyn mot dem som bor eller uppehåller sig vid vägen.

För fordonsförare finns dessutom följande bestämmelse i trafikförordningen

Ett fordonets hastighet ska anpassas till vad trafiksäkerheten kräver. Hänsyn ska tas till väg-, terräng-, väderleks- och siktförhållanden, fordonets skick och belastning samt trafikförhållandena i övrigt. Hastigheten får aldrig vara högre än att föraren behåller kontrollen över fordonet och kan stanna det på den del av den framförvarande vägen eller terrängen som han eller hon kan överblicka och framför varje hinder som går att förutse.

Med andra ord så har varje fordonsförare en skyldighet att anpassa både körsätt och hastighet till de rådande förhållandena som gäller vid en viss väg eller vägsträcka.

5.4 Hastigheter i Sverige

5.4.1 Bashastigheten

Den så kallade *bashastigheten* i Sverige är 70 km/h. Det vill säga – det är den hastigheten som gäller om inget annat framgår av ett vägmärke. Men samtidigt finns en bestämmelse som säger att högsta tillåtna hastighet är 50 km/h inom tättbebyggt område. Därför brukar vi säga, om inte helt korrekt, att vi har två *bashastigheter*: 70 km/h utanför tättbebyggt område och 50 km/h inom tättbebyggt område.

5.4.2 Andra hastighetsgränser

Utöver de så kallade *bashastigheterna*, (50 km/h respektive 70 km/h) så kan hastigheten bestämmas till

- 30 km/h eller högre inom tättbebyggt område
- Lägre än 70 km/h eller högre än 80 km/h utom tättbebyggt område
- 120 km/h på motorväg

6 Nulägesanalys

6.1 Vägnät i Härnösands kommun

Härnösands kommun definierar vägnätet enligt följande

6.1.1 Genomfartsvägar

- E4 – statlig väg
- Väg 718 – statlig väg
- Väg 331 – statlig väg
- Väg 90 – statlig väg

6.1.2 Primärt huvudvägnät

Vägar, oavsett väghållare, där den aktuella vägen har en avgörande betydelse för möjligheten att bo och verka i området.

6.1.3 Sekundärt huvudvägnät

Vägar, oavsett väghållare, där den aktuella vägen har en viktig, men inte avgörande roll, för att bo och verka i området.

6.1.4 Lokalvägnät

Allmänna vägar som har att sörja för trafiken i området.

6.1.5 Enskilt vägnät

Enskilda vägar som har betydelse som en del i ett *lokalvägnät* även om väghållaren är enskild

6.2 Tillåten hastighet kontra verklig hastighet

Kommunen gör varje år relativt omfattande trafikmätningar som ger resultat både vad gäller antal fordon men också hastigheter.

Det finns några kommunala gator som i det sammanhanget utmärker sig för att hålla en avsevärt högre hastighet än den tillåtna.

Samtidigt finns även gator där den verkliga hastigheten är lägre än den tillåtna.

Vägsträcka	Dygnstrafik	Tillåten hastighet	Medelhastighet (85-percentilen)
Murbergsvägen, sö Pilgatan	1 398	30 km/h (7-17)	42 km/h
Sehlstedtsvägen, vä Häckvägen	1 582	30 km/h (7-17)	42 km/h
Sehlstedtsvägen, vid Ängevallen	676	30 km/h (7-17)	46 km/h
Slättervägen vid Bondsjöhöjdens skola	132	30 km/h (7-17)	38 km/h
Stenhammarsvägen, nö Talgoxevägen	1 355	50 km/h	63 km/h
Theodor Hellmans väg, ö Gymnasieg	412	30 km/h (7-17)	37 km/h
Vårstagatan (genomfartsförbud 7-17)	346	30 km/h (7-17)	41 km/h
Ångströmsgatan sv Lidgatan	431	30 km/h (7-17)	37 km/h
"Kiss & go"-slinga Solenskolan	125	30 km/h (7-17)	25 km/h
Marinvägen (vid Brännaskolan)	232	30 km/h (7-17)	32 km/h
Nybrogatan (korsn Skeppsbron)	10 479	50 km/h	40 km/h

En studie som gjorts av Väg-och transportforskningsinstitutet (VTI) visade att sänka tillåten hastighet från 50 km/h till 30 km/h enbart genom att förändra den skyltade hastigheten ger en låg efterlevnad. Studien visade att endast 25% av fordonen höll 30-begränsningen och att cirka 30% hade en hastighet som överskred 40 km/h.

Den slutsats som därmed kan dras av studien är att en hastighetssänkning behöver kombineras med fysiska åtgärder i trafikmiljön för att uppnå önskad effekt.

7 Överväganden & ställningstaganden

7.1 Trafiksäkerheten

7.1.1 Nollvisionen

Med nollvisionens synsätt är omsorgen om människors liv och hälsa ett absolut krav vid vägtransportsystemets utformning och funktion. Detta gör att trafiksäkerhetstänkandet behöver integreras i alla de processer som påverkar vägtransportsystemets trafiksäkerhet. Människans tolerans mot yttre våld skall vara dimensionerande vid utformningen av vägtransportsystemet. Det långsiktiga trafiksäkerhetsarbetet utgår från människans begränsningar.

På sikt ska ingen behöva dödas eller allvarligt skadas inom vägtransportsystemet. För att nollvisionen skall kunna uppnås krävs ett delat ansvar för trafiksäkerheten enligt följande princip:

1. Systemutformarna har alltid det yttersta ansvaret för vägtransportsystemets utformning, skötsel och användning och har därmed tillsammans ett ansvar för hela systemets säkerhetsnivå.
2. Trafikanterna har ansvar för att visa hänsyn, omdöme och ansvar i trafiken samt att följa trafikreglerna.
3. Om trafikanterna inte tar sin del av ansvaret - på grund av till exempel bristande kunskap, acceptans eller förmåga - eller om personskador uppstår, måste systemutformarna vidta ytterligare åtgärder i den mån detta krävs för att motverka att människor dödas eller allvarligt skadas.

De hastighetsgränser som tillämpas på gator och vägar i Härnösands kommun ska vara *stödjande* till Nollvisionen

7.2 Tillgängligheten

Det allmänna vägnätet ska vara tillgängligt på det sätt som det är avsett. Det gäller såväl för fordonstrafik som gång och cykeltrafik. Men tillgängligheten för fordonstrafiken ska vara sådan att den inte inverkar negativt på övriga trafikanters behov.

Vidare ska tillgängligheten till vägnätet särskilt prioriteras för barn samt personer med funktionsvariationer.

7.3 Hastigheter

Som framgår inledningsvis så måste utgångspunkten vara att det ska råda ”rätt hastighet” på en gata. En hastighet som sätts utifrån vägens standard, verksamheter som finns i området, omfattningen av oskyddade trafikanter med särskilt fokus på barn samt trafikvolym och dagens hastigheter.

En hastighetssänkning ska alltså vara motiverad utifrån trafiksäkerhets- och/eller miljöhänsyn.

Som väghållare är det viktigt att säkerställa så att trafikmiljön ”går i takt” med tillåten hastighet.

En sänkning av hastigheten till 30 km/h ska därför alltid kombineras med fysiska åtgärder i trafikmiljön. Det kan handla om farthinder, avsmalningar, upphöjningar, refuger, trädplantering och så vidare.

Hastighetsgränser ska hos fordonsförare upplevas som ”befogade” och därför är det viktigt att vara restriktiv med till exempel en hastighetsgräns på 30 km/h. Den bör endast finnas i direkt anslutning till ett område där man vill få ner hastigheten, till exempel vid en skola, men inte i ett större område. Erfarenheten visar att fordonsförare har en större benägenhet att respektera en sänkt hastighet om den bara gäller för en begränsad vägsträcka och där sänkningen anses tydligt motiverad.

För tätbebyggda områden i Härnösands kommun bör utgångspunkten vara att hastighetsgränsen ska sättas till 40 km/h. På samma sätt som lägre hastighet kan vara motiverat så kan även högre hastighet vara motiverad.

Det som avgör om en viss väg eller vägsträcka inom tätbebyggt område kan ha en högre hastighet än 40 km/h är bland annat:

- Bra vägstandard med goda siktförhållanden
- Gång-och cykeltrafikanter har fullgoda alternativ och behöver inte nyttja vägen – till exempel genom separerad eller fristående gång-och cykelväg
- Vägsträckan har i huvudsak planfria gångpassager (bro, tunnel)
- Få in-och utfarter

Vid bestämmandet av hastigheter ska, så långt det är möjligt, användas jämna hastighetssteg. Då en av ambitionerna med den här hastighetsplanen är att möjliggöra 40 km/h i tätbebyggt område bör därför hastighetsstegen 40-60-80 tillämpas. Dock att även hastighetsgränsen 30 km/h ska kunna tillämpas på det sätt och på de platser som angetts ovan.

8 Genomförandet

Kommunens trafiknämnd (Samhällsnämnden) är de som ansvarar för att hastighetsplanen implementeras genom praktisk trafik-och hastighetsreglering. Som underlag för de ställningstaganden som nämnden, och dess delegerade, kommer behöva ta bör nämnden fastställa *Riktlinjer för hastigheter*. En sådan riktlinje ska utgå från inriktning och andemening i *Hastighetsplanen* men mer detaljerat beskriva vilka hastigheter som nämnden anser ska gälla på gator och vägar inom tätbebyggt område samt vilka skäl som kan anföras för en sänkning eller höjning av nuvarande hastighet.

Även kommunens övriga nämnder, förvaltningar och bolag har att ta hänsyn till inriktning och andemening i *Hastighetsplanen*.

PLANERING - KOMMANDE "30-STRÄCKOR"

Ångströmsgatan

Målpunkt: Gerestaskolan åk F-6, c:a 430 elever

Fysiska hinder: Bör ses över / ev kompletteras

Marinvägen, Johan Nybergs väg

Målpunkt: Brännaskolan åk F-6 Antal elever: c:a 340

Fysiska hinder: Marinvägen fullgott med befintlig timglashållplats
Johan Nybergs väg – bör ses över / ev kompletteras vad särskilt gäller gångpassager

Hovsgatan, Kristinagatan

Målpunkt: Kastellskolan åk F-9, c:a 250 elever
Kristinaskolan åk F-10, c:a 30 elever

Fysiska hinder: Kristinagatan: saknas, bör åtgärdas
Hovsgatan: utformning av busshållplats utgör hinder. Ev komplettera med hinder i anslutning till gångpassage korsning Kristinagatan/Hovsgatan

Gånsviksvägen

Målpunkt: Hedda Wisingskolan, åk 7-9, c:a 370 elever

Fysiska hinder: utformning av busshållplatser utgör tillräckligt hinder

Norra Ringvägen

Målpunkter: Wendela Hellmanskolan, åk 7-9, c:a 500 elever
Ängets sportcenter

Fysiska hinder: Saknas – bör utföras

Sehlstedtsvägen

Målpunkt: Ängets Sportcenter
Murbergsskolan, åk 3-6, c:a 230 elever

Fysiska hinder: Bör ses över – sannolikt kompletteras särskilt vid gångpassage

Theodor Hellmans väg

Målpunkt: Murbergsskolan, åk 3-6, c:a 230 elever
Länsmuseum - Murberget

Fysiska hinder: Saknas – bör kompletteras framförallt vid gångpassagerna

Slättervägen, Byvägen

Målpunkt: Bondsjöhöjdens skola, åk F-2, c:a 160 elever

Fysiska hinder: Slättervägen: utformning av busshållplats bedöms tillräcklig
Byvägen: bör ses över och kompletteras särskilt vid gångpassager

Vårstagatan, Sockenvägen

Målpunkt: Solenskolan, åk F- 6, c:a 350 elever

Fysiska hinder: Vårstagatan mellan Sockenvägen och infart till "Kiss & go" bör sannolikt kompletteras särskilt vid gång-och cykelpassage
Sockenvägen – bör ses över och ev kompletteras och då särskilt vid gång-och cykelpassage

Notering: sänkning till 30 km/h bedöms inte som nödvändig för övrig del av Vårstagatan då aktuell vägsträcka har förbud mot genomfartstrafik.

Folketshusvägen, Hälledal

Målpunkt: Hälledals skola, åk F-6 Antal elever: c:a 80
Hälledals badhus
Ramviks Folkets hus
Idrottsplats Ramviks IF

Fysiska hinder: Saknas – behöver kompletteras – särskilt vid gångpassagen

Brännavägen

Målpunkt: Höglättens idrottsanläggning
Öbacka Sportcenter
Härnösand Arena

Fysiska hinder: Bör ses över och kompletteras. Särskilt vid gångpassagerna efter aktuell sträcka.

Målpunkter där inga 30-sträckor planeras:

- **Brunne skola:** 40 km/h på väg 718 bedöms som tillräckligt låg hastighet då vägen är utformad med separerad gång-och cykelväg samt relativt bra utformade passager över vägen. Avlämning och hämtning sker inte efter väg 718 utan för ändamålet finns särskilda platser anordnade – så även för skolskjutstrafiken.
- **Häggdånger skola:** kommande 40 km/h på väg 696 då skolan inte ligger i direkt anslutning till vägen. Elever som kommer med buss eller taxi behöver aldrig passera över vägen. För elever som går till skolan bedöms sänkningen till 40 km/h vara tillräcklig för att tillgodose en säker passage. Vad gäller busshållplatsens utformning så har den nyligen byggts om och förbättrats genom väghållarens (Trafikverket) försorg
- **Älandsbro skola:** skolan ligger inte i direkt anslutning till E4 och har bra försörjning vad gäller separerade gång-och cykelbanor samt att busstrafiken angör en intilliggande väg för både på- och avstigning som gör att dessa elever aldrig behöver passera över E4. Även för elever som blir skjutsade är det välordnat med en särskild "kiss & go"-slinga.
- **Centrum:** i centrala Härnösand finns många målpunkter. Här bedöms inte behov finnas för några 30-sträckor då den nya hastigheten blir 40 km/h. Trafikmätningar visar också att hastigheterna i de flesta fall ligger under nuvarande tillåten hastighet på 50 km/h. De centrala delarna av Härnösand är också relativt väl tillgodosett med separerade gångstråk.

”30-sträckor” som planeras att avvecklas och där hastigheten då blir 40 km/h

(med reservation för att någon sträcka saknas i nedanstående sammanställning)

- Kastellgatan
- Brunnshusgatan
- Murbergsvägen
- Sehlstedtsvägen, övrig del
- Theodor Hellmans väg, övrig del
- På Bondsjöhöjden förutom sträckorna på Slåttervägen och Byvägen
- Brännavägen, övrig del
- Skeppsbron förbi Sjöfartsgymnasiet
- Sockenvägen, övrig del
- Västra Ringvägen i anslutning till Solenskolan
- Ångströmsgatan, övrig del
- Rosenbäcksallén
- Lidgatan
- Kristinagatan, övrig del
- Marinvägen, övrig del
- Hospitalsgatan
- Ängsvägen
- Klubbgränd
- Idrottsvägen
- Herrgårdsvägen
- Pilgatan
- Godsbäcksgatan
- Häckvägen
- Källvägen
- Varvsbacken
- Nybrogatan
- Hammarvägen, Älandsbro
- Linnévägen, Älandsbro
- Nämndemansvägen, Älandsbro
- Stregnellvägen, Älandsbro
- Lasarettsgatan
- Lönegrens-gatan
- Eriksberg-gränd
- Johan Nybergs väg, övrig del
- Högländsvägen
- Vitbergsgatan
- Granbergsgatan
- Roslingsvägen
- Stenvägen
- Inom området Geresta
- Inom området Gånsviksdalen
- Hagagatan
- Ådalsvägen

Samhällsförvaltningen
Viktoria Söderlind
Viktoria.soderlind@harnosand.se

Samhällsnämnden

Beslut om varning, Rawan Steakhouse AB, Härnösands kommun

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta:

att tilldela Rawan Steakhouse med org.nr: 559238-6147, en varning enligt Alkohollagen (2010:1622) 9 kap. 17§.

Beskrivning av ärendet

Med anledning av en planerad inre kontroll den 4 februari 2026 framkom det att Rawans Steakhouse AB, org.nr: 559238-6147 har stora ekonomiska skulder som kan ifrågasätta bolagets lämplighet att inneha ett serveringstillstånd. Då skulderna bedöms vara stora och är till det allmänna föreslår samhällsförvaltningen att en sanktion i form av en varning ska meddelas.

UTREDNING

Bolaget och dess företrädare

Bolaget har haft ett stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten på restaurang Rawans Steakhouse, Köpmangatan 8, Härnösand sedan 2021-11-18.

PBI (Person med betydande inflytande) och bolagets företrädare är Ravan Hacyusuf.

Verksamheten har tidigare inte meddelats en erinran eller varning för liknande förseelser.

Kommunicering

Den 3 mars informerar samhällsförvaltningen tillståndshavaren att den 4 februari, 11 februari och 3 mars 2026 utfördes en planerad inre tillsyn, där tillståndshavarens (bolag och dess företrädare) lämplighet att fortsatt inneha

ett serveringstillstånd granskas. Till meddelandet bifogades utdrag från ett kreditupplysningsföretag samt polismyndighetens yttrande.

Kreditupplysningsföretaget Syna har gjort en bedömning (skala 1 – 5) till det lägsta betyget 1. Bolagets egna kapital är lägre än 50% av det registrerade aktiekapitalet och ingen förklaring ges i årsredovisningen. Slagning gjordes den 3 mars 2026 och visar på 28 betalningsanmärkningar under en treårsperiod, varav delar är till det allmänna.

Utredningen visar också att verksamhetsutövaren är dömd till dagsböter för ett brott mot utlänningslagen under 2025.

Verksamhetsutövaren beskrev den 3 mars att man är medveten om att bolaget har haft betalningsanmärkningar samt skatteskulder under den senaste perioden. Den bristande ekonomin förklaras orsakas framför allt av en mycket svag lågsäsong i kombination med ökade kostnader, vilket har påverkat bolagets likviditet negativt.

Gällande domen enligt utlänningslagen framhåller verksamhetsutövaren att det rörde sig om ett misstag och inte någon avsiktlig överträdelse. Han har tagit fullt ansvar för detta och säkerställt att liknande situation inte kan uppstå igen. Rutinerna kring personal och dokumentation har skärpts.

Samhällsförvaltningen meddelar den 12 mars och den 23 mars att det kan komma att bli beslut om erinran eller varning efter att utredningen är granskad. Detta kommer bli ett ärende för samhällsnämnden att beslut om.

Den 1 april skickas uppmaning att skyndsamt skicka in handlingar som styrker den avbetalningsplan som uppgetts.

Samma dag, den 1 april skickas information om en avbetalningsplan från verksamhetsutövaren gällande Skatteverket där skulder uppgår till 300 000 kr (30 000 kronor/månad) samt Martin & Cervera där skulder uppgår till 120 000 kr (10 000 kronor/månad). Uppgifterna om avbetalningsplanerna är dock inte styrkta. Verksamhetsutövaren säger att det är god möjlighet att betala av hela det återstående skuldbeloppet under juli månad då omsättningen alltid ökar under sommaren. Vidare anser de därför att denna avbetalningsplan är både realistisk och hållbar.

I svar från Skatteverket 2026-04-02 finns information om aktuell skatteskuld hos Kronofogden på 125 345 kronor.

Verksamhetsutövaren framhåller också i sitt svar den 3 mars att serveringstillståndet är avgörande för bolagets fortsatta drift. En återkallelse skulle innebära att verksamheten omedelbart upphör, vilket i praktiken omöjliggör återbetalning av skulderna.

Den 19 maj inkom tillståndshavaren med kontoutdrag till samhällsförvaltningen som visade på delbetalning som gjorts till

Skatteverket. Under ett samtal med tillståndshavaren den 3 juni meddelades det att Skatteverket inte godkänner anstånd, utan avbetalningar kommer fortsätta ske regelbundet under nästkommande månader med målet att bli helt skuldfri och komma ikapp ekonomiskt. Ett skriftligt avtal finns således inte med Skatteverket. En varning kommer att föreslås. Även detta har kommunicerats till tillståndshavaren den 3 juni 2026.

Beslut enligt denna lag gäller omedelbart om inte något annat anges i beslutet.

Bedömning

Samhällsförvaltningens utredning visar att skulder funnits under en längre tid och att dessa inte är av en ringa omfattning. Skulderna är också till stor del mot det allmänna vilket ska bedömas striktare. Verksamhetsutövaren är även dömd under 2025 mot utlänningslagen.

Tillståndshavaren bedöms därför inte uppfylla alkohollagens krav på ekonomisk och personlig skötsamhet.

Samhällsförvaltningen bedömer att en erinran inte är en tillräcklig åtgärd utan att en varning bör utfärdas.

Beslutsunderlag

Alkohollagen

Delges:

Folkhälsomyndigheten, Länsstyrelsen Västernorrland, Polismyndigheten

Helene Lager
T.f. förvaltningschef

Viktoria Söderlind
Alkoholhandläggare

Bilaga: Överklagningshänvisning

SamhällsförvaltningenViktoria Söderlind,
Viktoria.soderlind@harnosand.se

Samhällsnämnden

Alkohollag (2010:1622)

8 kap. 12 § Serveringstillstånd får endast meddelas den som visar att han eller hon med hänsyn till sina personliga och ekonomiska förhållanden samt omständigheterna i övrigt är lämplig att utöva verksamheten samt att verksamheten kommer att drivas i enlighet med de krav som ställs upp i denna lag.

9 kap. 2 § Kommunen och Polismyndigheten har tillsyn över efterlevnaden av de bestämmelser som gäller för servering av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat.

9 kap. 7 § En kommun som har fattat ett beslut i ett ärende enligt denna lag ska sända en kopia av beslutet till Folkhälsomyndigheten samt den länsstyrelse som berörs av beslutet och till Polismyndigheten.

9 kap. 13 § Om en tillsynsmyndighet begär det ska en tillståndshavare, eller den som bedriver verksamhet med stöd av denna lag, lämna tillträde till driftsställe med tillhörande lokaler och tillhandahålla handlingar som rör verksamheten samt utan ersättning hjälpa till vid tillsynen, lämna varuprover som behövs och redovisa uppgifter om verksamhetens omfattning och utveckling.

9 kap. 17 § En kommun får meddela en innehavare av serveringstillstånd en erinran eller, i allvarigare fall eller vid upprepade överträdelser, en varning om denne inte

1. uppfyller de krav som gällde för tillståndets meddelande, eller
2. följer de bestämmelser som gäller för servering eller gårdsförsäljning enligt denna lag eller de villkor eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

10 kap. 1 § Folkhälsomyndighetens eller en kommuns beslut enligt denna lag eller anslutande föreskrifter får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Överklaga beslut hos Förvaltningsrätten

Om du vill överklaga

Du kan överklaga det här beslutet hos Förvaltningsrätten i Härnösand.

Så lång tid har du på dig att överklaga

Om kommunen har delgett dig beslutet, ska ditt överklagande ha kommit in till kommunen inom tre veckor från den dag då du tog del av beslutet.

Det här ska ditt överklagande innehålla

Skriv vilket beslut du överklagar och ärendets diarienummer (dnr).

Skriv varför du tycker att beslutet är fel och hur du tycker att beslutet ska ändras.

Skicka gärna med handlingar som du tycker stödjer din ståndpunkt.

Ange dina kontaktuppgifter: postadress, e-post och telefonnummer.

Om du anlitar ett ombud kan ombudet underteckna skrivelsen. Skicka i så fall med fullmakt.

Hit skickar du överklagandet

Välj hur du vill skicka in ditt överklagande:

- **Via e-post:** samhallsforvaltningen@harnosand.se
- **Med post:** Samhällsförvaltningen, Härnösands kommun, 871 80 Härnösand
- **Lämna in:** Sambiblioteket, Servicecenter, Universitetsbacken 3A Härnösand

Vad händer sedan?

Först bedömer kommunen om överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in i rätt tid, skickar kommunen överklagandet vidare till Förvaltningsrätten.

De handlägger ärendet och skickar sedan beslutet till dig.

Om du vill ha mer information

Kontakta din handläggare på samhällsförvaltningen, telefon 0611-34 80 00.

Samhällsförvaltningen
Helene Lager,
Helene.lager@harnosand.se

Samhällnämnden

Tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten, High Coast Festivals AB, Härnösands kommun

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta

att med stöd av 8 kap. 2 § alkohollagen bevilja High Coast Festivalst AB, med org.nr: 559319–6115, tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten för servering av sprit, starköl, vin och andra alkoholhaltiga drycker på Härnösands stadsfest den 16–19 juli 2026,

att serveringstiden för starköl och vin samt jästa alkoholdrycker (inklusive alkoläsk och cider) med en alkoholhalt upp till 5,5 % är kl. 11:00 – 02:00,

att serveringstiden för spritdryck är kl. 11:00 – 23:00, samt

att Räddningstjänstens villkor för brandsäkerhet ska vara uppfyllda senast den 16 juli innan evenemangets start.

Beskrivning av ärendet

High Coast Festivalst AB, med org.nr: 559319–6115 har den 5 maj 2026 ansökt om tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten för Härnösands stadsfest mellan 16 och 19 juli 2026. Sökt serveringstid: 11:00-02:00

Sökande ska servera sprit, starköl, vin och andra jästa alkoholdrycker.

Sökt arrangemang

Arrangemanget är en festival på Mellanholmen vid Härnösands stadskärna som riktar sig till alla åldrar. Det kommer erbjudas bl.a. mat, dryck, underhållning och tivoli. Beräknat antal gäster: 4 000.

Besökare kan röra sig fritt på tivoliområdet och vid foodcourten. Inträde med betalning för att se artister och för att gå in på serveringsområdet.

Kapacitet inom inhägnat område: 5000 personer.

UTREDNING

Ägarförhållanden

Bolaget är ett registrerat privat aktiebolag med säte i Härnösand. Bolaget ägs av Oscar Westerlind. Bolaget är registrerat som ”restaurangverksamhet” och

”övrig fritids- och nöjesverksamhet”. Bolaget är godkänt för F-skatt och är registrerat 2021-05-17.

Ledningen har även engagemang i ett annat bolag: HK Nöje Eventservices AB, med org.nr: 559272–7159 som även det granskats i denna utredning.

Serveringsområde och serveringstider

Servering kommer att ske på ett begränsat område inom Härnösands stadsfests område, se bifogade ritningar.

Tekniska enheten, Härnösands kommun har yttrat sig kring markupplåtelsen, och har uppgett att High Coast Festivals AB har rätt att disponera marken.

Granskning ekonomi och vandel

En ekonomisk granskning har gjorts av bolaget och dess företrädare genom utdrag från en kreditupplysningstjänst. Det finns betalningsuppmaningar av mindre karaktär för bolaget som inte bedöms hindra ett serveringstillstånd. Det finns inget skuldsaldo hos Kronofogdemyndigheten. Inte heller något annat har framkommit i utdragen som hindrar bolaget att inneha ett serveringstillstånd.

Remissförfarande

En förfrågan om vandel och lämplighet av ordningskaraktär har skickats till Polismyndigheten. Polismyndigheten har i sitt remissvar den 20 maj angett att de inte har något att erinra.

En remiss skickades till Skatteverket gällande bolaget och verksamhetens företrädare. De personer som bedömdes vara PBI (person med betydande inflytande) var:

Oscar Westerlind, ägare, firmatecknare och kontaktperson, samt Patrik Törnsten, firmatecknare.

Remissvaret från Skatteverket den 18 maj visar inte på några omständigheter som indikerar bristande lämplighet hos bolagets företrädare.

Ansökningshandlingarna skickades till Räddningstjänsten för yttrande gällande brandsäkerheten. Då en komplett säkerhetsplan saknades kompletterade sökanden sin ansökan med en sådan den 27 maj. Denna skickades vidare till Räddningstjänsten för nytt yttrande. Räddningstjänsten angav i sitt yttrande synpunkter som den 8 juni meddelades sökande.

Kunskapskravet

Oscar Westerlind skrev kunskapsprov för tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten med godkänt resultat den 20 oktober 2025.

Bedömning

Festivalområdet är väl avgränsat och tydliga rutiner för att upprätthålla nykterhet och ordning enligt alkohollagens bestämmelser har presenterats. Samhällsförvaltningens samlade bedömning gällande bolaget och dess företrädare är att de är lämpliga att inneha ett tillfälligt serveringstillstånd på Härnösands stadsfest 2026 den 16–19 juli 2026 förutsatt att Räddningstjänsten villkor är uppfyllda.

Beslutsunderlag

Ritning

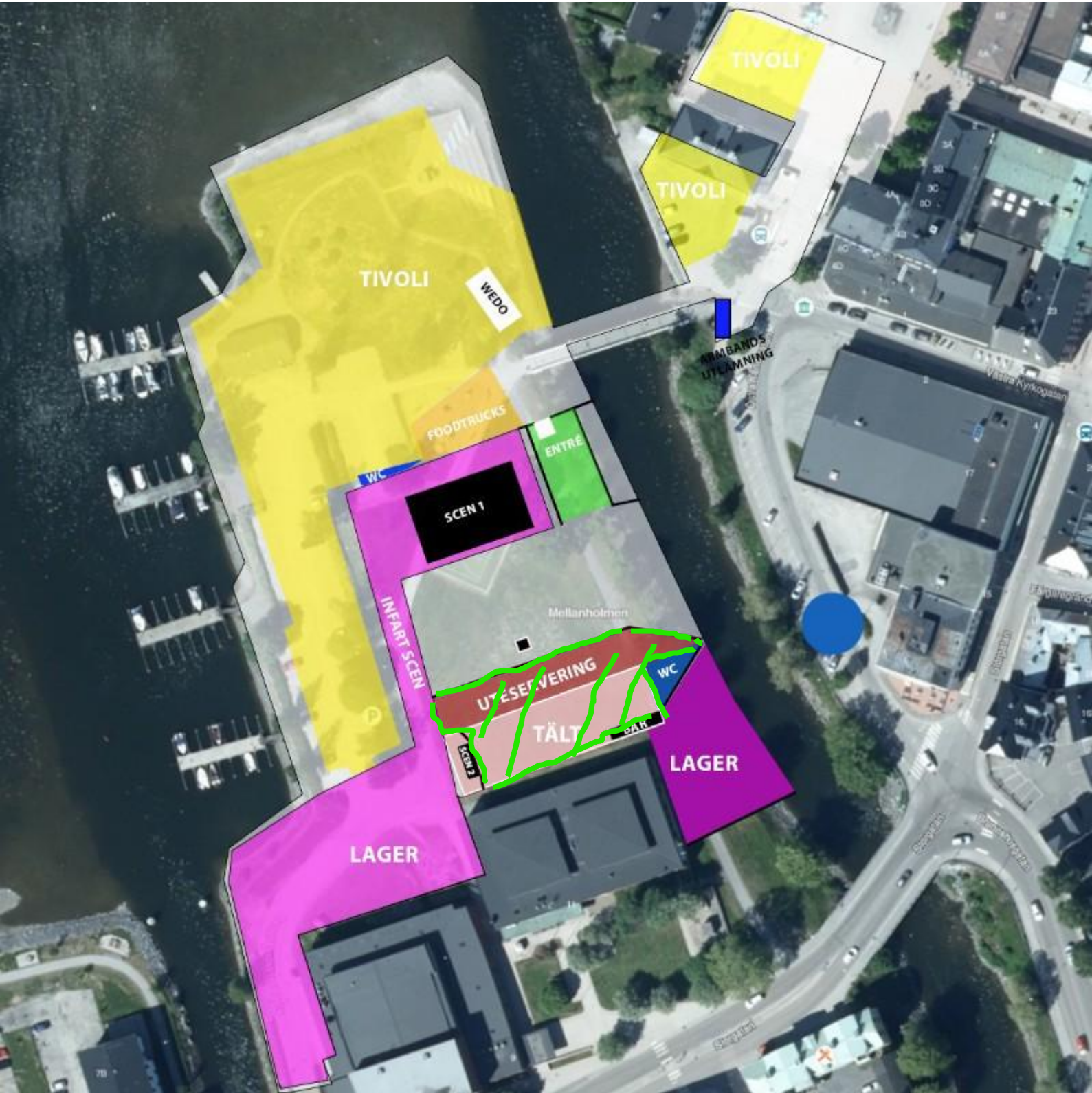
Alkohollagen

Delges:

Folkhälsomyndigheten, Länsstyrelsen Västernorrland, Polismyndigheten

Helene Lager
T.f Förvaltningschef

serveringsyta
Härnösands
stadsfest

SamhällsförvaltningenViktoria Söderlind,
Viktoria.soderlind@harnosand.se

Samhällnämnden

Alkohollag (2010:1622)

8 kap. 1 § För servering av spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker och av alkoholdrycksliknande preparat krävs tillstånd av den kommun där serveringsstället är beläget.

8 kap. 2 § Serveringstillstånd kan meddelas för servering till allmänheten eller i förening, företag eller annat slutet sällskap. Tillståndet kan avse servering året runt eller årligen under en viss tidsperiod (stadigvarande serveringstillstånd). Det kan även avse en enstaka tidsperiod eller ett enstaka tillfälle (tillfälligt serveringstillstånd).

8 kap. 10 § Ansökan om serveringstillstånd görs skriftligen.

Kommunen får ta ut avgift för prövningen enligt de grunder som beslutas av kommunfullmäktige.

8 kap. 11 § En ansökan om stadigvarande serveringstillstånd får inte bifallas utan att Polismyndighetens yttrande har inhämtats.

8 kap. 12 § Serveringstillstånd får endast meddelas den som visar att han eller hon med hänsyn till sina personliga och ekonomiska förhållanden samt omständigheterna i övrigt är lämplig att utöva verksamheten samt att verksamheten kommer att drivas i enlighet med de krav som ställs upp i denna lag.

Sökanden ska genom att avlägga ett prov visa att han eller hon har de kunskaper om denna lag och anslutande föreskrifter som krävs för att på ett författningensligt sätt utöva serveringsverksamheten.

8 kap. 14 § Serveringstillstånd ska omfatta ett visst avgränsat utrymme som disponeras av tillståndshavaren.

8 kap. 16 § Lokaler som används för servering till allmänheten eller slutna sällskap ska vara lämpliga ur brandsäkerhetssynpunkt.

8 kap. 19 § Kommunen beslutar under vilka tider alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat får serveras.

9 kap. 7 § En kommun som har fattat ett beslut i ett ärende enligt denna lag ska sända en kopia av beslutet till Folkhälsomyndigheten samt den länsstyrelse som berörs av beslutet och till Polismyndigheten.

Samhällsförvaltningen
Helene Lager
Helene.lager@harnosand.se

Samhällsnämnden

Uppföljning systematiskt arbetsmiljöarbete

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta
att lägga informationen till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Det systematiska arbetsmiljöarbetet på förvaltningen följs upp varje tertiäl utifrån den plan som antogs inför 2026.

Bedömning

Arbetet fortskrider enligt plan.

Helene Lager
Tf Förvaltningschef

Samhällsförvaltningen
Helene Lager
Helene.lager@harnosand.se

Samhällsnämnden

Grundläggande granskning Samhällsnämnden

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta

att anta yttrandet över revisionens ”Grundläggande granskning - samhällsnämnden” som sitt eget, samt

att översända svaret till revisionen.

Beskrivning av ärendet

Azets Revision & Rådgivning har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en grundläggande granskning för att bedöma om samhällsnämnden har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Revisionen önskar att samhällsnämnden lämnar synpunkter på de slutsatser som finns redovisade i rapporten senast den 14 augusti 2026. Av svaret bör det framgå vilka eventuella åtgärder som ska vidtas och när de beräknas vara genomförda.

Bedömning

Samhällsnämndens svar till revisionens fråga framgår i bilagt yttrande.

Beslutsunderlag

Revisionsrapport ” Grundläggande granskning - samhällsnämnden”, Azets 2026-04-09.

Helene Lager
Tf Förvaltningschef

Bilagor

Bilaga 1 Yttrande – Grundläggande granskning Samhällsnämnden

Samhällsförvaltningen

Helene Lager

Helene.lager@harnosand.se

Yttrande – Grundläggande granskning samhällsnämnden

Sammanfattning

Azets Revision & Rådgivning har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en grundläggande granskning för att bedöma om samhällsnämnden har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Samhällsnämnden tackar för revisionens rapport och synpunkter. En rekommendation har lämnats i rapporten och samhällsnämnden kommer att beakta den i kommande arbete gällande internkontroll.

Beskrivning av ärendet

Revisionen rekommenderar samhällsnämnden att säkerställa att de riskerna med högst riskvärde omfattas av internkontrollplanen.

Samhällsnämndens yttrande: Samhällsnämnden arbetar utifrån de arbetssätt som finns inom kommunen som helhet gällande internkontroll. Nämnden tar beslut utifrån bruttolistan med riskvärden som samhällsförvaltningen tagit fram. Nämnden beslutar om vilken internkontroll som ska genomföras kommande år och två år framåt i tiden. Det betyder att en avvägning inför beslut inte alltid följer det riskvärde som står i bruttolistan.

Samhällsnämnden tar till sig av revisionens synpunkt och överväger detta inför nästa internkontroll 2027, som kommer att beslutas i september 2026.

Grundläggande granskning samhällsnämnden

lena.medin@azets.com

centraldiariet@harnosand.se, maria.oberg@harnosand.se, samuel.moller@harnosand.se,
samuel.moeller@telia.com, lillemor.andersson@harnosand.se, kristin.larsson@azets.com

Extern avsändare: Var försiktig med länkar och bilagor.

Hej!

Översänder bifogad rapport för diarie och för besvarande.

Med vänlig hälsning

Lena Medin

Certifierad kommunal revisor/Senior Manager

Mobil/Direkt +46 70 560 00 43

Azets Revision & Rådgivning AB

Nya Hamngatan 12, 851 06 Sundsvall

azets.com/sv-se

Växel + 46 10 457 50 00

We are an accounting, tax, audit, advisory and business services group that delivers a personal experience both digitally and at your door.

Accounting | Advisory | Audit | Payroll | Tax | Technology

This communication is intended for the person(s) named above only. It contains information that is confidential and legally privileged. If received in error, please delete this e-mail and notify the sender.

Bilagor

Grundläggande_granskning_samhällsnämnden.pdf

Härnösands kommuns revisorer

Till
Samhällsnämnden

För kännedom:
Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen

2026-04-09

Revisionsrapport ”Grundläggande granskning - samhällsnämnden”

Azets Revision & Rådgivning har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en grundläggande granskning för att bedöma om samhällsnämnden har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Revisionen önskar att samhällsnämnden lämnar synpunkter på de slutsatser som finns redovisade i rapporten senast den 14 augusti 2026. Av svaret bör det framgå vilka eventuella åtgärder som ska vidtas och när de beräknas vara genomförda.

Svaret skickas till Lena Medin, Azets Revision & Rådgivning (mailadress lena.medin@azets.se) för vidarebefordran till revisorerna.

För Härnösands kommuns revisorer

Maria Öberg
Ordförande

Lillemor Andersson
1:e vice ordförande

Samuel Möller
2:e vice ordförande

A decorative graphic on the left side of the page consists of a large blue triangle pointing right, and a cluster of smaller triangles in shades of grey, green, and blue, arranged in a grid-like pattern.

Grundläggande granskning 2025 samhällsnämnden

Rapport

Härnösands kommun

2026-04-09

Antal sidor: 16

1 INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Sammanfattning	3
2	Bakgrund	6
3	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	6
3.1	<i>Avgränsning och ansvarig nämnd</i>	7
4	Revisionskriterier	7
5	Metod	8
6	Resultat av granskningen	9
6.1	<i>Styrande förutsättningar</i>	9
6.2	<i>Verksamhetsstyrning och uppföljning</i>	10
6.2.1	Uppföljning	11
6.2.2	Bedömning	12
6.3	<i>Ekonomistyrning och uppföljning</i>	12
6.3.1	Uppföljning	12
6.3.2	Bedömning	13
6.4	<i>/ntern kontroll</i>	13
6.4.1	Uppföljning	14
6.4.2	Bedömning	14
7	Samlad bedömning och rekommendationer	16

1 SAMMANFATTNING

Syftet med granskningen har varit att bedöma om styrelse och nämnder har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att samhällsnämnden i allt väsentligt har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Bakgrunden till vår samlade bedömning baseras på att nämnden under året följt upp arbetet med mål och uppdrag och även bedömt måluppfyllelsen per helår. Även om inga särskilda åtgärder har vidtagits för att stärka måluppfyllelsen visar resultaten överlag god måluppfyllelse, vilket indikerar att arbete ändå genomförts i verksamheten.

Nämnden har löpande följt upp det ekonomiska resultatet och redovisat positiva budgetavvikelser.

Nämnden har även fastställt en internkontrollplan baserad på en riskanalys. Samtidigt saknas den risk med högst riskvärde i planen, vilket innebär att internkontrollplanen inte fullt ut följer risk- och väsentlighetsanalysen. Vid uppföljning har behov av förbättringsåtgärder identifierats, och i verksamhetsberättelsen bedöms dessa åtgärder vara genomförda.

I det följande redovisas våra samlade bedömningar av respektive revisionsfråga.

<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> Nej Endast delvis I allt väsentligt Ja </div> 	
Revisionsfråga	Bedömning
Har nämnden fastställt mål i enlighet med fullmäktiges mål?	Ja
Har nämnden fastställt inriktning, strategi eller aktiviteter för att uppnå målen?	Ja
Finns nämnden nyckeltal, indikatorer eller kvantitativa mått för att följa upp måluppfyllelse?	Ja
Följer nämnden upp verksamhetens måluppfyllelse under året?	Ja
Vidtar nämnden åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende måluppföljning under året?	I allt väsentligt
Har nämnden säkerställt att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredställande sätt?	Ja
Följer nämnden upp verksamhetens ekonomiska resultat under året?	Ja
Bedriver nämnden verksamheten inom sina ekonomiska budgetramar?	Ja
Vidtar nämnden åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende ekonomiska resultat under året?	Ej tillämplig
Har nämnden genomfört en risk- och väsentlighetsanalys?	Ja
Har nämnden fastställt en plan för intern kontroll i enlighet med risk- och väsentlighetsanalys?	Nej
Följer nämnden upp internkontrollplanen under året?	Ja
Vidtar nämnden åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende kontrollerna i internkontrollplanen under året? Har handlingsplan avseende åtgärder upprättats och följs handlingsplanen upp?	Ja/I allt väsentligt

För närmare beskrivning av bakgrunden till våra bedömningar hänvisar vi till respektive avsnitt i revisionsrapporten.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi samhällsnämnden att:

- Säkerställa att de riskerna med högst riskvärde omfattas av internkontrollplanen.

Vi vill även särskilt uppmärksamma att från och med 1 juli 2025 ska nämnden se till att den interna kontrollen är tillräcklig för att förbygga fel och oegentligheter i verksamheten, se 6 kap 6 § KL.

2 BAKGRUND

Revisorerna är kommunfullmäktiges organ för kontroll och ansvarsprövning av styrelser och nämnder. Revisionens arbete ska även ses som ett stöd till nämnderna och styrelsen.

Kommunallagen (2017:725) 12 kap, 1 §, ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde. Verksamhetsområdena ska granskas i den omfattning som följer av God revisionsred.

Revisorerna har till uppgift att pröva om:

- Verksamheten sköts på ett ändamålsenligt, och från ekonomisk synpunkt, tillfredställande sätt
- Räkenskaperna är rättvisande
- Den interna kontrollen är tillräcklig

Revisorernas årliga granskning består av tre delar; grundläggande granskning, fördjupad granskning samt granskning av delårs- och helårsbokslut.

Den grundläggande granskningen omfattar en översiktlig granskning av måluppfyllelse, styrning och intern kontroll. Granskningen baseras generellt sett på revisorernas riskanalys och omfattar samtliga nämnder och styrelser, och ger även underlag till uppdatering av riskanalysen under året. Enligt God revisionsred ska den grundläggande granskningen utgöra ett så pass omfattande underlag att den ger grund till bedömningar som revisorerna avlämnar i sin årliga revisionsberättelse.

Revisorerna genomför fördjupade granskningar som ett komplement till den grundläggande granskningen.

3 SYFTE, REVISIONSFRÅGOR OCH AVGRÄNSNING

Granskningens översiktliga syfte var att bedöma om styrelse och nämnder har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

De bedömningar som avlämnas ska utgöra en grund för säkerställande att styrelse och nämnder lever upp till de mål och beslut som fullmäktige fastställt.

Granskningen avser besvara följande revisionsfrågor:

Verksamhetsstyrning och uppföljning

- Har styrelsen/nämnden fastställt mål i enlighet med fullmäktiges mål?
- Har styrelsen/nämnden fastställt inriktning, strategi eller aktiviteter för att uppnå målen?
- Finns fastställda nyckeltal, indikatorer eller kvantitativa mått för att följa upp måluppfyllelse?
- Följer styrelsen/nämnden upp verksamhetens måluppfyllelse under året?
- Vidtar styrelsen/nämnden åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende måluppföljning under året?

Ekonomistyrning och uppföljning

- Har styrelsen/nämnden säkerställt att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredställande sätt?
- Följer styrelsen/nämnden upp verksamhetens ekonomiska resultat under året?
- Bedriver styrelsen/nämnden verksamheten inom sina ekonomiska budgetramar?
- Vidtar styrelsen/nämnden åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende ekonomiska resultat under året?

Intern kontroll

- Har styrelsen/nämnden genomfört en risk- och väsentlighetsanalys?
- Har styrelsen/nämnden fastställt en plan för intern kontroll i enlighet med risk- och väsentlighetsanalys?
- Följer styrelsen/nämnden upp internkontrollplanen under året?
- Vidtar styrelsen/nämnden åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammas avseende kontrollerna i internkontrollplanen under året? Har handlingsplan avseende åtgärder upprättats och följs handlingsplanen upp?

3.1 AVGRÄNSNING OCH ANSVARIG NÄMND

Granskningen avser samhällsnämnden.

4 REVISIONSKRITERIER

I granskningen har revisionskriterierna utgjorts av:

- Kommunallagen 6 kap § 6
- Kommunfullmäktiges givna beslut och uppdrag till styrelse/ nämnder
- Styrelse och nämnders reglementen
- Reglemente för intern kontroll

5 METOD

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier. Revisorerna har även under året haft dialog med presidiet.

De bedömningar som avlämnas i granskningen har utgått ifrån följande bedömningsnivåer.

Rapporten har skickats för faktakontroll till förvaltningschef samt nämndens ordförande.

6 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

6.1 STYRANDE FÖRUTSÄTTNINGAR

Enligt gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder¹ ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt, samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Det framgår av kommunens årsplan 2025² att kommunen har sex lokala inriktningar som utgår från de globala målen i Agenda 2030:

1. Plats för alla
2. Plats för tillväxt
3. Modig miljökommun
4. Likvärdig utbildning
5. Jämställd och jämlik välfärd
6. Attraktiv arbetsgivare

Inriktningarna ska leda kommunen i planering och beslutsfattande. Utifrån innehållet i inriktningarna ska kommunens nämnder och bolag utarbeta mål för den egna verksamheten. Utöver inriktningarna och nämndernas utarbetade mål kan de även tilldelas specifika prioriterade uppdrag/mål från kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige har i årsplan 2025 fastställt mål utifrån de lokala inriktningarna. Samhällsnämnden har blivit tilldelad följande mål:

Plats för alla: *Vi skapar förutsättningar för ett jämställt, starkt och inkluderande föreningsliv i alla kommuner och Vi har en hållbar och långsiktig samhällsplanering som skapar plats för alla såväl män och kvinnor som pojkar och flickor*

Plats för tillväxt: *Vi har en enkel och rättvis myndighetsutövning för ett gott företagsklimat med en hög servicenivå.*

Modig miljökommun: *Vi prioriterar omställningen till ett hållbart och fossilfritt samhälle, hushållning av naturresurser och biologisk mångfald.*

Jämställd och jämlik välfärd: */ Härnösand har kvinnor och män, flickor och pojkar, samma makt att forma samhället och sina egna liv.*

¹ Kommunfullmäktige 2025-05-26 § 76

² Kommunfullmäktige 2024-11-25 § 144

Attraktiv arbetsgivare: *Medarbetare, såväl kvinnor som män, har ett hållbart och utvecklande arbetsliv med en välfungerande fysisk, organisatorisk och social arbetsmiljö, och god kompetens för sitt uppdrag och Medarbetare, såväl kvinnor som män, har balans mellan arbete och fritid.*

Till respektive mål finns det utsedda indikatorer för målluppfyllelse.

Vidare framgår att kommunfullmäktige även har tilldelat särskilda uppdrag och prioriteringar. Fullmäktige har tilldelat kommunstyrelsen och nämnderna följande gemensamma uppdrag:

- Gemensamt verka för målsättningen att bli Sveriges bästa offentliga arbetsgivare.
- Tillsammans stärka arbetet med att erbjuda företagen högklassig företagservice och ytterligare förbättra företagsklimatet i Härnösands kommun.
- Tillsammans säkerställa de statsbidrag och övriga intäkter kommunen har rätt till.
- Genom strategisk samverkan förbättra förutsättningarna för att nå de antagna målen i kommunens tillväxtstrategi, samt för att bemöta behoven utifrån de etableringar som sker och väntas ske i närområdet
- Tillsammans med andra aktörer stärka arbetet med suicidprevention och tillhandahålla samordnade insatser för individer som befinner sig i suicidal kris.
- I samverkan med andra aktörer skapa förutsättningar för ett strukturerat samarbete med andra aktörer i syfte att identifiera och stödja barn och unga i riskzonen för att hamna i kriminalitet

6.2 VERKSAMHETSSTYRNING OCH UPPFÖLJNING

I samhällsnämndens verksamhetsplan 2025³ framgår nämndens nyckelaktiviteter för att nå målluppfyllelse.

För uppfyllelse av de två målen inom ramen för den lokala inriktningen ”plats för alla” ska nämnden skapa förutsättningar för ett jämställt, starkt och inkluderande föreningsliv i alla kommundelar. Detta ska nämnden arbeta för genom att engagera barn och unga till att röra på sig mer. Nämnden ska även arbeta för en jämlik könsfördelning vad gäller besökare på fritids- och idrottsanläggningar för att uppnå en hållbar och långsiktig samhällsplanering som skapar plats för såväl män och kvinnor som pojkar och flickor.

För att uppnå målet *Plats för tillväxt* ska nämnden uppnå en enkel och rättvis myndighetsutövning för ett gott företagsklimat med en hög servicenivå genom att arbeta för att företag och handlare har en god vetskap om samhällsnämndens planering och satsning i kommunen.

För att uppnå målet inom den lokala inriktningen ”modig miljökommun” prioriterar nämnden omställningen till ett hållbart och fossilfritt samhälle, hushållning av naturresurser

³ Samhällsnämnden 2024-12-19 § 191

och biologisk mångfald. Detta genom att arbeta för att öka den biologiska mångfalden i stadsmiljö samt arbeta för hållbara måltider.

Genom att arbeta för en arbetsmiljö fri från diskriminering och att säkra trygga miljöer ämnar nämnden att uppnå inriktningsmålet ”jämfästalld och jämflik välfärd”.

Gällandet målet avseende att vara en attraktiv arbetsgivare ska nämnden arbeta strategiskt med kompetensförsörjning på kort och lång sikt samt arbeta för att vara en hälsofrämjande arbetsplats.

Verksamhetsplan 2025 beskriver hur nämnden ska arbeta för att verka för målsättningen att bli Sveriges bästa offentliga arbetsgivare, stärka arbetet med att erbjuda företagen högklassig företagservice och ytterligare förbättra företagsklimatet i Härnösands kommun. Säkerställa de statsbidrag och övriga intäkter som kommunen har rätt till, förbättra förutsättningarna för att nå de antagna målen i kommunens tillväxtstrategi och möta behoven utifrån de etableringar som sker och väntas ske i närområdet. Slutligen att i samarbete med andra aktörer skapa förutsättningar för ett strukturerat samarbete i syfte att identifiera och stödja barn och unga i riskzonen för att hamna i kriminalitet.

6.2.1 Uppföljning

Av nämndens fyramånadersrapport⁴ framgår att arbetet med samtliga nyckelaktiviteter går enligt plan. Det framgår av nämndens delårsrapport 2025⁵ att nämnden bedömer att förflyttningen mot samtliga mål kommer att ske i en eftersträvd riktning och i en tillfredsställande omfattning vid årsskiftet.

Av nämndens verksamhetsberättelse⁶ framgår att nämnden uppnått samtliga mål, där förflyttningen mot målet bedöms ha skett i eftersträvd riktning och i en tillfredsställande omfattning vid årets slut. Samtliga nyckelaktiviteter bedöms också vara genomförda i tillräcklig omfattning för att bidra till positiv förflyttning mot måluppfyllelse vid årets slut.

Vidare beskrivs hur indikatorer använts för att bedöma måluppfyllelse, som redovisas i verksamhetsberättelsens bilaga. Där framgår utfall för 2025 samt kommentarer till utfallet. Exempelvis framgår för indikatorn *Vi skapar förutsättningar för ett jämfästallt, starkt och inkluderande föreningsliv i alla kommundelar* framgår att fritidsgården har fler tjejer bland besökarna, dels på grund av satsningen med fler tjejkvällar, dels fler i den ordinarie verksamheten.

Av verksamhetsberättelsen framgår även hur nämnden arbetat med de uppdrag som tilldelats av kommunfullmäktige.

⁴ Samhällsnämnden 2025-05-28 § 83

⁵ Samhällsnämnden 2025-09-25 § 118

⁶

6.2.2 Bedömning

Vår bedömning är att nämnden **har** fastställt mål i enlighet med fullmäktiges mål. Därtill bedömer vi att nämnden **fastställt** inriktning, strategi eller aktiviteter för att uppnå målen.

Vår bedömning är att det **finns** fastställda nyckeltal, indikatorer eller kvantitativa mått för att följa upp måluppfyllelsen.

Vår bedömning är att nämnden **följt upp** verksamhetens måluppfyllelse under året.

Vår bedömning är att nämnden **i allt väsentligt** vidtagit åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammats avseende måluppföljning under året.

Vår bedömning baseras på att nämnden har följt upp arbetet för att uppnå mål och uppdrag under året. Vid uppföljningarna har nämnden även bedömt måluppfyllelse per helår. Måluppfyllelsen visar på övergripande goda resultat vilket indikerar på att arbete genomförts under året för att främja måluppfyllelsen.

6.3 EKONOMISTYRNING OCH UPPFÖLJNING

Av årsplan 2025 framgår att kommunfullmäktige har tilldelat samhällsnämnden en driftsbudget för 2025 som uppgår till 221,6 mnr.

6.3.1 Uppföljning

Nämnden följer löpande upp det ekonomiska utfallet under året. Januari visade ett underskott på –1,2 mnr till följd av höga kostnader för vinterväghållning, men nämnden bedömde att inga åtgärder behövdes⁷. I februari i⁸ minskade underskottet till –0,5 mnr, och i mars redovisades ett överskott på +2,0 mnr⁹.

Fyramånadersrapporten visade ett överskott på +3,2 mnr och en helårsprognos på +0,5 mnr. Per sista maj¹⁰ uppgick överskottet till +2,2 mnr, och nämnden bedömde att kostnader och intäkter följde prognosen från fyramånadersrapporten.

⁷ Samhällsnämnden 2025-02-27 § 30

⁸ Samhällsnämnden 2025-03-27 § 48

⁹ Samhällsnämnden 2025-04-29 § 65

¹⁰ Samhällsnämnden 2025-06-18 § 100

I delårsrapporten redovisades ett överskott på +6,3 mnkr, främst till följd av högre intäkter inom teknikavdelningen (+4,0 mnkr) samt lägre personalkostnader. Helårsprognosen per 31 augusti var +3,6 mnkr. Verksamhetsberättelsen redovisar slutligen ett överskott på +4,3 mnkr.

6.3.2 Bedömning

Vår bedömning är att nämnden **bedrivit** verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.

Vår bedömning är att nämnden **följt upp** verksamhetens ekonomiska resultat under året samt **bedrivit** verksamheten inom sina ekonomiska budgetramar.

Vi kan inte bedöma om nämnden vidtagit åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammats avseende ekonomiska resultat då sådana inte uppmärksammats för året.

Vår bedömning baseras på att nämnden under året följt upp verksamhetens ekonomiska resultat under året, och löpande redovisat positiva budgetavvikelser och prognostiserat ett överskott jämfört med budget.

6.4 INTERN KONTROLL

Nämndens internkontroll fastställdes efter godkännande av en bruttolista över identifierade risker inför prioritering¹¹. Av nämndens verksamhetsplan 2025 framgår att nämnden inkluderat två identifierade risker:

- Risk för skador på miljö, hälsa och egendom: Kontrolleras genom *Översyn avtal dammar*.
- Risk för merarbete för kommunens medarbetare: Kontrolleras genom *Mäta antal inkomna ansökningar som inte följer e-tjänsten*.

Av riskanalysen framgår totalt 9 identifierade risker. För de risker som omfattas av internkontrollplanen har bedömts med riskvärde mellan 3–6 som betyder att de bör följas upp. En av dessa risker har ett riskvärde på över 7, vilket innebär att risken ska åtgärdas. Denna finns däremot inte med i nämndens beslutade internkontrollplan.

Därtill noteras notera att inga av riskerna som har bedömts avser risk för oegentligheter.

¹¹ Samhällsnämnden 2024-09-26 § 124

6.4.1 Uppföljning

Av nämndens delårsrapport framgår att kontrollmomentet för ”Risk för skador på miljö, hälsa och egendom” bedömts genomfört enligt plan. Risken för medarbetare för kommunens medarbetare bedöms kontrollmomentet genomfört men enbart uppfyllt till viss del. Nämnden beskriver hur det är tydligt att fler föreningar har utmaningar med inloggning, vilket kan vara ett hinder för användning av e-tjänsten. Det finns indikationer på att vissa föreningar har begränsad digital vana.

Vidare av delårsrapporten framgår kvarstående förbättringsåtgärder från föregående år. Från 2024 återstod att identifiera när och på vilket sätt naturvårdsfrågorna ska tas in i de långa detaljplanprocesserna. Nämnden beskriver hur rutiner är införda under våren 2025 i samband med införandet av nya arbetsätt utifrån projektet samhällsbyggnadsprocessen. De beskriver hur upprättandet av rutin för årlig översyn samt se över kostnaden för digitala register kommer att ske under 2026.

Av nämndens verksamhetsberättelse framgår att samtliga kontrollmoment har genomförts. För de kontrollmoment som genererat behov av förbättringsåtgärder har sådana vidtagits. Dessa bedöms vid årets slut vara fullt genomförda. Därtill följs även kvarstående förbättringsåtgärder upp.

6.4.2 Bedömning

Vår bedömning är att nämnden **genomfört** en risk- och väsentlighetsanalys.

Vår bedömning är att nämnden **inte** fastställt en plan för intern kontroll i enlighet med risk- och väsentlighetsanalysen.

Vår bedömning grundar sig på att nämnden fastställt en internkontrollplan. Internkontrollplanen grundar sig i en riskanalys. Däremot noterar vi att ett den risk med högst riskvärde inte återfinns i nämndens beslutade internkontrollplan. Vi bedömer därför att nämndens internkontrollplan inte fastställts i enlighet med risk- och väsentlighetsanalysen, då dess mest väsentliga risk inte omfattas.

Vår bedömning är att nämnden **följt upp** verksamhetens interna kontroll under året.

Vår bedömning är att nämnden **har** vidtagit åtgärder vid eventuella avvikelser som uppmärksammats under året. Vidare bedömer vi att nämnden **i allt väsentligt** har upprättat en handlingsplan avseende åtgärder som följts upp.

Därtill kan konstateras att det vid uppföljning av den interna kontrollen identifierats behov av förbättringsåtgärder. I samband med verksamhetsberättelsen bedöms dessa förbättringsåtgärder genomförda.

Såsom framgår ovan noterar vi att inga risker avser oegentligheter. Vi vill särskilt uppmärksamma att från och med 1 juli 2025 ska nämnden se till att den interna kontrollen är tillräcklig för att förebygga fel och oegentligheter i verksamheten, se 6 kap 6 § KL.

7 SAMLAD BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Syftet med granskningen har varit att bedöma om styrelse och nämnder har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att samhällsnämnden i allt väsentligt har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Se inledning samt respektive rapportkapitel för en mer detaljerad beskrivning.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi samhällsnämnden att:

- Säkerställa att de riskerna med högst riskvärde omfattas av internkontrollplanen.

Datum som ovan

Azets Revision & Rådgivning AB

Lena Medin
Certifierad kommunal revisor

Elina Lundberg
Verksamhetsrevisor

PENNEO

Signatureerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Karin Maria Öberg

Ordförande

Serienummer: 4706b11107cc72[...]29245d00a2a3f

IP: 94.234.xxx.xxx

2026-04-13 07:23:19 UTC

LENA MEDIN

Certifierad kommunal revisor

Serienummer: fdca59a9db67cf[...]85981c060041a

IP: 217.209.xxx.xxx

2026-04-13 07:29:20 UTC

ELINA LUNDBERG

Verksamhetsrevisor

Serienummer: 16c9893c2d3295[...]f3c00762a8a04

IP: 83.233.xxx.xxx

2026-04-13 08:33:32 UTC

LILLEMOR ANDERSSON

1:e vice ordförande

Serienummer: 3cc6d575497e62[...]328db561f9d78

IP: 95.203.xxx.xxx

2026-04-13 12:50:10 UTC

SAMUEL MÖLLER

2:e vice ordförande

Serienummer: 86d3cee35d2a11[...]844f642812859

IP: 178.174.xxx.xxx

2026-04-14 11:28:42 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se <https://euti.penneo.com>.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra valideringsverktyg för digitala signaturer.

Samhällsförvaltningen

Helene Lager
Helene.lager@harnosand.se

Samhällsnämnden

Angående investeringen av Nybron

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta

att anta yttrandet över revisionens ”Ang investeringen av Nybron” som sitt eget, samt

att översända svaret till revisionen.

Beskrivning av ärendet

Kommunens revisorer har i granskning av investeringsprocessen gällande Nybron konstaterat brister i uppföljningen av investeringen vilket de ser allvarligt på utifrån storlek och sannolika risker i projektet.

Vid genomgång av nämndens protokoll för perioden november 2025 – mars 2026 kan revisionen inte se att det finns någon dokumenterad uppföljning av projektet. Inte heller av årsredovisningen eller av nämndens verksamhetsberättelse kan vi se någon närmare uppföljning av projektet mot budget.

Revisionen önskar därför en redogörelse för status, förslagsvis per 30 april, och att detta besvaras senast 30 juni 2026.

Bedömning

Samhällsnämndens svar till revisionens frågor framgår i bilagt yttrande.

Beslutsunderlag

Revisionsrapport ” Ang investeringen av Nybron”, Härnösands kommuns revisorer 2026-05-07.

Helene Lager
Tf Förvaltningschef

Bilagor

Bilaga 1 Yttrande – Angående investeringen av Nybron

Ang investering Nybron

lena.medin@azets.com

centraldiariet@harnosand.se, maria.oberg@harnosand.se, lillemor.andersson@harnosand.se,
samuel.moller@harnosand.se, samuel.moeller@telia.com, kristin.larsson@azets.com

Extern avsändare: Var försiktig med länkar och bilagor.

Hej!

För diarium samt besvarande.

Med vänlig hälsning

Lena Medin

Certifierad kommunal revisor/Senior Manager

Mobil/Direkt +46 70 560 00 43

Azets Revision & Rådgivning AB

Nya Hamngatan 12, 851 06 Sundsvall

azets.com/sv-se

Växel + 46 10 457 50 00

We are an accounting, tax, audit, advisory and business services group that delivers a personal experience both digitally and at your door.

Accounting | Advisory | Audit | Payroll | Tax | Technology

This communication is intended for the person(s) named above only. It contains information that is confidential and legally privileged. If received in error, please delete this e-mail and notify the sender.

Bilagor

Ang_investering_Nybron.pdf

Härnösands kommuns revisorer

Till
Samhällsnämnden

För kännedom:
Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen

2026-05-07

Ang investeringen av Nybron

Uppförandet av Nybron går in i en avslutande fas. Vi har i vår granskning av investeringsprocessen konstaterat brister i uppföljningen av investeringen vilket vi ser allvarligt på utifrån storlek och sannolika risker i projektet.

Vid genomgång av nämndens protokoll för perioden november 2025 – mars 2026 kan vi inte se att det finns någon dokumenterad uppföljning av projektet. Inte heller av årsredovisningen eller av nämndens verksamhetsberättelse kan vi se någon närmare uppföljning av projektet mot budget.

Vi önskar därför en redogörelse för status, förslagsvis per 30 april 2026,

- Hur projektet Nybron förhåller sig till budget utifrån aktuell färdigställandegrad, både investeringsbudget och eventuell budget för poster som inte kan aktiveras. Vi önskar även en förklaring till större avvikelser.
- Prognos för projektet i förhållande till budget, även här både avseende investering och eventuell kostnadsbudget samt förklararing till större avvikelser.
- Förteckning över större ÄTOR, specificerat med belopp och vad de avser. Förslagsvis omfattande de 10 – 15 beloppsmässigt största.
- Bedömning av effekterna gällande incitamentsavtalet.
- Vilket systemstöd finns för uppföljning av större projekt? Fungerar det ändamålsenligt?

Revisionen önskar att samhällsnämnden svarar senast den 30 juni 2026. Svaret skickas till Lena Medin, Azets (mailadress lana.medin@azets.com) för vidarebefordran till revisorerna.

För Härnösands kommuns revisorer

Maria Öberg
Ordförande

Lillemor Andersson
1:e vice ordförande

Samuel Möller
2:e vice ordförande

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LILLEMOR ANDERSSON

1:e vice ordförande

Serienummer: 3cc6d575497e62[...]328db561f9d78

IP: 217.213.xxx.xxx

2026-05-11 09:26:44 UTC

Karin Maria Öberg

Ordförande

Serienummer: 4706b11107cc72[...]29245d00a2a3f

IP: 37.250.xxx.xxx

2026-05-12 04:48:50 UTC

SAMUEL MÖLLER

2:e vice ordförande

Serienummer: 86d3cee35d2a11[...]844f642812859

IP: 178.174.xxx.xxx

2026-05-12 13:25:05 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se <https://euti.penneo.com>.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra valideringsverktyg för digitala signaturer.

Samhällsförvaltningen

Helene Lager

Helene.lager@harnosand.se

Yttrande – Angående investeringen av Nybron

Sammanfattning

Kommunens revisorer har i granskning av investeringsprocessen gällande Nybron konstaterat brister i uppföljningen av investeringen vilket de ser allvarligt på utifrån storlek och sannolika risker i projektet.

Fem frågor har ställts för att kunna få en redogörelse av status. Projektet följer både den satta tidsplanen och betalplanen.

Beskrivning av ärendet

Hur projektet Nybron förhåller sig till budget utifrån aktuell färdigställandegrad, både investeringsbudget och eventuell budget för poster som inte kan aktiveras. Vi önskar även en förklaring till större avvikelser.

Samhällsnämndens yttrande: Bygget följer den satta tidsplanen och betalplanen följer det bestämda mönstret. Belysningen var inte färdigprojekterad innan byggstart. Likaså anslutningsdelarna för gång- och cykelvägarna på ö-sidan samt räcken och ledverk. Detta följer den framtagna risk- och möjlighetslistan som beslutades innan fas 2 påbörjades. Upparbetad kostnad i dagsläget är ca 216,8 mnkr (projekt 1084). Budgetuppföljning görs av controller vid varje nämndssammanträde. Där presenteras samtidigt huruvida vi följer investeringsbudgeten. Vid samhällsnämndens möte i maj presenterades även uppföljning för investeringar på projektnivå. Detta kommer att göras mer frekvent framgent.

Prognos för projektet i förhållande till budget, även här både avseende investering och eventuell kostnadsbudget samt förklararing till större avvikelser.

Samhällsnämndens yttrande: Prognosen är att vi klarar budgeten. Riktpriset var 247,5 Mkr vid byggstart med en riskbedömning på 15 % oförutsedda kostnader vilket beslutades av KF, dvs totalt 284 Mkr. Det finns inga större avvikelser.

*Förteckning över större ÄTOR, specificerat med belopp och vad de avser.
Förslagsvis omfattande de 10 – 15 beloppsmässigt största.*

Samhällsnämndens yttrande: Trafikomläggning och VA-arbeten har uppkommit som ÄTOR. Dessa arbeten ingick inte i PEABs kontraktsarbeten men utifrån samordningsvinster var det gynnsamt (ekonomiskt för kommunen och logistikmässigt för både entreprenör och handlare i området) att beställa dessa av entreprenören.

Bedömning av effekterna gällande incitamentsavtalet.

Samhällsnämndens yttrande: Incitamentsavtalet ser ut att kunna bli gynnsamt både för kommun och entreprenör.

Vilket systemstöd finns för uppföljning av större projekt? Fungerar det ändamålsenligt?

Samhällsnämndens yttrande: PEAB har ett gemensamt systemstöd ÄRBAS, där både beställare och entreprenörer har fullt tillträde. Uppföljningen görs löpande samt gemensamt en gång i månaden där PEABs ledning och kommunens projektledning inklusive controller deltar. Kommunen har bara ett ekonomiskt systemstöd i VISMA, i och med ovanstående. Teknikavdelningen saknar ett bra verksamhetssystem för sina interna byggprojekt.

Uppdragslista

- pågående uppdrag hos samhällsförvaltningen. Utredningar ska finnas i listan, själva genomförandet kräver eget beslut.

Uppdrag	Beskrivning	Uppdragsgivare	Tilldelat	Återrapporterars	Laghänvisning	Ansvarig avdelning	Ansvarig tjänsteperson	Status	Kommentar
Trafiksäkerhetsplan	Samhällsnämnden beslutar: att ta fram en trafiksäkerhetsplan för skolor i Härnösands kommun	SAM	2020-06-17		§82	Teknik	Niclas Hälldahl	Avvaktande tillsvidare	Finns en äldre inventeringsplan och åtgärdsplan som genomförts. Behöver genomlysas igen. Trafikplanerare som skulle rekryterats 2023 skulle få detta uppdrag men som avbröts på grund av ekonomiskt läge. Rekrytering pågår nu under sept 2024, ny person på plats början 2025. 20251208 fortsatt vakant tjänst, går inte att prioritera.
Idrottspolitiskt positionsdokument	Fritidsutskottet beslutar: uppdra till förvaltningen att presentera ett första utkast till ett idrottspolitiskt positionsdokument på samhällsnämndens sammanträde i september 2017.	att Fritidsutskottet	2017-05-11	2025-04-01, beslut 2025-10-30 att flytta fram återrapporterin g till våren 2026. Återrapporteras till hösten 2026.	§9	Trafik/Fritid	Jonas Andersohn	Pågående	Visst redigeringsarbete kvarstår av dokumentet! Sjukskrivning innebär att arbetet är på paus resten av 2021. Ska vi göra om arbetet? Finns utkast men behöver i så fall prioriteras. Upp till beredning. Tydliggöra som en aktivitet 2024. Redovisade vad som gjort på beredningen inför juninämnd och mötet tog beslutet att fortsätta undersöka hur ett sådant arbete skulle kunna genomföras framöver. Ulf har sedan detta haft ett möte med Kramfors och försöka samordna arbetet med extern resurs från RF SISU. 20251208 Haft möten i december för att få fart på jobbet.
Uppdatering av kommunens skyltprogram	Samhällsnämnden beslutar: att uppdra till förvaltningschef att påbörja en uppdatering av kommunens Råd och riktlinjer för skyltar i Härnösand som antogs av Samhällsnämnden den 17 oktober 2013.	Samhällsnämnden	2025-01-30	2025-03-25, beslut 2025-10-30 att flytta fram återrapporterin g till våren 2026. Återrapporteras till hösten 2026.		Plan- och Bygg	Thomas Jenssen	Pågående	24/11 2025. Till vilka ska kommunen skylta? Thomas J och Daniel J ansvarar för frågan.

Taxorna	Samhällsnämnen beslutar: att ge förvaltningschef i uppdrag att se över taxorna avseende prisnivå, syfte, upplägg och struktur och åiterrapporterar senast i juni 2026.	Samhällsnämnd en	2025-10-30	jun-26	Förvaltningen	Thomas Jenssen	Pågående	Thomas J ansvarar för att hålla ihop arbetet, starta upp i början av 2026.
Invasiva arter	Samhällsnämnden beslutar: att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram en plan för arbetet med invasiva arter och att åiterrapportera detta på sammanträdet i mars 2026.	Samhällsnämnd en	2025-11-27		Förvaltningen	Ulf Olofsson	Pågående	20251208. Kommunicera till miljö och Teknikenheten, Ulf O pratar med grupperna. Flyttas till april 2026. Nämnden fick information om detta på sammanträdet 2026-04-30.
Parkentreprenad	Samhällsnämnden beslutar: att ge samhällsförvaltningen i uppdrag att ta fram ett nytt förfrågningsunderlag för Park- och naturmarksentreprenad.	Samhällsnämnd en	2026-01-29		Teknik	Niclas Hålldahl	Pågående	Samhällsnämnden beslutar att ge i uppdrag till förvaltningschef att utreda om det är möjligt att utföra nuvarande parkentreprenad i egen regi. Gick upp i nämnden 2026-01-29. Fick då ett nytt uppdrag.
Destinationspark Kanaluddsparken	Samhällsnämnden beslutar: att ge förvaltningschef i uppdrag att genomföra investeringsprojektet.	Samhällsnämnd en	2026-04-30	19-jul	Plan- och bygg	Thomas Jenssen	Pågående	Projektet ska även åiterrapporteras efter genomförandet 2027.

Eventuellt tillkommande ärende

Inget tillkommande ärende har inkommit för dagens sammanträde.